

COMMERZBANK

Ročná závierka a správa o stave spoločnosti

2021

Commerzbank Aktiengesellschaft

Banka na vašej strane

Upozornenie:

Tento dokument je nezáväzným prekladom výročnej správy banky.
V prípade pochybností alebo rozdielov v interpretácii je rozhodujúca
a záväzná anglická a nemecká verzia dokumentu.

Kvôli zaokrúhľovaniu sa v tejto správe môžu vyskytnúť drobné rozdiely pri súčtoch a pri výpočte percent.

Obsah

4 Správa o stave spoločnosti

- 4 Štruktúra a organizácia
- 4 Naši zamestnanci
- 5 Údaje podľa § 289 nemeckého Obchodného zákonníka
- 17 Obchodná činnosť a rámcové podmienky
- 22 Výnosová, finančná a majetková situácia
- 26 Správa o prognózach a príležitostiach
- 38 Správa o rizikách

81 Výkaz ziskov a strát

82 Súvaha

86 Príloha

- 86 Všeobecné údaje
- 90 Vysvetlivky k výkazu ziskov a strát
- 92 Vysvetlivky k súvahe
- 104 Ostatné vysvetlivky

128 Vyhlásenie štatutárnych zástupcov

129 Výrok nezávislého audítora

Správa o stave spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft

Štruktúra a organizácia

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft je vedúca banka pre cca 28 000 združení firemných klientov a cca 11 miliónov súkromných klientov a podnikateľov. V dvoch obchodných oblastiach – Súkromní klienti a podnikatelia a Firemní klienti banka ponúka rozsiahle finančné služby.

Commerzbank sa pri poskytovaní svojich služieb sústreďuje na nemecké stredne veľké podniky, veľké spoločnosti, ako aj inštitucionálnych klientov. V rámci medzinárodných obchodov sprevádza klientov so vzťahom k Nemecku, ako aj spoločnosti z vybraných perspektívnych sektorov Súkromní klienti a podnikatelia profitujú v rámci integrácie spoločnosti comdirect zo služieb v jednej z najmodernejších online bánk Nemecka v spojení s osobným poradenstvom priamo na mieste.

Dva segmenty - Súkromní klienti a podnikatelia a Firemní klienti – riadia členovia predstavenstva. Riadenie skupiny zahŕňa všetky štábne a riadiace funkcie: Group Audit, Group Communications (komunikácia), Group Compliance, Group Finance (financie), Group Human Resources (ľudské zdroje), Group Investor Relations (vzťahy s investormi), Group Legal (právne oddelenie), Group Tax (dane), Group Treasury, Group Customer Process & Data Management ako aj Big Data & Advanced Analytics ako aj centrálné rizikové funkcie. Podporné funkcie vykonáva Group Services (služby), ktorá zahŕňa Group Digital Transformation & Strategy, Group Banking Operations (bankové operácie), Group Technology Foundation, Group Operations Credit, Group Organization & Security a Group Delivery Center. V rámci externého výkazníctva sú štábne, riadiace a podporné funkcie združené v oblasti Ostatné a konsolidácia.

V tuzemsku riadi Commerzbank Aktiengesellschaft zo svojej centrály vo Frankfurt nad Mohanom celoplošnú sieť filiállok, cez ktorú sa podporujú všetky skupiny klientov. Po zlúčení so spoločnosťou comdirect Bank AG je Commerz Real AG najdôležitejšia tuzemská dcérska spoločnosť. V zahraničí má banka 6 podstatných dcérskych spoločností, 19 operatívnych zahraničných pobočiek a 26 reprezentácií v takmer 40 krajinách a vo všetkých dôležitých finančných centrách, akými sú Londýn, New York, Tokio, Hongkong a Singapur. Ťažisko medzinárodných aktivít sa však nachádza v Európe.

Obchodný rok sa zhoduje s kalendárnym rokom.

Naši zamestnanci

Naši zamestnanci zásadne prispievajú k úspechu našej spoločnosti. Vďaka ich nasadeniu a ich kvalifikácii sme dobre pripravení obstať v konkurencii a dosahovať naše ekonomické ciele z dlhodobého hľadiska.

Politika ľudských zdrojov Commerzbank je založená na udržiavaní dôveryhodnej firemnej kultúry. Partnerský vzťah a korektné zaobchádzanie je predpokladom dlhodobého úspechu. Dôležitú úlohu tu zohráva kontinuita a orientácia na budúcnosť – rovnako ako široká škála možností kvalifikácie a rozvoja. Radi by sme našim zamestnancom ponúkli pracovné prostredie, v ktorom ich baví úspešná práca a tým zabezpečíme dlhodobý úspech našej spoločnosti. Commerzbank preto pravidelne robí prieskum u svojich zamestnancov, aby zistila ich potreby a začlenila ich do rozvoja spoločnosti. Okrem profesionálneho rozvoja patrí medzi najdôležitejšie ciele uľahčenie zosúladenia pracovného a súkromného života a podpora diverzity zamestnancov v našej spoločnosti. Zaviazali sme sa ku kultúre založenej na ocenení všetkých zamestnancov. Ďalším veľkým problémom je ochrana zdravia. Ponúkame rôzne opatrenia, ktorými cieľene podporujeme našich zamestnancov.

Počet zamestnancov v Commerzbank Aktiengesellschaft klesol v porovnaní s predchádzajúcim rokom v súvislosti s dohodnutým znížením počtu zamestnancov v rámci našej stratégie. K rozhodujúcemu dňu bol vykázaný počet zamestnancov 31 538, po 33 105 k poslednému dňu v roku 2020.

Odmeňovanie

Správa o odmeňovaní predstavenstva a dozornej rady sa zverejňuje ako samostatná správa a je zverejnená na stránke https://www.commerzbank.de/de/hauptnavigation/aktionaeere/publikationen_und_veranstaltungen/unternehmensberichterstattung_1/index.html.

Odmeny zamestnancov zverejňujeme na základe vyššieho významu vyplývajúceho z rozšírených regulačných požiadaviek vo forme samostatnej správy (správa o odmeňovaní podľa § 16 Vyhlášky o odmeňovaní zamestnancov finančných inštitúcií). Táto správa o odmeňovaní je každý rok zverejňovaná na internetovej stránke www.commerzbank.de.

Údaje podľa § 289 nemeckého Obchodného zákonníka

Údaje podľa § 289a ods. 1 nemeckého Obchodného zákonníka a podrobná správa

Zloženie základného imania

Základné imanie spoločnosti predstavuje ku koncu obchodného roka 1 252 357 634,00 Eur a je rozdelené na 1 252 357 634 kusových akcií. Akcie znejú na majiteľa. Spoločnosť Commerzbank vydala len kmeňové akcie, na ktoré sa vzťahujú rovnaké práva a povinnosti. Každéj akcii prislúcha jeden.

Obmedzenia týkajúce sa hlasovacích práv prevodu; spôsob kontroly hlasovacích práv pri účasti zamestnancov

Obmedzenia týkajúce sa hlasovacích práv alebo prevodu akcií nám nie sú známe. Vo všeobecnosti je hlasovacie právo v prípadoch uvedených v § 136 zákona o akciových spoločnostiach pri príslušných akciách zo zákona vylúčené. Ani pri vlastných akciách nie je možné podľa § 71b zákona o akciových spoločnostiach vykonávať žiadne práva.

Zamestnanci, ktorí vlastnia akcie spoločnosti Commerzbank, uplatňujú svoje kontrolné práva ako ostatní akcionári podľa ustanovení zákona a stanov.

Akcie so špeciálnymi právami udeľujúcimi kontrolné oprávnenia

Akcie so špeciálnymi právami udeľujúcimi kontrolné oprávnenia neexistujú.

Vymenovávanie a odvolávanie členov predstavenstva a zmeny stanov

Členov predstavenstva vymenováva a odvoláva Dozorná rada podľa § 84 Zákona o akciových spoločnostiach a § 6 ods. 2 Stanov. Pred vymenovaním členov predstavenstva je potrebné Spolkovému úradu pre dohľad nad poskytovaním finančných služieb, Nemeckej spolkovej banke a Európskej centrálnej banke preukázať, že títo členovia sú spoľahliví, odborne spôsobilí a v dostatočnej miere budú banke k dispozícii. Odborná spôsobilosť predpokladá, že členovia predstavenstva majú dostatočné teoretické a praktické poznatky obchodnej činnosti banky ako aj riadiace skúsenosti (§ 24 ods. 1 bod 1, § 25c ods. 1 Zákona o úverovaní, článok 93 Nariadenia EÚ č. 468/2014 (Nariadenie o rámci jednotného mechanizmu dohľadu). Podľa § 6 ods. 1 stanov má predstavenstvo najmenej 2 členov; dozorná rada podľa § 6 ods. 2 stanov určuje počet členov predstavenstva. Ak jeden člen predstavenstva chýba, môže byť tento bez toho, aby dozorná rada vymenovala nového člena, v nevyhnutných prípadoch vyme-

novaný súdom podľa § 85 Zákona o akciových spoločnostiach. Každá zmena Stanov podlieha podľa § 179 ods. 1 veta prvá Zákona o akciových spoločnostiach uzneseniu Valného zhromaždenia. Ak zákon nepredpisuje väčšinu základného imania zastúpeného pri prijímaní uznesení, postačuje jednoduchá väčšina zastúpeného imania (§ 19 ods. 3 veta druhá Stanov). Oprávnenie na zmenu Stanov týkajúce sa ich znenia bolo podľa § 10 ods. 3 Stanov v súlade s § 179 ods. 1 veta druhá Zákona o akciových spoločnostiach prevedené na Dozornú radu.

Oprávnenia predstavenstva na vydávanie a odkupovanie akcií

Predstavenstvo je so súhlasom Dozornej rady podľa § 4 ods. 3 a ods. 4 Stanov platných k 31. 12. 2021 oprávnené do 21. mája 2024 zvýšiť základné imanie o najviac 626 178 817,00 eur vydaním nových akcií:

- o najviac 500 943 054,00 eur oproti hotovostným vkladom (povolené imanie 2019/I). Predstavenstvo je so súhlasom dozornej rady oprávnené vylúčiť právo na odber s cieľom (i) vyňať maximálne čiastky z práva na odber alebo (ii) vydať zamestnanecké akcie zamestnancom spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft do pomernej čiastky vo výške 15 000 000,00 eur;
- o najviac 125 235 763,00 eur oproti hotovostným vkladom (povolené imanie 2019/II). Predstavenstvo je so súhlasom dozornej rady oprávnené vylúčiť právo na odber s cieľom (i) vyňať maximálne čiastky z práva na odber; (ii) v rozsahu, v akom vlastníci príp. veritelia zameniteľných dlhopisov alebo opčných listov z opčných dlhopisov poskytnúť právo na nové akcie; (iii) zvýšiť základné imanie oproti vecným vkladom; alebo (iv) vydať nové akcie oproti hotovostným vkladom v rozsahu najviac 10 % základného imania spoločnosti v čase účinnosti – alebo ak je táto hodnota nižšia – v čase uplatnenia príslušného oprávnenia, ak emisná čiastka nových akcií nebude vo výraznej miere nižšia než burzová cena za akcie rovnakého druhu v momente stanovenia emisnej čiastky. Na stanovenie maximálnej hranice 10 % základného imania sú v stanovách uvedené príslušné započítavacie pravidlá.

Pomerná čiastka základného imania pripadajúca na akcie, ktoré sa pri vylúčení odberového práva akcionárov vydávajú oproti hotovostným alebo vecným vkladom, nesmie celkom prekročiť 20 % základného imania existujúceho v momente konania Valného zhromaždenia. Ak budú akcie pri vylúčení

odberového práva akcionárov vydané členom predstavenstva, členom vedenia alebo zamestnancom spoločnosti alebo jej koncernových spoločností v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach oproti hotovostným alebo vecným vkladom, nesmie na ne pripadajúca pomerná čiastka zo základného imania okrem toho presiahnuť 3 % základného imania existujúceho v momente konania Valného zhromaždenia. Na stanovenie 3 %-nej hranice sú v stanovách uvedené príslušné započítavacie pravidlá. Ohľadom podrobností o povolenom imaní, predovšetkým o podmienkach pre jeho uplatnenie, odkazujeme na podrobné ustanovenia v prílohe v bode 32.

Valné zhromaždenie poverilo predstavenstvo dňa 13. mája 2020 podľa § 71 ods. 1 bod 8 zákona o akciových spoločnostiach, aby do 12. Mai 2025 nakúpilo vlastné akcie v objeme najviac 10 % základného imania spoločnosti v čase účinnosti – alebo ak je táto hodnota nižšia – v čase uplatnenia príslušného oprávnenia. Spoločne s vlastnými akciami, ktoré boli nadobudnuté z iných dôvodov a ktoré sa nachádzajú v držbe spoločnosti alebo ktoré jej majú byť pripočítané podľa § 71a nasl. zákona o akciových spoločnostiach, nesmú akcie nadobudnuté na základe tohto oprávnenia v žiadnom momente prekročiť 10 % príslušného základného imania spoločnosti.

Kúpa akcií môže prebiehať podľa výberu predstavenstva prostredníctvom burzy alebo prostredníctvom verejnej ponuky na kúpu, ktorá bude predložená všetkým akcionárom. Prípustná protihodnota za nadobudnutie akcií (bez vedľajších nákladov) podlieha pre obe možnosti nadobudnutia určitým hraniciam uvedeným v poverení. Ak pri verejnej ponuke na kúpu objem ponúkaných akcií presiahne predpokladaný objem spätného odkúpenia, môže byť ponuka prijatá v pomere príslušných ponúkaných akcií. Rovnako sa predpokladá prednostné prijatie menšieho počtu akcií do 50 kusov ponúkaných akcií spoločnosti na akcionára (minimálny prídel). Poverenie na kúpu vlastných akcií je možné využiť jednorazovo alebo viacnásobne, v celom rozsahu alebo čiastkových sumách a v kombinácii vyššie uvedených možností kúpy.

Predstavenstvo bolo poverené na to, aby naspäť získané akcie využilo podľa nižšie uvedených ustanovení uznesenia valného zhromaždenia:

- predaj vlastných akcií prostredníctvom burzy alebo prostredníctvom verejnej ponuky na kúpu pre všetkých akcionárov;

- predaj vlastných akcií oproti vecnému plneniu na účely kúpy spoločností, častí spoločnosti alebo podielov na spoločnostiach, ako aj ostatných aktív;
- v prípade predaja vlastných akcií prostredníctvom ponuky pre všetkých akcionárov sa udeľuje právo na odber pre držiteľov práv na výmenu alebo opčných práv, aké by tieto osoby mali po uplatnení práva na výmenu alebo opčného práva alebo po splnení príslušnej povinnosti na výmenu alebo opčnej povinnosti;
- vydanie vlastných akcií (i) ako zamestnaneckých akcií pre zamestnancov v pomernej časti zo základného imania vo výške 15 000 000,00 eur alebo (ii) ako súčasť odmeňovania na základe poskytnutia akcií členom predstavenstva, členom vedenia alebo zamestnancom Commerzbank Aktiengesellschaft a jej koncernových spoločností v zmysle § 18 ods. 1 zákona o akciových spoločnostiach;
- predaj vlastných akcií iným spôsobom ako prostredníctvom burzy alebo prostredníctvom ponuky pre všetkých akcionárov, ak kúpna cena nie je podstatne nižšia než burzová cena akcií v momente predaja. Toto poverenie je možné uplatniť len vtedy, ak bude zabezpečené, že počet akcií predaných na základe tohto oprávnenia v momente účinnosti tohto oprávnenia alebo – ak bude táto hodnota nižšia – v momente uplatnenia tohto oprávnenia nepresiahne 10 % existujúceho základného imania spoločnosti. Na stanovenie 10 %-nej hranice sú v stanovách uvedené príslušné započítavacie pravidlá.

Oprávnenia na vylúčenie odberového práva na použitie vlastných akcií ako zamestnaneckých akcií, ako súčasť odmeňovania prostredníctvom poskytnutia akcií členom predstavenstva, členom vedenia alebo zamestnancom ako aj na vydanie vlastných akcií oproti vecným plneniam členom predstavenstva, členom vedenia alebo zamestnancom na základe uplatnenia nárokov na variabilné súčasti odmeny, prémie alebo podobné pohľadávky voči spoločnosti alebo jej koncernových spoločností môže predstavenstvo využiť v maximálnej výške 3 % základného imania existujúceho v momente prijatia uznesenia valného zhromaždenia. Na stanovenie 3 %-nej hranice sú v stanovách uvedené príslušné započítavacie pravidlá.

Vyššie uvedené oprávnenia na využitie vlastných akcií môžu byť uplatnené jednorazovo alebo viacnásobne, v celom rozsahu alebo po častiach, jednotlivo alebo spoločne. Vlastné akcie je možné využiť na jeden alebo viaceré vyššie uvedené účely. Právo akcionárov na odber znovu predaných akcií

Commerzbank bol vylúčený v rozsahu, v akom sa tieto akcie podľa vyššie uvedených oprávnení použijú podľa bodov 2 - 5.

Predstavenstvo bolo ďalej oprávnené na to, aby stiahlo akcie nadobudnuté na základe tohto oprávnenia bez toho, aby na to bolo potrebné ďalšie uznesenie valného zhromaždenia.

Okrem vyššie uvedených oprávnení bolo predstavenstvo na základe uznesenia valného zhromaždenia za 1. mája 2020 podľa § 71 ods. 1 bod 8 zákona o akciových spoločnostiach poverené na to, aby nadobudlo vlastné akcie aj pri využití opcií Put alebo Call, ako aj termínových kúpnych zmlúv. Spoločnosť podľa toho môže predať tretím osobám opcie call nasmerované na fyzickú dodávku ako aj uzatvoriť termínové kúpne zmluvy, pri ktorých medzi uzatvorením kúpnej zmluvy na vlastné akcie a splnením zmluvy dodaním akcií sú viac ako 2 burzové dni (ďalej spoločne označované ako "deriváty"). Na základe podmienok týchto derivátov musí byť zabezpečené, aby boli deriváty spojené len s akciami, ktoré boli nadobudnuté pri dodržaní zásady rovnakého zaobchádzania; táto podmienka je splnená pri kúpe akcií prostredníctvom burzy. Za tejto podmienky je možné využiť aj kombináciu vyššie uvedených derivátov. Oprávnenie na kúpu vlastných akcií pri využití derivátov môže byť uplatnené jednorázovo alebo viacnásobne, v celom rozsahu alebo po častiach.

Všetky nadobudnutia akcií pri využití derivátov sú obmedzené na akcie v rozsahu najviac 5 % základného imania v momente prijatia uznesenia valného zhromaždenia alebo ak bude táto hodnota nižšia - v momente uplatnenia tohto oprávnenia. Platnosť jednotlivých derivátov nesmie byť dlhšia než 18 mesiacov a musí byť stanovená, aby k nadobudnutiu akcií pri využití derivátov došlo najneskôr 12. mája 2025.

Cena dohodnutá v rámci derivátu (okrem vedľajších nákladov) za kúpu jednej akcie pri využití opcií alebo splnení termínových nákupov podlieha rovnako ako cena, ktorá je splatná spoločnosťou za uplatnenie opcie, spoločnosťou prijatá cena za opcie ako aj termínový kurz dohodnutý pri termínových nákupoch podlieha istým hraniciam bližšie uvedeným v oprávnení.

Ak sa vlastné akcie nakupujú pri využití derivátov podľa vyššie uvedených ustanovení, je právo akcionárov uzatvoriť takéto derivátne obchody podľa ustanovení § 186 ods. 3 štvrtá veta zákona o akciových spoločnostiach vylúčené. Akcionári majú právo na ponúkanie svojich akcií spoločnosti

len vtedy, ak je spoločnosti voči nim povinná na odber akcií z derivátnych obchodov. Prípadné ďalšie právo na ponúkanie akcií je vylúčené.

Pre používanie akcií nadobudnutých pri využití derivátov platia pravidlá popísané vyššie pre priamo zakúpené akcie.

Podstatné dohody pri zmene kontroly v dôsledku ponuky na prevzatie

Spoločnosť Commerzbank v rámci rámcových dohôd ISDA s časťou zmluvných partnerov dohodla pre prípad zmeny kontroly v rámci Commerzbank právo na mimoriadnu výpoveď v prospech týchto zmluvných partnerov. Právo na výpoveď spravidla predpokladá podstatné zhoršenie bonity spoločnosti Commerzbank. Jednotlivé zmluvy uzatvorené v rámci týchto rámcových dohôd by museli byť v prípade výpovede vyúčtované v trhovej hodnote, ktorú je možné zistiť každý burzový pracovný deň. Pritom však nie je možné vylúčiť, že výpoveď klienta s mimoriadne veľkým objemom obchodov môže mať na základe možných platobných záväzkov banky napriek tomu podstatný dopad na majetkovú, finančnú a výnosovú situáciu spoločnosti Commerzbank.

Dohody o odškodnení v prípade ponuky na prevzatie

Dohody o odškodnení pre prípad ponuky na prevzatie neboli uzatvorené s členmi predstavenstva ani so zamestnancami spoločnosti Commerzbank.

Podiely na imaní viac ako 10% hlasovacích práv

Podľa zákona o obchodovaní s cennými papiermi (WpHG) musí každý investor, ktorý na základe kúpy, predaja alebo iným spôsobom získa určité podiely na hlasovacích právach, tieto prekročí alebo nedosiahne, túto skutočnosť oznámiť našej spoločnosti ako aj Spolkovému úradu pre dohľad nad finančným trhom. Najnižšia prahová hodnota pre túto oznamovaciu povinnosť predstavuje 3 %. Podľa oznámenia o hlasovacích právach zo 4. júna 2013 sa Fond na stabilizáciu finančného trhu podieľa na Commerzbank Aktiengesellschaft v rozsahu 17,15 % imania oprávneného na hlasovanie. Ak ostal vtedy nahlásený podiel na hlasovacích právach nezmenený, bol by podiel Fondu na stabilizáciu finančného trhu na Commerzbank Aktiengesellschaft v apríli 2015 cca 15,6 % imania oprávneného na hlasovanie.

Údaje podľa § 289 ods. 4 nemeckého Obchodného zákonníka

Cieľ interného systému na riadenie kontrol a rizík s ohľadom na finančné výkazníctvo spočíva v tom, aby podľa účtovných predpisov vyplývajúcich z nemeckého Obchodného zákonníka a z predpisov IFRS ročná a koncernová závierka sprostredkovala skutočnostiam zodpovedajúci obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie. V spoločnosti Commerzbank sú interný kontrolný systém a systém riadenia rizika – oba s ohľadom na finančné výkazníctvo – spojené do metodiky a realizácie. V ďalšej časti tejto správy sa preto bude používať pojem „IKS“ (interný kontrolný systém). Podrobnosti o systéme riadenia rizík sú uvedené v správe o rizikách na strane 62 nasl.

Cieľ riadneho finančného vykazovania je ohrozený existenciou rizík, ktoré vplývajú na finančné výkazníctvo. Pritom nie je podstatné, či je toto spôsobené jedinou skutočnosťou alebo kombináciou viacerých skutočností. Riziká pre finančné výkazníctvo môžu vznikáť aj v dôsledku chýb v obchodných postupoch. Okrem toho môže podvodné správanie viesť k chybnému uvádzaniu informácií. Preto musí banka zabezpečiť, aby boli riziká týkajúce sa chybnej prezentácie, hodnotenia alebo vykazovania informácií vo finančných výkazoch minimalizované. Interný kontrolný systém spoločnosti Commerzbank sa orientuje na dosiahnutie dostatočnej istoty týkajúcej sa dodržiavania platných právnych požiadaviek, riadneho a hospodárneho vykonávania obchodných činností a úplnosť a správnosť finančného výkazníctva.

Zákonné zásady a smernice

V § 289 ods. 4 nemeckého Obchodného zákonníka je zo strany zákonodarcu definované, že kapitálové spoločnosti musia v správe o stave spoločnosti popísať podstatné znaky svojho interného kontrolného systému. V spoločnosti Commerzbank sa uplatňujú zásady na vytvorenie interného kontrolného systému, ktoré sú stanovené v rámci minimálnych požiadaviek na riadenie rizík.

Základom pre vytvorenie interného kontrolného systému banky je medzinárodne platný rámec, ktorý vyvinul „Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission“ (COSO). Tieto rámcové predpisy sa používajú v Commerzbank na dosiahnutie nasledovných cieľov:

- efektívnosť a účinnosť obchodných procesov
- dodržiavanie platných zákonov a predpisov
- spoľahlivosť finančného výkazníctva.

S ohľadom na hodnotenie rizík účtovných procesov požadované v rámci COSO (napr. zabezpečenie úplnosti evidovaných transakcií alebo správneho ocenenia v rámci súvahy) a ohľadom na spoľahlivosť finančného výkazníctva sa banka riadi podľa odporúčaní „International Standards of Auditing and Quality Control, No. 315, 2009 Edition“ (ďalej ako ISA číslo 315“).

Organizácia

Základom pre riadenie spoločnosti s príslušnou strategickou orientáciou celkového koncernu, ktorá sa riadi podľa rizikových aspektov, je písomne definovaný poriadok (SFO). SFO predstavuje zrozumiteľnú ako aj priebežne aktualizovanú prezentáciu organizácie a postupov, vrátane kompetenčného poriadku spoločnosti. Závazný a na základe regulácií požadovaný štandard pre procesný postup sa stanovuje prostredníctvom SFO-Policy a Process Framework. Tieto úpravy predstavujú rámec pre popis procesov a ďalšie pokyny. Dokumentácia a aktualizácia procesného postupu sa považuje za súčasť SFO a zadáva Governance Framework pre všetky jednotky v rámci banky a stanovuje jednotné a záväzné minimálne požiadavky. Primárnym znakom je zásada jednoznačného priradenia zodpovednosti, ktorá vyplýva z rozdelenia obchodných oblastí členov predstavenstva a platí aj pre zodpovednosť za vecné náklady na nižších riadiacich úrovniach. Rozsah a vybudovanie rámca pre riadenie spoločnosti sa orientujú podľa právnych a regulárnych požiadaviek ako aj podľa „Firemnej ústavy Commerzbank“, ktorú schválilo predstavenstvo. Pritom rámec pre riadenie spoločnosti uplatňuje podstatné ustanovenia firemnej ústavy vo forme praktických nariadení a obsahuje nasledovné prvky:

- rozdelenie obchodných oblastí pre predstavenstvo
- rokovacie poriadky
- organizačné štruktúry
- poverenia na vykonanie úkonov
- kompetenčné pravidlá.

Organizačné kontrolné a monitorovacie prvky na zabezpečenie funkčného a efektívneho kontrolného systému sú v Commerzbank Aktiengesellschaft rozdelené do troch za sebou nasledujúcich úrovní. Model „Three Lines of Defence“ je ako centrálna súčasť zakotvený v ústave spoločnosti.

Okrem toho sú úlohy v banke, ktoré obsahovo nie sú prepojené, organizované podľa zásady funkčného oddelenia v rôznych oblastiach. Na minimalizáciu rizík v rámci finančného výkazníctva sa vykonávajú podstatné kontroly podľa zásady štyroch očí.

Podľa MaRisk zodpovedá predstavenstvo za implementáciu, realizáciu, ďalší rozvoj a kontrolu bankového interného kontrolného systému. Kým predstavenstvo zodpovedá za formovanie a preukázanie primeranosti interného kontrolného systému, nesie CFO zodpovednosť za formovanie a efektívnosť interného kontrolného systému pre účely finančného výkazníctva. Zodpovedá za formovanie interného kontrolného systému prostredníctvom primeraných a účinných kontrolných krokov a ich zapojenie do príslušných procesov. Predstavenstvo je rovnako zodpovedné za riadne vyhotovenie jednotlivej a koncernovej závierky.

Pri sledovaní finančného výkazníctva poskytuje na to vytvorený kontrolný výbor Dozornú radu. Tento výbor podporuje Dozornú radu pri monitorovaní účtovníctva, účinnosti systému na riadenie rizík, najmä interného kontrolného systému, compliance a interného revízneho systému. Okrem toho výbor podporuje Dozornú radu pri realizácii auditov, najmä pri zabezpečení nezávislosti audítora a jeho výkonov. Ďalej výbor sleduje aj bezodkladné odstraňovanie nedostatkov zistených audítorom.

Odbor internej kontroly (Group Audit) podáva každý štvrtý rok správy Dozornej rade príp. radou vytvoreným výborom o revíznej činnosti a podstatných výsledkoch kontrol. Za vyhotovenie ročných závierok v súlade s príslušnými zákonmi ako aj internými a externými smernicami je zodpovedný finančný odbor Group Finance (GM-F). V rámci finančného odboru sa oddelenie účtovných postupov a smerníc Accounting and Controlling Policies & Guidelines zaoberá vypracúvaním a komunikáciou o koncernových smerniciach na vyhotovenie súvah. Podporuje koncernové a správne zostavovanie súvahy formou definovania a dohody o smerniciach na zostavenie súvahy. Od polovice roka zodpovedá za prevádzku a priebežný technický a odborný ďalší rozvoj infraštruktúry pre hlavné procesy v oblasti financií klustrová servisná organizácia.

Kontroly na zníženie rizika

Kontroly sú v banke technicky aj manuálne (organizačne) integrované priamo do prevádzkových postupov. Technické

kontroly sa uplatňujú v používaných IT systémoch a pozostávajú z kontrolných súčtov a kontrolných číslíc. Technické kontroly dopĺňajú manuálne súčasti kontrol, ako napr. zisťovanie údajov na obrazovke, ktoré vykonávajú príslušní zamestnanci. Kvalita údajov pri technickom zisťovaní je zabezpečená na základe organizačných opatrení v rámci zásady štyroch očí, kompetenčných pravidiel, oddelenia funkcií a na základe technických opatrení (udeľovanie IT oprávnení). Počas ďalšieho spracovania dodatočné kontroly zabezpečujú úplnosť a správnosť preberaných údajov.

Kontroly zo strany skupiny pre audit

Odbor pre audit (Group Audit) vykonáva na základe poverenia zo strany predstavenstva nezávisle, objektívne a s orientáciou na kontroly kontrolné činnosti, ktoré sú zamerané na to, aby boli obchodné procesy spoločnosti Commerzbank podporené s ohľadom na ich riadne vykonanie, bezpečnosť a hospodárnosť. Odbor pre audit (Group Audit) podporuje predstavenstvo tým, že hodnotí primeranosť a účinnosť interného kontrolného systému a riadenia rizík, sleduje revíziu podstatných projektov a navrhuje odporúčania. Tým prispieva k zabezpečeniu obchodných postupov a majetku.

Vnútrotná kontrola musí procesne nezávisle a s orientáciou na riziká vykonávať kontrolu účinnosti a primeranosti interného kontrolného systému zahŕňajú systémy na riadenie rizík a riziko controlling, výkazníctvo, informačné systémy ako aj finančné výkazníctvo. Pre účely plnenia svojich úloh má odbor pre audit neobmedzené právo na informácie.

O každej kontrole vyhotovuje odbor pre audit písomnú správu, ktorá sa okrem iného zasiela príslušným členom predstavenstva. Na základe správ z kontrol odbor pre audit sleduje a dokumentuje včasné odstraňovanie zistených nedostatkov. Pri nedodržaní tohto postupu sa bude realizovať eskalačná procedúra. Okrem toho vyhotovuje odbor pre audit výročnú správu o kontrolách vykonaných počas obchodného roka, o zistených podstatných nedostatkoch ako aj o vykonaných opatreniach a predkladá ju predstavenstvu.

Proces finančného výkazníctva

Procesy používané v účtovníctve Commerzbank podporujú rôzne IT systémy, ktoré sú zapojené do príslušných postupov. Ročné závierky za Commerzbank AG (tuzemsko) sa predkladajú s novou finančnou architektúrou, ktorá pozostáva z nového Financial Data Warehouse ako súborom základných

údajov a štandardného softvéru SAP (finančná funkcia). Tak existuje pre závierku podľa IFRS ako aj podľa Obchodného zákonníka jednotné riešenie pre Commerzbank AG (tuzemsko) na základe dôsledných finančných údajov.

V rámci ohlasovacích procesov pre účely finančného výkazníctva sa všetky informácie, ktoré sú relevantné pre zostavenie závierky koncernu Commerzbank podľa IFRS a Commerzbank Aktiengesellschaft podľa nemeckého Obchodného zákonníka, zašlú z ohlasovacích miest (Commerzbank Aktiengesellschaft tuzemsko, dcérske spoločnosti a zahraničné pobočky) do centrály. Tieto údaje sa zasielajú prostredníctvom osobitného online systému priamo do konsolidačného softvéru SAP EC-CS, ktorý je prispôsobený potrebám banky. Dcérske spoločnosti ohlasujú údaje podľa IFRS, tuzemské a zahraničné pobočky okrem toho vyhotovujú hlásenia podľa nemeckého Obchodného zákonníka. Automaticky sa kontroluje konzistentnosť údajov, predtým, než sa tieto zašlú do centrály. Po úspešnom dokončení všetkých kontrol správnosti je možné dokončiť jednotlivé hlásenia. Na základe týchto údajov sa v centrále vykonávajú ďalšie kontroly správnosti údajov. Po úspešnom ukončení týchto kontrol sa realizujú všetky konsolidačné kroky za účelom vyhotovenia koncernovej závierky podľa IFRS a vyhotovenie jednotlivej závierky spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft podľa nemeckého Obchodného zákonníka. Opatrenia na vyhotovenie koncernovej závierky pritom pozostávajú z rôznych jednotlivých konsolidačných krokov (ako napr. konsolidácia kapitálu, dlhov, nákladov a výnosov), prepočtov mien a eliminácie priebežného zisku.

Výkazníctvo podľa špecifických segmentov je zabezpečené samostatným IT systémom. Pritom sa tieto údaje porovnávajú s údajmi z účtovníctva.

Opatrenia na ďalšie doladenie interného kontrolného systému v súvislosti s finančným výkazníctvom

Interný kontrolný systém je s ohľadom na finančné výkazníctvo upravený podľa potrieb koncernu Commerzbank. Pritom neustále prebieha jeho ďalší rozvoj. Za týmto účelom bola do GM-F/GM-FO ako trvalé opatrenie implementovaná iniciatíva „Control Environment Initiative (CEI)“. Základom pre iniciatívu CEI je ďalší rozvoj tzv. „procesnej mapy“ GM-F/GM-FO. Na tejto procesnej mape sú zhora nadol zobrazené všetky podstatné procesy, ktoré sa doladujú prostredníctvom procesných popisov. Za týmto účelom sú identifikované

riziká s ohľadom na spoľahlivosť finančného výkazníctva podľa rámca COSO. Pritom sa banka opiera o odporúčania ISA 315 a skúma, či je možné riziko priradiť nasledovným trom kategóriám a ich popisom:

- výroky o druhu obchodných prípadov: vznik, úplnosť, správnosť, priradenie období a účtov;
- výroky o zostatkoch na účtoch ku dňu rozhodujúcemu pre zostavenie súvahy: existencia, práva a povinnosti, úplnosť, hodnotenie a priradenie;
- výroky o zobrazení v rámci závierky a k údajom uvedeným v závierke: existencia, práva a povinnosti, úplnosť, vykázanie a zrozumiteľnosť, správnosť a hodnotenie.

Za účelom minimalizácie identifikovaných rizík boli implementované príslušné kontroly. Pre účely účinnosti interného kontrolného systému predstavuje dizajn – čiže štruktúra kontroly a primeraných kontrolných krokov a ich zapojenie do príslušného procesu – a operatívna realizácia kontrol rozhodujúce faktory na minimalizáciu rizík.

Interný kontrolný systém je s pohľadom na finančné výkazníctvo posilnený o pravidelné hodnotenie efektívnosti a účinnosti podstatných kontrol ako aj formou pravidelného hodnotenia kontrolnej činnosti.

Prostredníctvom tohto jednotného postupu má byť zabezpečené, aby boli identifikované a minimalizované riziká a aby bolo možné sa vyhnúť prípadnému chybnému vývoju.

Ostatné údaje

Po dni rozhodujúcom pre zostavenie súvahy neboli vykonané žiadne podstatné zmeny na internom kontrolnom systéme finančného výkazníctva.

Údaje podľa § 340a ods. 1a Obchodného zákonníka v spojení s § 289b ods. 3 Obchodného zákonníka

Údaje podľa § 340a ods. 1a Obchodného zákonníka v spojení s § 289b ods. 3 Obchodného zákonníka je možné vo forme súhrnnej a nefinančnej správy nájsť vo výročnej správe koncernu Commerzbank na strane 68 nasl. príp. na strane www.nachhaltigkeit.commerzbank.de/NFE2021.

Vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 289f Obchodného zákonníka

Na základe zákonných ustanovení § 289f nemeckého Obchodného zákonníka musí predstavenstvo a dozorná rada vo forme vyhlásenia o riadení spoločnosti podávať správy o Corporate Governance spoločnosti. Vyplýva to zo zásady č. 22 Nemeckého kódexu Corporate Governance v znení zo 16. decembra 2019, ktorý bol zverejnený v spolkovom vestníku dňa 20. marca 2020 a na ktorom je založené toto vyhlásenie.

Corporate Governance v zmysle zodpovedného a transparentného riadenia a kontroly spoločnosti, ktorá je zameraná na udržateľnú tvorbu hodnôt, má v Commerzbank odjakživa veľký význam. Preto podporujeme – predstavenstvo a Dozorná rada – Nemecký kódex Corporate Governance a tým aj sledované ciele a účely.

Odporúčania Nemeckého kódexu Corporate Governance

Banka každý rok vysvetľuje, či dodržala a dodržiava odporúčania Komisie a rovnako oznamuje, prečo neboli niektoré odporúčania dodržané. Toto vyhlásenie predstavenstva a Dozornej rady sa zverejňuje na internetových stránkach Commerzbank (https://www.commerzbank.de/de/hauptnavigation/aktionaere/governance_/corporate_governance_1.html). Tam sa nachádza aj archív s vyhláseniami o dodržaní odporúčania od roku 2002. Aktuálne vyhlásenie bolo odovzdané v novembri 2021.

Commerzbank dodržiava odporúčania Nemeckého kódexu Corporate Governance takmer v plnom rozsahu, avšak odchyľuje sa od neho len v týchto bodoch:

„Od odovzdania posledného vyhlásenia o plnení kódexu v novembri 2020 boli splnené odporúčania „Vládnej komisie Nemeckého kódexu Corporate Governance“ v znení zo 16. decembra 2019, ktoré bolo zverejnené v Spolkovom vestníku dňa 20. marca 2020, s výnimkou nasledovných odporúčaní:

- Podľa odporúčania B.3 kódexu by počiatočné menovanie členov správnej rady malo trvať maximálne tri roky. Commerzbank Aktiengesellschaft sa od toho odchyľila pri menovaní dvoch členov predstavenstva, z ktorých každý bol menovaný na päť rokov. Okrem vymenovania nového predsedu predstavenstva, ku ktorému došlo v roku 2020, bolo potrebné dlhšie vymenovanie ako odporúčané tri roky aj v prípade člena predstavenstva pre súkromných

klientov vymenovaného v roku 2021 z dôvodu jeho predchádzajúcich mnohých rokov v manažmente. Nastúpte do banky vo Viedni, aby ste ho mohli získať pre banku.

- Podľa odporúčania B.4 kódexu by mal byť člen predstavenstva opätovne vymenovaný len menej ako jeden rok pred koncom funkčného obdobia a súčasné vymenovanie by malo byť zrušené súčasne len za zvláštnych okolností. V júni 2021 dozorná rada Commerzbank Aktiengesellschaft vymenovala CFO za zástupcu generálneho riaditeľa. Toto vymenovanie bolo sprevádzané predčasným opätovným vymenovaním na päť rokov, pričom súčasné vymenovanie bolo v rovnakom čase zrušené. Vzhľadom na vymenovanie za podpredsedu správnej rady bolo skoré poskytnutie päťročného obdobia vymenovania primerané. Ako preventívne opatrenie Commerzbank Aktiengesellschaft napriek tomu predpokladá, že sa odchyľila od odporúčania B.4 Kódexu, ak nenastali osobitné okolnosti.
- Podľa odporúčania D.5 Kódexu by mala Dozorná rada vytvoriť nominačný výbor, ktorý výhradne pozostáva zo zástupcov vlastníkov podielov. Podľa § 25d ods. 11 veta druhá bod 1 Zákona o úverovaní má nominačný výbor Dozornú radu podporovať pri identifikácii kandidátov na členov vedenia úverových inštitúcií. Túto úlohu predtým v rámci Commerzbank plnil prezidiálny výbor, ktorého členom boli aj zástupcovia zamestnancov. Za účelom zachovať osvedčenú prax Commerzbank pri účasti zástupcov zamestnancov a vlastníkov podielov pri výbere kandidátov pre predstavenstvo sú dvaja členovia nominačného výboru Dozornej rady Commerzbank zástupcovia zamestnancov.
- Podľa odporúčania G.10 veta prvá Kódexu by mali byť variabilné odmeny poskytnuté členovi predstavenstva pri zohľadnení príslušného daňového zaťaženia prevažne investované do akcií spoločnosti alebo by mali byť poskytované príslušným spôsobom na základe akcií. Systém odmeňovania predpokladá, že polovica variabilnej odmeny sa poskytuje na základe akcií. S týmto podielom sa členovia predstavenstva dostatočne podieľajú na ďalšom vývoji akcií Commerzbank. Na základe toho sú efektívnym spôsobom zaviazaní na to, aby svoje konanie orientovali na dlhodobý vývoj Commerzbank Aktiengesellschaft.“

Podnety Nemeckého kódexu Corporate Governance

Commerzbank v širšom rozsahu spĺňa podnety Nemeckého kódexu Corporate Governance.

Firemné hodnoty a riadiace praktiky Commerzbank

Commerzbank uznáva svoju podnikateľskú, ekologickú

a spoločenskú zodpovednosť. S cieľom zabezpečiť udržateľné riadenie spoločnosti definovala banka rozsiahle štandardy v rôznych oblastiach svojho pôsobenia, ktoré sú zverejnené na internetovej stránke Commerzbank na <https://www.commerzbank.de>.

Hodnoty Com takto to hovoria záväznú a zaväzujúcu firemnú kultúru. Predstavujú základný kameň pre podnikateľskú, ale aj individuálnu zodpovednosť každého jednotlivého zamestnanca Commerzbank.

Na základe hodnôt Com banka zdefinovala zásady správania, ktoré poskytujú všetkým zamestnancom záväzný orientačný rámec pre etické a zákony rešpektujúce správanie počas ich každodennej práce.

Okrem toho banka určila smernice podnikateľskej zodpovednosti ako orientáciu pre udržateľné smerovanie obchodnej činnosti Commerzbank. Jedna zo šiestich smerníc predstavuje záväzok na dodržiavanie zásad UN Global Compact, iniciatívy Organizácie spojených národov, ktorá podporuje aktívnu ochranu životného prostredia, zodpovednosť pri zaobchádzaní so zamestnancami, dodržiavanie ľudských práv ako aj boj proti korupcii a podplácaniu.

Banka ako dôležitý subjekt financujúci nemeckú ekonomiku zdefinovala pre svoje hlavné činnosti rôzne pozície a smernice. Používajú sa pri hodnotení transakcií a obchodných vzťahov, a teda slúžia ako dôležité referenčné body. Základom ich tvorby a pravidelného prehodnocovania je sústavný monitoring médií a mimovládnych organizácií na ekologicky či sociálne kontroverzné témy a pravidelná výmena názorov s mimovládnyimi organizáciami. Okrem iného banka s osobitným dôrazom sformulovala ekologické smernice. Tieto predstavujú dôležité orientačné body zameranie hlavných obchodných činností, ako aj pre riadenie ekonomických a ekologických dopadov.

Predstavenstvo

Predstavenstvo Commerzbank riadi spoločnosť na vlastnú zodpovednosť v záujme spoločnosti. Je pritom viazaný záujmami akcionárov, klientov, zamestnancov a ostatných skupín prepojených so spoločnosťou, a to s cieľom udržateľnej tvorby hodnôt. Predstavenstvo definuje strategickú orientáciu spoločnosti, vysvetľuje ju Dozornej rade a stará sa o jej realizáciu. Okrem toho zabezpečuje efektívne riadenie rizík a ich controlling. Predstavenstvo riadi obchodnú činnosť

Commerzbank podľa zákona, stanov, svojho rokovacieho poriadku, firemných smerníc a príslušných pracovných zmlúv. Predstavenstvo spolupracuje s ostatnými orgánmi Commerzbank a zástupcami zamestnancov.

Zloženie predstavenstva a zodpovednosti jednotlivých členov predstavenstva sú zobrazené v správe koncernu na strane 5. Bližšia prezentácia práce v predstavenstve je stanovená v rokovacom poriadku, ktorý je zverejnený na internetových stránkach Commerzbank na adrese <http://www.commerzbank.de>.

Odmeňovanie členov predstavenstva je podrobne zobrazené v správe o odmeňovaní a na internetovej stránke.

Dozorná rada

Dozorná rada poskytuje poradenstvo a vykonáva dohľad nad činnosťou predstavenstva pri riadení spoločnosti. Dozorná rada vymenováva a prepúšťa členov predstavenstva a spolu s predstavenstvom sa stará o dlhodobé plánovanie nástupníctva. Dozorná rada riadi svoju obchodnú činnosť podľa zákonných predpisov, stanov a svojho rokovacieho poriadku; rada pracuje s dôverou a úzko s predstavenstvom. Dozorná rada s prihliadnutím na odporúčania predsedníckej a nominačnej komisie rozhoduje o menovaní a odvolávaní členov predstavenstva a spolu s predstavenstvom zabezpečuje dlhodobé plánovanie nástupníctva. V prípade potreby sa konzultujú s externými konzultantmi.

Zloženie Dozornej rady a jej výborov je – podľa odporúčania D.2 kódexu - znázornené na stranách 19 až 21 správy o stave koncernu. O podrobnostiach v práci grémia, jeho štruktúre a jeho kontrolnej funkcii informuje správa Dozornej rady na stranách 6 až 18 správy o stave koncernu. Ďalšie informácie o spôsobe práce Dozornej rady a jej výboroch nájdete v rokovacom poriadku Dozornej rady na internetovej stránke Commerzbank.

Podľa odporúčania C.1 Kódexu sa odporúča, aby Dozorná rada stanovila pre svoje zloženie konkrétne ciele a vypracovala kompetenčný profil pre celkové grémium. Pritom je potrebné dbať na rozmanitosť. Návrhy dozornej rady pre valné zhromaždenia by mali zohľadňovať tieto ciele a zároveň by mali viesť k naplneniu kompetenčného profilu pre celé grémium. Stav realizácie týchto činností by mal byť zadokumentovaný v správe Corporate-Governance. Okrem toho by mala byť podľa odporúčania C.2 stanovená veková

hranica pre členov dozornej rady a táto by mala byť uvedená vo vyhlásení o riadení spoločnosti.

Dozorná rada Commerzbank má nasledovné konkrétne ciele:

Dozorná rada by mala byť obsadená tak, aby jej členovia mali nevyhnutné schopnosti, poznatky, skúsenosti a vecné informácie na to, aby dokázali riadne vykonávať úlohy Dozornej rady. Predovšetkým by mali členovia disponovať všetkými poznatkami a skúsenosťami, ktoré sú nevyhnutné z pohľadu činností koncernu Commerzbank. Zudem musia spĺňať osobitné odborné znalosti a odborné skúsenosti jednotlivých členov dozornej rady v konkrétnych oblastiach (napríklad odborné znalosti v oblasti účtovníctva a auditu, ako aj v oblasti riadenia rizík a kontroly rizík) a aspoň jeden člen dozornej rady by mal mať špeciálne odborné znalosti v oblasti životného prostredia, sociálnych vecí a riadenia (ESG). Členovia dozornej rady musia mať možnosť spochybňovať a sledovať rozhodnutia predstavenstva. Okrem toho by členovia dozornej rady mali mať možnosť venovať výkonu svojich povinností dostatok času. Členovia by mali byť spoľahliví a pozornosť by sa mala venovať ich ochote podávať výkon, osobnosti, profesionalite, bezúhonnosti a nezávislosti. Cieľom je, aby dozorná rada mala aspoň osem nezávislých členov dozornej rady zvolených riadnym valným zhromaždením v zmysle odporúčania C.6 Kódexu a maximálne dvoch bývalých členov predstavenstva Commerzbank. Funkčné obdobie členov dozornej rady volených riadnym valným zhromaždením by spravidla nemalo presiahnuť obdobie dvanástich rokov. Dozorná rada rozhodla o podrobnom kompetenčnom profile svojho zloženia, na ktorý sa odkazuje aj tu a ktorý je zverejnený na stránke Commerzbank. Dozorná rada pri svojich nomináciách na valné zhromaždenie a pri pravidelnom hodnotení dozornej rady ako celku a jej členov prihliada na tam uvedené ciele a požiadavky.

Všetky ciele stanovené dozornou radou vzhľadom na jej zloženie a kvalifikačný profil boli k 31.12.2021 splnené. S Burkhardom Keesom ako predsedom výboru pre audit a Robinom J. Stalkerom, ktorý je tiež členom výboru pre audit, má dozorná rada dvoch členov s osobitnými odbornými znalosťami v oblasti účtovníctva a auditu. Robin J. Stalker má tiež špeciálne odborné znalosti v oblasti životného prostredia, sociálnych vecí a riadenia (ESG). Dozorná rada s cieľom korešpondovať s vývojom v Commerzbank Aktiengesellschaft v téme udržateľnosti a zároveň adekvátne plniť rastúce požiadavky a úlohy dozornej rady v tejto oblasti roz-

hodla aj o rozšírení sociálneho výboru o oblasti životného prostredia a riadenie a zodpovedajúcim spôsobom ho premenovať s cieľom rozšíriť počet zamestnancov. K 31.12.2021 boli splnené aj všetky ostatné ciele a požiadavky kompetenčného profilu. Žiadny člen dozornej rady zvolený riadnym valným zhromaždením nepresiahne riadnu dobu členstva dvanásť rokov. Konkrétnu dĺžku pôsobenia jednotlivých členov dozornej rady v dozornej rade a ich osobitné kompetencie pre dozornú radu Commerzbank nájdete v ich životopisoch, ktoré sú dostupné na webovej stránke Commerzbank.

V súlade s odporúčaním C.1 nemeckého kódexu správy a riadenia spoločností by vyhlásenie o správe a riadení malo obsahovať aj informácie o tom, čo zástupcovia akcionárov v dozornej rade považujú za primeraný počet nezávislých zástupcov akcionárov a mená týchto členov. Podľa odporúčania C.6 Kódexu sa člen dozornej rady považuje za nezávislého, ak je nezávislý od spoločnosti a jej predstavenstva a nezávislý od ovládajúceho akcionára. Člen dozornej rady je nezávislý od spoločnosti a jej predstavenstva, ak so spoločnosťou alebo jej predstavenstvom nemajú osobný alebo obchodný vzťah, ktorý by mohol viesť k významnému, nielen dočasnému konfliktu záujmov. Pri posudzovaní nezávislosti svojich členov by podľa odporúčania DCGK mala zvážiť najmä akcionárska strana, či sám člen dozornej rady alebo blízky rodinný príslušník člena dozornej rady bol členom predstavenstva spoločnosti v období dvoch rokov pred vymenovaním, v súčasnosti alebo v roku pred vymenovaním priamo alebo ako akcionár alebo v zodpovedná funkcia spoločnosti mimo skupiny má významný obchodný vzťah so spoločnosťou alebo jednou z jej závislých spoločností, je blízky rodinný príslušník člena predstavenstva alebo je členom dozornej rady dlhšie ako dvanásť rokov.

Na základe vyššie uvedených kritérií môže byť všetkých desať zástupcov akcionárskej strany označených ako „nezávislí“, a to menovite Helmut Gottschalk, Dr. Frank Czichowski, Sabine U. Dietrich, Dr. Jutta A. Dönges, Burkhard Keese, Daniele Mattheus, Caroline Seifert, Robin J. Stalker, Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell a Frank Westhoff. Dr. Jutta A. Dönges a Dr. Frank Czichowski boli navrhnutí na zvolenie do dozornej rady Commerzbank Aktiengesellschaft na návrh Fondu pre stabilizáciu finančného trhu zastúpeného Spolkovou republikou Nemecko – Finanzagentur GmbH. Fond na stabilizáciu finančného trhu vlastní 15,6 % základného imania Commerzbank Aktiengesellschaft, a preto nie je majoritným akcionárom v zmysle nemeckého kódexu správy a riadenia

spoločností. Spolková republika Nemecko – Finanzagentur GmbH tiež neudržiava žiadne významné obchodné vzťahy s Commerzbank.

Cieľ mať vždy aspoň osem nezávislých členov dozornej rady volených riadnym valným zhromaždením do dozornej rady sa podarilo naplniť. V tomto smere je opodstatnené sebahodnotenie, že dozorná rada má primeraný počet nezávislých členov.

Vo finančnom roku 2021 sa dozorná rada najprv zaoberala výsledkami kontroly efektívnosti vykonanej vo finančnom roku 2020. Na základe výsledkov vypracoval katalóg opatrení vrátane tém kompetencií v dozornej rade, kvalifikačných opatrení a opatrení ďalšieho vzdelávania a ďalšieho rozvoja systému odmeňovania predstavenstva a tieto opatrenia implementoval. Na konci finančného roka 2021 tiež skontrolovala efektívnosť svojej práce vo finančnom roku 2021 v súlade s odporúčaním D.13 nemeckého kódexu správy a riadenia spoločností v súvislosti s hodnotením, ktoré sa má vykonať v súlade s § 25d (11) bod 3 a 4 Zákona o úverovaní. Za týmto účelom všetci členovia dozornej rady vyplnili rôzne dotazníky, ktoré boli následne vyhodnotené. Výsledné analýzy boli predložené plénu na začiatku finančného roka 2022 a tam sa o nich aj diskutovalo. Na základe týchto diskusií bol vypracovaný katalóg opatrení, ktorý bude urýchlene spracovaný. Členovia dozornej rady veria, že fungovanie dozornej rady a jej výborov je efektívne a celkovo bola dosiahnutá vysoká úroveň.

Podľa odporúčania v ods. E.2 Nemeckého kódexu Corporate Governance a podľa § 3 ods. 6 rokovacieho poriadku Dozornej rady musí každý člen Dozornej rady zverejňovať konflikty záujmov. V sledovanom roku neoznámil žiaden z členov dozornej rady takýto konflikt záujmov.

Odmeňovanie členov Dozornej rady je podrobne zobrazené v správe koncernu o odmeňovaní, ktorá je zverejnená na internetovej stránke Commerzbank.

Dozorná rada spoločne s predstavenstvom trvá na dlhodobé plánovanie nástupníctva pri obsadzovaní predstavenstva, a to podľa odporúčania B.2 Nemeckého kódexu Corporate Governance. Prezidiálny a nominačný výbor dozornej rady preveruje podľa zákona o úverovaní zásady predstavenstva pre výber a vymenovávanie osôb do vyšších riadiacich úrovní. Pritom sa zohľadňuje vyváženosť a rozmanito

z poznatkov, schopnosti a skúsenosti všetkých členov predstavenstva, výbor navrhuje popis pracovného miesta spolu s profilom uchádzača a definuje čas potrebný na splnenie tejto úlohy. V popise práce zohľadňuje kompetenčný profil a maticu vhodnosti pre predstavenstvo, ako aj ďalšie ciele jeho zloženia (napr. rozmanitosť). Prezidiálny a nominačný výbor dozornej rady preveruje podľa § 25 ods. 11 bod 5 zákona o úverovaní zásady predstavenstva pre výber a vymenovávanie osôb do vyšších riadiacich úrovní. Pritom výbor rovnako zisťuje, či na tejto úrovni v zásade existujú vhodní nástupcovia. Uznesenie valného zhromaždenia z roku 2020 o systéme odmeňovania členov dozornej rady podľa § 113 ods. 3 veta prvá zákona o akciových spoločnostiach je zverejnené na internetovej stránke Commerzbank. Valné zhromaždenie v roku 2022 má rozhodnúť o úprave systému odmeňovania dozornej rady v súvislosti s odmeňovaním za členstvo vo výbore.

Rozmanitosť

Tak ako pri zložení predstavenstva, obsadzovaní riadiacich funkcií banky ako aj pri návrhoch na voľbu členov Dozornej rady (odporúčania A.1, B.1 a C.1 Kódexu) banka dbá na rozmanitosť (Diversity). Tým sa má zabrániť riziku „skupinového myslenia“ a zaujatosti. Okrem toho rozmanitosť v rámci predstavenstva a dozornej rady prispieva k širšiemu komplexu skúsenosti ako aj pestrejšiemu komplexu poznatkov, schopností a odbornosti.

Koncepcia rozmanitosti a údaje o minimálnom podiele žien a mužov na zložení dozornej rady

Dozorná rada Commerzbank AG má 20 členov. Ako vyplýva z popisu cieľov pre zloženie dozornej rady, cieľom je, aby členmi dozornej rady boli vždy minimálne 8 nezávislí členovia zvolení valným zhromaždením (zástupcovia vlastníkov podielov) v zmysle odporúčaní C.6, C.7. a C.8 kódexu a – podľa odporúčaní C.11 – aby členmi dozornej rady boli najviac dvaja bývalí členovia predstavenstva Commerzbank AG. Okrem toho si dozorná rada stanovila riadnu vekovú hranicu 72 rokov a snaží sa o širokú vekovú štruktúru v rámci celkového grémia. Okrem toho sa dozorná rada snaží o získanie osôb s rôznym vzdelaním a profesionálnym pozadím. Dozorná rada musí mať okrem toho najmenej jedného medzinárodného zástupcu. Okrem toho dozorná rada pri návrhoch na voľbu členov predkladaných valnému zhromaždeniu dbá na primeranú účasť žien. Dozorná rada sa snaží o to, aby bola splnená zákonom požadovaná kvóta pre podiel žien v dozornej rade v rozsahu najmenej 30 %. Pritom

musí byť zohľadnené, že dozorná rada môže ovplyvňovať svoje zloženie len prostredníctvom svojich návrhov na vymenovanie za členov dozornej rady, ktoré sa predkladajú valnému zhromaždeniu. Aj zástupcovia zamestnancov v dozornej rade sa do budúcnosti usilujú o zachovanie minimálneho aktuálneho podielu žien v rámci zástupcov zamestnancov vo výške 30 %.

Všetky stanovené ciele dozorná rada v hospodárskom roku 2021 splnila. Dňa 31. decembra 2021 mala dozorná rada spoločnosti Commerzbank AG dvoch medzinárodných zástupcov - Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell a Robin J. Stalker - a deväť žien, z toho päť žien na strane zástupcov vlastníkov podielov. Podiel žien v dozornej rade tak bol na úrovni 45 %.

Členovia dozornej rady Commerzbank sú vo veku od 48 do 70 rokov, priemerný vek predstavuje 56,8 rokov. Druh vzdelania a profesionálne pozadie členov dozornej rady je rozmanité: niektorí členovia dozornej rady majú vzdelanie v oblasti bankovníctva, ďalší sú právnici, ďalší majú ekonomické vzdelanie, okrem toho sú v dozornej rade zastúpení inžinieri. Väčšina členov dozornej rady má dlhoročné skúsenosti s pôsobením v bankovníctve.

Koncepcia rozmanitosti a cieľová kvóta platná pre predstavenstvo

Pri zložení predstavenstva sa dozorná rada usiluje o to, aby zohľadnila aspekt rozmanitosti najmä s ohľadom na vek, vzdelávanie profesné pozadie a aby v primeranom rozmere zohľadnila podiel žien. Členovia predstavenstva by spravidla nemali byť starší než 65 rokov. Okrem toho dozorná rada zabezpečuje, aby členovia predstavenstva mali v rámci primeraných limitov rôzne vzdelanie a odborné vzdelanie.

Dozorná rada si stanovila cieľ, aby do 31. decembra 2021 bol aspoň jeden člen žena. Tento cieľ bol dosiahnutý už 1. novembra 2017 a od 1. januára 2020 bol prekročený s dvomi ženami v správnej rade. To tiež spĺňa alebo prekračuje požiadavku účasti podľa § 76 ods. 3 písm. a) AktG, podľa ktorého vo viac ako troch členoch predstavenstva musí byť členom predstavenstva aspoň jedna žena a aspoň jeden muž. Dozorná rada sa snaží aj v budúcnosti naďalej prekračovať zákonnú požiadavku účasti. K 31. decembru 2021 bol podiel žien vo Výkonnej rade 33,3 %.¹

Cieľové kvóty pre prvú a druhú riadiacu úroveň

Predstavenstvo je podľa § 76 ods. 4 Zákona o akciových spoločnostiach povinné stanoviť cieľovú kvótu pre podiel žien na oboch úrovniach riadenia pod predstavenstvom ako aj lehotu na dosiahnutie tohto cieľa. Najneskôr do 30. septembra 2015 museli byť podľa § 25 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach stanovené cieľové kvóty a lehoty po prvýkrát rovnako museli zadokumentované. Tieto lehoty nesmú podľa § 25 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach trvať viac ako do 30. júna 2017. Pre všetky nasledujúce lehoty platí podľa § 76 ods. 4 Zákona o akciových spoločnostiach maximálne obdobie v trvaní piatich rokov.

V decembri 2021 predstavenstvo stanovilo nové cieľové kvóty pre prvú a druhú úroveň riadenia v Commerzbank (so sídlom v Nemecku). Cieľová kvóta pre prvú úroveň riadenia je 25 %, pre druhú úroveň riadenia je to tiež 25 %. Ako konečný termín bol stanovený 31. december 2026. Commerzbank si tak napriek neistotám spôsobeným súčasnou transformáciou banky stanovila ambiciózne ciele. Pre banku a koncern ako celok je dôležitým cieľom ďalšie zvyšovanie počtu žien v manažérskych pozíciách.

Na prvej úrovni riadenia pod predstavenstvom bolo k 31. 12. 2021 38 osôb, z toho 32 mužov a 6 žien. Podiel žien na prvej úrovni riadenia pod predstavenstvom bol teda k danému dňu 15,8 %.

Na druhej úrovni riadenia pod predstavenstvom bolo ku dňu zostavenia správy 359 osôb, z toho 278 mužov a 81 žien. Podiel žien na druhej úrovni riadenia pod predstavenstvom bol teda k danému dňu 22,6 %.

Príprava súvahy spoločnosti

Účtovníctvo koncernu Commerzbank ako aj Commerzbank Aktiengesellschaft sprostredkovala skutočnostiam zodpovedajúci obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie. Koncernová závierka a správa o stave koncernu boli vyhotovené podľa International Financial Reporting Standards (IFRS) a doplňujúcich ustanovení Obchodného zákonníka (HGB); ročná závierka a správa o stave spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft boli vyhotovené podľa ustanovení Obchodného zákonníka (HGB). Koncernovú závierku a správu o stave spoločnosti pripravuje predstavenstvo a schvaľuje ich príp. konštatuje Dozorná rada. Za kontrolu zodpovedá audítor vymenovaný Valným zhromaždením.

¹ Po schválení vymenovania Oliveri del Castillo-Schulz zo strany dozornej rady predstavuje podiel žien 28,6%.

K správe o stave spoločnosti patrí aj podrobná správa o rizikách, ktorá informuje o zodpovednom zaobchádzaní s rôznymi druhmi rizík. Správa o rizikách sa nachádza na stranách 34 – 72 tejto správy.

Počas obchodného roka sú akcionári a tretie osoby dodatočne informovaní o priebehu obchodnej činnosti v rámci polročných finančných správ k 30. júnu a dvoch štvrtročných správ (k 31. 3. a 30. 9.). Aj tieto priebežné správy sa pripravujú podľa International Financial Reporting Standards. V priebežných výkazoch k 31. marcu a 30. septembru sú zložky „výkaz komplexného výsledku“, „súvaha“ a „výkaz zmien vlastného imania“ zostavené v súlade s platnými zásadami účtovania, oceňovania a konsolidácie IFRS za priebežné vykazovanie.

Vzťahy s akcionármi, transparentnosť a komunikácia

Raz do roka sa koná riadne zasadnutie Valného zhromaždenia. Toto rozhoduje predovšetkým o použití bilančného zisku, ak bol vykázaný, o schválení činnosti predstavenstva a Dozornej rady, o vymenovaní audítora ako aj o zmenách stanov.

Prípadne udeľuje oprávnenia ku kapitálovým opatreniam alebo súhlas na uzatváranie zmlúv o odvádzaní zisku. Pritom na jednu akciu pripadá jeden hlas.

Dozorná rada predložila valnému zhromaždeniu v roku 2020 na schválenie systém odmeňovania pre členov predstavenstva podľa § 120a ods. 1 zákona o akciových spoločnostiach, ktorý bol upravený podľa nových požiadaviek zákona o akciových spoločnostiach v dôsledku uplatnenia 2. Smernice o právach akcionárov (ARUG II). Pri úpravách boli zohľadnené aj nové ustanovenia Nemeckého kódexu Corporate Governanc. Aktuálny systém odmeňovania a uznesenie valného zhromaždenia sú zverejnené na internetovej stránke Commerzbank. Ďalej vyvinutý systém odmeňovania predstavenstva bude predložený na schválenie výročnému valnému zhromaždeniu v roku 2022.

Akcionári banky môžu svoje odporúčania alebo ostatné stanoviská predkladať listom alebo e-mailom príp. osobne. Od obchodného roka 2020 existuje aj riadny proces regulovaný v politike zapájania akcionárov, ktorý platí pre kontaktovanie Commerzbank. Na zasadnutiach Valného zhromaždeniach sa tieto podnety komentujú a odpovedá na ne predstavenstvo alebo Dozorná rada. Okrem toho môžu akcionári na základe protinávrhov alebo rozširujúcich návrhov k programu spolurozhodovať o priebehu Valného zhromaždenia. Na návrh akcionárov môže byť zvolané mimoriadne zasadnutie Valného zhromaždenia. Právne nevyhnutné správy a podklady potrebné pre Valné zhromaždenie, vrátane správy o činnosti, sú k dispozícii na internete, rovnako ako program Valného zhromaždenia a prípadné protinávhrhy a rozširujúce návrhy.

Commerzbank informuje verejnosť – a tým aj akcionárov – štyrikrát ročne o finančnej a výnosovej situácii banky; firemné správy o kurze akcie sa okrem toho uverejňujú ako ad-hoc správy. Tým je zabezpečené rovnaké zaobchádzanie s akcionármi. V rámci tlačových konferencií a analytických podujatí informuje predstavenstvo o ročnej závierke príp. o štvrtročných výsledkoch. Na podávanie správ využíva Commerzbank možnosti internetu, na stránke <http://www.commerzbank.de> sa zverejňujú rozsiahle informácie o koncerne Commerzbank. Napríklad stanovy Commerzbank ako aj rokovacie poriadky predstavenstva a Dozornej rady sú k dispozícii na internete. V správe o činnosti ako aj na internete sa okrem toho zverejňuje finančný kalendár týkajúci sa priebežného a nasledujúceho roka. Tento kalendár obsahuje všetky termíny zverejnenia podstatné pre finančnú komunikáciu, najmä termíny tlačových konferencií a analytických podujatí ako aj termíny zasadnutí Valného zhromaždenia.

Cítíme sa byť zaviazaní dodržiavať transparentnú komunikáciu s našimi akcionármi a všetkými ostatnými zainteresovanými osobami. Tento nárok chceme realizovať aj v budúcnosti.

Obchodná činnosť a rámcové podmienky

Národohospodárske prostredie

Pandémia koronavírusu mala v roku 2021 obrovský vplyv aj na globálnu ekonomiku. Zatiaľ čo výskyt infekcie na jar 2021 v mnohých krajinách výrazne klesol a pandemické obmedzenia sa výrazne uvoľnili, na jeseň sa začali hromadiť nové vlny infekcie, ktoré nedávno nabrali značnú dynamiku objavením sa omikronového variantu. Na tomto pozadí sa pravidlá koronavírusu v mnohých krajinách opäť sprísnilo, niekedy až drasticky. Zatvorenie výrobných zariadení a úzke miesta v logistickej oblasti vážne narušili globálne dodávateľské reťazce. Mnohé firmy napríklad nedokázali prispôsobiť svoju produkciu zvýšenému dopytu pre nedostatok prípravných produktov. V automobilovom priemysle sa dokonca musela občas citelne obmedziť výroba pre nedostatok polovodičov.

V Číne, kde sú celé mestá s viac ako miliónom obyvateľov uzavreté aj s malými epidémiami koronavírusu, sa hospodársky rast v roku 2021 opäť výrazne spomalil. Prispelo k tomu aj reštriktívnejšie poskytovanie úverov a problémy v realitnom sektore.

V USA sa ekonomika v roku 2021 naďalej výrazne zotavovala, a to aj napriek vysokému počtu nových infekcií koronavírusom. V druhom štvrtroku bola opäť dosiahnutá predkrízová úroveň. Silne rástol najmä dopyt zo strany súkromných domácností, podporovaný masívnou štátnou pomocou a rýchlym oživením na trhu práce. Silný dopyt má však aj odvrátenú stranu. Pretože to na konci roka vyhnalo mieru inflácie na 7 %, čo je najvyššia hodnota za posledných 40 rokov. Rast miezd sa zároveň výrazne zvýšil v dôsledku prevažne prázdneho trhu práce. Na tomto pozadí americká centrálna banka v decembri oznámila, že v marci 2022 ukončí nákupy dlhopisov.

Aj v eurozóne sa ekonomika koncom roka 2021 vrátila na predkrízovú úroveň. Po jarnom uvoľnení pandemických obmedzení sa ekonomika opäť citelne rozbehla. Ale s vlnou koronavírusových infekcií na jeseň sa hospodársky rast do značnej miery opäť zastavil. Miera inflácie v eurozóne stúpila koncom roka 2021 na najvyššiu úroveň od začiatku menovej únie. V tejto súvislosti ECB v decembri oznámila, že má v úmysle nakupovať menej vládnych dlhopisov. Program núdzového nákupu, ktorý trvá do konca marca 2022, sa nepredlžuje.

V Nemecku bol ekonomický prepád spôsobený pandémiou na začiatku roka 2021 obzvlášť výrazný. Ale aj tu sa hrubý

domáci produkt v letnom polroku výrazne zvýšil. Od októbra však počet nových koronavírusov opäť citelne stúpol, a preto politici opäť postupne sprísňovali koronavírusové pravidlá. V dôsledku toho sa ekonomika v poslednom štvrtroku 2021 opäť zmenšila. Prvý štvrtrok aktuálneho roka bude pravdepodobne tiež poznačený poklesom. Pokles by však nemal byť ani zďaleka taký výrazný ako v rovnakom štvrtroku minulého roka. Podporuje to pokračujúce oživenie v priemysle. Hotelový a gastronomický priemysel, event management a turistický priemysel boli opäť ťažko zasiahnuté. Vďaka masívnej štátnej pomoci, najmä na skrátené úväzky, rástla nezamestnanosť počas krízy len mierne. Miera nezamestnanosti je teraz takmer späť na nízkej úrovni z konca roka 2019.

Finančné trhy naďalej ťažili z expanzívnej menovej a finančnej politiky. Nedokázala zabrániť tomu, aby výnosy, najmä dlhodobých vládnych dlhopisov USA, boli na konci roka 2021 vyššie ako na začiatku roka. Výnos desaťročných dlhopisov je však stále blízko nule. Ceny akcií v roku 2021 naďalej prudko rástli a indexy ako DAX, Dow Jones a Nasdaq medzitým dosiahli nové maximá. Na druhej strane euro v priebehu roka 2021 výrazne stratilo hodnotu voči americkému doláru.

Podmienky v bankovníctve

Rok 2021 bol pre bankový sektor opäť mimoriadne náročný z dôvodu zložitých ekonomických podmienok – najmä v súvislosti s pandémiou koronavírusu. Hoci rozsiahle programy pomoci zabránili výraznejšiemu hospodárskemu prepadu, negatívne dôsledky pandémie na hospodárstvo a spoločnosť ešte neboli prekonané. Vysoké zostávajú najmä riziká pre krátkodobý výhľad bankového prostredia. Pretože s novým korona mutantom Omikronom sa na medzinárodnej kapitálovej trhy vrátila nervozita. Priemyselný sektor na celom svete trpí problémami s dodávateľským reťazcom, čiastočne kvôli čínskej stratégii zero-Covid. Navyše ceny energií a surovín, ako aj materiállové náklady masívne vzrástli a celosvetovo podporujú infláciu. Čína už stále viac nemôže plniť svoju úlohu motora globálnej ekonomiky. Ekonomický rast sa tam citelne ochladil v dôsledku vysokého firemného dlhu, slabšieho trhu práce a turbulencií na trhu s nehnuteľnosťami.

Napätie v poskytovaní úverov európskym bankám sa doteraz výrazne zmierňovalo predovšetkým vládnu podporou reál-

nej ekonomiky a podpornými opatreniami centrálnych bánk v oblasti likvidity a refinancovania. Straty na príjmoch firiem a domácností boli obmedzené, zamestnanosť bola zabezpečená a mohla byť zaručená dodávka úverov do ekonomiky. Finančné trhy tiež veľmi rýchlo nahradili svoje počiatočné cenové straty a vyšplhali sa na nové maximá. V dôsledku toho boli európske banky doteraz ušetrené od veľkých vplyvov na zisky, a to aj napriek neistote v súvislosti s ich požiadavkami na vytváranie rezerv na riziká a napriek kolísaniu príjmov z obchodovania. Rizikové sú však aj naďalej pohľadávky zo spotrebných úverov a úverov firmám a živnostníkom, ktorí pracujú v sektoroch obzvlášť vystavených pandémie, ako je sektor osobných služieb, gastronómia, cestovný ruch alebo eventov. Existuje aj riziko nesplácania úverov pri financovaní komerčných nehnuteľností, ak zostanú v platnosti nedávne zmeny v pracovných a nákupných návykoch.

V Nemecku sa v minulom roku citelne zvýšil počet spotrebiteľských bankrotov, čo je pravdepodobne spôsobené tým, že zákon postupne skracaje postup oddlžovania zo šiestich na tri roky. Na druhej strane klesol počet firemných insolvencií, a to aj po skončení platnosti mnohých osobitných predpisov, ako je napríklad pozastavená povinnosť pre zadlžené spoločnosti podať návrh na vyhlásenie konkurzu. V podnikovej sfére však výrazne vzrástla aj výška pravdepodobných insolvenčných pohľadávok. S cieľom obmedziť negatívne dopady má zákon o stabilizácii a reštrukturalizácii podnikov, ktorý nadobudol účinnosť začiatkom roka 2021, nanovo upraviť zákon o reštrukturalizácii, ktorý predchádza insolvenčnému zákonu. Opatrenia, ktoré sa tam plánujú, majú za cieľ výrazne zlepšiť vyhliadky spoločností na reštrukturalizáciu, a tak cielene predchádzať platobnej neschopnosti.

Aj keď inflácia v poslednom čase výrazne vzrástla, ECB sa zatiaľ bude držať svojej expanzívnej menovej politiky. Výrazné obdobie nízkych úrokových sadzieb naďalej vyvíja značný tlak na úrokové marže v oblasti úverov, najmä v Európe. To výrazne obmedzuje ziskovosť bankového sektora aj napriek zvýšeným príjmom z poplatkov a provízií. Súčasný záťažový test EBA z roku 2021 toto zistenie potvrdzuje: Hoci sa kapitálová pozícia európskeho finančného sektora ukázala ako robustná, zároveň bolo možné v dôsledku prostredia nízkych úrokových sadzieb rozpoznať všeobecnú slabosť výnosov, a to aj v základnom scenári. Mnohé banky v Nemecku len nedostatočne ťažili z nedávneho výrazného zlepšenia výnosov v investičnom bankovníctve a v obchodovaní v dôsledku vysokého konkurenčného tlaku a predchádzajúceho odstúpe-

nia od v súčasnosti lukratívnych oblastí podnikania, ako je investičné bankovníctvo.

Podľa úradu EÚ pre bankový dohľad EBA (Európsky orgán pre bankovníctvo) sa v polovici roka 2021 v porovnaní s predchádzajúcim rokom zlepšila akciová základňa, likvidita a ziskovosť bankového sektora. V dôsledku toho majú najvýznamnejšie európske banky v súčasnosti dostatočný vlastný kapitál a sú likvidné. Správa o stabilite finančného trhu Deutsche Bundesbank tiež potvrdzuje, že nemecký finančný systém je v súčasnosti veľmi odolný. Týmto spôsobom možno v prípade silného makrofinančného šoku použiť vytvorené kapitálové rezervy, aby sa predišlo obmedzeniam poskytovania úverov. Obe spomínané inštitúcie však zároveň poukazujú na citelne rastúcu zraniteľnosť voči makroekonomickým rizikám. EBA vo svojej pravidelnej správe o hodnotení rizika poznamenáva, že likviditná situácia inštitútov by bez pomoci centrálnych bánk vyzerala oveľa horšie. Za kritický hodnotia orgány dohľadu aj trend vysokej koncentrácie štátnych dlhopisov v súvahách európskych bánk. Okrem toho hrozia straty z nadhodnoteného majetku najmä na realitných trhoch.

Dôležité personálne a obchodno-politické udalosti

V nasledujúcom texte informujeme o dôležitých personálnych zmenách na manažérskej úrovni, ako aj o špeciálnych udalostiach obchodnej politiky v uplynulom finančnom roku.

V súvislosti so spoločensky najpriateľnejším znižovaním počtu pracovných miest v rámci „Stratégie 2024“ sme na správnej ceste: Už v máji sme sa so zástupcami zamestnancov dohodli na rámcovom zosúladení záujmov a rámcovom sociálnom pláne a už v novembri sme mohli dokončiť zosúladovanie parciálnych záujmov pre príslušné oblasti. V priebehu účtovného roka došlo k personálnym zmenám v zložení predstavenstva a dozornej rady. Banka pokročila aj v ďalšom znižovaní zložitosti. Na programe dňa bola aj optimalizácia kapitálovej štruktúry banky. Na konci tretieho štvrtroka 2021 Commerzbank vysvetlila ambiciózne základné kamene svojej stratégie udržateľnosti v rámci prvého „dialógu o udržateľnosti“. Jadrom stratégie je náš vlastný záväzok „Net Zero“ najneskôr do roku 2050. Okrem toho banka vo finančnom roku 2021 ďalej posilnila svoju funkciu dodržiavania predpisov.

Zmeny v dozornej rade Commerzbank

Ku koncu 16. marca 2021 zo zdravotných dôvodov odstúpil z funkcie predsedu a člena dozornej rady Commerzbank Hans-Jörg Vetter. Andreas Schmitz opustil dozornú radu Commerzbank 24. marca 2021. Na žiadosť predstavenstva Commerzbank bol Helmut Gottschalk uznesením zo 14. apríla 2021 do skončenia riadneho valného zhromaždenia 2021 súdom vymenovaný za člena dozornej rady a na r. konca apríla do konca výročného valného zhromaždenia 2021. Na záver výročného valného zhromaždenia dňa 18. mája 2021 Dr. Victoria Ossadnik a Dr. Tobias Guldemann a Dr. Rainer Hillebrand opustil dozornú radu. Riadnym valným zhromaždením boli zároveň za zástupcov akcionárov zvolení do dozornej rady Daniela Mattheus, Caroline Seifert, Helmut Gottschalk, Burkhard Keese a Frank Westhoff. Po riadnom valnom zhromaždení 18. mája 2021 bol za predsedu dozornej rady dozornou radou opätovne zvolený Helmut Gottschalk. Na strane zástupcov zamestnancov Christian Höhn opustil dozornú radu 31. decembra 2021. Od 1. januára 2022 je novým členom dozornej rady jeho nástupca Stefan Jennes.

Zmeny v predstavenstve Commerzbank

Dozorná rada Commerzbank prijala vo finančnom roku 2021 personálne rozhodnutia o zostavení tímu predstavenstva pre ďalekosiahlu transformáciu, ktorá sa začala v rámci „Stratégie 2024“:

Dozorná rada na svojom zasadnutí dňa 16.6.2021 vymenovala Dr. Bettina Orlopp vymenovaná za zástupkyňu generálneho riaditeľa s účinnosťou od 17. júna 2021. V tejto súvislosti dozorná rada predčasne predĺžila menovanie do predstavenstva o päť rokov do júna 2026. Zároveň bola predĺžená zmluva aj s Jörgom Hessenmüllerom.

Dozorná rada na svojom zasadnutí 15. septembra 2021 vymenovala do predstavenstva Thomasa Schauflera, doterajšieho člena predstavenstva pre retailové bankovníctvo rakúskej Erste Group Bank AG. Dňa 1. decembra 2021 prevzal Thomas Schaufler zodpovednosť za segment súkromných a malých firemných klientov Commerzbank. Ako už bolo oznámené v júni 2021, Sabine Schmittroth sa plne sústredí na svoju prácu riaditeľky práce. V kontexte transformácie a súvisiacej implementácie ľudských zdrojov je táto úloha mimoriadne dôležitá. Ďalej má dozorná rada Dr. Jörg Oliveri del Castillo-Schulz vymenovaný do správnej rady za nového prevádzkového riaditeľa (COO). DR Jörg Oliveri del Castillo-Schulz prevzal vedenie oddelenia COO 1. októbra

2021 ako generálny riaditeľ a nahradil tak Jörga Hessenmüllera, ktorý banku opustil 30. septembra 2021. Menovanie Dr. Jörg Oliveri del Castillo-Schulz do správnej rady nadobudol účinnosť 20. januára 2022.

V polovici februára 2022 Sabine Schmittroth, riaditeľka pre ľudské zdroje a riaditeľka práce v Commerzbank, informovala dozornú radu, že v súlade so svojimi osobnými životnými plánmi sa rozhodla opustiť banku na konci roka, keď skončila platnosť jej zmluvy. Dozorná rada banky v krátkom čase začne hľadať nástupcu.

Commerzbank napreduje pri reštrukturalizácii

Commerzbank urobila dobrý pokrok smerom k cieľnému zníženiu nákladov v rámci „Stratégie 2024“. Koncom marca 2021 sa banka dohodla s generálnou podnikovou radou na dobrovoľníckom programe na nevyhnutné znížovanie počtu pracovných miest. Prostredníctvom dobrovoľníckeho programu v AG Nemecko odišlo na prelome rokov z banky približne 1 600 zamestnancov na plný úväzok.

Začiatkom mája 2021 sa banka dohodla s výbormi zamestnancov na rámcovom zosúladení záujmov a rámcovom sociálnom pláne pre nevyhnutné znížovanie počtu pracovných miest v AG Nemecko. Záväzné dohody tvoria základ pre znížovanie pracovných miest, ktoré je spoločensky maximálne prijateľné.

V polovici novembra 2021 Commerzbank a zástupcovia zamestnancov úspešne uzavreli rokovania o implementácii Stratégie 2024. Dohoda objasňuje štruktúru všetkých divízií skupiny v Nemecku. Celkovo sa tým banka výrazne zoštíhli. Po dokončení čiastočného zosúladenia záujmov zároveň vstúpil do platnosti rámcový sociálny plán prijatý v máji 2021. Odvtedy môžu zamestnanci využívať nástroje na sociálne zodpovedné znížovanie pracovných miest.

Commerzbank obmedzuje obchodovanie na kapitálovom trhu

Od 11. mája 2021 Commerzbank spolupracuje v oblasti akcií s francúzsko-nemeckou finančnou skupinou ODDO-BHF. Vďaka spolupráci banka ešte dôslednejšie prispôsobila svoje podnikanie na kapitálovom trhu potrebám svojich kľúčových klientov. Zároveň umožňuje banke znížovať náklady a zložitost' bez kompromisov v oblasti služieb zákazníkom. V oblasti makléřstva teraz ODDO-BHF podporuje Commerzbank ako exkluzívneho partnera, čo so sebou prináša vysokú úroveň

odborných znalostí v oblasti predaja akcií a obchodovania na trhoch v Európe a Severnej Amerike. Commerzbank tak vytvorila výrazne väčší dosah pre svojich firemných klientov v akciových transakciách s možnosťou ich ešte výraznejšie umiestniť. Vďaka geograficky širokej platforme teraz korporatívni zákazníci dostávajú nielen vedúce pokrytie akcií v regióne DACH, ale aj silné pokrytie iných európskych krajín a sektorov s príslušne vyššou predajnou silou. Commerzbank už neponúka inštitucionálny prieskum akcií, t. j. prieskum akcií pre profesionálnych zákazníkov, ale prostredníctvom ODDO-BHF ako kooperačného partnera. Poradenská kompetencia pre obchod s akciami, Equity Capital Markets, je stále dôležitým základným kameňom podnikania Commerzbank pre firemných klientov a bude aj v budúcnosti klientom k dispozícii bez obmedzení. Tu sa banka bude naďalej zameriavať na relevantné potreby svojich firemných klientov aj v strednom sektore a bude ich naďalej podporovať pri vydávaní nových akcií, napríklad pri IPO, vkladoch akcií, navyšovaní kapitálu alebo konvertibilných dlhopisoch.

Commerzbank úspešne vydala ďalšiu obligáciu Additional-Tier-1-Anleihe

V polovici júna 2021 vydala banka zo svojho emisného programu tretiu obligáciu pre dodatočný jadrový kapitál (kapitál Additional-Tier-1, AT 1). Obligácia má objem v rozsahu 500 mil. eur a pevný kupón vo výške 4,25 % ročne. Kniha objednávok bola viacnásobne upísaná v rozsahu 1,75 miliárd eur, čo odzrkadľuje široký záujem investorov. Nová obligácia AT-1 bola vydaná na neurčitú dobu a najbližší možný termín jej vypovedania je október 2027 až apríl 2028. Emisné podmienky predpokladajú dočasné odpísanie v prípade, že kvóta jadrového kapitálu (CET-1) banky klesne pod hranicu 5,125 %. Odberové právo akcionárov bolo vylúčené.

Na základe vydania obligácie AT-1 dokáže banka optimalizovať svoju kapitálovú štruktúru.

Commerzbank si ponechala likvidáciu cenných papierov v internej štruktúre – projekt na vyčlenenie do externého prostredia bol zastavený

22. júla 2021 sa predstavenstvo Commerzbank rozhodlo s okamžitou platnosťou ukončiť projekt outsourcingu spracovania cenných papierov spoločnosti HSBC Transaction Services GmbH. Dôvodom rozhodnutia boli technické riziká implementácie a zmenené trhové podmienky. Za druhý štvrtrok 2021 bola účtovaná suma 200 miliónov eur z vyradenia nehmotného majetku z dôvodu zastavenia projektu.

Toto odúčtovanie neovplyvnilo ani likviditu banky, ani pomer kmeňového kapitálu Tier 1 (CET 1). Okrem toho sa tvorili opravné položky v desiatkach miliónov.

Commerzbank týmto krokom znižuje zložitost transformácie a bude spočiatku pokračovať v modernizácii vlastného systémového prostredia. Významne k tomu má prispieť organizácia dodávky IT Commerzbank, ktorá bola predstavená pred dvoma rokmi. Banka tam vytvorila vlastnú kľúčovú oblasť pre cenné papiere a maklérsstvo v rámci „Stratégie 2024“. Od začiatku projektu outsourcingu v roku 2017 sa trhové prostredie a technologické možnosti výrazne zmenili. Výrazne zvýšený objem obchodov a technologický pokrok umožňujú Commerzbank pokračovať v spracovaní cenných papierov so ziskom. Presun procesov do systémov dcérskej spoločnosti HSBC, ktorý bol naposledy plánovaný na polovicu roku 2021, sa teda neuskutočnil.

Commerzbank si stanovila ambiciózne ciele v oblasti udržateľnosti a naštartovala dialóg o udržateľnosti

Okrem „zákaznícky orientovaného“, „digitálneho“ a „ziskového“ je „udržateľný“ jedným zo štyroch pilierov našej „Stratégie 2024“. Trvalo udržateľnú transformáciu vnímame ako povinnosť a príležitosť. Pretože udržateľnosť zohráva čoraz dôležitejšiu úlohu aj pre našich zákazníkov, ako aj pre investorov. Sami dávame dobrý príklad a podporujeme našich zákazníkov na ich ceste k väčšej udržateľnosti. Pretože sme presvedčení: Spolu s našimi zákazníkmi môžeme urobiť maximum pre dosiahnutie klimatických cieľov. V rámci „Dialógu o udržateľnosti“, ktorý sa prvýkrát uskutočnil 17. septembra 2021, banka vysvetlila ambiciózne základné kamene svojej stratégie udržateľnosti. Jadrom programu trvalej udržateľnosti je záväzok „Net Zero“. Commerzbank sa výslovne zaviazala dodržiavať Parížsku klimatickú dohodu. Preto sa banka zaviazala, že najneskôr do roku 2050 bude z celého úverového a investičného portfólia čisté nulové emisie CO₂. Cieľom banky je pomôcť nasmerovať viac kapitálu do udržateľných ekonomických aktivít na zmiernenie účinkov zmeny klímy. Naším najdôležitejším cieľom je preto podporovať našich zákazníkov pri ich transformácii na udržateľné spoločnosti. Na tento účel banka do roku 2025 zmobilizuje približne 300 miliárd EUR. To zodpovedá stonásobeniu udržateľného objemu obchodu v porovnaní s koncom roka 2020. Ako banka sme finančníkmi zelenej transformácie a udržateľnosť sa tak stáva nosným pilierom nášho obchodného modelu.

Ďalšie informácie o tom možno nájsť v kombinovanej samostatnej nefinančnej správe na strane 40 a nasledujúcich vo výročnej správe koncernu.

Ďalšie posilnenie funkcie Compliance

Vo finančnom roku 2021 banka pokračovala vo svojich aktivitách na ďalšie posilnenie funkcie compliance. Okrem štruktúrnych zmien sa tieto týkajú aj personálneho rozvoja a úspešného nábora vhodných odborníkov na dodržiavanie predpisov v centrále a na medzinárodných miestach.

S cieľom ešte viac zlepšiť riadenie rizík dodržiavania predpisov zaviedla funkcia dodržiavania predpisov rôzne opatrenia, a to aj v oblastiach globálnej finančnej kriminality a súladu s globálnymi trhmi, a ďalej posilnila súlad v Nemecku a zahraničí.

V sledovanom roku neustále napredoval ďalší vývoj globálneho systému compliance založeného na súčasných trhových štandardoch. Po globálnej modernizácii systémov a modelov na monitorovanie transakcií v súvislosti s praním špinavých peňazí a financovaním terorizmu – pri neustálom udržiavaní prevádzkovej stability a ďalšom zlepšovaní krytia rizík – sa demontovalo množstvo starších systémov, ktoré už neboli potrebné, a dátové cesty sa štandardizovali v s cieľom ďalej zlepšovať kvalitu údajov.

Kvalita dodržiavania zavedených rozšírených sankcií je neustále udržiavaná, najmä aktívnou účasťou v bankových asociáciách (Spolkový zväz nemeckých bánk a Európska banková federácia). V roku 2021 došlo k ďalšiemu vylepšeniu procesu napojením relevantných zahraničných miest na kontrolu sankčného zoznamu pri spracovaní príslušných domácich platobných transakcií.

V oblasti dodržiavania súladu s globálnymi trhmi pokračoval v roku 2021 program implementácie globálneho dohľadu (GSIP), ktorý sa začal v roku 2018 a ktorého cieľom je rozšíriť dohľad nad globálnym obchodom a komunikáciou. Implementácia systému monitorovania komunikácie „Behavox“ bola dokončená v lokalitách Šanghaj, Praha a Moskva a do monitoringu boli začlenené nové komunikačné kanály. Triedy aktív „úrok a úver“ a „komodity“ boli poskytnuté pre dohľad nad obchodovaním SCILA a bolo zabezpečené pokrytie všetkých produktov relevantných podľa „Dodd-Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act“.

Commerzbank zároveň ďalej rozvíjala riadiace štruktúry a rozširovala globálne procesy compliance v obchodných jednotkách. To okrem iného zahŕňa aktualizáciu a ďalší rozvoj substratégie rizika compliance v rámci celkovej rizikovej stratégie Commerzbank, ktorá definuje najmä strategické oblasti činnosti a rizikový apetít pre riziká compliance. Ďalej sa posilnilo riadenie pre kontrolu a monitorovanie kontrol dodržiavania predpisov.

Ďalšie informácie o compliance a bezúhonnosti a compliance v Commerzbank nájdete v správe o rizikách na strane 66 alebo vo výročnej správe skupiny v kapitole „Kombinovaná samostatná nefinančná správa“ na strane 61 a nasl.

Výnosová, finančná a majetková situácia

Commerzbank mala v sledovanom období neobmedzený prístup na peňažný a kapitálový trh; banka vždy disponovala likviditou a platobnou schopnosťou. Riadenie likvidity banky je navyše vždy schopné promptne reagovať na nové podmienky na trhu. Likviditná situácia banky je príjemná, a to aj na pozadí pretrvávajúcej neistoty v dôsledku pandémie koronavírusu.

Výkaz ziskov a strát

Vývoj ziskov v Commerzbank Aktiengesellschaft vo finančnom roku 2021 sa vyznačoval najmä pozitívnym vývojom v obchodovaní so zákazníkmi, výrazne nižšími opravnými položkami na úverové riziko a zvýšenými príjmami z odpisov akcií v pridružených spoločnostiach. Na druhej strane boli v sledovanom roku vykázané vyššie rezervy a zvýšené náklady na reštrukturalizáciu. Celkovo Commerzbank Aktiengesellschaft vykázala za finančný rok 2021 čistú stratu vo výške -1 409 miliónov EUR po -5 708 miliónov EUR v predchádzajúcom roku.

Jednotlivé zložky výnosov sa vyvíjali nasledovne:

Čisté úrokové výnosy, saldo úrokových výnosov a úrokových nákladov, boli 3 613 miliónov eur, o 316 miliónov eur viac ako v predchádzajúcom roku. V obchodoch so súkromnými a malými podnikateľskými klientmi došlo k výraznému zvýšeniu výnosov v úročených obchodoch v dôsledku pokračujúceho nárastu úverového portfólia, najmä v prípade súkromných hypotekárnych úverov a individuálnych úverov. Tie dokázali kompenzovať ďalší výrazný pokles úrokových výnosov z vkladového obchodu. V segmente firemných klientov boli čisté úrokové výnosy mierne pod úrovňou predchádzajúceho roka. Pozitívne sa prejavilo prijatie osobitného výnosu z cielených dlhodobějších refinančných operácií s Európskou centrálnou bankou vo výške 264 mil. eur.

Čistý príjem z provízií bol s 3 140 mil. EUR o 7,5 % vyšší ako v predchádzajúcom roku. V obchodovaní so súkromnými a malými podnikovými zákazníkmi bol hlavným motorom zisku v sledovanom roku čistý príjem z provízií. Toto zvýšenie bolo výsledkom významného rastu objemov depozitných účtov, ako aj pokračujúcich veľmi vysokých zákazníckych transakcií. Čistý príjem z provízií vykázal v porovnaní s predchádzajúcim rokom nárast aj v oblasti firemných zákazníkov.

Čisté výnosy/náklady z obchodného portfólia dosiahli v sledovanom roku 210 mil. EUR po 219 mil. EUR v predchádzajúcom roku. Zníženie výsledku oceňovania trhovými hodnotami bolo kompenzované zlepšením výsledku obchodných rezerv.

Saldo ostatných prevádzkových výnosov a nákladov bolo vo vykazovanom období - 938 miliónov eur, po 373 miliónoch eur v predchádzajúcom roku. Výrazný pokles bol spôsobený najmä zvýšenou tvorbou rezerv na dôchodky z dôvodu zníženia diskontnej sadzby používanej na výpočet dôchodkových záväzkov k súvahovému dňu, doplnenia rezerv v súvislosti s rozsudkom Spolkového súdneho dvora o cene úpravy so súkromnými zákazníkmi a ustanovenia v súvislosti so zastavením projektu outsourcovať spracovanie cenných papierov spoločnosti HSBC Transaction Services GmbH.

Náklady na absorpciu strát od dcérskych spoločností so zmluvami o prevode ziskov a strát dosiahli v sledovanom roku - 53 mil. eur. Naproti tomu príjmy zo združovania zisku, zmlúv o prevode zisku alebo zmlúv o čiastočnom prevode zisku dosiahli 317 miliónov eur po 362 miliónoch eur v predchádzajúcom roku. Zatiaľ čo v sledovanom roku došlo k kladnému kapitálovému zisku z predaja investície v dôsledku novo uzatvorenej zmluvy o prevode ziskov a strát so spoločnosťou Commerz Ventures, výsledok za predchádzajúci rok súvisel s kapitálovým ziskom z prevodu akcií comdirect na Commerzbank. Celkovo bol za finančný rok 2021 čistý príjem zo zmlúv o prevode ziskov a strát vo výške 264 miliónov EUR po 348 miliónoch EUR v predchádzajúcom roku.

Všeobecné administratívne náklady vzrástli v sledovanom roku o 5,3 % na 5 652 miliónov eur. Osobné náklady vzrástli o 13,6 % na 3 371 miliónov EUR, najmä v dôsledku vyšších príspevkov na sociálne zabezpečenie a vplyvov v súvislosti s dôchodkovými systémami a vyšších variabilných zložiek odmeňovania. Nárast výdavkov na starobné zabezpečenie bol spôsobený predovšetkým zmenou trendu budúcich úprav dôchodkov. Ostatné administratívne náklady boli vo výške 2 281 mil. eur mierne pod úrovňou predchádzajúceho roka. Dôvodom bolo, že Commerzbank využila možnosť odviesť časť svojho ročného príspevku na európsky bankový odvod a zákonné poistenie vkladov vo forme neodvolateľných platobných záväzkov. Okrem toho klesli výdavky na reklamu a služobné cesty.

Odpisy a opravné položky nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sa v sledovanom roku výrazne zvýšili o 162 miliónov eur na 663 miliónov eur. Nárast bol spôsobený znehodnotením vlastného softvéru vo výške 200 miliónov EUR, ktoré vzniklo v prvej polovici roku 2021 v súvislosti so zastavením projektu outsourcovať spracovanie cenných papierov spoločnosti HSBC Transaction Services GmbH. Plánované odpisy vlastného vyvinutého alebo zakúpeného softvéru v porovnaní s predchádzajúcim rokom mierne klesli.

Za vykazovaný rok odpisy a opravné položky k pohľadávkam a určitým cenným papierom, ako aj prírastky opravných položiek v oblasti poskytovania úverov predstavovali – 797 miliónov EUR na vykazovanie po – 3 536 miliónoch EUR v predchádzajúcom roku. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa opravné položky na riziká súvisiace s poskytovaním úverov výrazne znížili, keďže v roku 2021 nedošlo k žiadnemu veľkému nespĺcaniu úverov a v porovnaní s predchádzajúcim rokom bolo potrebné pripočítať výrazne nižšie opravné položky k všeobecným nedobytným pohľadávkam. Výsledok z portfólia likvidity cenných papierov sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zlepšil o 165 miliónov EUR na 91 miliónov EUR, a to najmä v dôsledku eliminácie rezerv na hroziace straty, ktoré vznikli v roku 2020.

Zatiaľ čo výsledok predchádzajúceho roka ešte zahŕňal odpisy a opravné položky k investíciám, podielom v pridružených spoločnostiach a cenným papierom považovaným za dlhodobý majetok vo výške – 1 426 mil. EUR, v sledovanom roku bol vykázaný zodpovedajúci príjem vo výške 600 mil. eur z oceňovania investícií.

V dôsledku vyššie opísaných položiek vo výkaze ziskov a strát vykázala Commerzbank Aktiengesellschaft vo finančnom roku 2021 výsledok z bežnej činnosti vo výške –140 miliónov eur, po –3 641 miliónov eur v predchádzajúcom roku.

Vo vykazovanom období došlo k mimoriadnemu výsledku – 1 081 miliónov EUR. Mimoriadne výdavky, ktoré sú v tomto prípade relevantné, zahŕňajú náklady na reštrukturalizáciu vo výške 1 081 miliónov EUR, najmä na vytvorenie rezerv na reštrukturalizáciu na zníženie počtu zamestnancov a zatvorenie miest v rámci „Stratégie 2024“.

Daňové výdavky za rok dosiahli 188 miliónov eur po 134 miliónoch eur v predchádzajúcom roku.

To viedlo k čistej strate za finančný rok 2021 vo výške – 1 409 miliónov EUR, po – 5 708 miliónov EUR v predchádzajúcom roku. Čistá strata za rok bola kompenzovaná výberom z kapitálových rezerv.

Súvaha

Bilančná suma Commerzbank Aktiengesellschaft bola ku dňu vykazovania 405,9 miliardy EUR, a teda bola o 4,1 % alebo 17,5 miliardy EUR nižšia ako na konci roka 2020.

Na strane aktív sa hotovostné rezervy znížili o 27,1 mld. EUR na 46,3 mld. EUR. Prudký pokles v porovnaní s koncom roka 2020 súvisel najmä s výrazným poklesom netermínovaných vkladov v centrálnych bankách. Úvery a preddavky bankám vzrástli v porovnaní s koncom minulého roka o 3,5 miliardy eur na 30,3 miliardy eur. Kým zabezpečené transakcie na peňažnom trhu vzrástli o 6,0 miliardy EUR, úverové pohľadávky a ostatné pohľadávky celkovo klesli o 2,5 miliardy EUR na 13,5 miliardy EUR. Pohľadávky voči klientom vzrástli o 8,7 miliardy eur na 239,3 miliardy eur. Bolo to spôsobené najmä výrazným nárastom súkromných pozemkov a hypotekárnych úverov o 3,5 miliardy eur a ostatných pohľadávok o 11,1 miliardy eur. Naopak, zabezpečené transakcie na peňažnom trhu poklesli o 3,3 mld. EUR a komunálne úvery o 2,2 mld. EUR. Dlhopisy a iné cenné papiere s pevným výnosom vzrástli o 1,2 mld. EUR na 49,0 mld. EUR. Nárast bol výsledkom vyššej držby štátnych dlhopisov, ktorá vzrástla o 4,1 mld. EUR. Naproti tomu dlhopisy a dlhopisy v portfóliu likvidity klesli o 2,6 miliardy EUR na 24,2 miliardy EUR. Obchodné portfólio aktív vykázalo objem 16,5 miliardy EUR po 20,7 miliardy EUR v predchádzajúcom roku. Pokles o 4,2 miliardy EUR bol spôsobený najmä nižším portfóliom derivátových finančných nástrojov – najmä úrokových a devízových derivátov. Naopak, portfólio akcií mierne vzrástlo o 0,5 miliardy eur na 1,8 miliardy eur. Podiely v pridružených spoločnostiach vzrástli o 0,6 miliardy EUR na 4,7 miliardy EUR v porovnaní s koncom roka 2020, a to najmä v dôsledku pozitívnych vplyvov zhodnotenia.

Na strane pasív vzrástli záväzky voči bankám o 1,8 % na 75,2 mld. EUR. Kým netermínované vklady poklesli o 2,1 mld. EUR, ostatné záväzky bánk vzrástli o 3,3 mld. EUR. Na úrovni 239,4 miliardy eur boli sumy splatné zákazníkom o 21,2 miliardy EUR nižšie ako v predchádzajúcom roku.

Dôvodom poklesu boli nižšie neterminované aj termínované vklady, ktoré výrazne klesli celkovo o 18,5 mld. eur. Sekuritizované pasíva boli na úrovni 43,3 miliardy eur o 3,1 miliardy EUR nad úrovňou na konci predchádzajúceho roka. Kým emitované dlhopisy vzrástli o 4,2 miliardy eur, ostatné sekuritizované pasíva klesli o 1,1 miliardy eur. Objem záväzkov na obchodovanie v porovnaní s predchádzajúcim rokom poklesol o 1,7 mld. eur na 10,1 mld. eur. Pokles bol spôsobený nižšími trhovými hodnotami derivátov o 2,9 miliardy eur, ktoré boli kompenzované miernym nárastom sekuritizačných transakcií a objemom predaja cenných papierov nakrátko o celkovo 1,2 miliardy eur. Opravné položky sa v porovnaní s koncom predchádzajúceho roka zvýšili o 1,3 miliardy eur na 4,6 miliardy eur. Tento nárast je spôsobený predovšetkým rezervami na reštrukturalizáciu vytvorenými v sledovanom roku ako súčasť „Stratégie 2024“, ako aj zvýšenými rezervami na hroziace straty a riziká súdnych sporov a postihu. Podriadené pasíva dosiahli výšku 6,7 miliardy eur a boli tak o 0,7 miliardy eur nižšie ako v predchádzajúcom roku.

Celkovo vykázali podsúvahové záväzky mierny pokles objemu v porovnaní s predchádzajúcim rokom: Zatiaľ čo podmienené záväzky vzrástli o 6,3 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom na 44,6 miliardy eur, neodvolateľné úverové prísluby klesli o 4,4 miliardy eur na 77,6 miliardy eur.

Vlastné imanie

Vlastné imanie vykazané v súvahe Commerzbank Aktiengesellschaft k 31. decembru 2021 na úrovni 15,1 miliardy eur bolo o 1,4 miliardy eur nižšie ako na konci roka 2020. Kým nerozdelený zisk zostal nezmenený v porovnaní s koncom minulého roka na úrovni 3,8 miliardy eur, kapitálová rezerva klesla o 1,4 miliardy eur v súvislosti s vyrovnaním čistej straty za rok. Upísaný kapitál bol na úrovni 1,3 miliardy EUR na úrovni konca roka 2020.

Od roku 2007 banka využíva výnimku podľa § 2a zákona o úverovaní – tzv. waiver pravidelo, to znamená, že označuje len rizikovo vážené aktíva a kapitálové pomery orgánu bankového dohľadu za skupinu inštitúcií.

K 31. decembru 2021 boli rizikovo vážené aktíva 175,2 miliardy eur, čo je o 3,4 miliardy eur menej ako na konci roka 2020. Tento vývoj je spôsobený najmä vplyvom úverového a trhového rizika. Dôvodom sú najmä poklesy v portfóliu

spoločnosti, ktoré sa vyznačovali aktívnym riadením efektívnosti strategických rizikových aktív. Čiastočne protichodne pôsobili nárasty v mBank, implementácia nových regulačných požiadaviek (nariadenie o kapitálových požiadavkách, CRR II), úprava modelu o regulačné riziká protistrany a vplyv výmenných kurzov. Nižšie rizikovo vážené aktíva z trhových rizík sú spôsobené vypustením pandemických vysokorizikových scenárov z výpočtu a zmenami pozícií. Zvýšené rizikovo vážené aktíva z operačných rizík v dôsledku prechodu z interného modelu na štandardný prístup mali mierne kompenzačný efekt.

Použiteľný vlastný kapitál Tier 1 bol k dátumu vykazovania 23,8 miliardy EUR v porovnaní s 23,6 miliardy eur k 31. decembru 2020. Okrem nášho kladného ročného výsledku bol pre posilnenie vlastného kapitálu Tier 1 rozhodujúci aj nárast poisťno-matematických ziskov dôchodkových plánov. Tieto pozitívne efekty boli čiastočne kompenzované vyššími regulačnými zrážkami kapitálu. Kapitálový pomer CET1 bol 13,6 % v porovnaní s 13,2 % v predchádzajúcom roku. Toto zlepšenie pomeru vplynulo na jednej strane z nárastu vlastného kapitálu Tier 1, ale na druhej strane predovšetkým z poklesu rizikovo vážených aktív. Ukazovateľ kapitálu Tier 1 (s uplatnením prechodných ustanovení) bol ku dňu vykazovania 15,5 % v porovnaní s 15,0 % na konci roka 2020. Nárast kapitálu Tier 1 bol spôsobený najmä vydaním dlhopisu AT-1 v prvej polovici roku 2021. Na úrovni kapitálových nástrojov Tier 2 už neboli oprávnené doplnkové kapitálové nástroje z dôvodu regulačných prechodných ustanovení, ale tento pokles bol kompenzovaný emisiou podriadeného dlhopisu v nominálnej hodnote 500 mil. eur. Celkový kapitálový pomer (pri uplatnení prechodných ustanovení) bol ku dňu vykazovania 18,4 % v porovnaní so 17,7 % na konci roka 2020. Vlastné zdroje sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšili o 0,6 miliardy eur a k 31. decembru 2021 predstavovali 32,2 miliardy eur.

Pákový pomer, ktorý ukazuje pomer kapitálu Tier 1 k expozícii pákového pomeru, bol 5,2 % na základe ustanovení CRD V/CRR II platných ku dňu vykazovania, a to „s prechodnými ustanoveniami“ aj „plne zaťažený“.

Banka spĺňa všetky regulačné požiadavky. Tieto informácie zahŕňajú konsolidovaný zisk pripadajúci akcionárom Commerzbank a oprávnený na regulačné účely.

Zhrnutie obchodnej situácie v roku 2021

Finančný rok 2021 bol pre bankový sektor opäť mimoriadne náročným vzhľadom na ťažké ekonomické podmienky – druhý rok pandémie s vážnymi narušeniami ekonomického a spoločenského života.

Okrem potešujúceho vývoja kľúčových údajov sme vo finančnom roku 2021 dosiahli dobrý pokrok aj vďaka strategickým opatreniam, o ktorých sme rozhodli vo februári, a dosiahli sme dôležité míľniky: Zníženie 10 000 hrubých pracovných miest spoločensky najzodpovednejším možným spôsobom s cieľom dosiahnuť požadované zníženie nákladov je na dobrej ceste. Na všeobecnom zosúladení záujmov a všeobecnom sociálnom pláne sme sa so zástupcami zamestnancov dohodli ešte v máji a zosúladovanie parciálnych záujmov pre jednotlivé oblasti sme mohli dokončiť už v novembri.

Výrazný pokrok sme dosiahli aj v optimalizácii siete pobočiek, ktorá je ďalším základným kameňom našej stratégie: v Nemecku sme do konca roka 2021 znížili počet našich pobočiek z približne 800 na približne 550; väčšina cesty k cieľu 450 pobočiek je už pokrytá.

Ešte v máji sme oznámili zefektívnenie nášho podnikania na kapitálových trhoch komplexnou spoluprácou v oblasti obchodovania s akciami a prieskumu akcií s ODDO-BHF.

Pri transformácii tohto rozsahu existujú aj problémy, ktoré nie je možné implementovať hneď alebo sú potrebné individuálne úpravy. Predstavenstvo Commerzbank v polovici roka rozhodlo o ukončení projektu outsourcingu spracovania cenných papierov spoločnosti HSBC Transaction Services GmbH s okamžitou platnosťou. Dôvodom rozhodnutia boli technické riziká implementácie a zmenené trhové podmienky. Výsledkom bolo zodpovedajúcim spôsobom neplánované zaťaženie príjmov.

Keďže banka je riadená prostredníctvom segmentov, zameriame sa na vývoj v skupine nižšie. Ďalšie informácie o podnikovom manažmente a výsledkoch a ukazovateľoch používaných v procese riadenia skupiny nájdete vo výročnej správe skupiny za rok 2021 na strane 68 na sl.

V segmente súkromných a malých podnikateľov sa finančný rok 2021 zamerlal na implementáciu kľúčových iniciatív „Stratégie 2024“. Dôraz sa kládol na rozšírenie kanálov online a mobilného bankovníctva a na digitalizáciu procesov a postupov. V obchodovaní so súkromnými a malými podnikateľskými zákazníkmi sme v uplynulom finančnom roku opäť dosiahli výrazné zisky. Objem cenných papierov a úverov v Nemecku vzrástol o 50 miliárd eur na 340 miliárd eur. Z nárastu objemu cenných papierov vo výške približne 42 miliárd eur len čistý prílev predstavoval dobrých 15 miliárd eur. Obchod s hypotekárnymi úvermi vzrástol v minulom roku o ďalších 7 % na približne 92 miliárd EUR. Na pozadí náročného prostredia sa segment ukázal ako robustný a vďaka vysokej aktivite zákazníkov si vo finančnom roku 2021 udržal prevádzkové výnosy takmer stabilné a bol tiež schopný takmer kompenzovať záťaž z obnovených vyšších opravných položiek. pôžičky v cudzej mene v mBank. Bez týchto záťaží došlo k výraznému rastu na strane výnosov. Výsledok rizika bol výrazne pod našimi očakávaniami, a to aj napriek pretrvávajúcim zložitým rámcovým podmienkam v súvislosti s pandemiou koronavírusu. Náklady v Nemecku podľa očakávania mierne klesli, čo však v dôsledku nárastu nákladov v mBank úplne neovplyvnilo celkové administratívne náklady segmentu. Napriek tomu sa podarilo udržať administratívne náklady na úrovni predchádzajúceho roka, čo na základe vykázaných mierne nižších prevádzkových výnosov nevedlo k zlepšeniu pomeru nákladov a výnosov. Celkovo sa prevádzkový výsledok v segmente zvýšil viac, ako sa predpokladalo. Prevádzková návratnosť vlastného kapitálu sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom potešiteľne zvýšila.

Vývoj v segmente Firemných klientov v uplynulom finančnom roku charakterizovali pretrvávajúce zložené všeobecné podmienky. Okrem ekonomických závislostí a dôsledkov pandémie koronavírusu negatívne prostredie úrokových sadzieb naďalej zaťažovalo úrokové marže, ktoré bolo možné dosiahnuť najmä v obchodovaní s nemeckými zákazníkmi. Problémy s dodávkami a rastúce ceny energií tiež predstavovali výzvy pre našich zákazníkov. Naopak, vývoj na kapitálových trhoch, ktoré ťažili z nízkych úrokových sadzieb a pretrvávajúcej likvidity, je povzbudivý. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka zaznamenal segment MSP pozitívny vývoj v oblasti ziskovosti. Kým výnosy

z úverov boli stabilné, divízia vykázala vyššie výnosy z transakčného bankovníctva a kapitálových trhov. Naopak, divízia International Corporates vykázala klesajúce príjmy, čo bolo spôsobené najmä strategicky zníženým poskytovaním úverov a kapitálových trhov v rámci preorientovania. Zvýšené príjmy z transakčného bankovníctva to dokázali len čiastočne kompenzovať. Vývoj nastal aj v segmente Inštitúcie s nižšími príjmami, najmä v obchodovaní na kapitálovom trhu. Na druhej strane oblasť ťažila zo zvýšených príjmov z platobných transakcií a vyšších poplatkov za vklady, najmä pri správe hotovosti. Celkovo v porovnaní s našimi očakávaniami sa segmentu podarilo zvýšiť výnosy v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Ako sa očakávalo, výsledok rizika bol výrazne nižší ako v predchádzajúcom roku, čo bolo ovplyvnené pandemiou koronavírusu a stratou veľkého individuálneho záväzku. Administratívne náklady podľa očakávania oproti minulému roku klesli vďaka úspešnému riadeniu nákladov. Celkovo nárast výnosov a výrazne nižší výsledok rizika viedli k výraznému zvýšeniu prevádzkového výsledku. Nákladový pomer sa zodpovedajúcim spôsobom zlepšil a prevádzková návratnosť vlastného kapitálu sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom výrazne zvýšila.

Celkovo Commerzbank Aktiengesellschaft vykázala za sledovaný rok čistú stratu – 1 409 mil. EUR po – 5 708 mil. EUR v predchádzajúcom roku.

Správa o prognózach a príležitostiach

Budúca ekonomická situácia

Pandémia koronavírusu bude mať v aktuálnom roku významný vplyv aj na globálnu ekonomiku. Súčasný vysoký počet nových koronavírusových infekcií sa na jar 2022 pravdepodobne udržateľne zníži, podobne ako minulý rok. Medzitým čoraz viac krajín začalo uvoľňovať obmedzenia súvisiace s koronavírusom. Materiálové a doručovacie úzky však budú zrejme ešte dlho pretrvávajúť.

Aj v Číne sú regionálne epidémie koronavírusu, na ktoré úrady reagujú zákazom vychádzania. Aj keď ich negatívne účinky na ekonomiku budú pravdepodobne obmedzené, predstavujú negatívny faktor. Ekonomické vyhliadky pre Čínu zahmlievajú aj turbulencie na trhu s nehnuteľnosťami, zhoršujúca sa situácia na trhu práce a vysoká zadlženosť podnikov. V neposlednom rade ekonomický vývoj Číny zatieňuje nedoriešený obchodný konflikt s USA, na ktorý Čína reaguje drahou stratégiou sebestačnosti. To všetko poukazuje na ďalšie spomalenie ekonomického rastu v roku 2022.

V USA by mala ekonomika v roku 2022 pokračovať v silnom raste na úrovni 3,8 %. Silný nárast zamestnanosti zvyšuje príjmy pracujúcich domácností. Súkromné domácnosti navyše disponujú vysokými úsporami, ktoré sú v posledných rokoch nútené hromadiť z dôvodu obmedzených možností spotreby. Tieto peniaze sú k dispozícii aj na spotrebu. Ďalší stimul rastu možno očakávať, keď spoločnosti doplnia svoje vyčerpané zásoby.

Po tuhej zime sa hospodárstvo v eurozóne pravdepodobne výrazne zotaví od jari, keď bude možné do značnej miery zrušiť pandemické obmedzenia. Aj tu sa dá očakávať ďalší impulz, ak ľudia minú časť veľkých úspor, ktoré nahromadili počas krízy v dôsledku zatvárania obchodov. Zrejme však chvíľu potrvá, kým sa kontaktne náročné služby úplne spamätajú z pandémie koronavírusu. Oživenie podporuje aj menová a finančná politika, ktorá je naďalej výrazne expanzívna. Pakt stability a rastu zostane v platnosti v roku 2022. To znamená, že štáty majú stále možnosť hospodáriť s rozpočtovými deficitmi nad 3 % hrubého domáceho produktu. Krajiny EÚ navyše v roku 2022 dostanú viac peňazí vo forme pôžičiek a nenávratných grantov z ozdravného fondu EÚ. Predpokladáme, že ekonomika eurozóny v roku 2022 porastie v priemere o 3,5 %. Pre Nemecko očakávame nárast o 3,0 %.

Eskalácia rusko-ukrajinského konfliktu predstavuje významné riziko pre ekonomický výhľad. Ak by Rusko obmedzilo vývoz energie alebo ho dokonca úplne zastavilo, v západnej Európe by boli energetické úzke miesta, aspoň v krátkodobom horizonte. Obmedzeniam výroby, najmä v energeticky náročných hospodárskych odvetviach, sa dalo len ťažko vyhnúť. Zároveň by ceny energií naďalej prudko rástli a tým by sa citelne znížila kúpyschopnosť súkromných domácností. V tomto prípade sa recesii len ťažko dalo vyhnúť, aspoň v Nemecku.

Vývoj na finančných trhoch v roku 2022 závisí viac ako kedykoľvek predtým od inflácie a jej vnímania. V USA, kde ceny práce už teraz prudko rastú a ceny rastú plošne, bude centrálna banka reagovať na vysokú infláciu. Očakávame, že kľúčová úroková sadzba sa do konca roka 2022 zvýši celkovo o 150 bázických bodov. ECB tiež pravdepodobne v lete prestane nakupovať dlhopisy a v druhej polovici roka zvýši depozitnú sadzbu v dvoch krokoch z -0,5 % na 0 %. Touto politikou by ECB mala v roku 2022 do značnej miery ochrániť trh s eurovými dlhopismi pred rušivými vplyvmi z USA. Výnos z desaťročného federálneho dlhopisu bude pravdepodobne v roku 2022 na veľké úseky negatívny. Prostredie nízkych úrokových sadzieb bude platiť aj ďalší rok. S dividendovým výnosom takmer 3 % zostáva DAX naďalej atraktívny. Blížiaci sa začiatok zvyšovania úrokových sadzieb a rusko-ukrajinská kríza spôsobili v niektorých prípadoch prudký pokles cien akcií. Od jari však možno očakávať rast cien vzhľadom na to, čo bude pravdepodobne opäť silný ekonomický rast, za predpokladu, že geopolitické konflikty nebudú ďalej eskalovať. Ak by konflikt na Ukrajine viedol k recesii v eurozóne, ECB by zrejme oddialila obrat v úrokovej politike.

Je pravdepodobné, že v roku 2022 euro oproti doláru mierne získa na hodnote, keďže trhy veria, že ECB teraz podniká rozhodnejšie opatrenia proti inflačným rizikám. Výmenný kurz eura a amerického dolára vidíme na konci roka 2022 na úrovni 1,16.

Výmenné kurzy	31.12.2021	31.12.2022 ¹
Euro/US dolár	1,14	1,16
Euro/libra	0,84	0,87
Euro/Zloty	4,59	4,70

¹ Hodnoty za rok 2022 sú prognózy Commerzbank.

Budúca situácia v bankovníctve

Výhľad bankového sektora zostáva náročný. V priebehu pandémie koronavírusu sa neistoty a riziká plánovania naďalej výrazne zvyšujú. Celosvetovo sa výskyt infekcií spôsobených opakujúcimi sa variantmi vírusov zatiaľ nepodarilo účinne obmedziť. Pre globálnu ekonomiku sú ďalšie vlny infekcie a súvisiace protiopatrenia hlavným predpovedaným rizikom v nasledujúcich mesiacoch. Táto neistota viedla k výrazne vyššej volatilitě v oceňovaní aktív, čo značne zaťažilo globálny bankový sektor, pokiaľ ide o očakávané výnosy, tvorbu rezerv na riziká a kapitálové požiadavky.

Vzhľadom na pokračujúci neistý priebeh pandémie koronavírusu je nepravdepodobné, že by priemysel a sektor obchodu a služieb mohli v prvých mesiacoch tohto roka prispieť k hospodárskemu rastu. V dôsledku toho bude obchod s korporátnymi a firemnými zákazníkmi aj v prvej polovici roka naďalej pod tlakom. V druhej polovici roka by však malo postupne nastať oživenie. Úrokové aj provízne obchody bánk v Nemecku budú profitovať z oživenia exportného priemyslu, ktorý je taký dôležitý pre nemecký hospodársky rozvoj. Oslabené euro v dôsledku úrokového znevýhodnenia oproti americkému doláru posilňuje cenovú konkurencieschopnosť nemeckých exportérov. Obchody so súkromnými zákazníkmi budú profitovať zo súkromnej spotreby, ktorá by mala v najbližších mesiacoch opäť výrazne vzrásť po dočasnom prudkom zvýšení sklonu k úsporám. Dopyt po hypotékach na bývanie tiež pravdepodobne zostane nezmenený. Okrem nedostatku cenovo dostupného bývania a s tým spojeného boomu novej výstavby pôsobí stimulačne najmä pretrvávajúca nízka úroveň úrokových sadzieb. Napriek tomu vzhľadom na tvrdú národnú konkurenciu medzi bankami a úzke úrokové rozpätia zostáva potenciál zárobkov v podnikaní so súkromnými zákazníkmi obmedzený.

Už pred koronakrízou bola perspektíva trvalo nízkych úrokových sadzieb považovaná za jednu z kľúčových výziev pre bankový sektor. Vzhľadom na ďalekosiahle ekonomické dopady pandémie reagovali centrálné banky programami nákupu dlhopisov, rozsiahlym poskytovaním likvidity a politikou nulových úrokových sadzieb. Na jednej strane sa tým zlepšila likviditná pozícia a finančná situácia bánk, na druhej strane sa však vyvíja trvalý tlak na ich úrokové marže, čo má negatívny vplyv na výnosovú situáciu vo finančnom sektore. Vládne úverové programy majú tiež negatívny vplyv na úrokové marže a ziskovosť bánk. V celej Európe, ale hlavne na

nemeckom bankovom trhu, sú preto dosiahnuteľné čisté úrokové marže veľmi nízke. Zároveň sa zvýšili náklady na refinancovanie v dôsledku nárastu vkladov klientov.

Ultra uvoľnená menová politika teraz dosahuje svoje hranice a globálne trhy s úrokovými sadzbami sa pripravujú na zásadnú zmenu režimu. Inflácia na celom svete prudko vzrástla. V dôsledku vysokej miery inflácie čoraz viac centrálnych bánk smeruje k odchodu zo svojej expanzívnej menovej politiky. To je dôvod, prečo Bank of England vykonala prvé zvýšenie úrokových sadzieb v polovici decembra 2021 a Federálny rezervný systém USA zavádza zužujúce sa opatrenia vo forme znížených nákupov dlhopisov. Pre aktuálny rok Fed tiež ponúka vyhliadky na niekoľko malých krokov pri zvyšovaní kľúčových úrokových sadzieb. Naproti tomu ECB doteraz len predpokladala, že inflácia stúpne dočasne. Preto sa zatiaľ mieni držať rozhodne expanzívnej menovej politiky a v dohľadnej dobe nezvyšovať kľúčovú úrokovú sadzbu. To znamená, že úrokový tlak na zisky v európskom bankovom sektore pokračuje. Dokonca aj dvojestupňový systém platenia úrokov z rezervných vkladov zavedený ECB, ktorý oslobodzuje časť prebytočnej likvidity bánk od zápornej úrokovej sadzby z vkladov, len čiastočne znižuje negatívne dôsledky prostredia nízkych úrokových sadzieb. S cieľom zvýšiť výnosy v obzvlášť dôležitom úrokovom obchode banky nielen zvyšujú úrokové sadzby a poplatky za pôžičky, ale zavádzajú aj negatívne úroky plošne vo forme takzvaných poplatkov za úschovu klientskych vkladov. Celkovo vzaté, drvivá väčšina bánk na nemeckom trhu má v súčasnosti malý priestor na radikálne zlepšenie svojich marží.

Dlhodobé úvery zvyšujú náchylnosť bankového sektora na úrokové riziká a pokrývajú riziko straty hodnoty majetku v zabezpečení úveru. Ceny rezidenčných nehnuteľností v Nemecku – aj mimo metropolitných oblastí – prekročili podľa Bundesbanky už v roku 2020 zásadne opodstatnenú úroveň až o 30 %. Podľa Asociácie nemeckých záložných bánk sa celkový index bývania v Nemecku v porovnaní s rokom 2020 opäť zvýšil, a to kumulatívne o 11 % v prvých troch štvrtrokoch 2021. Ďalší výrazný nárast cien bytov treba očakávať aj v aktuálnom roku. Súbežne s rastom cien sa pravdepodobne zvýši aj súčet úverov na výstavbu bývania nemeckých bánk domácim súkromným domácnostiam, ktoré sú jednoznačne najväčšou skupinou dlžníkov, keď už v prvých troch štvrtrokoch 2021 vzrástli. V tejto súvislosti ECB vo svojej najnovšej správe o finančnej stabilite z novembra 2021 vyzvala na makroprudenciálne nástroje na boj proti vývoju na nemeckom

trhu rezidenčných nehnuteľností vo finančnom sektore. V polovici januára 2022 potom Výbor pre finančnú stabilitu navrhol prísnejšie kapitálové požiadavky pre nemecké banky. Federálny úrad pre finančný dohľad preto plánuje do 1. februára 2023 zvýšiť proticyklickú kapitálovú rezervu zo súčasných 0 % na 0,75 % a zaviesť odvetvovú rezervu pre systémové riziko vo výške 2,0 % rizikovo vážených aktív na úvery zabezpečené nehnuteľnosťami na bývanie.

Vyhliadky v obchodnom biznise sú priaznivejšie ako v dominantnom úročenom biznise, hoci mnohé inštitúty sa v minulosti čiastočne alebo dokonca úplne stiahli. Dokonca aj zo súčasného boomu bezhotovostných platobných transakcií banky v oblasti platobných služieb s províziou profitujú len v obmedzenej miere z dôvodu silnej konkurencie zo strany fintech. Tento segment trhu zostáva vysoko konkurenčný: neo-banky, fintech a veľkí technologickí hráči ako PayPal, Apple a Google sa budú naďalej snažiť zvyšovať svoj podiel na trhu, najmä v oblasti digitálnych platieb. Ponuky ako „Kúp teraz, zaplať neskôr“ od spoločnosti Klarna majú výrazný vplyv na správanie spotrebiteľov. Na dôležitosti naberá aj úschova a obchodovanie s kryptomenami. Na druhej strane, vyhliadky bánk na provízne obchody s cennými papiermi sú lepšie ako pri platobných transakciách. V dôsledku nedostatku investičných alternatív v prostredí s nízkymi úrokmi sa počet súkromných vlastníkov akcií v tejto krajine bude s najväčšou pravdepodobnosťou v najbližších rokoch naďalej zvyšovať. Profitujú z toho predovšetkým priame banky, ktoré si pravdepodobne citelne zvýšia počet nových zákazníkov. S rastúcim využívaním digitálnych a mobilných produktov však v posledných mesiacoch vzrástla potreba individuálneho finančného poradenstva medzi klientmi bánk, ktorí sú menej technicky zdatní a ktorí sú značne znepokojení ekonomickými turbulenciami. Vzhľadom na potrebu poradenstva, ktoré už existuje pri zložitých bankových transakciách, ako je financovanie výstavby, zostane pobočkový obchod súčasťou základnej služby poskytovanej bankami, aj keď v redukovanej forme.

Vzhľadom na problém so ziskom a pretrvávajúci konkurenčný tlak zostáva znižovanie nákladov hlavným záujmom nemeckých bánk, ako aj ich európskych konkurentov. V dôsledku toho bude digitalizácia obchodných procesov a využitie takto generovaných dát rýchlo napredovať. Pandémia už masívne poháňala trend smerom k službám digitálneho bankovníctva. Vyžadujú sa vysoko automatizované IT procesy a rozsiahle opatrenia na analýzu dát, ktoré umož-

ňujú rýchle prispôsobenie sa meniacim sa trhovým podmienkam. Trendy v správaní zákazníkov, ktoré sa zrýchlili počas krízy – viac online bankovníctva a nové platobné návyky – budú pokračovať. V angažovanosti sa zameriava na zákazníka a služby a riešenia sú prispôsobené jeho potrebám. Finančné inštitúcie, ktoré sa čoraz viac spoliehajú na využívanie multimediálnych kanálov zákazníkmi a ponúkajú rozsiahle možnosti online bankovníctva, robo-poradenstvo a finančné riešenia šité na mieru, tu budú mať v budúcnosti výhodu. To podporuje rastúce odvetvovanie retailového bankovníctva, čoho výsledkom je, že zvýšenie efektívnosti a zníženie ponuky produktov a služieb ide na druhej strane ruka v ruku s ťažším vytváraním príjmov z provízií. Nové digitálne obchodné modely si vyžadujú nielen čoraz kratšie inovačné cykly a rýchlejšie dodávanie produktov, ale aj využívanie nových technológií, ako sú cloud a umelá inteligencia. Mnohé tradičné banky zároveň čelia výzve zabezpečiť kvalitu a stabilitu svojich IT systémov, chrániť sa pred rastúcimi kybernetickými útokmi a zachovať integritu svojich údajov, a to aj napriek tlaku na inovácie a znižovanie nákladov.

V tomto kontexte nemecký bankový trh čelí veľkému prevratu. Z dlhodobého hľadiska sa počet inštitútov drasticky zníži a konkurencia sa bude naďalej zintenzívňovať, keď čoraz viac globálnych technologických skupín, fintechov, zahraničných bánk a poskytovateľov trhovej infraštruktúry, ako sú burzy, zúčtovacie strediská alebo poskytovatelia informačných služieb, ponúka vybrané produkty od klasického bankového obchodu. Na druhej strane sa zdá nepravdepodobné, že konkurenti z technologického segmentu budú poskytovať kompletné bankové služby. Výrazne prísnejší regulačný rámec pre hráčov na finančnom trhu mimo tradičného bankového sektora, ktorý nedávno požadovala Banka pre medzinárodné zúčtovanie (BIS), tiež pravdepodobne v dohľadnej budúcnosti obmedzí súčasné konkurenčné výhody mladých fintech. V konečnom dôsledku platí toto: aby európske banky nestratili priamy prístup k zákazníkom a s tým spojenú výhodu v oblasti údajov, musia neustále investovať do zlepšovania svojej digitálnej konkurencieschopnosti, čo vzhľadom na slabú príjmovú situáciu predstavuje značné úsilie. Pozitívne výnosy možno dosiahnuť len prostredníctvom ďalšieho znižovania nákladov a zvýšeného rozšírenia obchodných oblastí založených na províziách.

Bankový sektor bude z dlhodobého hľadiska formovaný ďalším rozvojom Európskej menovej únie na integrovanú úniu finančného trhu. Cieľom stratégie digitálneho financovania

Európskej komisie je vytvoriť finančný trh, ktorý má jednotné pravidlá v celej Európe a zaručuje technologickú neutralitu a udržateľnosť, ako aj rovnaké rámcové podmienky pre všetkých poskytovateľov. Mnohé bankové trhy v Európe boli doteraz formované národnou legislatívou, pričom regulácie a požiadavky zákazníkov sa v niektorých prípadoch výrazne líšili. Navyše je takmer všade prebytok kapacít, čo znižuje ziskovosť. Hoci proces otriasania trhu pokračuje a počet ústavov v posledných rokoch v Nemecku aj v Európe neustále klesá, boli to najmä menšie banky, ktoré boli prevzaté alebo vzájomne zlúčené. Väčšej konsolidácii bránia predovšetkým výrazne vyššie riziká prevzatí a fúzií ako v minulosti, ktoré vyplývajú z rastúceho významu technológie pre predajné kanály.

Plánovaná európska banková únia zostáva nateraz nedokončená. Predovšetkým chýbajúci celoeurópsky systém poistenia vkladov (EDIS) bráni ďalšej integrácii trhu. To zase znamená, že v súvislosti s bankovou reguláciou zostáva veľa vnútroštátnych právomocí. Na druhej strane sa dosahuje pokrok v dokončovaní kapitálových pravidiel Bazilej 3. Basel 4 (oficiálne Basel 3: Finalizing Post Crisis Reforms) je o regulačných inováciách, ktoré ešte neboli (úplne) začlenené do nariadenia o kapitálovej primeranosti a smernice o kapitálových požiadavkách. Keďže ide o odporúčania, všetky členské štáty EÚ ich musia transponovať do vnútroštátneho práva. Basel 4 zavádza nové štandardy, podľa ktorých musia banky počítať svoje kapitálové požiadavky. To okrem iného zahŕňa vyššiu rizikovou citlivosť štandardizovaných prístupov, zvyšujúci sa pákový pomer pre globálne systémovo dôležité banky (G-SIB), podrobnejšie zverejňovanie rezerv a kreditných rizík a štandardizovanú spodnú hranicu rizikovo vážnych aktív (RWA). Ten vyžaduje, aby kapitálová požiadavka neklesla pod 72,5 % požiadavky štandardného prístupu (výstupné dno). Okrem toho by sa na kapitálové zabezpečenie operačných rizík už nemali používať interné modely. Reformy Bazilej 4 mali pôvodne vstúpiť do platnosti v januári 2022, no kvôli pandémie koronavírusu boli odložené. Konečná implementácia v EÚ sa má teraz uskutočniť od roku 2025. Veľká Británia tiež posunula svoj harmonogram v porovnaní s bazilejským štandardom.

Okrem spôsobu, akým budeme peniaze v budúcnosti používať, a úlohy, ktorú v tom budú zohrávať peniaze centrálnej banky, sa do centra záujmu bankovníctva čoraz viac dostáva aj riadenie rizík ESG (environmentálne, sociálne, riadenie/environmentálne, sociálne a podnikové riadenie) a regulácia.

Jednou z najväčších výziev našej doby sú klimatické zmeny. Z tohto dôvodu má Európsky orgán bankového dohľadu v najbližších rokoch v úmysle pevnejšie ukotviť klimatické a environmentálne riziká v riadení rizík bánk – vrátane povinného zverejňovania klimatických rizík a klimatického záťažového testu v aktuálnom roku. Klimatické riziká by mali byť ústredným bodom aj budúcich záťažových testov ECB, aby banky mohli lepšie posúdiť ich vplyv na svoje podnikateľské prostredie. Podľa Bundesbank je nemecký finančný systém dobre vyzbrojený na riziká vyplývajúce z vyšších daní z fosílnych palív na ceste k hospodárstvu šetrnému ku klíme. Požiadavky na financovanie plánovaného Zeleného dohovoru Európskej komisie by však mohli viesť k takzvanému „zelenému kvantitatívnemu uvoľňovaniu“. Je to nové a nie bez kontroverzie, pretože doteraz žiadna centrálna banka na svete neuplatňovala menovú politiku, ktorá by bola výslovne zameraná na ciele ochrany klímy.

Riadenie zmien v Commerzbank

V posledných rokoch sa výrazne zmenili požiadavky na moderné, udržateľné bankové podnikanie, ako aj rámcové podmienky. Zatiaľ čo osobná starostlivosť o zákazníka bývala ústredným prvkom bankového podnikania, zákazníci dnes očakávajú viacnásobné poradenstvo, digitálne finančné ponuky a individuálne produkty šité na mieru, ktoré sú vždy dostupné. Tomuto sme v posledných rokoch neustále prispôbovali naše strategické zosúladenie. Cieľom „Stratégie 2024“ prijatej vo februári 2021 je spojiť výhody plne digitalizovanej banky s osobným poradenstvom, dôsledným zameraním na zákazníka a udržateľnosťou. Naša vízia je: Chceme sa stať digitálnou poradenskou bankou pre Nemecko. S našou novou štruktúrou sa chceme stať efektívnejšími a vytvoriť udržateľné perspektívy pre zamestnancov, zákazníkov a akcionárov.

V budúcnosti bude banka dôsledne uprednostňovať ziskovosť pred rastom. Týka sa to najmä efektívneho využívania vlastného imania alebo oceňovania produktov a služieb podľa výkonu. Ako súčasť skupiny bude mBank naďalej presadzovať svoju explicitnú rastovú stratégiu a v oblasti súkromných klientov sa bude obchod s cennými papiermi a hypotekárne úvery naďalej rozširovať aj napriek zložitým rámcovým podmienkam.

Zároveň výrazne znižujeme naše náklady, aby sme mohli opäť dlhodobo pracovať so ziskom. Aby sme to dosiahli, zjednodušujeme sieť lokality, organizačné štruktúry, produkty, procesy a model podpory.

V rámci komplexnej digitalizácie banka citelne zredukuje sieť pobočiek a výrazne rozšíri digitálnu ponuku. Na zvyšných miestach vám poradíme so všetkým, čo sa týka účtov, kariet a splátkových úverov a na mnohých z nich ponúkame aj komplexnú podporu pri všetkých otázkach týkajúcich sa majetku a financovania. Výrazne sa rozšíri nepretržitá podpora prostredníctvom poradenského centra. Zároveň budeme dôsledne a dôsledne automatizovať naše obchodné procesy. V úverovom procese pre súkromných zákazníkov to zahŕňa štandardizované produkty, ako sú splátkové úvery alebo zvýšenie limitov kreditných kariet. Pre firemných zákazníkov so štandardizovanými požiadavkami na produkty a poradenstvo postupne zavádzame inovatívnu ponuku priameho bankovníctva „Mittelstandsbank Direkt“. O firemných zákazníkov s komplexnými konzultačnými potrebami sa budeme aj naďalej osobne starať. Poradenstvo sa spája s inovatívnymi službami, ako je digitálna banka spoločnosti a perspektívne, udržateľné produkty. Dátové riešenia a analýzy predaja podporujú predaj a umožňujú efektívnu podporu.

Transformácia, o ktorej sa rozhodlo, ovplyvňuje stratégiu, technológiu, kompetencie a kultúru. Už nejaký čas nás podporujú aj naše dcérske spoločnosti CommerzVentures (fond rizikového kapitálu pre investície do fintechov, insurtechov a klimatických fintechov) a Hlavný inkubátor (výskumná a vývojová jednotka pre budúce technológie s oblasťami ventures, prototypovania a budovania komunity). V segmente Private and Small Business Customers predpokladá transformácia obchodného modelu dva zásadné smery. Po prvé: digitálne odborné znalosti spoločnosti comdirect sa spájajú s uznávanými odbornými znalosťami v oblasti poradenstva Commerzbank. V budúcnosti bude banka ponúkať poradenstvo tak, ako si to klient želá – virtuálne alebo osobne. Poradenské centrum bude centrálnym kontaktným bodom pre našich približne jedenásť miliónov zákazníkov. Prináša skutočné rady do domácnosti, kancelárie alebo všade tam, kde to zákazník potrebuje. Okrem toho má Commerzbank veľké lokálne zastúpenie s približne 450 pobočkami. Po druhé: Commerzbank využíva veľký potenciál rastu na nemeckom prémiovom trhu a reorganizuje svoj model služieb pre bohatých súkromných klientov a malých firiem. V budúcnosti budú na približne 220 miestach s prémiovými

pobočkami zastúpení všeobecní aj špecialisti pre najrôznejšie potreby zákazníkov. Prostredníctvom úzkeho prepojenia medzi sebou a s firemnými klientmi banka zabezpečuje bezproblémovú starostlivosť o klientov – súkromných aj firemných. Týmto konceptom vytvárame podmienky na upevnenie našej vedúcej pozície ako banky pre nemecké MSP a silného partnera pre súkromných a firemných klientov. V segmente firemných zákazníkov sa v budúcnosti zameriame na zákazníkov s prepojením na Nemecko so štvrtým a digitalizovaným sortimentom. Naďalej podporujeme medzinárodných firemných zákazníkov, ak majú obchodné spojenie s Nemeckom alebo sú aktívni vo vybraných sektoroch orientovaných na budúcnosť, ako je mobilita, udržateľnosť, komunikácia, vedy o živote a kapitálové statky. Naša medzinárodná sieť zostáva dôležitým stavebným kameňom.

Commerzbank riadi svoju kultúrnu zmenu s cieľom posilniť kultúru výkonnosti orientovanú na úspech. Podnikateľské myslenie chceme posilniť aj medzi vlastnými zamestnancami. Inovatívne produkty sa majú vyvíjať pomocou moderných foriem spolupráce a agilných metód. Na tento účel sme v Commerzbank ďalej rozvíjali „Organizáciu doručovania“. Hlavným cieľom tejto organizácie je modernizácia IT architektúry pri zachovaní prevádzkovej stability, rozširovanie schopností a kapacít a vývoj nových profesionálnych funkcií pre našich zákazníkov.

Zákazníci dnes pristupujú k banke rôznymi spôsobmi – offline, online a mobilne. Očakávajú úzku integráciu rôznych kanálov a presvedčivé ponuky. Rozpoznali sme to skoro, a preto sme vytvorili centrálnu viackanálovú platformu. To zahŕňa portály súkromných zákazníkov a firemných zákazníckych portálov, ako aj poradcovský frontend „One“, z ktorých všetky fungujú vo verejnom cloude od augusta 2021. To umožňuje Commerzbank ponúkať svojim klientom inovatívne služby rýchlo, automaticky a vo vysokej kvalite. Okamžité bankovníctvo sa postupne stáva novým normálom.

Naša transformácia ponúka potenciálne úspory nákladov, ako aj možnosti rastu na budúcich trhoch. Tie zahŕňajú digitálne ekosystémy, vstavané financie, digitálne aktíva a udržateľnosť. Pokiaľ ide o udržateľnosť ako jeden zo štyroch základných kameňov našej „Stratégie 2024“, riadime sa kritériami ESG, ktoré predstavujú životné prostredie, sociálne otázky a správu a riadenie spoločnosti. Vzhľadom na citelné dôsledky zmeny klímy sa v súčasnosti viac zameriavame na ochranu klímy. Už nejaký čas vo významnej miere podporujeme emisie

zelených a sociálnych dlhopisov našich zákazníkov, veľmi úspešne vydávame naše vlastné zelené dlhopisy a pôsobíme ako spoločný vedúci manažér pri emisii prvých zelených dlhopisov spolkovej vlády, rozširujeme našu škálu udržateľných investícií o nový verejný fond „klímaVest“ a teraz sme jedným z popredných poskytovateľov v Nemecku a Európe, pokiaľ ide o financovanie projektov v oblasti obnoviteľných energií. Hlavným cieľom je poskytnúť finančnú podporu pre transformáciu na nízkouhlíkové hospodárstvo zajtrajška. Ďalšie informácie o našej stratégii udržateľnosti možno nájsť vo výročnej správe skupiny v časti „Kombinovaná samostatná nefinančná správa“ na strane 40 a nasl.

Celkovo sme presvedčení, že už prebiehajúcimi a nedávno prijatými opatreniami vytvárame pridanú hodnotu, ako aj ich dôslednou implementáciou – pre našich zákazníkov, našich zamestnancov, našich investorov a akcionárov a pre celú spoločnosť. Máme na mysli jasný cieľ: silná a udržateľná Commerzbank.

Vďaka účasti v cieľných dlhodobých refinančných operáciách (TLTRO III) a optimalizácii rizikovo vážených aktív v rámci novej obchodnej stratégie sa plán financovania na rok 2021 znížil z pôvodných necelých 5 miliárd EUR na menej než 3 miliardy EUR. Plán financovania na rok 2022 počíta s mierne vyšším objemom a predstavuje takmer 5 miliárd eur. Pôžičky Commerzbank na kapitálovom trhu sú ovplyvnené možnosťou refinancovania prostredníctvom TLTRO a optimalizáciou rizikovo vážených aktív v rámci novej obchodnej stratégie. Commerzbank má prístup na kapitálový trh so širokou škálou produktov. Okrem nezabezpečených refinančných prostriedkov (prednostné a nepreferované nadradené dlhopisy, Tier 2 podriadený kapitál a dodatočný Tier 1 kapitál) má Commerzbank tiež možnosť vydávať zabezpečené nástroje refinancovania, najmä hypotekárne záložné listy a verejné záložné listy, na emisie. Záložné listy sú neoddeliteľnou súčasťou refinančného mixu Commerzbank. To poskytuje Commerzbank stabilný prístup k dlhodobému refinancovaniu s nákladovými výhodami oproti nezabezpečeným zdrojom refinancovania. Formáty emisie siahajú od veľkoobjemových benchmarkových dlhopisov až po súkromné investície.

Pravidelným prehodením a upravovaním predpokladov pre riadenie likvidity a požiadavky na dlhodobé refinancovanie bude Commerzbank naďalej zohľadňovať zmeny v trhovom prostredí a rozvoj podnikania a zaisťovať pohodlnú úroveň likvidity a vhodnú štruktúru refinancovania.

Pravdepodobný vývoj Commerzbank Aktiengesellschaft

S programom „Stratégia 2024“, ktorý bol prijatý vo februári 2021, Commerzbank pripravila cestu pre radikálne prepracovanie obchodného modelu a zefektívnenie banky. Trvalé zvyšovanie ziskovosti má jednoznačne vyššiu prioritu ako obchodný rast. Cieľom konverzie je do roku 2024 návratnosť vlastného kapitálu viac ako 7 %. Základnými kameňmi stratégie je komplexná digitalizácia obchodných aktivít a interných procesov, ako aj ďalšie rozširovanie silných stránok banky, akými sú vysoká miera poradenskej kompetencie a zákazníckej orientácie. Našou ambíciou je stať sa vedúcou digitálnou poradenskou bankou v Nemecku, ktorá spája výhody plne digitalizovanej banky s osobným poradenstvom s cieľom zabezpečiť si našu konkurenčnú pozíciu a ďalej ju dlhodobo posilňovať. Aby Commerzbank lepšie splnila svoju sociálnu zodpovednosť za dosahovanie klimatických cieľov, zakotvila udržateľnosť ako strategický základný kameň svojho bankového podnikania. Na jednej strane využíva možnosti, ktoré vyplývajú z podpory firemných a podnikateľských zákazníkov pri transformácii na udržateľnú ekonomiku. Súkromným zákazníkom sprístupňuje rastúci počet udržateľných finančných a investičných produktov. Na druhej strane sa bude merať neustálym a výrazným znižovaním vlastnej uhlíkovej stopy a dlhodobo klimaticky neutrálnou bankou.

Vo finančnom roku 2021 už Commerzbank podľa ambiciózneho plánovania dosiahla dôležité míľniky, a to aj napriek zložitým všeobecným podmienkam spôsobeným prebiehajúcou pandémie. S osobitnou pozornosťou venovanou trvalo vysokej rýchlosti implementácie a neustálemu monitorovaniu dosiahnutého pokroku s cieľom iniciovať potrebné úpravy bude komplexná reštrukturalizácia pokračovať v tomto roku. V dôsledku minuloročnej dohody s výbormi zamestnancov o riadení ľudských zdrojov už boli uzatvorené konkrétne individuálne zmluvné dohody sociálne prijateľným spôsobom pre viac ako polovicu zamestnancov, ktorých sa plánuje znižovanie pracovných miest dotklo. Tie rozvinú svoj efekt odľahčenia nákladovej základne v stále väčšej miere. S objemom približne 2 miliardy eur, najmä v posledných dvoch finančných rokoch, Commerzbank už prebrala takmer všetky reštrukturalizačné opatrenia potrebné na celé obdobie transformácie. V roku 2022 sa očakáva zaťaženie v desiatkach miliónov. To vytvára základ pre podstatné zníženie celkových prevádzkových nákladov o 1,3 miliardy EUR alebo približne 20 % do konca roku 2024, počnúc počiatoč-

ným bodom v roku 2020. Viac ako tretina tejto celkovej vzdialenosti, ktorej cieľom je výrazne zlepšiť pomer nákladov a výnosov na úrovni 60 %, by mala byť pokrytá do konca tohto roka. Zároveň sa v rokoch 2021 až 2024 plánujú investičné objemy v celkovej výške 1,7 miliardy eur na rozvoj a rozširovanie digitálnych zručností a štruktúr a komplexnú modernizáciu IT infraštruktúry.

Commerzbank predpokladá, že mimoriadne náročné rámcové podmienky pre nemecký bankový sektor budú pretrvávajúť počas celého roka 2022. Vysoká miera neistoty najmä ohľadom ďalšieho priebehu pandémie, ale napríklad aj vo vzťahu ku geopolitickej situácii výrazne sťažuje ekonomické prognózy. V súlade s tým treba počítať so zvýšeným rozsahom fluktuácií faktorov ovplyvňujúcich bankový obchod. Prudký nárast volatility v mnohých segmentoch medzinárodných kapitálových trhov od začiatku roka jasne ukazuje, že vzhľadom na očakávaný dopyt po úveroch alebo predpokladaný vývoj aktivít klientov v obchodovaní s cennými papiermi sú výrazné odchýlky od predpokladov. Sú možné v priebehu roka. Budúci vývoj úrokových sadzieb na krátkom aj na dlhom konci výnosovej krivky, ktorý je v súčasnosti ťažké posúdiť, by mal viesť predovšetkým k dodatočným zárobkovým príležitostiam, no môžu vzniknúť aj nové riziká. V dôsledku rôznych stupňov rastu miery inflácie sa príslušné úrovne úrokových sadzieb na dvoch kľúčových trhoch v Nemecku a Poľsku od jesene 2021 pohybujú s veľmi odlišnou dynamikou. Zatiaľ čo poľská kľúčová úroková sadzba sa už v piatich krokoch zvýšila z minima 0,1 % od vlaňajšieho októbra na 2,75 %, refinančná sadzba ECB zostáva nezmenená na -0,5 % v zápornom pásme. V našej prognóze predpokladáme, že ECB túto úrokovú sadzbu zachová až do konca roka 2022. V tomto ťažkom prostredí, ktoré je naďalej charakterizované silnou konkurenciou, sa Commerzbank považuje za veľmi robustnú. Na jednej strane kvôli citeľnému pokroku v transformačnom procese. Na druhej strane má v medzinárodnom porovnaní priaznivý rizikový profil, ktorý preukázal vysoký stupeň odolnosti voči záťažovému testu spôsobenému pandemiou. Okrem toho kapitálové pomery, ktoré sú výrazne nad regulačným minimom, odrážajú dobrý potenciál krytia rizika. Commerzbank bude aj naďalej prikladať mimoriadny význam dôslednému a efektívnemu riadeniu všetkých rizík.

Keďže banka je riadená prostredníctvom segmentov, v nasledujúcich častiach prognózy sa zameriavame na vývoj skupiny Commerzbank. Celkovo očakávame pre finančný rok 2022 nasledujúci vývoj:

Pravdepodobný vývoj zložiek výsledku

V základnom scenári, ktorý nepredpokladá podstatné zmeny príslušných eurových úrokových sadzieb, sa očakáva, že čistý úrokový výnos, ktorý je najdôležitejším zdrojom príjmov, bude celkovo mierne vyšší ako v predchádzajúcom roku. V segmente firemných zákazníkov sa v súčasnej fáze transformácie kladie osobitný dôraz na efektívnejšie využívanie kapitálových zdrojov. Obmedzenie selektívneho rastu s orientáciou predovšetkým na zákazníkov zo sektora MSP a zanechanie stratégií nekonformného podnikania, prevažne v zahraničí, povedie k umiernenému vývoju úverov a tým k miernej tendencii k miernemu poklesu úrokových výnosov.. V segmente súkromných klientov sa očakáva nárast objemu úverov mierne nižším tempom ako v predchádzajúcom roku, najmä v oblasti hypotekárnych úverov a úverov podnikom a podnikateľom. Dodatočné úrokové výnosy z poskytovania úverov spolu s ďalším rastúcim príjmom z postúpenia záporných úrokov – plus sa očakáva aj v biznise firemných klientov – budú pravdepodobne schopné kompenzovať očakávaný nižší úrokový výnos z vkladového obchodu. Špeciálne výnosy z dlhodobějších refinančných obchodov s ECB vykazované v čistých úrokových výnosoch v porovnaní s predchádzajúcim rokom výrazne klesnú a podľa predpokladov až o viac ako polovicu. V mBank sa očakáva veľmi pozitívny vývoj čistých úrokových výnosov, ktorý by mal byť založený na výraznom náraste objemu úverov a vkladov. Na druhej strane, základné úrokové sadzby, ktoré sa v Poľsku výrazne zvýšili od októbra 2021 a po ktorých, ako väčšina ekonómov predpovedala, budú v priebehu roka nasledovať ďalšie zvyšovanie úrokových sadzieb, by mali otvoriť značný priestor pre vylepšenia marží.

V aktuálnom finančnom roku sa očakáva mierny pokles čistých príjmov z provízií. Na jednej strane to vychádza z predpokladu, že tak očakávaný úbytok zákazníkov v dôsledku zatvárania pobočiek v biznise so súkromnými zákazníkmi, ku ktorému v roku 2021 zatiaľ nedošlo, ako aj plánovaný ústup z menej atraktívnych trhov v biznise firemných zákazníkov budú sprevádzať straty v províziom obchode.

Výsledok finančného majetku a záväzkov ocenených v reálnej hodnote cez výkaz ziskov a strát vo všeobecnosti podlieha zvýšenej volatilitate, ktorú možno v obmedzenom rozsahu ovplyvniť. Jednak z dôvodu zásadne neistého vývoja na globálnych kapitálových trhoch. Na druhej strane, účtovné pravidlá môžu vyžadovať, aby sa podobné problémy zobrazovali ako ocenenie reálnou hodnotou vo

výsledku reálnej hodnoty v jednom období, zatiaľ čo úroková zložka dominuje v inom období. V dôsledku toho sú možné medziročné posuny medzi výnosovými položkami čistým úrokovým výnosom a výsledkom v reálnej hodnote – a naopak. Časť tejto výnosovej zložky je preto potrebné vnímať v priamej súvislosti s úrokovým výsledkom. Commerzbank, rovnako ako mBank, sleduje svojim rizikovo orientovaným a zákaznícky orientovaným prístupom cieľ najvyšších a najstabilnejších možných príjmov. Po tom, čo výsledok reálnej hodnoty vo finančnom roku 2021 tvoril veľkú časť celkových príjmov skupiny, očakáva sa výrazne nižší výsledok v bežnom roku.

Skúsenosti ukázali, že ostatné príjmové položky, vrátane výsledku z realizácie finančných nástrojov a ostatných príjmov, sú často do značnej miery ovplyvnené jednorazovými výnosmi a vplyvmi oceňovania, ktoré sú väčšinou nepredvídateľné. Vo finančnom roku 2022 sa opäť predpovedá celkový negatívny výsledok v rozsahu troch miliónov eur. Ďalšie zaťaženie nemožno vylúčiť ani pri rezervách na právne riziká v súvislosti s financovaním výstavby v cudzích menách v mBank, ktoré sú vykázané v ostatnom komplexnom výsledku. Po rezervách vytvorených v roku 2021, ktoré zohľadnili aj dobrovoľnú ponuku vyrovnania dlžníkom, sa v roku 2022 nepredpokladajú žiadne vecné náklady.

V aktuálnom finančnom roku sa Commerzbank snaží obmedziť rizikový výsledok na – 0,7 miliardy eur. Táto prognóza tiež odráža pokračujúcu vysokú mieru neistoty, že pokračovanie pandémie koronavírusu by mohlo oddialiť a/alebo zhoršiť očakávané oživenie hospodárstva do takej miery. Podľa našich odhadov však nezmenené existujúce rezervy vo výške viac ako 0,5 miliardy EUR vytvorené špeciálne na potenciálne zaťaženie v dôsledku pandémie koronavírusu zaisťujú, že riziká ekonomického scenára, ktoré môžu prevládať počas dlhšieho časového obdobia a nedosahujú očakávania, sú zmiernené. Rastúci rizikový výsledok sa očakáva aj v mBank, no nárast by mal byť pod očakávaným dvojciferným rastom objemu úverov.

Opatrenia začaté v minulom roku na rozsiahlu reštrukturalizáciu skupiny, najmä dohody o implementácii ľudských zdrojov, prinesú vo finančnom roku 2022 výrazné úspory nákladov. Administratívne náklady (vrátane povinných príspevkov) by preto mali byť približne o 400 miliónov EUR nižšie a dosahovať približne 6,3 miliardy eur, a to aj napriek rozsiahlym investíciám vrátane komplexnej digitalizácie roz-

sahu služieb, ako aj predvídateľnej inflácii nákladov v niektorých oblastiach. Spomedzi nich sa s najväčšou pravdepodobnosťou výrazne zvýšia príspevky, ktoré je možné ovplyvniť len v obmedzenej miere, najmä na európsky bankový odvod, fond ochrany vkladov a poľskú bankovú daň. mBank plánuje výrazne vyššie administratívne náklady aj kvôli inflácii, tempo rastu by však malo byť výrazne nižšie ako nárast prevádzkových výnosov.

Takmer všetky rezervy na výdavky na reštrukturalizáciu spojené s implementáciou „Stratégie 2024“ už boli vytvorené v posledných dvoch finančných rokoch. Na rok 2022 je plánovaná len jedna alokácia v dvojcifernom miliónovom rozsahu.

Pravdepodobný vývoj segmentov

Segment súkromných a firemných zákazníkov (PUK) sa tento rok zameriava na ďalší pokrok v rozsiahlej reštrukturalizácii modelu predaja, na ktorého konci by mala byť v porovnaní s konkurenciou jedinečná kombinácia dvoch obchodných modelov: digitálnej priamej banky so špeciálnou kompetenciou v obchodovaní s cennými papiermi a pobočkovo podporovanej univerzálnej banky so širokou škálou produktov a komplexnú, kvalifikovanú osobnú podporu. Medzi ďalšie strategické kroky do konca roka patrí predstavenie nových digitálnych aplikácií, ktoré umožnia naberať viac bankových produktov v digitálnej podobe a zákazníkom poskytnú viac možností na rýchle a jednoduché riešenie problémov so službami sami prostredníctvom online a mobilného bankovníctva. Na druhej strane to zahŕňa neustály rozvoj poradenského centra, prostredníctvom ktorého by všetci zákazníci mali mať kedykoľvek pohodlný prístup k osobnej telefonickému podpore. To zahŕňa štandardizované investičné poradenstvo prostredníctvom investičného centra a poradenstvo v oblasti financovania výstavby prostredníctvom digitálneho priameho predaja. V priebehu roka, po zatvorení ďalších 100 pobočiek, by sa mal dosiahnuť cieľ 450 pobočiek rozmiestnených po celom Nemecku. Z toho je 220 takzvaných prémiových pobočiek, v ktorých sú potreby náročných podnikateľov a bohatých súkromných klientov kryté individuálne prispôbenými bankovými produktmi. Zároveň je tu na rovnakom mieste k dispozícii samoobslužná infraštruktúra poradenských centier. Cieľom na konci fázy reštrukturalizácie je bezproblémové prepojenie všetkých predajných kanálov tak, aby bolo možné v každej situácii ponúknuť všetkému zákazníkovi najvhodnejší bankový produkt v ideálnom čase prostredníctvom správneho kanála.

V aktuálnom finančnom roku dôjde k postupnej zmene v zákazníckom servise, kedy zákazníci v reakcii na pokračujúci pokles počtu pobočiek čoraz viac využívajú poradenské centrum pre poradenstvo, predaj produktov a servis. Vzhľadom na tieto zmeny v modeli predaja opatrne predpokladáme dočasné spomalenie aktivity zákazníkov a mierny pokles počtu aktívnych zákazníkov. V oblasti úverov sa očakáva, že sa to prejaví v pomalšom raste úverového portfólia v dôsledku zníženia objemu nových obchodov, najmä v oblasti hypotekárnych úverov a úverov firemným klientom. Navyše končiacie úvery s vyšším úrokom budú pravdepodobne nahradené financovaním s mierne nižšími úrokovými sadzbami. To isté platí aj pre výnosy z investícií, ktoré sú refinancované modelovými vkladmi, takže nízke úrokové sadzby majú opäť za následok mierne klesajúcu priemernú úrokovú maržu v oblasti poskytovania úverov a vkladov. Ďalší výrazný nárast príjmov z prijatých úverových poplatkov bude pravdepodobne schopný kompenzovať objemový a maržový efekt.

Okrem dočasne silnejšej nevôle zo strany zákazníkov v rámci reštrukturalizácie modelu predaja sa mimoriadne dobré všeobecné podmienky v obchodovaní s cennými papiermi v posledných dvoch rokoch podľa nášho názoru ukážu ako podstatne menej priaznivé. V aktuálnom roku. Základným predpokladom je zníženie volatility na kapitálových trhoch s vyššou pravdepodobnosťou konca pandémie, čo pravdepodobne povedie k výraznému poklesu počtu transakcií v priebehu roka. V dôsledku toho sa očakáva, že provízie založené na predaji výrazne klesnú. Na druhej strane, provízie založené na inventarizácii by mali zostať na vysokej úrovni. Potenciálne výnosy vyplývajú z pokračujúcich iniciatív na premenu klientskych vkladov na podstatne výnosnejšie investičné produkty, ako sú udržateľné investície, ako napríklad „klímaVest Impact Fund“. Vyšší príjem sa usiluje aj o správu aktív, kde sa má rozšíriť postavenie na trhu, najmä u náročných podnikateľov a zákazníkov v oblasti správy majetku, ktorí požadujú prémiové riešenia na mieru. Pozitívne sa budú vyvíjať aj príjmy z platobných transakcií, najmä z kartového biznisu v dôsledku zvyšujúcej sa mobility zákazníkov. Od upravenej ceny za služby vedenia účtu očakávame spočiatku len stabilizáciu prijatých provízií v aktuálnom roku, keďže s tým je spojený aj nárast odchodov zákazníkov. Skúsenosti ukázali, že výsledná strata na zisku je obmedzená a ovplyvňuje predovšetkým vzťahy so zákazníkmi s veľmi malým využívaním produktu. Celkovo očakávame, že celkový domáci prevádzkový príjem bude výrazne pod úrovňou predchádzajúceho roka.

Cieľom dcérskej spoločnosti mBank je pokračovať vo svojej rastovej stratégii z posledných rokov a tento rok by mala byť schopná ťažiť z oveľa priaznivejšieho prostredia úrokových sadzieb. Na rozdiel od eurozóny sa od jesene 2021 v dôsledku zmeny kurzu zo strany poľskej centrálnej banky vytvoril jasný stúpajúci trend úrokových sadzieb, čo má jednoznačne pozitívny vplyv na úrokové marže. Silný dvojciferný rast výnosov možno očakávať predovšetkým v oblasti poskytovania úverov, aj keď opatrenia na obmedzenie vysokej miery inflácie prostredníctvom dodatočného zvýšenia kľúčových úrokových sadzieb by mohli obmedziť cieľový výrazný nárast úverov v závislosti od rozsahu. Po veľmi výrazných nárastoch v posledných dvoch rokoch sa očakáva upokojenie provízneho obchodu. Po rozsiahlych rezervách vytvorených v minulom roku, ktoré znížili zisk vo výkaze ziskov a strát, nemožno očakávať žiadnu ďalšiu záťaž z právnych rizík v súvislosti s financovaním výstavby v cudzích menách.

Výrazné zlepšenie výsledkovej situácie na strane mBank má za následok prognózu, že celkové prevádzkové výnosy v segmente PUK výrazne prekročia úroveň predchádzajúceho roka.

V rámci implementácie strategických opatrení sú na aktuálny finančný rok plánované ďalšie rozsiahle investície do reorganizácie predajných kanálov. Ide predovšetkým o zriadenie poradenského centra a pokračujúcu digitalizáciu produktov a procesov s cieľom dosiahnuť želanú cieľovú štruktúru 450 pobočiek po zatvorení ďalších 100 pobočiek bez výraznejšieho znehodnotenia pre zákazníkov. Opatrenia na zvýšenie efektívnosti zavedené v predchádzajúcom roku budú mať zároveň v priebehu roka čoraz väčší efekt na znižovanie nákladov. Najmä v dôsledku cieľového zníženia osobných nákladov klesnú celkové domáce administratívne náklady výrazne pod úroveň predchádzajúceho roka, aj keď sa dá očakávať mierny protichodný efekt od povinných odvodov.

V mBank sa v dôsledku inflácie a v súvislosti s plánovaným rozšírením objemu obchodov očakáva výrazný nárast administratívnych nákladov (vrátane povinných odvodov). Očakáva sa však, že tento rast bude neúmerne nízky v porovnaní s tempom rastu prevádzkových výnosov.

Pre celý segment PUK očakávame vo finančnom roku 2022 mierne zníženie administratívnych nákladov.

Čo sa týka rizikového výsledku, zostávame opatrní a predpokladáme výrazný medziročný nárast základného scenára. Táto prognóza odráža vysoký stupeň neistoty, že dlhšie oneskorené oživenie ekonomiky by mohlo mať výraznejší vplyv na kvalitu úverového portfólia, ktorá sa považuje za vysokú. mBank tiež očakáva vyšší rizikový výsledok, ktorý sa pravdepodobne zvýši v podobnom, aj keď o niečo menšom rozsahu ako v Nemecku, a odráža aj porovnateľne väčšiu expanziu objemu úverov.

Podľa našej prognózy je v segmente PUK ako celku výrazne vyšší očakávaný rizikový výsledok v porovnaní s výrazne vyššími prevádzkovými výnosmi a miernym poklesom administratívnych nákladov. V dôsledku toho sa vo finančnom roku 2022 očakáva výrazne lepší prevádzkový výsledok vo výške približne 1 miliardy EUR. Prevádzková rentabilita vlastného kapitálu by sa mala zvýšiť v podobnom rozsahu, pričom sa očakáva výrazné zlepšenie pomeru nákladov a výnosov.

Segment Firemní klienti (FK) sa v aktuálnom finančnom roku usiluje o ďalší pokrok s cieľom zlepšiť pomer medzi príjmami a nákladmi a efektívnosťou vloženého kapitálu bez toho, aby to narušilo silnú pozíciu na trhu s nemeckými stredne veľkými zákazníkmi a medzinárodne aktívnymi spoločnosťami. s obchodnými väzbami na Nemecko. Firemní klienti budú naďalej ťažiť zo silných stránok Commerzbank, ako je uznávaná vysoká úroveň poradenských znalostí a silné zastúpenie v medzinárodných obchodných koridoroch. V budúcnosti však bude rozsah podpory a sortiment produktov viac diferencovaný podľa potrieb s cieľom zlepšiť ziskovosť vzťahov so zákazníkmi. Mnohé z požiadaviek firemných zákazníkov je možné v budúcnosti uspokojiť oveľa efektívnejšie prostredníctvom ponuky digitálnych produktov a služieb modernej priamej banky. Po stiahnutí sa zo šiestich európskych a ázijských lokalít v roku 2021 sa má medzinárodná sieť na konci tohto roka zredukovať celkovo o desať lokalít, ako sa plánovalo. Ako sa už stalo pri outsourcingu inštitucionálneho obchodu s akciami na ODDO-BHF, kooperácie ponúkajú alternatívne, efektívne spôsoby starostlivosti o našich firemných zákazníkov. Spoluprácou s Erste Group ako partnerom využívame selektívne príležitosti rastu v piatich krajinách strednej a strednej Európy.

Medzi ďalšie strategické opatrenia v aktuálnom roku patrí pokračovanie v implementácii nového konceptu štíhlych pobočiek na vybraných miestach v západnej Európe a oslovenie ďalších cieľových klientov v určitých perspektívnych

sektoroch, v ktorých má Commerzbank mimoriadne skúsenosti. Na základe plánovanej digitalizácie sortimentu a interných procesov by rozsiahle analýzy dát mali podporiť aj efektívne využitie kapitálových zdrojov pre zákazníkov s vysokou potrebou intenzívnej individuálnej podpory a zodpovedajúcim výnosovým potenciálom. Alebo identifikovať vzťahy so zákazníkmi, ktoré nie sú dostatočne ziskové a využívajú len malú časť rozsahu služieb, a v prípade potreby ich ukončiť. Efektívnosť RWA zostáva kľúčovou kontrolnou premennou pri implementácii strategických opatrení.

V aktuálnom fiškálnom roku sa segment FK usiluje o selektívny rast so silnejším zameraním na cieľové regióny a odvetvia s hlavnými zákazníkmi, ktorí očakávajú širokú škálu služieb a vysoké poradenské schopnosti. Koncentrovanejšia medzinárodná prítomnosť a ďalej optimalizovaný zákaznícky prístup založený na potrebách by tiež mali viesť k menšej aktivite medzi niektorými zákazníkmi, od ktorých sa neočakáva výrazná strata príjmov. Vzhľadom na pretrvávajúcu neistotu týkajúcu sa hospodárskych vyhládok sa finančné požiadavky spoločností na investície stále odhadujú ako opatrné, a preto sa očakáva len mierny rast úverov. Vzhľadom na cieľ využitia príjmových príležitostí predovšetkým v obchodných oblastiach s nadpriemernou kapitálovou efektívnosťou sa rast príjmov očakáva predovšetkým v podnikaní na kapitálovom trhu a tiež v oblasti transakčného bankovníctva. Vyššie príspevky k výnosom by mali vyplývať aj z intenzívnejšej podpory firemných zákazníkov v definovaných budúcich sektoroch. Prognóza, že celkový prevádzkový výnos v oblasti firemných zákazníkov vo finančnom roku 2022 výrazne poklesne, je z veľkej časti založená na opatrných odhadoch, pokiaľ ide o výnosy založené na zmenách trhovej hodnoty. Tu sa očakáva silný pokles.

Mnohé opatrenia na zvýšenie efektívnosti, najmä na zníženie personálnych nákladov, sa už začali a budú mať v priebehu roka čoraz väčší efekt na znižovanie nákladov. Napriek významným strategickým investíciám, akými sú zriadenie priamej banky a ďalšia digitalizácia produktov a procesov, je cieľom vo finančnom roku 2022 výrazné zníženie celkových prevádzkových nákladov. Náklady na povinné odvody sa však zrejme budú vyvíjať mierne opačným smerom.

Po veľmi pozitívnom vývoji v predchádzajúcom roku, kedy sa aj napriek veľmi náročnej fáze korona pandémie podarilo udržať rizikové rezervy pre firemných klientov na nízkej úrovni, opatrne predpokladáme, že rizikový výsledok sa v aktuálnom roku zhruba zdvojnásobí.

Celkovo sú klesajúce výnosy a výrazne zvýšený výsledok rizika kompenzované výrazne nižšími prevádzkovými nákladmi. V dôsledku toho sa očakáva výrazne nižší prevádzkový výsledok, ktorý sa prejaví v nižšej prevádzkovej rentabilite vlastného kapitálu. Pomer nákladov by mal ešte vykazovať mierne zlepšenie.

Celkový výrok k pravdepodobnému vývoju

Podľa našich súčasných očakávaní v individuálnej účtovnej závierke Commerzbank Aktiengesellschaft predpokladáme, že za rok 2022 budeme môcť vykázať kladný ročný zisk v nízkom trojcifernom rozsahu miliónov eur.

Vo finančnom roku 2022 Commerzbank očakáva dosiahnutie ďalších míľnikov v reštrukturalizácii skupiny smerom k zvýšeniu efektívnosti a ziskovosti a jej cieľom je prevádzkový zisk výrazne vyšší ako 1 miliarda eur. Pri prevádzkových výnosoch na rovnakej úrovni ako v minulom roku a rizikovom výsledku až - 0,7 miliardy eur sa považuje pokles celkových administratívnych nákladov na približne 6,3 miliardy EUR za hlavný dôvod očakávaného výrazného zlepšenia prevádzkového zisku. v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Pre budúce reštrukturalizačné opatrenia je plánovaná iba jedna nákladová položka v dvojcifernom miliónovom rozsahu, takže po odpočítaní daňových nákladov a nekontrolných podielov sa pre skupinu očakáva čistý výsledok viac ako 1 miliarda EUR. Návratnosť vlastného kapitálu by sa teda v porovnaní s predchádzajúcim rokom viac ako zdvojnásobila.

Na jednej strane požiadavky na kapitálový pomer CET1 Commerzbank vychádzajú z kapitálových požiadaviek z procesu dohľadu a hodnotenia (SREP). ECB ako zodpovedný orgán dohľadu stanovila túto minimálnu požiadavku v podstate nezmenenú na 9,4 % pre finančný rok 2022. Na druhej strane vedenie Commerzbank vypočítava kapitálový vankúš, ktorý považuje za vhodný na pokrytie potenciálnych, neočakávaných stresových situácií. Počas finančného roka 2022 má Commerzbank v úmysle udržať kapitálový pomer CET1 na úrovni viac ako 13 %, čo je výrazne nad úrovňou regulačných požiadaviek ECB. Táto cieľová hodnota sa porovnáva s mierou 13,6 % vykázanou na konci roka 2021. To znamená, že existuje kapitálový vankúš, ktorý sa hodnotí ako dostatočný, dodatočný proticyklický kapitálový vankúš, ktorý sa má poskytovať v Spojenom kráľovstve (od decembra 2022: 1 %) a Nemecku (od februára 2023: 0,75 %; plus vankúš na

systémové riziko vo výške 2 % pri úveroch na rezidenčné nehnuteľnosti), ktoré pridávajú až zhruba 70 bázičných bodov kapitálový efekt, pohodlne pokrývajú. Táto dobrá kapitalizácia odráža vysokú schopnosť znášať riziko preukázanú počas mimoriadne náročnej fázy pandémie. Zdôrazňuje tiež ambíciu nadviazať na plánovanú výplatu dividend na finančný rok 2022 ďalšími atraktívnymi distribúciami akcióňom v nasledujúcich rokoch.

Napriek tomu v prípade nepriaznivého vývoja by mnohé rizikové faktory mohli nepriaznivo ovplyvniť prognózovaný ročný výsledok na rok 2022 do značnej miery, ktorú nemožno spoľahlivo kvantifikovať. Patria sem predovšetkým mimoriadne vysoké globálne ekonomické riziká. Ako predtým, ani trvanie, ani pravdepodobný rozsah pandémie koronavírusu nemožno spoľahlivo odhadnúť. Geopolitické riziká, ktoré môžu výrazne urýchliť existujúce inflačné tendencie v dôsledku masívneho zdražovania surovín, majú tiež potenciál oslabiť očakávané oživenie ekonomiky, a tým ovplyvniť rozvoj nášho podnikania. Vojna na Ukrajine ovplyvňuje naše obchody s Ukrajinou aj naše obchody s Ruskom. Predpokladáme, že sankcie postihujúce jednotlivých obchodných partnerov (napr. vylúčenie veľkých ruských finančných inštitúcií z bankovej komunikačnej siete SWIFT alebo zákaz zúčtovania amerických dolárov s veľkými ruskými bankami) alebo celé sektory (napr. energetický či surovinový sektor) budú mať tiež vplyv na Commerzbank. Okrem toho očakávame, že ruské protisankcie by mohli ovplyvniť aj portfóliá Commerzbank. Pozorne sledujeme ďalší vývoj a neustále prispôsobujeme naše hodnotenie rizík a obchodnú politiku. Commerzbank po celý čas prísne dodržiava sankcie. Okrem toho zostávajú možné obchodné konflikty medzi hospodárskymi blokmi Európy, Severnej Ameriky a Ázie vyvolané politickým napätím.

Od začiatku roka 2022 vyvolali signály predovšetkým z Federálneho rezervného systému USA v smere zmeny menovej politiky výrazné zvýšenie volatility v mnohých segmentoch globálnych kapitálových trhov. Vzhľadom na niekedy mimoriadne vysoké úrovne zhodnotenia namerané historickými štandardmi, najmä na dlhopisových a akciových trhoch, by sa doterajšie korekcie hodnoty mohli v priebehu roka ešte výraznejšie prejaviť. Centrálné banky majú so svojou rozsiahlou škálou nástrojov, ku ktorým v posledných rokoch pridali veľké množstvo nekonvenčných nástrojov menovej politiky, veľkú zodpovednosť aj za medzinárodnú finančnú stabilitu. Strata dôvery v ich schopnosť účinne čeliť silnejúcemu inflačnému trendu, a teda nesplnenie svojej hlavnej úlohy zabezpečiť menovú stabilitu, by mohlo mať nepriaznivé dôsledky pre stabilitu finančných trhov a bankového systému.

Medzi ďalšie rizikové faktory patrí nepriaznivý vývoj v regulačnom či právnom prostredí a opätovné zintenzívnenie konkurenčnej situácie v Nemecku. V nadchádzajúcich rokoch by klesajúce marže na úrovne, ktoré sú z hľadiska rizika/výnosu neatraktívne, ako aj inflačné zvýšenie nákladov, mohli oddialiť a/alebo znížiť rozsah očakávaných pozitívnych účinkov opatrení na zvýšenie ziskovosti Commerzbank. V Poľsku ešte stále neexistuje konečné objasnenie právnej situácie zo strany najvyššieho súdu, pokiaľ ide o žaloby súkromných zákazníkov týkajúce sa úverov na nehnuteľnosti vo švajčiarskych frankoch, takže nemožno vylúčiť ďalšie významné zaťaženie.

Viac informácií o iných rizikách nájdete v správe o rizikách na strane 34 nasl.

Správa o rizikách

Správa o rizikách sa podáva podľa interného riadenia rizík spoločnosti Commerzbank na úrovni koncernu príp. segmentov. Základ tvoria finančné údaje koncernu zistené podľa IFRS ako aj rizikové ukazovatele podľa regulatívnych požiadaviek.

Executive Summary 2021

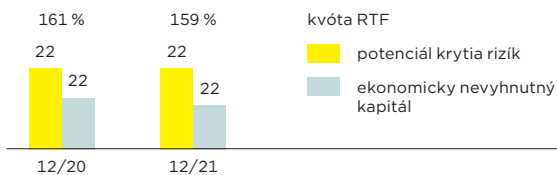
Aj obchodný rok 2021 bol poznačený pandemiou koronavírusu. Dobrá kvalita nášho portfólia ako aj opatrenia vlád viedli k tomu, že dopady boli v ukazovateľoch rizík viditeľné len obmedzene. Úprava najvyššej úrovne (TLA) vytvorená pre očakávané účinky koronavírusu je stále k dispozícii na pokrytie priamych a nepriamych účinkov pandémie.

Kvóta schopnosti niesť riziká bola k 31. 12. 2021 na úrovni 176 %

- Kvóta schopnosti niesť riziká (RTF) je podstatne vyššia než minimálny nárok.
- Pokles ekonomicky potrebného kapitálu v porovnaní s decembrom 2020 je spôsobený najmä nižšími kreditnými a trhovými rizikami

Schopnosť niesť riziká

v miliardách €

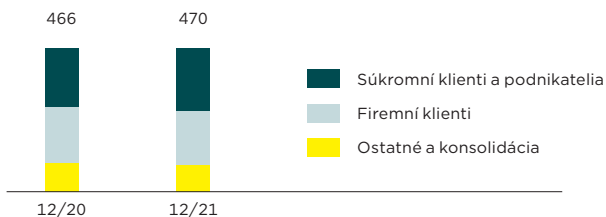

Zvýšenie Exposure at Default v koncerne

- Riziko zlyhania v skupine vzrástlo zo 466 miliárd EUR na 470 miliárd EUR v roku 2021.
- Hustota rizika klesla z 21 bazických bodov na 18 bazických bodov v rovnakom období.

EaD

v miliardách €

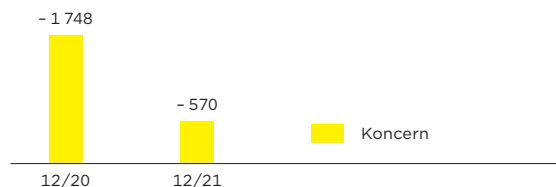

Výsledné riziko v oblasti úverových obchodov koncernu bolo v obchodnom roku 2021 na úrovni - 570 mil. eur

- Rizikový výsledok sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom výrazne znížil, pretože oproti pôvodnému očakávaniu došlo na rok 2021 k menšiemu počtu nesplácaných úverov a nebolo potrebné vykonať žiadne ďalšie významné prísun k TLA.
- Na rok 2022 banka počíta so záťažou vo výške menej ako 700 miliónov eur vo výsledku rizika.

Výsledné riziko

v mil. €

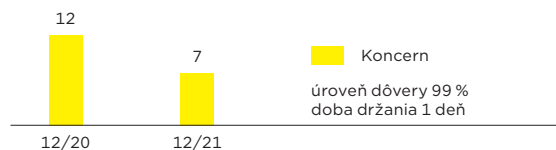

Pokles trhových rizík v obchodnej knihe v roku 2021

- Hodnota Value at Risk (VaR) v roku 2021 klesla z 12 mil. eur na 7 mil. eur.
- Dôvodom je, že extrémne scenáre súvisiace s koronavírusom z marca predchádzajúceho roka už neovplyvňujú časový rad pre výpočet VaR.

VaR

v mil. €

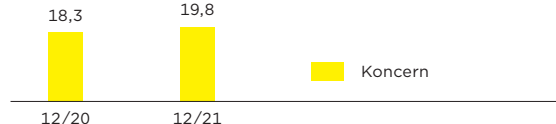

Prevádzkové riziká porovnaní s uplynulým rokom zaznamenali rast

- Rizikové aktíva z prevádzkových rizík vzrástli z 18,3 miliardy eur na 19,8 miliardy eur v roku 2021. Nárast je charakterizovaný zmenou prístupu z pokročilého prístupu merania (AMA) na štandardný prístup.
- Celková záťaž z prevádzkových rizík vzrástla z 345 miliónov eur v predchádzajúcom roku na 1 136 miliónov eur.

Riziková aktíva z prevádzkových rizík

v miliardách €

Riadenie banky orientované na riziká

Ako riziko označuje spoločnosť Commerzbank nebezpečenstvo možných strát alebo ušlých ziskov na základe interných alebo externých faktorov. Riadenie rizík rozlišuje v zásade medzi kvantifikovateľnými rizikami, ktoré je možné vyhodnotiť v ročnej závierke alebo v rámci kapitálovej viazanosti, a nekvantifikovateľnými rizikami, ako napr. rizikami súvisiacimi s dobrým menom a rizikami v oblasti dodržiavania predpisov a nariadení (compliance).

Organizácia riadenia rizík

Commerzbank považuje riadenie rizík za úlohy celej banky. Hlavný riziko manažér banky (CRO) zodpovedá v konkerne za realizáciu opatrení, ktoré celkové predstavenstvo definovalo v oblasti rizikovej stratégie pre kvantifikovateľné riziká. Riziko manažér sa zodpovedá za svoju činnosť voči predstavenstvu a rizikovému výboru dozornej rady pravidelne podáva správy o celkovej rizikovej situácii koncernu.

Organizácia riadenia rizík pozostávala k 31. 12. 2021 z oblastí Group Credit Risk Management, Group Kredit, Group Market Risk Management, Group Risk Controlling & Capital Management a Group Cyber Risk & Information Security.

K 1. januáru 2021 spojila Commerzbank oblasti Group Market Risk Management a Group Risk Controlling & Capital Management do novej oblasti Group Risk Control. Ďalej bola oblasť Group Big Data & Advanced Analytics integrovaná do organizácie riadenia rizík.

Okrem toho CRO prevzal príslušnosť za oblasť Group Compliance. Vytvorenie primeraných riadiacich postupov, krokov a systémov, ktoré banke umožňujú vyhnúť sa neželaným ohrozeniam v dôsledku rizík v oblasti Compliance patrí medzi úlohy Group Compliance. Group Compliance riadi Chief Compliance Officer.

Všetky oblasti sa priamo zodpovedajú CRO.

Predstavenstvo Chief Risk Officer

Funkcia riadenia rizika

Group Credit Risk Management

Group Risk Control

Group Cyber Risk & Information Security

Group Big Data & Advanced Analytics

Group Compliance

Základné strategické rozhodnutia prijíma výhradne predstavenstvo banky. Operatívne riadenie rizík delegovalo predstavenstvo na výbory. V rámci príslušných rokovacích poriadkov ide o Group Credit Committee (úverový výbor), Group Market Risk Committee (výbor pre trhové riziká), Group OpRisk Committee (výbor pre prevádzkové riziká) ako aj Group Strategic Risk Committee (výbor pre strategické riziká) ako rozhodujúce grémium pre všetky druhy rizík. Vo všetkých uvedených výboroch je CRO predsedom a má právo veta. Okrem toho je CRO členom výborov pre ručenie za záväzky. Tu má CRO pri istých témach rovnako právo veta (napr. v oblasti rizík likvidity).

Nasleduje popis úloh a kompetencií jednotlivých výborov:

Rizikový výbor Dozornej rady je najvyšší rizikový výbor banky. Pozostáva z najmenej piatich členov rady. Ich oblasť zodpovednosti zahŕňa monitorovanie systému riadenia rizík

a riešenie všetkých rizík, najmä trhových, úverových a prevádzkových rizík a rizík súvisiacich s dobrým menom banky. Rizikový výbor určuje spôsob, rozsah, formát a frekvenciu informácií, ktoré je musí predkladať predstavenstvo v oblasti stratégií a rizík.

Úverový výbor skupiny (Group Credit Committee) je rozhodovacie grémium pre operatívne riadenie úverového rizika v rámci predstavenstva, pričom grémium pozostáva vždy z dvoch zástupcov z trhového prostredia a dvoch zo strany trhu. Úverový výbor skupiny pracuje na základe stratégie úverového rizika a prijíma rozhodnutia v rámci kompetencií, ktoré mu odovzdalo predstavenstvo.

Výbor pre trhové riziká (**Group Market Risk Committee**) je grémium, ktoré v celom konkerne monitoruje trhové riziká a ktoré ich riadi stanovením limitov pri zohľadnení schop-

nosti nieť riziká. Pritom sa sledujú všetky trhové riziká z obchodnej a investičnej knihy s cieľom včasnej identifikácie rizík ako aj aktívneho riadenia rizík. Výbor sa okrem minimalizácie rizík a eliminácie strát zameriava na optimalizáciu výnosového a rizikového profilu na agregovanej úrovni.

Výbor pre prevádzkové riziká (**Group OpRisk Committee**) sa zaoberá riadením prevádzkových rizík v koncerne a funguje ako najvyššie eskalačné a rozhodovacie grémium pod predstavenstvom. Výbor pre prevádzkové riziká sa ďalej zaoberá všetkými regulačnými témami, ktoré vzniknú v súvislosti s riadením prevádzkových rizík a realizácie pokročilých meraní (AMA) v koncerne, ako aj so štandardmi na riadenie a zisťovanie funkčnosti interného kontrolného systému v koncerne Commerzbank.

Výbor **Cyber Risk & Information Security Committee** (CRISCo) monitoruje a riadi kybernetické a IT riziká v záujme celej banky. Výbor funguje v tomto ohľade ako najvyššie rozhodovacie a eskalačné grémium pod úrovňou predstavenstva. Výbor CRISCo sa zaoberá regulačnými otázkami, ktoré sú relevantné pre témy kybernetickej a IT bezpečnosti a zabezpečuje primerané riadenie rizík podľa medzinárodne uznávaných štandardov.

Výbor pre strategické riziká (**Group Strategic Risk Committee**) slúži ako diskusné a rozhodovacie grémium pre všetky druhy rizík a jeho hlavným cieľom je monitorovanie a riadenie rizík na úrovni portfólií. To sa dotýka merania rizík, transparentnosti rizík ako aj riadenia rizík.

Centrálny výbor pre ručenie (**Asset Liability Committee**) je grémium koncernu Commerzbank zodpovedné za celokoncernové a integrované riadenie finančných zdrojov, kapitálu, likvidity a bilančnej štruktúry ako aj úrokového prebytku pri zohľadnení regulačných rámcových podmienok. Centrálny výbor pre ručenie monitoruje okrem iného aj schopnosť nieť riziká v koncerne a zohráva dôležitú úlohu v našom internom procese hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP). ALCO prijíma plán obnovy (uznesenia centrálného výboru ALCO sa predkladajú predstavenstvu na potvrdenie). Pri porušení niektorého z indikátorov z tohto plánu zohráva ALCO centrálnu úlohu pri riešení, hodnotení situácie ako aj realizácii opatrení.

Okrem toho sa rizikový výbor Dozornej rady a Risk Management Board zaoberajú všetkými rizikami:

Výbor **Group Risk Management Executive** slúži ako diskusné a rozhodovacie grémium pre oblasti rizík, ako aj pre oblasť Big Data & Advanced Analytics a je zodpovedný predovšetkým za organizáciu a strategický ďalší vývoj funkcie rizika a zodpovedá za tvorbu a dodržiavanie jednotnej kultúry rizika. Rovnako zabezpečuje realizáciu stratégie koncernu v oblasti rizík a uplatňovanie uznesení predstavenstva v oblasti rizík.

Riziká Compliance sa diskutujú predovšetkým v **Global Compliance Board** (GCB). GCB bol zriadený ako fórum na výmenu informácií o dôležitých témach Compliance a opatrení o dohľade vo veci Compliance v banke. Okrem toho slúži GCB ako informačná platforma pre segmenty a funkcie týkajúce sa kultúry Compliance, zmien predpisov Compliance, aktualizácií smerníc o Compliance a ich dopadoch.

Stratégia a riadenie rizík

V rámci celkovej stratégie rizík sa spolu s obchodnou stratégiou definujú rizikové mantinely pre rozvoj investičného portfólia Commerzbank. Okrem toho bola chuť na podstupovanie rizík definovaná ako maximálne riziko, ktoré je banka pripravená a schopná prevziať pri sledovaní svojich obchodných cieľov. Hlavnou myšlienkou je zabezpečenie primeraného vybavenia koncernu likviditou a kapitálom. Z týchto požiadaviek sa odvádzajú primerané limity pre rizikové zdroje, ktoré má koncern k dispozícii, a to kapitálovú a hotovostnú rezervu. Limity celkovej stratégie rizík zodpovedajú indikátorom ozdravenia v rámci ozdravného plánu.

Z jadrovej funkcie banky ako transformátora likvidity a rizík vyplývajú neodvratiteľné hrozby, ktoré v extrémnom prípade môžu ohroziť pokračovanie činnosti banky. Tieto závisia od príslušného obchodného modelu banky a sú akceptované pri sledovaní obchodných cieľov. Obchodná stratégia tvorí základ strategickej orientácie Commerzbank. V prípade trvalej zmeny v hodnotení inherentných a existenčných hrozieb pre Commerzbank môže byť potrebné, aby predstavenstvo v strednodobom a dlhodobom horizonte upravilo obchodný model a tým aj obchodnú a rizikovú stratégiu. Rozlíšenie typu akceptovaných rizík je možné vykonať na základe dvoch základných scenárov ohrozenia. Výskyt inherentnej, existenčnej hrozby ohrozuje ďalšiu existenciu Commerzbank. V tomto prípade by bola záchrana Commerzbank len ťažko možná bez vládných opatrení alebo výrazných regulačných podporných opatrení (v zmysle záručných dáždnikov, tolerovania výrazných odchýlok od regulačných kapitálových požiadaviek

a záchranných fúzií) alebo aktivácie jednotného mechanizmu riešenia krízových situácií (SRM).

Napriek tomu sa proti týmto inherentným, existenčným hrozbám vyvíjajú zmierňujúce stratégie, aby sa čo najviac znížila pravdepodobnosť poškodenia alebo rozsah škôd.. Na druhej strane, ak sa vyskytne hrozba vlastná obchodnému modelu, ale nie existenčná, vždy existuje možnosť zmiernenia, okrem iného, prostredníctvom kapitálových opatrení dostupných na trhu alebo použitím vhodných kapitálových vankúšov. V tomto scenári hrozby preto nie je potrebné aktivovať jednotný mechanizmus riešenia (SRM). Pre Commerzbank medzi existenčné hrozby vlastné obchodnému modelu patrí napríklad zlyhanie Nemecka, kolaps eurozóny a zlyhanie štátu v jednej alebo viacerých ďalších veľkých európskych krajinách alebo zlyhanie USA, kolaps finančných trhov v súvislosti so stratou základných funkcionalít ECB alebo bankovým runom, kolapsom či masívnym zlyhaním globálnych zúčtovacích centier, ako aj extrémnymi kybernetickými útokmi na štáty a inštitúcie v dôsledku narastajúcej digitalizácie a geopolitického napätia.

K (neexistenčným) hrozbám, ktoré sú vlastné obchodnému modelu, patrí hlboká recesia trvajúca niekoľko rokov s vážnymi dopadmi na nemeckú ekonomiku (napr. vyvolaná globálnou pandemiou alebo pochádzajúca z USA alebo Číny) a z nej vyplývajúce dôsledky, ako je masívne nesplácanie úverov, alebo silnejší odlev klientskych vkladov ovplyvňujúci stav likvidity. Globálny hospodársky pokles spôsobený vypuknutím pandémie koronavírusu zvýšil celkovú neistotu. Commerzbank sa rýchlo prispôbila novému scenáru pandémie a prispôbila riadenie trhového, likviditného, kreditného a operačného rizika špecifickým požiadavkám pandémie. Pozorované účinky pandémie na hodnotové reťazce a ceny surovín však tiež ukazujú, že účinky stále pretrvávajú a je stále ťažké ich posúdiť. Rastúce geopolitické napätie, a to aj medzi západnými krajinami a Ruskom alebo Čínou, môže mať výrazne negatívny vplyv na hospodársky rozvoj. Potenciál konfliktu, ktorý sa ťažko hodnotí a ďaleko presahuje obchodné spory, zostáva pre Commerzbank ako banku, ktorá sa výrazne podieľa na financovaní svetového obchodu, relevantným rizikom.

Klimatické zmeny môžu predstavovať ďalšiu inherentnú hrozbu. Klimatické zmeny sa môžu pre Commerzbank prejavovať vo fyzických a prechodných rizikách. Predovšetkým prechodné riziká prinášajú riziká, ktoré je ťažké krátkodobo

posúdiť (ale aj príležitosti). Identifikácia a zmiernenie tejto hrozby pre Commerzbank je jedným zo strategických rizikových cieľov. V súlade s tým Commerzbank pre každý typ rizika určila, či sú environmentálne riziká kľúčovým faktorom. Všetky typy rizík, ktoré sú významné vo vzťahu k environmentálnym rizikám, boli primerane zohľadnené v stratégii rizík a riadení rizík.

Tieto existenčné ohrozenia sú pri sledovaní obchodného cieľa akceptované. Pri udržateľnej zmene hodnotenia týchto ohrození pre Commerzbank zo strany predstavenstva je potrebné v strednodobej a dlhodobej perspektíve prispôbiť prípadne aj obchodný model a obchodnú a rizikovú stratégiu. V rámci daných možností sa Commerzbank včas pripravuje na očakávané zmeny regulačných požiadaviek alebo účtovných štandardov. Avšak tieto zmeny príp. ich (spätný) výklad môžu mať dlhodobé dopady pre obchodný model Commerzbank, až po dopady ohrozujúce existenciu tohto modelu. Tieto „regulačné“ riziká Commerzbank akceptuje, nakoľko v mnohých prípadoch neexistuje možnosť zmierniť alebo riadiť tieto riziká.

Celková stratégia rizík pokrýva všetky podstatné kvantifikovateľné ako aj nekvantifikovateľné riziká. Definuje sa podrobne vo forme čiastkových stratégií pre jednotlivé riziká a sú konkretizované v politikách, reguláciách a pracovných postupoch / smerniciach. V procese inventúry rizík, ktorá sa vykonáva každý rok, sa zabezpečuje, že sa identifikujú všetky podstatné riziká týkajúce sa rizík (kvantifikovateľné ako aj nekvantifikovateľné riziká). Hodnotenie podstatnosti sa riadi podľa otázky, či vznik rizika priamo alebo nepriamo môže mať podstatný negatívny vplyv na schopnosť koncernu niesť riziko.

V rámci procesu plánovania rozhoduje predstavenstvo, v akom rozsahu má byť využitý potenciál koncernu na krytie rizík. Kapitálový rámec bude následne v druhom kroku pre jednotlivé druhy rizík obmedzený a ako výsledok plánovania sa alokuje na relevantné jednotky / oblasti činnosti. V rámci monitoringu, ktorý sa vykonáva počas roka, sa kontroluje dodržiavanie limitov a hraníc a v prípade potreby sa definujú impulzy pre riadenie. Okrem toho sú v celkovej rizikovej stratégii a v ozdravnom pláne stanovené ďalšie kvalitatívne a kvantitatívne indikátory včasného varovania, pomocou ktorých je možné včas identifikovať potenciálny negatívny vývoj.

Jednou z hlavných úloh riadenia rizík je vyhýbanie sa koncentráciám rizík. Tie môžu vyplynúť zo synchronizácie rizikových pozícií v rámci typu rizika (koncentrácia v rámci rizika), ako aj medzi rôznymi typmi rizika (koncentrácia medzi rizikami). Tie sú výsledkom spoločných rizikových faktorov alebo interakcií medzi rôznymi rizikovými faktormi rôznych typov rizík.

Na základe zriadenia primeraných procesov na riadenie rizík a controllingových procesov, ktoré zabezpečujú identifikáciu, posudzovanie, riadenie ako aj monitorovanie a informovanie o podstatných rizikách a s nimi spojených koncentráciách rizík, sa zaručuje, že sa zohľadňujú všetky koncentrácie rizík špecifické pre Commerzbank. Pritom spočíva podstatný cieľ vo včasnej transparentnosti o koncentráciách rizík a v znižovaní potenciálnych rizík strát. Na identifikáciu vnútorných koncentrácií rizík špecifických pre Commerzbank používa Commerzbank kombináciu analýz portfólií a scenárov. Pomocou stresových testov sa vykonávajú podrobné analýzy koncentrácií rizík a prípadne sa identifikujú nové hnacie faktory pre koncentrácie rizík. Vedenie je pravidelne informované o výsledkoch analýz.

Group Risk & Capital Monitor predstavuje mesačnú správu o riadenie rizík týkajúcu sa kapitálových, úverových a trhových rizík, riziko v oblasti likvidity a prevádzkových rizík v rámci riadenia rizík Commerzbank. Správa pomenúva všetky uvedené druhy rizík vrátane ekonomickej a regulačnej schopnosti niesť riziká za celý koncern Commerzbank. Cieľom správy je okrem iného transparentne a podrobne informovať predstavenstvo a rizikový výbor dozornej rady o týchto rizikách, z pohľadu rizík načrtnúť dôležité tendencie vývoja, ako aj definovať impulzy pre riadenie tejto oblasti. V rámci tejto správy sa predovšetkým sledujú a okrajové línie celkovej stratégie v oblasti rizík. Za schvaľovanie celkovej stratégie rizík a Group Risk & Capital Monitor zodpovedá predstavenstvo.

Commerzbank prijala zásady správania (Code of Conduct), ktoré definujú záväzné minimálne štandardy pre podnikateľskú zodpovednosť Commerzbank, zaobchádzanie s klientmi a obchodnými partnermi, správanie medzi zamestnancami a pre každodenný život. Dodržiavanie relevantných zákonov, regulačných zadaní, priemyselných štandardov a interných pravidiel sa pre banku samozrejme stalo významnou súčasťou kultúry rizík. Preto sa vyžaduje správanie podľa pravidiel a primerané a odvážne správanie, pričom za porušovanie pravidiel sa ukladajú sankcie. Proces šírenia zabezpečujú

jednotné a férové hodnotenie nesprávneho správania a posilňujú tým udržateľným spôsobom riadenie dôsledkov takéhoto správania.

Podľa princípu „troch obranných línií“ nie je obrana proti neželaným rizikám obmedzená na spracovanie v rámci rizikovej funkcie. Každá jednotka (segmenty a funkcie) predstavuje podľa svojej prevádzkovej zodpovednosti prvú obrannú líniu a priamo zodpovedá za identifikáciu a riadenie rizík vo vlastnej oblasti zodpovednosti pri dodržiavaní vopred zadaných rizikových štandardov ako aj politík. Strana trhu predstavuje prvú obrannú líniu a musí pri obchodných rozhodnutiach zohľadňovať rizikové aspekty. Druhá obranná línia je riziková funkcia, ktorej primárnou úlohou je riadenie, obmedzovanie a sledovanie rizík. Pre trhové riziká a úverové riziká spojené s obchodnými rozhodnutiami tvorí riziková funkcia druhú obrannú líniu; to zahŕňa najmä pri úverovom riziku zapojenie do procesu rozhodovania o úveroch prostredníctvom druhého hlasovania. Druhú obrannú líniu tvoria pre jednotlivé druhy rizík aj jednotky mimo rizikových funkcií (napr. Group Compliance a Group Finance). Tretiu obrannú líniu tvoria interné a externé kontrolné inštalácie (interná kontrola, dozorná rada, audítora, úrady dohľadu). Tretiu obrannú líniu tvorí interný audit.

Ukazovatele rizík

Na meranie, riadenie a obmedzovanie rozličných druhov rizík používa Commerzbank rozsiahly systém ukazovateľov a postupov; najdôležitejšie z nich sú uvedené nižšie:

Ekonomicke nevyhnutný kapitál (ErC) predstavuje čiastku, ktorá je s vysokou mierou istoty postačujúca na pokrytie neočakávaných strát z rizikových položiek (v Commerzbank momentálne 99,91 %).

Kvóta schopnosti niesť riziká (kvóta RTF) dokumentuje prekrytie ekonomicky nevyhnutného kapitálu potenciálom na krytie rizík. Minimálny nárok na schopnosť niesť riziká sa považuje za splnený, ak je kvóta RTF vyššia než 100 %.

Exposure at Default (EaD) predstavuje očakávanú pohľadávku pri zohľadnení potenciálneho (čiastočného) uplatnenia otvorených línií a eventuálnych záväzkov, ktorou bude v prípade výpadku zaťažená schopnosť niesť riziká. Pri cenových papieroch z oblasti verejného financovania sa ako EaD vykazuje nominálna čiastka.

Očakávaná strata (EL) je veličina pre stanovenie potenciálnej straty úverového portfólia, ktorá sa na základe historických údajov o strate očakáva do jedného roka.

Hustota rizika sa vypočíta ako pomer očakávanej straty a Exposure at Default a predstavuje relatívny obsah rizika jednej položky alebo portfólia.

Value at Risk (VaR) označuje metodiku na kvantifikáciu rizík. Za týmto účelom sa stanovuje doba držania (napríklad 1 deň) a úroveň dôveryhodnosti (napríklad 97,5 %). Hodnota VaR označuje potom tú hornú hranicu straty, ktorá nesmie byť počas doby držania s pravdepodobnosťou podľa úrovne dôveryhodnosti prekročená.

Credit Value at Risk (CVaR) je ekonomická potreba kapitálu pre úverové riziká s úrovňou dôveryhodnosti 99,91 %. Tento pojem vyplýva z použitia koncepcie Value-at-Risk na meranie úverového rizika. Obsahovo predstavuje Credit VaR odhad, o akú čiastku by straty z úverových rizík mohli počas jedného roka presiahnuť očakávanú stratu, preto aj: očakávaná strata. Táto koncepcia je založená na tom, že očakávaná strata predstavuje len dlhodobú priemernú hodnotu úverových strát, pričom sa môže odchyľovať od skutočných výpadkov úverov počas bežného obchodného roka (pozitívne alebo negatívne).

Pojem "All-in" zahŕňa v súvislosti s rozsiahlymi rizikami všetky úverové linky klienta, ktoré boli v banke schválené, v plnej výške a nezávisle od aktuálne existujúceho čerpania úveru. Je nezávislý od štatisticky modelovaných veličín a zahŕňa interné ako aj externé úverové linky.

Schopnosť niesť riziká a stresové testy

Analýza schopnosti niesť riziká tvorí podstatnú časť celkového riadenia banky a procesu interného hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP) spoločnosti Commerzbank. Cieľom je priebežné zabezpečovanie vybavenia banky kapitálom.

Pri zisťovaní kapitálových potrieb sa posudzujú možné neočakávané výkyvy hodnôt. Tieto výkyvy hodnôt, ktoré presahujú očakávania, predstavujú skutočné riziko, ktoré musí byť pokryté dostupným kapitálom (potenciál na krytie rizika). Posúdenie potenciálu na krytie rizika obsahuje aj diferencovanú analýzu účtovných odhadov aktív a pasív pri ekonomickej úprave hodnôt istých súvahových položiek.

Kvantifikácia kapitálových potrieb vyplývajúca z existujúcich rizík sa vykonáva na základe interného ekonomického kapitálového modelu. V rámci stanovenia kapitálových potrieb sa počas každoročnej inventúry rizík zohľadňujú druhy rizík koncernu Commerzbank, ktoré sa považujú za podstatné. Ekonomické posúdenie rizík obsahuje preto aj druhy rizík, ktoré nie sú obsiahnuté v požiadavkách na vybavenie bánk vlastným kapitálom, a odzrkadľuje okrem toho aj vzájomné pôsobenie špecifické pre portfóliá. Vysoký nárok ekonomického kapitálového modelu v rozsahu 99,90% zodpovedá príslušnému predpokladu gone-concern (pokračovanie činnosti spoločnosti) a zabezpečuje konzistentnú a ekonomickú koncepciu schopnosti niesť riziká. Kvantifikovateľné riziká v rámci ekonomického kapitálového modelu sa členia na riziko výpadku úverov, trhové riziko, prevádzkové riziko a obchodné riziko (ktoré v nižšie uvedenej tabuľke nie je osobitne vykázané), riziko zmeny hodnoty objektu ako aj riziko spojené s rezervami. Obchodné riziko je riziko potenciálnej straty vyplývajúcej z odchýlok skutočných výnosov a nákladov od plánovaných hodnôt. Obchodné riziko sa zohľadňuje ako potenciálna odpočítateľná položka v rámci potenciálu na krytie rizík. V rámci rizík súvisiacich s podielmi sa zohľadňuje riziko neočakávaného zníženia hodnoty podielov nekótovaných na burze ako aj riziko neočakávaného zníženia hodnoty vlastných objektov (najmä nehnuteľností). Klimatické a environmentálne riziká sú v Commerzbank definované ako horizontálne riziká a sú zahrnuté v existujúcich kategóriách rizík, pričom sa berú do úvahy prechodné aj fyzické riziká. Každoročné hodnotenie závažnosti klimatických a environmentálnych rizík, ktoré sa prvýkrát uskutočnilo v roku 2021, poskytuje holistický pohľad na vplyv na existujúce typy závažných rizík identifikovaných v inventári rizík. Klimatické a environmentálne riziká sú primerane zohľadnené v analýze rizikovej kapacity Commerzbank. Okrem iného bola k 31. decembru 2021 implementovaná riziková rezerva pre riziká protistrany a trhové riziká, ktoré sú výrazne ovplyvnené klimatickými a environmentálnymi rizikami. Podrobnejšie informácie o klimatických a environmentálnych rizikách nájdete v časti Riziká environmentálne-sociálnej správy (ESG) na strane 68 nasl.

Výsledok analýzy schopnosti niesť riziká vykazuje na základe kvóty schopnosti niesť riziká (kvóty RTF), ktorá dokumentuje prekrytie ekonomickej potreby kapitálu potenciálom na krytie rizík. Kapacita znášania rizika je monitorovaná a riadená mesačne na úrovni skupiny Commerzbank. Minimálna požiadavka na schopnosť niesť riziko sa považuje za splnenú, ak je pomer RBC vyšší ako 100 %. V roku 2021 bol pomer

RBC vždy nad 100 % a k 31. decembru 2021 bol 176 %. Pokles ekonomicky potrebného kapitálu v porovnaní s decembrom 2020 je spôsobený najmä nižšími kreditnými a trhovými rizikami. Pokles kreditného rizika možno vysvetliť predovšetkým zlepšením priemerných úverových ratingov klientov, ktoré sa premietajú do očakávanej straty aj do kapitálovej požiadavky. Pokles trhového rizika vyplýva najmä zo skutočnosti, že koronakrízové hodnoty z marca 2020 už nie sú zahrnuté vo výpočte, na ktorom je založená kapitálová požiadavka, a zo zlepšenej diverzifikácie rizika. Kvóta RTF je stále výrazne nad minimálnou požiadavkou.

Schopnosť niesť riziká - koncern v miliardách €	31.12.2021	31.12.2022
Ekonomický potenciál krytia rizík¹	22	22
Ekonomická kapitálová potreba²	12	14
z toho pre riziko výpadku úverov	9	10
z toho pre trhové riziko ²	3	4
z toho pre prevádzkové riziko	1	1
z toho diverzifikačné efekty	- 2	- 2
Kvóta RTF³	176	159

¹ vrátane rizika zmeny hodnoty objektu, rizika podielov nekótovaných na burze a rizikovej rezervy a ohľadom kvantifikácie potenciálnych výkyvov hodnoty Goodwillu a Intangibles.

² vrátane modelového rizika úložiek

³ kvóta RTF = potenciál na krytie rizík / ekonomicky nevyhnutný kapitál (vrátane rizikovej rezervy).

Na kontrolu schopnosti niesť riziká pri opačných zmenách národnospodárskych pomerov sa využívajú makroekonomické stresové scenáre. Príslušné scenáre zohľadňujú prepojenie medzi vývojom reálnej ekonomiky a finančnictva a zahŕňajú časový horizont najmenej dvoch rokov. Sú aktualizované štvrtročne a prijíma ich Asset Liability Committee (ALCO). Scenáre popisujú mimoriadny, ale realistický negatívny vývoj národného hospodárstva, najmä s ohľadom na ťažiská portfólia relevantné pre Commerzbank (napr. sektory v Nemecku orientované na export) a obchodné stratégie. Pri vyhotovovaní scenárov sa zohľadňuje aj aktuálny opačný vývoj (napr. pandémie koronavírusu). Stresové testy zahŕňajú v ekonomickej perspektíve časový horizont dvanástich mesiacov. Scenáre sa simulujú každý rok na úrovni koncernov pri zapojení vstupných parametrov z výpočtu ekonomicky potrebného kapitálu pre všetky podstatné a kvantifikovateľné druhy rizík. Okrem kapitálových potrieb sa stresovému testu podrobuje na základe makroekonomických scenárov aj výkaz ziskov

a strát. Vyššie uvedené riziká sú v rámci sledovania schopnosti niesť riziká zohľadnené pomocou nárazníka na krytie rizík. Kým je kvóta RTF osadená v limitnom systéme Commerzbank, boli pre schopnosť niesť riziká v stresovom prostredí stanovené mantinely ako mechanizmus na včasné rozoznávanie rizík. Priebežné sledovanie limitov a mantinelov tvorí pevnú súčasť interného výkazníctva. Pri porušení limitov sa spúšťajú definované eskalácie.

Koncepcia schopnosti niesť riziká a stresových testov podlieha každoročnej internej kontrole a neustále sa ďalej vyvíja. Pritom sa zohľadňuje aj vývoj regulačného prostredia. Okrem pravidelných stresových testov sú na skupinovej úrovni realizované „Reverse Stresstest“. Na rozdiel od regulárnych stresových testov je pritom výsledok simulácií vopred určený: udržateľné ohrozenie banky. Cieľom analytického procesu pri opačných stresových testoch je na základe identifikácie a hodnotenia extrémnych scenárov a udalostí zabezpečiť zvýšenie transparentnosti o špecifických potenciáloch ohrozenia a rizikových súvislostiach. Na tomto základe je možné napríklad identifikovať oblasti pôsobenia v oblasti riadenia rizík, vrátane pravidelných stresových testov, a môžu byť zaradené do činností za účelom priebežného ďalšieho rozvoja.

Koncepcia znášania rizika a záťažového testu podlieha každoročnej internej kontrole a neustále sa vyvíja. Zohľadňuje sa aj vývoj regulačného prostredia. Okrem pravidelných záťažových testov sa na úrovni skupiny každoročne vykonávajú aj takzvané „reverzné záťažové testy“. Na rozdiel od bežných záťažových testov je výsledok simulácií vopred určený: dlhodobá hrozba pre banku. Cieľom procesu analýzy v reverznom stresovom teste je zvýšiť transparentnosť rizikového potenciálu a vzťahov medzi jednotlivými bankami prostredníctvom identifikácie a hodnotenia extrémnych scenárov a udalostí. Na tomto základe je možné napríklad identifikovať oblasti činnosti v oblasti riadenia rizík vrátane pravidelných stresových testov a zahrnúť ich do činností pre neustály ďalší rozvoj. V roku 2021 banka po prvýkrát vykonala interný holistický záťažový test klimatických rizík v rámci prípravy na záťažový test ECB v oblasti klimatických rizík, ktorý sa má uskutočniť v roku 2022. Prechodné aj fyzické rizikové faktory týkajúce sa protistrany, trhových, operačných a reputačných rizík sa analyzovali na základe scenárov.

V roku 2021 došlo k poklesu rizikových aktív vyplývajúcich z obchodnej činnosti Commerzbank zo 179 miliárd eur na 175 miliárd eur.

V nasledujúcej tabuľke je uvedený prehľad o rozdelení rizikových aktív vyplývajúcich z obchodných aktivít Commerzbank, ktoré sú rozdelené podľa segmentov a druhov rizík:

Rizikové aktíva v miliardách €	31.12.2021				31.12.2022 ¹			
	Riziko výpadku úverov	Trhové riziko	Prevádzkové riziko	Celkom	Riziko výpadku úverov	Trhové riziko	Prevádzkové riziko	Celkom
Súkromní klienti a podnikatelia	42	1	10	53	40	1	6	47
Firemní klienti	70	6	5	81	74	7	7	89
Ostatné a konsolidácia	33	3	5	41	34	4	5	43
Koncern	145	10	20	175	148	12	18	179

¹ úprava na základe restatementov

Pandémia koronavírusu mala v roku 2021 obrovský vplyv aj na globálnu ekonomiku. Zatiaľ čo výskyt infekcie na jar 2021 v mnohých krajinách výrazne klesol a koronavírusové obmedzenia sa výrazne uvoľnili, na jeseň sa začali hromadiť nové vlny infekcie, ktoré nedávno nabrali značnú dynamiku objavením sa omikrónového variantu. Na tomto pozadí sa v mnohých krajinách opäť drasticky sprísnila pravidlá koronavírusu.

Pandémia koronavírusu bude mať v aktuálnom roku 2022 významný vplyv aj na globálnu ekonomiku. Súčasný vysoký počet nových koronavírusových infekcií bude pravdepodobne udržateľne klesať až na jar 2022, podobne ako minulý rok.

Inflácia na celom svete prudko vzrástla. V dôsledku vysokej miery inflácie čoraz viac centrálnych bánk smeruje k odchodu zo svojej expanzívnej menovej politiky. Vývoj na finančných trhoch v roku 2022 závisí viac ako kedykoľvek predtým od inflácie a jej vnímania.

Eskalácia rusko-ukrajinskej krízy predstavuje značné riziko pre ekonomický výhľad. Ak by Rusko obmedzilo export energie alebo ho dokonca úplne zastavilo, v západnej Európe by došlo k energetickým prekážkam, prinajmenšom v krátkodobom horizonte. Obmedzeniam výroby, najmä v energeticky náročných hospodárskych odvetviach, sa dalo len ťažko vyhnúť. Zároveň by ceny energií naďalej prudko rástli a tým by sa citelne znížila kúpyschopnosť súkromných domácností. V tomto prípade sa recesii len ťažko dalo vyhnúť, aspoň v Nemecku.

Vojna na Ukrajine ovplyvňuje naše obchody s Ukrajinou aj naše obchody s Ruskom. Čistá expozícia Commerzbank v Rusku je približne 1,3 miliardy EUR. Okrem tejto angažova-

nosti má banka angažovanosť súvisiacu s Ruskom vo výške približne 0,6 miliardy EUR, ktorá pozostáva najmä z predbežného financovania vývozu komodít. Expozícia na Ukrajinu je nižšia ako 0,1 miliardy EUR. Predpokladáme, že sankcie postihujúce jednotlivých obchodných partnerov (napr. vylúčenie veľkých ruských finančných inštitúcií z bankovej komunikačnej siete SWIFT alebo zákaz zúčtovania v amerických dolároch s veľkými ruskými bankami) alebo celých sektorov (napr. energetika či sektor komodít) sa budú týkať aj vplyv na Commerzbank. Okrem toho očakávame, že ruské protisankcie by mohli ovplyvniť aj portfóliá Commerzbank. Pozorne sledujeme ďalší vývoj a neustále prispôbujeme naše hodnotenie rizík a obchodnú politiku. Commerzbank po celý čas prísne dodržiava sankcie.

Regulačné prostredie

V rámci „Bazilej 3“ zverejnil Bazilejský výbor pre bankový dohľad okrem iného rozsiahle predpisy o zložkách a kvótach vlastného imania ako aj o riadenie rizík v oblasti likvidity. Od 1. 1. 2014 platí Capital-Requirements-Directive-(CRD-) ako zavedenie európskej smernice Bazilej 3. Zvýšené kapitálové požiadavky sú postupne zavádzané do roku 2019 (tzv. „phase-in“). Odvtedy European Banking Authority (EBA) zverejnila celý rad doplňujúcich predpisov, ktoré postupne vstúpia do platnosti; tento proces bude pokračovať aj v nasledujúcich rokoch. Postupné zavádzanie kapitálových rezerv, ktoré je už ukončené, predstavuje významnú časť inovácie Basel 3. V súlade so zákonnými požiadavkami sú rezervy predmetom plánovaného pravidelného dohľadu.

Commerzbank analyzovala účinky zvýšenia proticyklického kapitálového vankúša v Nemecku, ktoré nadobudne účinnosť od februára 2023, a ďalších v súčasnosti predvídateľ-

ných zmien v proticyklickom kapitálovom vankúši, ako aj možného zavedenia odvetvového vankúša pre systémové riziko na zabezpečené úvery. rezidenčnými nehnuteľnosťami a odráža ich v plánovaní vnútorného kapitálu.

Okrem toho sa v rámci Bazileja 3 zavádza Leverage Ratio ako nová kvóta zadĺženia, ktorá nie je citlivá na riziká. Commerzbank stanovila interné cieľové veličiny pre Leverage Ratio a tieto zohľadňuje v rámci svojho procesu riadenia kapitálu.

V rámci požiadaviek na likviditu sú očakávania týkajúce sa hlásení konkretizované vo forme medzinárodných ukazovateľov likvidity Liquidity Coverage Ratio (LCR) a Net Stable Funding Ratio (NSFR). LCR sú pre všetky európske banky záväzné od 1. októbra 2015. Bazilejský výbor prijal v októbri 2014 definitívnu verziu NSFR, ktorá má pravdepodobne nadobudnúť platnosť 1. januára 2018. Integrácia do európskeho práva má byť realizovaná v rámci tzv. Capital Requirements Regulation II (CRR II). Commerzbank zisťuje oba ukazovatele už v rámci svojich regulačných ohlasovacích procesov, komunikuje ich v rámci interného výkazníctva a hlási ich na dozorný úrad.

Smernica CRR II bola spoločne s Capital Requirements Directive (CRD V) ako časťou tzv. balíka na zníženie rizík zverejnená dňa 7. júna 2019 v Úradnom vestníku Európskej únie. CRD V si ako európska smernica vyžaduje transpozíciu do národného práva v priebehu 18 mesiacov. Regulácie znamenali prevzatie podmienok Bazilejského výboru týkajúce sa Leverage Ratio, Net Stable Funding Ratio, úprav z obchodnej knihy a veľkých úverov ako aj investičných fondov. Okrem toho musí EBA ešte konkretizovať viaceré okolnosti.

Zjednodušenia CRR („CRR Quick Fix“) vydané EÚ v priebehu pandémie koronavírusu v roku 2020, ako napríklad skoršia úľava pre rizikové pozície v malých a stredných podnikoch, Commerzbank zaviedla zodpovedajúcim spôsobom.

Bankový dohľad ECB ako príslušný orgán dohľadu zrealizoval v bankách eurozóny, nad ktorými má priamy dohľad, Supervisory Review and Evaluation Process (SREP). Dňa 3. februára 2022 ECB informovala Commerzbank o výsledkoch SREP a súvisiacich požiadavkách dohľadu s konečným rozhodnutím SREP na rok 2021. Kapitálové požiadavky špecifické pre banky pre skupinu Commerzbank stanovené na rok 2022 ponechala nezmenené. S účinnosťou od 1.3.2022 rozhodnutie SREP nahrádza predchádzajúce rozhodnutie SREP z 10.12.2019.

Dôležitým cieľom projektu Európskej centrálnej banky je harmonizácia modelov RWA relevantných pre trhové riziká, úverové riziká a riziká kontrahentov v oblasti zodpovednosti SSM. Predovšetkým má byť v budúcnosti výrazne obmedzený priestor na výklad, ktorý v zásade povoľuje reláciu, alebo ktorý vyplýva z rôznych národných realizácií. Prostredníctvom relevantných „Guides“ budú čiastočne predpokladané budúce predpisy alebo budú vykonané rozsiahle vlastné interpretácie. Ohľadom trhových rizík a rizík kontrahentov získala Commerzbank finálne uznesenia Európskej centrálnej banky.

Od polovice roka 2014 platia predpisy EU o sanácii a likvidácii bánk - Banking Recovery & Resolution Directive. K 1. 1. 2016 prešla zodpovednosť za vyhotovovanie plánov likvidáciu a za likvidáciu nemeckých finančných inštitúcií, ktoré sú pohľad dohľadu ECB ohrozené, na Single Resolution Board (SRB) v Bruseli. Rovnako banky v euro zóne spustili financovanie jednotného fondu na likvidáciu bánk. SRB v roku 2018 po prvýkrát na konsolidovanej báze stanovil formálne minimálne požiadavky „Minimum Requirements for Own Funds and Eligible Liabilities (MREL)“ pre banky, ktoré sú v jeho oblasti zodpovednosti.

Zákonné základy za účelom stanovenia MREL a TLAC boli na európskej únii prepracované a dňa 7. júna 2019 boli prepracované ako časť balíka na znížovanie rizík vo forme Single Resolution Mechanism Regulation (SRMR II), Bank Recovery and Resolution Directive II (BRRD II) a CRR II. BRRD II si ako európska smernica vyžaduje transpozíciu do národného práva v období 18 mesiacov. Zmeny zahŕňajú okrem iného úpravy výpočtovej logiky a pre isté banky aj zákonom predpísanú požiadavku pre časť MREL. Nové predpisy vstúpia do platnosti prevažne v decembri 2020.

Plán na ozdravenie koncernu bol v októbri 2021 aktualizovaný. Tento plán okrem iného obsahuje aj podrobné informácie o tom, aké možnosti konania a sanácie majú banky v prípade krízy a ktoré špecifické sanačné opatrenia pri rôznych stavoch záťaže vyvedú banky zo stavu sanácie. Spolu s finalizáciou európskych a nemeckých pravidiel a požiadaviek zabezpečí banka aj ďalší rozvoj svojho plánu na ozdravenie.

Commerzbank pôsobí na trhoch, ktoré podliehajú vnútroštátnej aj nadnárodnej regulácii. Okrem toho musí banka rešpektovať nadradené požiadavky účtovných štandardov. Zmeny regulačných požiadaviek alebo účtovných štandardov, ktorých frekvencia a rozsah sa v uplynulých rokoch zvý-

šili, môžu mať dlhodobé až existenciu ohrozujúce dopady na finančný priemysel vo všeobecnosti a obchodný model Commerzbank osobitne. Commerzbank sa od začiatku aktívne zúčastňuje na konzultáciách spojených s prípravou zmien v bankovom prostredí. Pritom sleduje a hodnotí aktuálny vývoj týkajúci sa plánovanej regulácie. Na globálnej úrovni ide najmä o finálne štandardy pre prepracovanie kapitálových požiadaviek pre trhové riziká, ktoré zverejnil Bazilejský výbor pre dohľad nad bankami, ako aj snahy o finalizáciu pravidiel o rizikách súvisiacich so zmenami úrokov v investičnej knihe a o štandardoch pre úverové riziká, vrátane príslušných prahových úprav a požiadaviek na zverejňovanie („Bazilej 4“). Na európskej úrovni bude Commerzbank okrem iného sledovať iniciatívy Európskej komisie o zavedení európskej ochrany vkladov a vytvorení únie na kapitálových trhoch, „European Green Deal“ a iniciatívy EBA na prepracovanie interných rizikových modelov.

Aj v oblasti Compliance rizík ostáva regulačné prostredie naďalej náročné. Bezo zmeny sa banka bude sústreďovať na prevenciu prania špinavých peňazí (okrem iného realizácia 5. a 6. smernice o praní špinavých peňazí) a sankcie. Okrem toho sa predmetom regulácie stávajú aj nové typy rizík, ako napr. podplácanie a korupcia (okrem iného United Kingdom Bribery Act a United States Foreign Corrupt Practices Act) a Markets Compliance (prednostne pravidlá z USA, napr. Dodd-Frank Act, CFTC Regulations).

Riziká súvisiace s výpadkami úverov

Riziká výpadkov úverov (riziká súvisiace s insolventnosťou dlžníkov) zahŕňajú riziko strát v dôsledku výpadkov obchodných partnerov ako aj zmenu tohto rizika. Spoločnosť Commerzbank považuje za tieto riziká okrem rizík v dôsledku výpadkov úverov a rizík tretích dlžníkov aj riziká súvisiace so zmluvnými stranami a vystavovateľmi ako aj riziká súvisiace s krajinami príp. transferové riziká, riziká pravdivosti a rezervné riziká.

Stratégia a organizácia

Stratégia úverových rizík je čiastočná riziková stratégia pre riziká výpadkov úverov a je odvodená z celkovej stratégie rizík. Je súčasťou procesu ICAAP koncernu Commerzbank a tvorí spojovací článok medzi riadením rizík v celej banke a operacionalizáciou riadenia rizík spojených s výpadkami

úverov. Nadradeným cieľom je zabezpečenie primeranej štruktúrálnej kvality rizík úverového portfólia. Na tento účel definuje stratégia úverového rizika apetit úverového rizika, stanovuje ťažiská v oblasti stratégie rizík, poskytuje prehľad o podstatných koncepciách riadenia v oblasti riadenia úverových rizík a prispieva tak k zachovaniu schopnosti niesť riziká v koncerne. Pritom stratégia úverových rizík využíva kvantitatívne a kvalitatívne riadiace nástroje, ktoré poskytujú osobám prijímajúcim rozhodnutia jasnú orientáciu s ohľadom na riadenie portfólia ako aj v jednotlivých prípadoch.

Riadenie úverových rizík predstavuje spoločnú úlohu trhovej strany a rizikovej funkcie na základe jednotnej kultúry úverových rizík koncernu. Správanie v súlade so zákonmi a pravidlami, ako aj morálne a eticky bezchybné správanie tvorí pevnú súčasť kultúry integrity a patrí ako samozrejmosť ku kultúre úverových rizík. Pritom sa riziká výpadkov úverov posudzujú nezávisle od hraníc segmentov a podľa jednotných štandardov. Podľa princípu Three Lines of Defence predstavuje trhová strana prvú obrannú líniu a pri obchodných rozhodnutiach musí zohľadňovať rizikové aspekty. Druhú obrannú líniu tvorí riziková funkcia (trhová postupnosť a rizikový controlling), ktorej úloha spočíva v riadení, obmedzovaní a sledovaní rizík. Tretiu obrannú líniu tvorí interná kontrola. Jej úloha spočíva v nezávislom hodnotení procesov a bezpečnostných opatrení banky a tým aj v posudzovaní aktivít prvej a druhej línie.

Úverový výbor skupiny (Group Credit Committee) je najvyššie rozhodovacie grémium pre operatívne riadenie úverového rizika v rámci predstavenstva, pričom grémium pozostáva vždy z dvoch zástupcov z trhového prostredia a dvoch zo strany trhu. Úverový výbor skupiny pracuje na základe stratégie úverového rizika a prijíma rozhodnutia v rámci kompetencií, ktoré mu odovzdalo predstavenstvo. Ich súčasťou sú najmenej dvaja zástupcovia segmentov a dvaja zástupcovia z Group Risk Management. Podvýbory sú v zásade zodpovedné za riadenie všetkých úverových rizík z príslušných čiastkových portfólií a sú oprávnené delegovať úverové rozhodnutia v rámci udelených kompetencií.

Za operatívne riadenie úverových rizík na úrovni portfólií a jednotlivých prípadov sú zodpovedné samostatné jednotky. Ich zodpovednosť je rozdelená podľa Bielej knihy a Intensive Care. Všetky úverové rozhodnutia v bielej oblasti sú rozhodnutia typu Risk-Return. Trh a trhová postupnosť sú spoločne zodpovedné za riziká a výnosy, pričom primárne je trhová strana zodpovedná za výnos a strana trhovej postupnosti za

riziko. Podľa toho nesmie byť v úverovom procese žiadna strana v oblasti jej primárnej zodpovednosti prehlasovaná.

O klientov s nápadnými rizikami v segmente Firemní klienti a Súkromní klienti a podnikatelia sa starajú špecializované oddelenia intenzívnej starostlivosti. Prevod klientov do tejto oblasti nastáva v okamihu, keď sú splnené definované kritériá pre ich odovzdanie. Okrem kritérií ako sú rating, platobná neschopnosť, exekučné opatrenia zo strany tretích osôb alebo úverový podvod predstavujú kritériá súvisiace s počtom dní prečerpania najdôležitejšie dôvody pre presun týchto klientov do intenzívnej starostlivosti. Povinne musí byť klient odovzdaný do intenzívnej starostlivosti, ak je v úpadku (napr. v dôsledku platobnej neschopnosti). Tým sa zabezpečuje, aby sa o klientov, ktorí nesplácajú svoje úvery, starali špecialisti v rámci definovaných a jednotných procesov.

Riadenie rizík

Na riadenie rizík súvisiacich s výpadkami úverov využíva Commerzbank rozsiahly systém riadenia rizík. Tento rámec zahŕňa organizáciu, metódy a modely, stratégiu rizík s kvantitatívnymi a kvalitatívnymi nástrojmi riadenia ako aj regulačné mechanizmy a procesy. Systém riadenia rizík zabezpečuje zhora nadol konzistentné a priebežné riadenie celého úverového portfólia a čiastkových portfólií až po jednotlivé prípady.

Ukazovatele a impulzy nevyhnutné na operatívne riadenie rizík sú odvodené z nadriadených cieľov koncernu a na nadradených úrovniach sa dopĺňajú o čiastkové portfóliá príp. produktové špecifiká. Úverový kompetenčný poriadok orientovaný na riziká vedie pozornosť riadenia najvyšších rozhodovacích grémií napríklad na riziká koncentrácie príp. odchýlky od stratégie rizík.

Kvantitatívne zvodidlá stratégie úverových rizík pritom zabezpečujú obmedzenie rizika pri slabších bonita a angažovaniach s vysokými príspevkami Loss-at-Default (riadenie koncentrácie), ďalej pre vybrané čiastkové portfólia s vysokou váhou rizika alebo regulačnou relevanciou a prípadne aj pre jednotlivé produkty s vysokým podielom na portfóliu. Podrobnosti operacionalizácie zvodidiel pre zvolené čiastkové portfólia sú upravené v stratégiách jednotlivých portfólií. Okrem toho kvalitatívne zvodidlá definujú vo forme úverových stratégií cieľové obchody banky. Pre jednotlivé transakcie upravujú, akým typom obchodov by mali byť využívané dostupné rizikové zdroje. Úverové stratégie sú pevne zakotvené v úverovom procese. Obchody, ktoré nezodpovedajú týmto požiadavkám, sú eskalované na základe príslušného kompetenčného poriadku.

Koncernové zvodidlá sú založené na analýzach trendov, ktoré sa orientujú podľa rizík (napr. na vývoj slabšej bonity v priebehu času) pri zapojení externých rámcových podmienok a interných zadaní. Zvodidlá portfólia sú odvodené predovšetkým z analýz vykonaných rozhodujúcemu dňu (napr. z ratingového profilu jednotlivých tried aktív). Podstatné faktory na určenie produktových zvodidiel sú analýzy trendov špecifických hnacích síl rizika (napr. za účelom ukončenia úverovania stavebného financovania). Vyhodenie úverových v stratégii a stratégii portfólií naproti tomu spočíva primárne na viac stupňov procese schvaľovania medzi zodpovednými osobami za produkt a portfólio a pri zapojení interných a externých zdrojov informácií.

Na sledovanie dodržiavania zadaní v oblasti stratégií úverových rizík bol ďalej vytvorený priebežný monitoring a výkazníctvo na úrovni koncernu a segmentov, prípadne čiastkových portfólií. Asset Quality Reviews rizikovej funkcie tak významnou mierou prispievajú k zabezpečeniu kvality a včasnému rozoznávaniu rizík. Ťažiská sledovania sa menia podľa témy okruhu adresátov, sú vytvorené aj ad-hoc procesy podávania informácií. Krízové udalosti môžu ohroziť primeranosť vybavenia kapitálom a likviditou a tým aj schopnosť banky niesť riziká. V prípade krízy zabezpečuje tím Task Force Risk Mitigation (TFRM) flexibilné riadenie rozhodnutí prijatých v rámci koncernu. V rámci prebiehajúcej pandémie bola začiatkom roka 2020 zriadená Corona Task Force (TFC), aby bola schopná čo najrýchlejšie identifikovať a pôsobiť proti účinkom na portfólio skupiny. TFC úspešne pokračovalo v roku 2021. Zavedené núdzové plány zabezpečujú, že opatrenia na zmiernenie rizika sa implementujú rýchlo a efektívne.

Zamedzenie koncentrácií rizík tvorí neoddeliteľnú súčasť riadenia rizík. Aby sme mohli tieto riziká včas spoznať a obmedziť, sú koncentrácie rizík riadené okrem iného u jednotlivých veľkých klientov (hromadné riziká) ako aj v krajinách alebo skupinách klientov, a to formou aktívneho prístupu pri zohľadnení špecifických vlastností segmentov.

Manažment a rizikový výbor Dozornej rady je pravidelne informovaný o výsledkoch analýz.

Corona Task Force založená v roku 2020 ako súčasť krízového manažmentu pod vedením Chief Credit Risk Officer pokračovala aj v roku 2021. Správna rada bola pravidelne informovaná o výsledkoch a rozhodnutiach medziútvorových stretnutí, aby sa zabezpečilo koordinované hlasovanie o účinkoch krízy. Tieto interné stretnutia boli prerušené vo februári 2021, ale v prípade potreby sa majú znova aktivo-

vať. Existujúce správy ad hoc pokračovali na mesačnej báze. Zavedené výmenné formáty s orgánmi dohľadu sa naďalej uskutočňujú v pravidelných intervaloch. Stále sa konajú dvojtyždenné stretnutia medzi spoločným dozorným tímom (JST) a CFO/CRO a štvrtročné stretnutia spoločného dozorného tímu s vyšším manažmentom. Ďalej boli realizované workshopy s dohľadovými orgánmi na objasnenie cielených otázok, pozri aj prehľad na nasledujúcej strane.

Riadenie ekonomickej viazanosti kapitálu

Cieľom riadenia ekonomickej viazanosti kapitálu je primerané kapitálové vybavenie koncernu Commerzbank. Za týmto úče-

lom sa pre ekonomický rizikový kapitál stanovujú všetky relevantné druhy rizík v rámci celkovej rizikovej stratégie koncernu a označujú sa limitmi, predovšetkým limitom CVaR. Na základe systematicky obmedzených možností na krátkodobé zníženie rizika výpadku je pre riadenie úverového rizika dôležité, aby bol zohľadnený očakávaný vývoj (v strednodobom a dlhodobom ohľade). Z tohto dôvodu zohrávajú odhadované hodnoty ukazovateľov úverového rizika pri priebežnom riadení významnú úlohu. Na úrovni segmentov a obchodných oblastí sa sledujú zmeny odhadu a v prípade potreby sa z nich vyvodzujú impulzy pre riadenie. Banka nepoužíva kaskádovú koncepciu limitov pre úverové riziko pod úrovňou koncernu.

Prehľad riadiacich nástrojov a úrovní

Rizikové stratégie a politiky	Obmedzovacie a vyčleňovacie systémy	Sledovanie portfólia a výkazníctvo	Nadstavbové a grémiové štruktúry
Celková banka			
<p>Celková riziková stratégia vedľa čiastkových stratégií pre podstatné druhy rizík</p> <p>Zakotvenie všeobecného pochopenia rizík a vytvorenie jednotnej rizikovej kultúry</p>	<p>Definícia celobankových limitov presahujúca jednotlivé druhy rizík za účelom riadenia kapitálu a likvidity</p> <p>Dodatočné definovanie ohraničovacích línií ako ohraničenia cieľového portfólia</p>	<p>Group Risk & Capital Monitor vedľa špecifických celobankových formátov (vrátane rýchleho výkazníctva)</p> <p>Jednotný a konsolidovaný súbor dát ako východisko pre celobankové výkazníctvo</p>	<p>Zabezpečenie výmeny informácií a zosieťovanie vo výboroch presahujúcich jednotlivé druhy rizík</p> <p>Zabezpečenie kvalifikovaného personálu s pokračujúcou inováciou produktov alebo regulačnými úpravami</p>
Čiastkové portfóliá			
<p>Jasné formulovanie rizikovej politiky v rámci jednotlivých politik (portfóliá, triedy aktív atď.)</p> <p>Diferencované kompetencie v závislosti od zhody obchodov s rizikovou politikou banky</p>	<p>Riadiace veličiny na úrovni druhov rizík a čiastkových portfólií</p> <p>Doplnenie koncernových riadiacich veličín o ukazovatele špecifické pre čiastkové portfóliá</p>	<p>Balíky portfólií podľa založeného kalendára portfólií</p> <p>Asset Quality Review a analýza High Attention Parts (HAP)¹</p> <p>Sledovanie spúšťacích mechanizmov s jasnými eskalačnými a výkazníckymi líniami</p>	<p>Interdisciplinárne obsadenie grémií segmentov</p> <p>Zabezpečenie jednotného národohospodárskeho názoru</p>
Jednotlivé aktivity			
<p>Ratingový príp. kompetenčný poriadok s jasnými eskalačnými procesmi</p>	<p>Obmedzenie masových rizík a jednotné riadenie podľa definície nezávislej od modelu</p>	<p>Sledovanie limitov na úrovni jednotlivých aktivít</p> <p>Mesačná správa o vývoji masových rizík predkladaná predstavenstvu</p> <p>Kontrola jednotlivých adries z analýz Asset Quality a HAP</p>	<p>Štruktúry Deal-Team</p> <p>Inštitucionálna výmena v rámci rizikovej funkcie, aj pri zapojení národohospodárskeho vývoja</p> <p>Organizácia branží v tuzemských obchodoch firemných klientov</p>

¹ Správy o portfóliách boli v roku 2020 nahradené rozsiahlymi správami, ktoré sa predkladajú rizikovému výboru dozornej rady o dopadoch koronakrízy na úverové portfólio.

Ratingová klasifikácia

Ratingové hodnotenie Commerzbank obsahuje 25 ratingových stupňov pre úvery bez výpadkov (1.0 až 5.8) a 5 defaultných tried (6.1 až 6.5). Hlavná stupnica Commerzbank priraduje každej ratingovej triede časovo stabilný a neprekrývajúci sa rozsah pravdepodobností výpadkov. Ratingové postupy podliehajú každoročnej validácii a rekalibrácii, takže na pozadí skutočne zistených výpadkov odzrkadľujú najaktuálnejšie hodnotenie. Podľa koncepcie hlavnej stupnice ostávajú pre účely porovnateľnosti v rámci hlavnej stupnice Commerzbank výpadkové pásma priradené ratingom

(stabilné s ohľadom na čas a portfólio) podľa čl. 136 CRR. Pre orientáciu sú vždy uvedené aj externé ratingy. Keďže pri externých ratingoch je možné sledovať pre rozličné portfóliá odlišné miery výpadkov, ktoré z roka na rok kolíšu, nie je priamy prevod možný.

Úverové kompetencie jednotlivých zamestnancov ako aj kompetencie výborov (predstavenstvo, úverový výbor, úverové podvýbory) sú členené podľa výšky angažovanosti ako aj podľa ratingových tried.

Stupnica Commerzbank

Rating bonity Commerzbank AG	Priemer PD a EL v %	Oblasť PD a EL v %	Škála S&P	Stupne podľa čl. 136 CRR ¹
1,0	0	0	AAA	I
1,2	0,01	0 - 0,02		
1,4	0,02	0,02 - 0,03	AA+	II
1,6	0,04	0,03 - 0,05	AA, AA-	
1,8	0,07	0,05 - 0,08	A+, A	III
2,0	0,11	0,08 - 0,13	A-	
2,2	0,17	0,13 - 0,21	BBB+	IV
2,4	0,26	0,21 - 0,31	BBB	
2,6	0,39	0,31 - 0,47	BBB-	V
2,8	0,57	0,47 - 0,68	BB+	
3,0	0,81	0,68 - 0,96	BB	VI
3,2	1,14	0,96 - 1,34	BB-	
3,4	1,56	1,34 - 1,81	B+	D
3,6	2,10	1,81 - 2,40	B	
3,8	2,74	2,40 - 3,10	B-	Default
4,0	3,50	3,10 - 3,90	CCC+	
4,2	4,35	3,90 - 4,86	CCC, CCC-	
4,4	5,42	4,86 - 6,04	CC, C	
4,6	6,74	6,04 - 7,52		
4,8	8,39	7,52 - 9,35		
5,0	10,43	9,35 - 11,64		
5,2	12,98	11,64 - 14,48		
5,4	16,15	14,48 - 18,01		
5,6	20,09	18,01 - 22,41		
5,8	47,34	22,41 - 99,99		
6,1		Prečerpanie > 90 dní		
6,2		Hrozba platobnej neschopnosti		
6,3	100	Ozdravenie s príspevkami na ozdravenie		
6,4		Vypovedanie bez platobnej neschopnosti		
6,5		Platobná neschopnosť		

¹ CRR = Nariadenie č. 575/2013 (EÚ) o kapitálových požiadavkách

Zníženie rizík

Zábezpeky zohľadňované pri riadení rizík sa ohľadom položiek vo výkonnom portfóliu v sledovanom období zmenili zo 121,2 na 123,2 miliárd eur a v defaultnom portfóliu z 1,2 na 1,1 miliárd eur.

V Commerzbank sa na znižovanie úverových rizík okrem iného používajú zábezpeky a postupy započítavania (netting).

V rámci zábezpeky ide predovšetkým o hypotekárne dlhy, finančné zábezpeky, záruky, záruky za výpadky úverov, úverové deriváty, životné poisťky, ostatné záložné práva zapísané v registri a ostatné vecné zábezpeky.

Doteraz neexistujú viditeľné dopady pandémie koronavírusu na trhové hodnoty typických úverových zabezpečení (predovšetkým nehnuteľnosti), s výnimkou lietadiel, pre ktoré neboli zohľadnené ďalšie zrážky na základe portfólia.

Dopady znižujúce úverové riziko vyplývajúce z uplatnenia zábezpek vhodných na uznanie (záruky, porovnateľné nároky voči tretím osobám) zohľadňuje banka použitím rizikových parametrov (PD a LGD) poskytovateľa zábezpeky prípadne použitím rizikových váh zadaných úradom pre dohľad.

K rozhodujúcemu dňu nebola za obchody s celkovým objemom vo výške 5,9 miliárd eur (31. 12. 2020: 6,0 miliárd eur) na základe úplného zabezpečenia vytvorená žiadna riziková prevencia.

Poskytovatelia záruk podliehajú v rámci hodnotenia ich záručných vyhlásení kontrole bonity a stanoveniu ratingu podľa ich príslušnosti k sektorom a obchodným činnostiam. Cieľom kontroly bonity je pritom okrem stanovenia bonity aj zistenie maximálnej platobnej schopnosti ručiteľa.

Kvalita zabezpečenia sa preveruje podľa prísnych regulačných zadá a priebežne sa monitoruje. To zahŕňa predovšetkým kontrolu právnej uskutočniteľnosti a pravidelné hodnotenie zábezpek. Obe činnosti sa vykonávajú v závislosti od druhu zábezpeky v pravidelných odstupoch, najmenej raz za rok, v opačnom prípade podľa príslušných udalostí. Pozitívne korelácie medzi bonitou dlžníka a hodnotou zábezpeky alebo záruky sa zisťujú v procese spracúvania úverov a zábezpek. Spracúvanie zábezpeky za firemných klientov má na starosti výhradne riadenie zábezpek v rámci riadenia rizík.

Banka vykonáva s ohľadom na všetky úverové zábezpeky (vecné a osobné zábezpeky) analýzy koncentrácie zábezpek. Pritom sa kontrolujú rôzne dimenzie, napr. kategórie zábezpek, ratingové triedy dlžníka alebo regionálne priradenie zábezpek. Predstavenstvo je pravidelne informované o vývoji stavu zábezpek a možných incidentoch/koncentráciách.

Hodnotenie a spracúvanie zábezpeky je upravené na základe všeobecne platných štandardov a nariadení týkajúcich sa špecifických zábezpek (smernice, procesné postupy, nariadenia IT). Ak je to možné, používajú sa právnikmi skontrolované štandardné zmluvy a vzory. Štandardy definované na zabezpečenie alebo znižovanie rizík úverov zahŕňajú okrem iného:

- Právne a prevádzkové štandardy pre dokumentáciu a spracúvanie údajov, ako aj hodnotiace štandardy
- Jednotnosť a aktuálnosť hodnotenia zábezpek na základe stanovenia hodnotiacich procesov, definovanie jednotných hodnotiacich metód, parametrov delphi bezpečnostný zrážok, jasné stanovenie zodpovednosti za proces spracovania a hodnotenia, ako aj zadanie pravidelnej frekvencie nových hodnotení
- Ostatné štandardy na zohľadnenie istých rizík, napr. prevádzkových rizík, korelačných rizík a rizík koncentrácie, rizík zmeny trhových cien (napr. pri menových výkyvoch), rizík vyplývajúcich z jednotlivých krajín, právny rizík a rizík zmeny právnych predpisov, ako aj rizík nedostatočnej poisťnej ochrany.

Koncern Commerzbank

Commerzbank zameriava svoju obchodnú činnosť na 2 klientske segmenty – Súkromní klienti a podnikatelia a Firemní klienti.

Pandémia koronavírusu mala v roku 2021 obrovský vplyv aj na globálnu ekonomiku. Zatiaľ čo výskyt infekcie na jar 2021 v mnohých krajinách výrazne klesol a koronavírusové obmedzenia sa výrazne uvoľnili, na jeseň sa začali hromadiť nové vlny infekcie, ktoré nedávno nabrali značnú dynamiku objavením sa omikrónového variantu. Na tomto pozadí sa v mnohých krajinách opäť drasticky sprísnila pravidlá koronavírusu.

Pandémia koronavírusu bude mať v aktuálnom roku 2022 významný vplyv aj na globálnu ekonomiku. Súčasný vysoký

počet nových koronavírusových infekcií bude pravdepodobne udržateľne klesať až na jar 2022, podobne ako minulý rok.

Pokrytie priamych a nepriamych účinkov pandémie koronavírusu sa zohľadnilo najmä úpravou na najvyššej úrovni (TLA) vo výsledku rizika a úpravami modelov. Zásoby TLA uvedené v ročnej účtovnej závierke za rok 2020 boli skontrolované počas roka v rámci štvrtročných dátumov vykazova-

nia a v prípade potreby prepočítané. Väčšina z týchto účinkov ešte nie je viditeľná v zostávajúcich kľúčových údajoch o riziku, pretože sa tu prejavajú až s časovým oneskorením.

Ukazovatele úverového rizika Tieto ukazovatele sú v konkerne Commerzbank rozdelené v ratingových stupňoch 1,0 – 5,8 na segmenty nasledovne:

Ukazovatele úverového rizika	31.12.2021				31.12.2020			
	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss v mil. €	Hustota rizík Bp.	CVaR mil. €	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss v mil. €	Hustota rizík Bp.	CVaR mil. €
Súkromní klienti a podnikatelia	203	408	20	2 180	190	401	21	2 025
Firemní klienti	174	347	20	4 197	180	430	24	4 647
Ostatné a konsolidácia ¹	93	114	12	2 141	96	141	15	2 721
Koncern	470	869	18	8 518	466	971	21	9 393

Koncernové portfólio vykazuje pri rozdelení na základe ratingu PD podiel 85 % v interných ratingových triedach 1 a 2, ktoré pokrývajú investičnú oblasť.

Rozdelenie ratingu EaD %	31.12.2021					31.12.2020				
	1,0-1,8	2,0-2,8	3,0-3,8	4,0-4,8	5,0-5,8	1,0-1,8	2,0-2,8	3,0-3,8	4,0-4,8	5,0-5,8
Súkromní klienti a podnikatelia	30	55	12	2	1	32	52	13	3	1
Firemní klienti	18	62	15	3	2	20	59	16	4	2
Ostatné a konsolidácia	49	47	3	0	0	56	41	3	0	0
Koncern	29	56	11	2	1	32	53	12	2	1

V rámci zisťovania rizík krajín patriacich do koncernu sa zisťujú transferové riziká ako aj regionálne špecifické riziká ovplyvnené politikou a konjunktúrou, ktoré pôsobia na jednotlivé hospodárske subjekty v krajine. Riadenie rizík krajín prebieha na základe definovaných limitov úverových rizík a transferových rizík na úrovni krajín. Angažovanosť v krajinách, ktoré sú

na základe ich veľkosti pre Commerzbank podstatné, je osobitne diskutovaná vo výbore pre strategické riziká.

Regionálne rozdelenie rizík zodpovedá strategickej orientácii banky a odrzkadľuje ťažiská globálnej obchodnej činnosti banky.

Koncernové portfólio podľa regiónov	31.12.2021 ¹			31.12.2020		
	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss v mil. €	Hustota rizík Bp.	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss v mil. €	Hustota rizík Bp.
Nemecko	257	363	14	248	415	17
Západná Európa	96	198	21	102	238	23
Stredná a východná Európa	55	222	40	51	207	41
Severná Amerika	37	35	9	33	46	14
Ázia	15	23	16	24	34	15
Ostatné	11	28	27	10	31	31
Koncern	470	869	18	466	971	21

Takmer polovica objemu pripadá na Nemecko, ďalšia tretina na ostatné európske krajiny a 8 % na severnú Ameriku a 3 % na Áziu. Zvyšná časť je silne diverzifikovaná a je rozdelená na veľký počet krajín, v ktorých sa poskytuje podpora pre nemeckých exportérov príp. v ktorých má Commerzbank lokálne pobočky. Očakávané straty koncernového portfólia sa väčšinou dotýkajú Nemecka a ostatných európskych krajín.

Výsledné riziko Výsledné rizikové úverových obchodoch koncernov bolo v obchodnom roku 2021 na úrovni - 570 miliónov eur (predchádzajúci rok: - 1 748 mil. eur).

V nižšie uvedenej tabuľke sa nachádza rozdelenie výsledného rizika podľa Stages podľa IFRS 9.

Výkyvy trhových hodnôt v lodnom portfóliu nie sú obsiahnuté vo výslednom riziku. Tieto výkyvy sú s dopadom na výnos vykázané v položke „Výsledok finančného majetku a záväzkov ocenených s dopadom na výsledok hodnotou Fair Value.

Výsledné riziko mil. €	31.12.2021				31.12.2020			
	Stage 1	Stage 2 ¹	Stage 3 ¹	Celkom	Stage 1	Stage 2 ¹	Stage 3 ¹	Celkom
Súkromní klienti a podnikatelia	-23	-1	-295	-319	-9	-183	-369	-562
Firemní klienti	8	18	-175	-149	-35	-355	-690	-1 081
Asset & Capital Recovery	6	-35	-72	-101	-6	5	-106	-106
Ostatné a konsolidácia	-9	-18	-542	-570	-50	-533	-1 165	-1 748

¹ vrátane priradeného výsledného rizika z POCI (POCI – Purchased or Originated Credit-impaired).

V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa výsledok rizika výrazne znížil, pretože v porovnaní s pôvodným očakávaním bolo v roku 2021 menej nesplácaných úverov a nebolo potrebné vykonať žiadne ďalšie významné dodatky k TLA. Parametre založené na modeli, ktoré sa používajú na výpočet rezerv na riziká, zatiaľ úplne neodrážajú účinky pandémie koronavírusu. Podobne ako v roku 2020 je preto potrebné vytvoriť úpravu najvyššej úrovne súvisiacu s pandemiou pre výsledok rizika.

Zásoby TLA zaúčtované k 31.12.2020 vo výške - 505 mil. EUR boli v priebehu roka skontrolované v termínoch štvrtročných výkazov a v prípade potreby prepočítané. Koncom roka 2021 bolo portfólio TLA kompletne prepočítané na základe aktualizovaného makroekonomického scenára, z neho odvodených úprav parametrov a aktuálnych údajov portfólia. To viedlo k zvýšeniu TLA v aktuálnom kalendárnom roku o - 17 miliónov eur. V dôsledku toho je TLA k 31. decembru 2021 vo výške - 523 miliónov eur. Predpoklady týkajúce sa zvýšených pravdepodobností zlyhania v porovnaní s výsledkom modelu boli aktualizované s ohľadom na vývoj

k dátumu zostavenia účtovnej závierky. TLA zohľadňuje očakávané účinky pandémie koronavírusu na skupinu Commerzbank do konca roka 2022. Základom je makroekonomický scenár, ktorý reflektuje zvýšenú neistotu v štvrtom štvrťroku 2021 v dôsledku štvrtej koronavírusovej vlny a výskytu nových mutácií, vrátane z toho vyplývajúcich opatrení a obmedzení verejného života, čo bude mať negatívny vplyv na ekonomický vývoj v r. 2022. Okrem toho bude hospodársky rozvoj v roku 2022 ohrozený nepriamymi alebo sekundárnymi účinkami pandémie, ako sú prerušenia výrobných reťazcov, nedostatok surovín a rastúce ceny energií v eurozóne. Primeranosť TLA sa neustále prehodnocuje.

Ďalšie faktory ovplyvňujúce výsledné riziko sú popísané v nižšie uvedených vysvetlivkách o segmentoch.

Pre rok 2022 banka očakáva, že rizikový výsledok bude nižší ako 700 miliónov eur.

Defaultné portfólio

Defaultný objem koncernu sa v roku 2021 znížil o 640 mil. eur a ku koncu roka bol na úrovni 4 156 mil. eur. Pokles v roku 2021 bol charakterizovaný väčšími odpismi na indivi-

duálnych záväzkoch v segmente Firemných klientov a v oblasti Ostatné a Konsolidácia s nízkym prílevom do defaultného portfólia súčasne.

V nižšie uvedenej tabuľke zobrazujúcej defaultné portfólio sú vykázané výpadky pohľadávok v kategóriách Amortised Cost a Fair Value OCI (OCI – Other Comprehensive Income). Úvery sú pritom priradené výhradne ku kategórii Amortised Cost. Prevažný podiel 3,9 miliárd (31. 12. 2020: 4,6 miliárd eur) eur pripadá na triedy pôžičky a pohľadávky, 244 mil. eur (31. 12. 2020: 211 miliónov eur) pripadá na obchody off-balance. K 31. 12. 2021 nie sú vykázané žiadne vypadnuté cenné papiere, ktoré by mali byť priradené vo výške 3 mil. eur do triedy zaknihované dlhové nástroje (k 31. 12. 2020: 3 mil. eur kategória Fair Value OCI). Zobrazené zábezpeky ručia v plnom rozsahu za úvery z kategórie Amortised Cost, pritom pripadá 1 087 mil. eur (31. 12. 2020: 1 137 mil. eur) na pôžičky a pohľadávky a 27 miliónov eur na obchody Off-balance (31. december 2020: 31 mil. eur). K 31. decembru 2021 sa pre úverové transakcie v kategórii OCI v reálnej hodnote nevykazuje žiadny štandardný objem. (31. december 2020: 4 milióny EUR).

Defaultné portfólio koncern mil. €	31.12.2021			31.12.2020		
	Úvery	Cenné papiere	Celkom	Úvery	Cenné papiere	Celkom
Defaultné portfólio	4 152	3	4 156	4 792	3	4 795
LLP ¹	2 055	0	2 055	2 272	0	2 272
Coverage Ratio vrátane zábezpek (%) ²	49	-	49	47	-	47
Zábezpeky	1 109	0	1 109	1 168	0	1 168
Coverage Ratio vrátane zábezpek (%) ²	76	-	76	72	-	72
NPE-Ratio (%) ³			0,9			1,0

¹ Loan Loss Provision.

² Coverage Ratio: LLP (a zábezpeky) vo vzťahu k defaultnému portfóliu.

³ NPL-Ratio: Defaultné portfólio (NPL – Non-Performing Loans) v pomere k celkovej angažovanosti podľa EBA Risk Dashboard.

Ako kritérium pre výpadok úverov (Default) používa Commerzbank definíciu podľa článku 178 CRR. Pravidlá EBA o použití definície výpadku podľa článku 178 Nariadenia (EU) č. 575/2013 boli pritom zohľadnené. Defaultné portfólio sa v závislosti od druhu defaultu rozdeľuje na päť tried:

- Ratingový stupeň 6.1: hroziaca platobná neschopnosť (po splatnosti viac ako 90 dní)

- Ratingové stupne 6.2/6.3: banka sprevádza ozdravenie / reštrukturalizáciu klienta s alebo bez príspevkov k ozdraveniu
- Ratingové stupne 6.4/6.5: banka vypovie pohľadávku prípadne klient je platobne neschopný.

Nasledujúca tabuľka obsahuje rozdelenie defaultného portfólia na päť defaultných tried:

Ratingové triedy koncern mil. €	31.12.2021				31.12.2020			
	6,1	6,2/6,3	6,4/6,5	Celkom	6,1	6,2/6,3	6,4/6,5	Celkom
Defaultné portfólio	668	1 722	1 766	4 156	759	1 924	2 112	4 795
SLLP	274	690	1 090	2 055	350	691	1 231	2 272
Zábezpeky	287	441	382	1 109	333	416	419	1 168
Coverage Ratio bez GLLP (%)	84	66	83	76	90	58	78	72

Prečerpania v Bielej knihe S cieľom vyhnúť sa nárastu defaultného portfólia Commerzbank starostlivo sleduje prípadné prečerpania. Okrem spúšťacieho mechanizmu po uplynutí 90 dní od termínu splatnosti sa už od prvého dňa po uplynutí termínu splatnosti aktivuje mechanizmus, ktorý

podporuje IT systém. V nasledovnej tabuľke sú zobrazené prečerpania v Bielej knihe na základe rizikového parametra Exposure at Default ku koncu decembra 2021. Zmeny môžu súvisieť s krátkodobými prečerpaniami.

EaD mil. €	31.12.2021					31.12.2020				
	> 0 ≤ 30 dní	> 30 ≤ 60 dní	> 60 ≤ 90 dní	> 90 dní	Celkom	> 0 ≤ 30 dní	> 30 ≤ 60 dní	> 60 ≤ 90 dní	> 90 dní	Celkom
Súkromní klienti a podnikatelia	568	80	38	0	686	834	82	27	11	954
Firemní klienti	1 553	62	0	0	1 615	1 823	19	19	42	1 903
Koncern¹	2 121	142	38	0	2 301	2 657	101	46	53	2 857

¹ vrátane segmentu Ostatné a konsolidácia.

Segment Súkromní klienti a podnikatelia

Segment súkromných klientov a podnikateľov zahŕňa aktivity koncernových častí Súkromní klienti a podnikatelia, Firemní klienti, comdirect bank a Commerz Real. Činnosti mBank sú zobrazené v rámci segmentu súkromných a firemných klientov.

Ťažisko portfólia leží na klasickom financovaní vlastného bývania a financovaní investícií do nehnuteľností (privátne financovanie výstavby a výnosové objekty s hodnotou EaD vo výške 102 miliárd eur). Na základe jednotlivých úverov v objeme 27 miliárd Eur zabezpečujeme úvery pre našich

obchodných a firemných klientov. Okrem toho pokrývame potrebu denných úverov našich klientov formou spotrebných úverov (dispozičné úvery, splátkové úvery, kreditné karty 1t miliárd eur). Nárast portfólia v uplynulých dvanástich mesiacoch vyplýva prevažne z podstatného zvýšenia súkromného financovania výstavby.

Oproti poslednému dňu uplynulého roka sa hustota rizika mierne zlepšila na 20 bázických bodov (december 2020: 21 bázických bodov). Zvýšené riziko v dôsledku pandémie koronavírusu zatiaľ nie je v portfóliu viditeľné, no neistota ohľadom ďalšieho vývoja pretrváva.

Ukazovatele úverového rizika	31.12.2021 ¹			31.12.2020		
	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss v mil. €	Hustota rizík Bp.	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss v mil. €	Hustota rizík Bp.
Súkromní klienti	83	108	13	114	149	13
Podnikatelia	35	54	15	34	60	18
comdirect	2	5	24	2	8	44
Commerz Real	0	0	10	0	0	16
Private Banking	11	9	8	-	-	-
Wealth Management	26	25	10	-	-	-
mBank	45	207	46	41	184	45
PUK	203	408	20	190	401	21

¹ K 1. júlu 2021 bola štruktúra čiastkových portfólií zmenená.

Rizikový výsledok v segmente Súkromní klienti a podnikatelia bol v obchodnom roku 2021 na úrovni - 319 miliónov eur (predchádzajúci rok: - 562 mil. eur). Pokles súvisí z veľkej miery s dopadmi pandémie koróna vírusu. Dôsledky koronakrízy sa zatiaľ v dôsledku podporných opatrení v portfóliu firemných zákazníkov vo veľkej miere neprejavili, takže potreba TLA súvisiacej s pandemiou bude existovať aj v roku 2021. TLA aktualizovaná k decembru 2021 zostala pre portfólio takmer nezmenená a k 31. decembru 2021 predstavovala - 126 miliónov EUR (31. december 2020: - 130 miliónov EUR), pričom túto sumu takmer výlučne pripadá na portfólio firemných zákazníkov. Okrem toho sa vo výsledku rizika v štvrtom štvrtroku 2021 zohľadnil prírastok -60 miliónov EUR z pravidelného prehodnocovania parametrov IFRS 9, z čoho -42 miliónov EUR pripadá na defaultné portfólio.

Riziková prevencia mBank ovplyvnená rovnako dopadmi pandémie koronavírusu je na úrovni - 187 mil. eur, čím je podstatne nižšia než hodnota za predchádzajúci rok - 274 mil. eur. Rizikový výsledok mBank čiastočne vyplýva z dodatkov vykonaných od prípadu k prípadu. Súčasťou výsledku mBank je aj rozpustenie opravných položiek na riziká vo výške 14 miliónov eur z pravidelného prehodnocovania parametrov IFRS 9.

Defaultný objem segmentu bol k poslednému dňu sledovaného obdobia na úrovni 1 846 mil. eur (31. 12. 2020: 2 041 mil. eur).

Pokles v porovnaní s koncom roka 2020 je spôsobený predovšetkým nízkou úrovňou nových defaultov v Commerzbank aj mBank v roku 2021.

Defaultné portfólio PUK mil. €	31.12.2021			31.12.2020		
	Úvery	Cenné papiere	Celkom	Úvery	Cenné papiere	Celkom
Defaultné portfólio	1 846	0	1 846	2 041	0	2 041
LLP	826	0	826	969	0	969
Coverage Ratio bez zábezpek (%)	45	-	45	47	-	47
Zábezpeky	717	0	717	727	0	727
Coverage Ratio vrátane zábezpek (%)	84	-	84	83	-	83

Segment Firemní klienti

V tomto segmente združuje koncern obchody so strednými podnikmi, verejným sektorom a inštitucionálnymi klientmi a nadnárodnými spoločnosťami. Okrem toho sa tento segment stará o vzťahy koncernu s tuzemskými a zahraničnými bankami a finančnými inštitúciami ako aj centrálnymi bankami. Regionálne ťažisko našich činností sa nachádza v Nemecku a západnej Európe. Ďalej sú v tomto segmente združené aktivity koncernu na kapitálovom trhu orientované na kliento.

Hodnota EaD segmentu Firemní klienti v porovnaní s koncom decembra 2021 klesla zo 180 miliárd eur na 174 miliárd eur. Hustota rizika v tejto oblasti klesla z 24 bázičkových bodov na 20 bodov.

Podrobnosti o vývoji portfólia finančných inštitúcií sa nachádzajú na strane 53 nasl.

Ukazovatele úverového rizika	31.12.2021 ¹			31.12.2020		
	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss v mil. €	Hustota rizík Bp.	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss v mil. €	Hustota rizík Bp.
Stredné podniky	77	158	20	80	189	24
International Corporates	60	120	20	64	155	24
Financial Institutions	21	47	23	20	57	28
Ostatné	16	23	14	16	29	18
FK	174	347	20	180	430	24

Výsledné riziko segmentu firemných klientov bolo v obchodnom roku 2021 na úrovni - 149 mil. eur (predchádzajúci rok: - 1 081 mil. eur). Segment bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom v menšej miere negatívne ovplyvnený dopadmi pandémie koronavírusu. Časť TLA pripadajúca na segment je - 392 miliónov EUR k 31. decembru 2021, s alokáciou - 18 miliónov EUR ovplyvňujúcou čistý zisk v roku 2021. Požiadavka na úpravu TLA vyplynula z predpokladov pre sektory/subportfóliá, ktoré boli skontrolované a čiastočne upravené na základe makroekonomického scenára, pre ktorý je možné očakávať priame a/alebo nepriame účinky. Ako relevantné príklady by sa mali uviesť sektory cestovný ruch/hotely a maloobchod/maloobchod, ktoré sú prevažne ovplyvnené primárnymi vplyvmi. Ďalším príkladom je automobilový priemysel, kde majú negatívny vplyv sekundárne efekty, ako sú prerušenia dodávateľských reťazcov a znižovanie výroby v dôsledku nedostatku surovín (napríklad polovodičov). Výsledné migrá-

cie a zlyhania ratingu sa očakávajú v roku 2022, ktoré v súčasnosti ešte nie sú zohľadnené vo výpočte rizikových rezerv na základe modelu, a preto sa na ne vzťahuje TLA.

Rizikový výsledok pre segment zahŕňa aj prírastok - 21 miliónov EUR za štvrtý štvrtrok, ktorý je výsledkom pravidelného prehodnocovania parametrov IFRS 9, z čoho - 17 miliónov EUR pripadá na nevýznamné defaultné portfólio.

Defaultné portfólio segmentu k 31. decembru 2021 bolo na úrovni 2 096 mil. eur (31. december 2020: 2 334 mil. eur). Vývoj v roku 2021 bude charakterizovaný odpisom väčšieho individuálneho záväzku a splátok, ktoré budú naďalej nadmerne kompenzovať aktuálne nízke prílevy do portfólia zlyhaných z nových zlyhaní.

Defaultné portfólio Segment FK mil. €	31.12.2021			31.12.2020		
	Úvery	Cenné papiere	Celkom	Úvery	Cenné papiere	Celkom
Defaultné portfólio	2 092	3	2 096	2 331	3	2 334
LLP	1 076	0	1 076	1 106	0	1 106
Coverage Ratio bez zábezpek (%)	51	-	51	47	-	47
Zábezpeky	387	0	387	402	0	402
Coverage Ratio vrátane zábezpek (%)	70	-	70	65	-	65

V oblasti Ostatné a konsolidácia bolo výsledné riziko v obchodnom roku 2021 na úrovni - 101 mil. eur (predchádzajúci rok: - 106 mil. eur a bolo na podobnej úrovni). Hnacou silou tvorby opravných položiek k riziku v roku 2021 bol negatívny vývoj portfóliovej angažovanosti, ktorá si vyžiadala zvýšenie existujúcej tvorby opravných položiek k riziku, ako aj zvýšenie tvorby opravných položiek na riziká v portfóliu bez zlyhania z dôvodu pravidelnej kontroly parametrov IFRS 9 vo výške -19 mil. eur. Pravidelná kontrola parametrov IFRS 9 nevedla k žiadnej potrebe úprav pre nevýznamné portfólio zlyhania segmentu. Na TLA pripadli za príslušnú oblasť - 5 mil. eur, z ktorých - 3 mil. eur bol v roku 2021 priradený s účinkom na výsledok.

Analýzy ďalších portfólií

Nasledujúce analýzy sú nezávislé od príslušnosti k jednotlivým segmentom. Pri nižšie zobrazených položkách je potrebné upozorniť na to, že tieto sú v plnom rozsahu obsiahnuté v zobrazení koncernu a segmentov.

Portfólio Corporates podľa sektorov

Celkovo boli nemecké priemyselné sektory zasiahnuté pandémiou koronavírusu rozličným spôsobom a rovnako ich zasiahli

pandémie nezávislé základné štrukturálne výzvy. V prvom polroku 2021 sa negatívny vplyv krízy znížil. Zlepšený vývoj od začiatku pandémie bol evidentný najmä v sektore výroby, stavebníctva, automobilového priemyslu a logistiky.

Segment cestovného ruchu výrazne utrpel prísnyimi opatreniami na ochranu pred infekciou v prvej polovici roku 2021. S uvoľnením obmedzení bolo možné pozorovať čiastočné účinky oživenia, aj keď hlboko pod predkrízovou úrovňou. Aj keď je turistický priemysel ohľadom roku 2022 optimistický, riziká z nových variantov vírusov (napr. omikron) zostávajú latentným rizikom, ktoré sa bude naďalej pozorne monitorovať.

Okrem postupu pandémie koronavírusu bude mať na ekonomický rozvoj mnohých spoločností významný vplyv udržiavanie dodávateľských reťazcov a dostupnosť predbežných produktov (napríklad polovodičov), ako aj zvýšené ceny surovín. Najmä v druhej polovici roku 2021 bolo možné v niektorých sektoroch (napríklad u dodávateľov automobilového priemyslu) pozorovať nárast rizík. Dá sa očakávať, že zvýšené ceny surovín a obmedzená dostupnosť predbežných produktov budú pokračovať aj v roku 2022. Pandémia a možné ďalšie varianty vírusu budú naďalej ovplyvňovať rizikový profil.

Corporates-Exposure je rozdelená na jednotlivé sektory nasledovne:

Portfólio Corporates podľa sektorov	31.12.2021			31.12.2020		
	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss v mil. €	Hustota rizík Bp.	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss v mil. €	Hustota rizík Bp.
Energetika/odpadové hospodárstvo	22	51	23	22	73	33
Spotreba	16	38	24	15	51	34
Technológie/Elektronika	15	27	18	14	35	25
Veľkoobchod	13	37	27	12	43	35
Doprava/cestovný ruch	13	46	37	12	56	45
Suroviny/kovy	10	25	24	10	28	27
Služby/médiá	10	28	28	10	34	34
Automobilový priemysel	10	30	30	10	39	41
Chémia/Obaly	8	26	31	9	23	26
Strojárstvo	7	19	25	8	31	37
Farmaceutický priemysel / zdravotníctvo	6	25	42	5	22	41
Stavebníctvo	5	12	22	6	17	31
Ostatné	5	3	6	6	7	11
Celkom	141	367	26	141	460	33

Portfólio finančných inštitúcií

V centre pozornosti sú naďalej aktivity Trade-Finance, ktoré vykonávame v záujme našich firemných klientov ako aj aktivity na kapitálovom trhu. Realizujú transakcie s vybranými protistranami podľa nových štandardov European Market Infrastructure Regulation (EMIR).

Intenzívne sledujeme dopady zadaní dozorných orgánov na banky. V tejto súvislosti sledujeme stratégiu znižovania Exposures, ktoré môžu prípadne bail-in dotknutej inštitúcie viesť k stratám.

Rovnako presne sledujeme vývoj niektorých Emerging Markets s jednotlivými témami, ako napr. recesia, embargá alebo istá závislosť od cien ropy a na danú situáciu reagujeme formou flexibilného riadenia upraveného podľa situácie v krajine. To platí predovšetkým aj pre deformácie z dôvodu pandémie koronavírusu ako aj vývoja cien ropy, ktoré majú silný dopad na operatívne prostredie našich korešpondenčných bánk ako aj na prostredie v priemyselných a rozvojových krajinách. Celkovo naša vôľa pre riziká vyzerá tak, aby bolo portfólio čo najviac reakcie schopné.

Portfólio FI podľa regiónov	31.12.2021			31.12.2020		
	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss v mil. €	Hustota rizík Bp.	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss v mil. €	Hustota rizík Bp.
Nemecko	5	4	9	6	7	11
Západná Európa	15	10	7	16	13	8
Stredná a východná Európa	2	9	44	2	12	60
Severná Amerika	2	1	2	3	1	2
Ázia	5	15	28	7	22	32
Ostatné	6	18	31	5	18	37
Celkom	35	56	16	39	72	18

Portfólio nebankových finančných inštitúcií

Portfólio nebankových finančných inštitúcií (NBFi) zahŕňa predovšetkým rôzne poisťovne, manažérov aktív, regulované fondy ako aj centrálné protistrany. Regionálne ťažisko týchto obchodných aktivít sa nachádza v Nemecku, západnej Európe, USA a Ázii.

Nové obchody s nebankovými finančnými inštitúciami sú realizované podľa regulačných požiadaviek (clearing prostredníctvom centrálnych protihráčov) a rovnako v záujme

našich inštitucionálnych klientov, pričom sa Commerzbank zameriava na atraktívne príležitosti so subjektami s dobrou bonitou. Z pohľadu riadenia portfólií je našim cieľom zabezpečiť kvalitu portfólia a jeho reakcie schopnosť. Pozorne sledujeme riziká vyplývajúce z globálnych udalostí a reagujeme flexibilným manažmentom prispôbeným danej situácii. Dopady pandémie koronavírusu na prevádzkové prostredie zákazníkov NBFi sa ešte viac znížili, takže momentálne neočakávame žiadne zhoršenie bonity.

Portfólio FI podľa regiónov	31.12.2021			31.12.2020		
	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss v mil. €	Hustota rizík Bp.	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss v mil. €	Hustota rizík Bp.
Nemecko	18	18	10	17	18	10
Západná Európa	13	18	14	12	23	19
Stredná a východná Európa	2	14	75	2	12	53
Severná Amerika	9	5	6	9	11	11
Ázia	1	1	11	2	2	12
Ostatné	1	3	39	1	4	55
Celkom	44	60	14	44	71	16

Položky vydané originátorom

Commerzbank zrealizovala v priebehu predchádzajúcich rokov najmä z dôvodu manažovania kapitálu zo zaknihovania úverových pohľadávok voči klientom v aktuálnom objeme 11,5 miliárd eur (31. 12. 2020: 12,3 miliárd eur).

K 31. decembru 2021 boli zadržané rizikové položky vo výške

9,8 miliárd eur (31. 12. 2020: 10,2 miliárd eur), väčšina zo všetkých položiek pripadla v hodnote 9,6 miliárd eur (31. 12. 2020: 10,0 miliárd eur) na seniorské tranže, ktorých rating je dobrý až veľmi dobrý. Commerzbank v roku 2021 neuskutočnila žiadne nové transakcie. V roku 2020 boli vydané 2 transakcie s celkovým objemom emisie 7,9 mld. EUR. Vo vykazovanom období nevidíme žiadne dopadky pandémie koronavírusu.

Objem zaknihovania v miliárdach €	Splatnosť	Senior	Mezzanine	First Loss Piece	Celkový objem ¹
Corporates	2025 – 2036	9,6	< 0,1	0,2	11,5
Celkom k 31.12.2021		9,6	< 0,1	0,2	11,5
Celkom k 31.12.2020		10,0	< 0,1	0,2	12,3

¹ Tranže / spätné odkúpenia (nominálne): banková a obchodná kniha.

Conduit Exposure a ostatné Asset-backed Exposures

Commerzbank poskytuje financovanie na zaknihovanie pohľadávok klientov zo segmentu firemných klientov, predovšetkým pohľadávok z obchodného styku a lízingu. Pritom Commerzbank v zásade pôsobí ako realizátor transakcií Asset-backed-Securities prostredníctvom Multiseller-Conduit Silver Tower sponzorovaných bankou. Objem ako aj rizikové hodnoty pre zaknihovanie pohľadávok zo segmentu firemných klientov v roku 2021 vzrástli o 0,3 miliárd eur na 3,9 miliárd eur.

Riziká súvisiace s likviditou a vyplývajúce z transakcií ABS sú konzervatívne modelované v rámci interného modelu rizík v oblasti likvidity. Na strane jednej sa pre najhorší prípad predpokladá, že Commerzbank bude musieť refinancovať väčšiu časť nákupných objemov, ktoré boli poskytnuté účelovým spoločnostiam v rámci „Silver Tower“. Na strane druhej sa niektoré vlastné aktíva zo zaknihovacích transakcií zohľadňujú ako likvidné aktíva len vtedy, ak ide o položky vhodné aj pre centrálnu banku. Tieto položky sa pri hodnotení rizík v oblasti likvidity zohľadňujú pri uplatnení konzervatívnych zrážok.

Ostatné Asset-backed-Exposures sú prevažne štátom garantované ABS papiere spoločnosti Commerzbank Finance & Covered Bond S.A. ako aj Commerzbank AG tuzemsko. Objem sa v priebehu roka 2021 zvýšil na 3,9 miliárd eur (december 2020: 4,4 miliárd eur), rizikové hodnoty 1 sa zvýšili na 3,9 miliárd eur (december 2020: 4,4 miliárd eur).

Nadalej existujú investície v oblasti Structured Credit. Z týchto bola čiastka vo výške 6,9 miliárd eur od roku 2014 použitá na nové investície (december 2020: 5,9 miliárd eur). Vo všeobecnosti banka investovala do obligácií seniorských tranží zo zaknihovaných transakcií tried Consumer-(Auto-) ABS, UK-RMBS a CLO, ktoré vykazujú robustnú štruktúru a znížený rizikový profil. Ku koncu roka 2021 (a rovnako ku koncu roka 2020) sa v tomto portfóliu nachádzajú výhradne položky CLO s ratingom AAA. Zostávajúce položky v objeme 0,2 miliárd eur (december 2020: 0,3 miliárd eur) boli v portfóliu už pred rokom 2014, rizikové hodnoty týchto položiek boli na úrovni 0,2 miliárd eur (december 2020: 0,2 miliárd eur).

Portfólio Forbearance

Definícia EBA pojmu Forbearance (preklad: odklad, predĺženie splatnosti alebo strpenie, zhovievavosť) sa skladá z dvoch častí, ktoré musia byť v rovnakom čase splnené: klient sa musí nachádzať vo finančných ťažkostiach a banka musí odsúhlasiť opatrenia vo forme kompromisov voči klientovi, ktoré by za iných okolností neboli možné. Táto definícia je nezávislá od toho, či ide o klienta vo výkonnom alebo nevýkonnom portfóliu. Za kompromisy sa považujú napr. odklad, zvýšenie limitu príp. zvýšenie úveru a vzdanie sa nárokov v rámci reštrukturalizácií. Definícia Forbearance platí nezávisle od toho, či sa klient nachádza v portfóliu Performing alebo Non-Performing.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazené celkové portfólio Forbearance spoločnosti Commerzbank na základe novej definície EBA ako aj riziková prevencia pre tieto položky:

Portfólio Forbearance podľa segmentov	31.12.2021			31.12.2020		
	Forborne Exposure mil. €	Riziková prevencia ¹ v mil. €	LLP Coverage Ratio %	Forborne Exposure mil. €	Riziková prevencia ¹ v mil. €	LLP Coverage Ratio %
Súkromní klienti a podnikatelia	920	140	15	1 091	201	18
Firemní klienti	2 240	413	18	2 215	377	17
Asset & Capital Recovery	207	142	69	298	156	53
Koncern	3 367	695	21	3 604	735	20

¹ Riziková hodnota predstavuje Balance Sheet Value hotovostných nástrojov, v prípade položiek Long-CDS pozostáva z nominálnej hodnoty referenčného nástroja pri odpočítaní aktuálnej hodnoty úverového derivátu.

Podľa regiónov vyzerá portfólio nasledovne:

Portfólio Forbearance podľa regiónov	31.12.2021			31.12.2020		
	Forborne Exposure mil. €	Riziková prevencia ¹ v mil. €	LLP Coverage Ratio %	Forborne Exposure mil. €	Riziková prevencia ¹ v mil. €	LLP Coverage Ratio %
Nemecko	1 744	390	22	1 912	376	20
Západná Európa	858	183	21	745	48	6
Stredná a východná Európa	472	112	24	866	301	35
Severná Amerika	8	1	7	2	0	1
Ázia	220	1	1	3	2	47
Ostatné	65	8	13	76	9	12
Koncern	3 367	695	21	3 604	735	20
Koncern	3 367	695	21	3 604	735	20

EBA vytvorila v apríli minulého roku v súvislosti s pandémiou pravidlá pre uľahčenie týkajúce sa verejných a súkromných platobných moratórií. Tieto platobné moratóriá neznamenajú zaradenie ako Forbearance alebo núdzová reštrukturalizácia, ak sú prijaté opatrenia založené na platných národných právnych predpisoch alebo na súkromnej iniciatíve v celom sektore, ktorú si dohodli zapojené úverové inštitúcie a ktorá sa vo veľkej miere používa.

Aj Commerzbank umožnila svojim klientom v druhom a treťom štvrtroku 2020 príslušné moratóriá s trvaním 3-6 mesiacov. Prevažná väčšina dlžníkov po ukončení odkladu splátok riadne pokračovala v splácaní svojich úverov.

Pokles miery splácania o približne 7 % v roku 2021 pramení predovšetkým z nemeckých súkromných a firemných zákazníkov. Die LLP Coverage Ratio mierne vzrástol na 21 % na

úrovni skupiny.

Okrem LLP vo výške 695 mil. eur (31. 12. 2020: 735 mil. eur) sú riziká v portfóliu Forbearance kryté zábezpekami vo výške celkovo 1 179 mil. eur (31. 12. 2020: 1 032 mil. eur).

Trhové riziká

Riziká trhových cien vyjadrujú nebezpečenstvo možných ekonomických strát hodnoty, ktoré vzniknú v dôsledku zmeny trhových cien (úroky, suroviny, úverové rozpätia, devízové a akciové kurzy) alebo v dôsledku iných parametrov ovplyvňujúcich cenu (volatilita, korelácie). Strata hodnoty môže mať priamy dopad na výsledok, napríklad pri obchodovateľných pozíciách, alebo môže byť v prípade

pozícií z bankovej knihy zohľadnená v rezerve na nové oceňovanie príp. v tichých rezervách.

Stratégia a organizácia

Stratégia trhových rizík je odvodená od celkovej stratégie rizík a obchodných stratégií jednotlivých segmentov a stanovuje ciele pre riadenie trhových rizík s ohľadom na podstatné obchodné aktivity Commerzbank. Hlavné úlohy riadenia trhových rizík spočívajú v identifikácii všetkých podstatných trhových rizík a hnacích faktorov koncernu, v nezávislom meraní a hodnotení týchto rizík ako aj v riadení rizík a výnosov koncernu na základe týchto výsledkov a hodnotení.

Predstavenstvo Commerzbank zodpovedá za efektívne riadenie rizík trhových cien za celý koncern Commerzbank. Isté kompetencie a zodpovednosti týkajúce sa rozloženia trhových rizík boli prenesené na príslušné výbory pre trhové riziká.

V banke pôsobia viaceré výbory pre trhové riziká, v ktorých zástupcovia segmentov s rizikovou funkciou a z finančnej oblasti diskutujú o aktuálnych otázkach pozicionovania rizík a prijímajú riadiace opatrenia. Raz mesačne zvolávaný výbor Group Market Risk Committee sa zaoberá okrem toho aj pozíciou koncernu Commerzbank a ostatných oblastí v oblasti trhových rizík. Základom pre diskusiu je mesačná správa o trhových rizikách, ktorá je prezentovaná a diskutovaná v predstavenstve. Správa sa zaoberá aktuálnym vývojom na finančných trhoch, pozicionovaním banky ako aj z toho vyplývajúcimi rizikovými ukazovateľmi. Výbor Market Risk sa zameriava na segment firemných klientov a oblasť Group Treasury.

Proces riadenia rizík (identifikácia rizík, meranie rizík, riadenie, obmedzovanie a vykazovanie) spadá do oblasti zodpovednosti riadenia trhových rizík. Centrálne riadenie trhových rizík sa dopĺňa decentralnými jednotkami na riadenie trhových rizík na úrovni segmentov, v regionálnych jednotkách a v dcérskych spoločnostiach. Na základe úzkeho prepojenia centrálného a lokálneho riadenia rizík s obchodnými jednotkami sa proces riadenia rizík začína už v obchodných jednotkách. Tieto sú predovšetkým zodpovedné za aktívne riadenie položiek trhových rizík, napr. cenotvorby, opatrení na budovanie alebo elimináciu položiek ako aj hedging..

Riadenie rizika

Na riadenie a sledovanie rizík trhových cien používa Commerzbank celý rad rôznych kvalitatívnych a kvantitatívnych

nástrojov. Kvantitatívne zadania pre senzitivitu, ukazovatele potenciálnej straty (Value-at-Risk), stresové testy a analýzu scenárov ako aj ukazovateľov obmedzujú trhové riziko. Zadania platné pre štruktúru portfólia, nové produkty, obmedzenia platnosti alebo minimálne ratingy sú zamerané na zabezpečenie kvality položiek trhových rizík. S cieľom vyhovieť rozličnému významu týchto rôznych faktorov pre riadenie segmentov podľa obchodnej stratégie, v rámci stratégie trhových rizík sa v každom segmente stanovuje váha ukazovateľov s ohľadom na ich relevantnosť.

Interné riadenie trhových rizík prebieha na úrovni koncernu, segmentov a na úrovni jednotlivých jednotiek. Banka využíva rozsiahly interný systém limitov až po úroveň portfólií, ktorý tvorí jadro interného riadenia trhových rizík.

Kvalitatívne a kvantitatívne faktory, ktoré obmedzujú riziko trhových cien, stanovuje výbor skupiny pre trhové riziká. Vyčerpanie limitov sa spolu s relevantnými číselnými údajmi denne oznamuje predstavenstvu a príslušným vedúcim odborov na úrovni koncernu. Na základe kvalitatívnych analýz a ukazovateľov sú identifikované potenciálne budúce riziká, zároveň je možné takto očakávať ekonomické straty hodnôt a vypracovať návrhy opatrení. O prípadnej nevyhnutnej úprave riadenia portfólií rozhodujú grémiá ako aj výbor skupiny pre trhové riziká. Hlasovanie o navrhovaných opatreniach príp. rizikových položkách prebieha vo vyššie uvedených výboroch pre trhové riziká a následne sa predkladá predstavenstvu za účelom schválenia.

Riadenie interných koncentračných rizík je na základe existujúceho systému na obmedzovania trhových rizík súčasťou riadenia trhových rizík. Koncentrácie rizík sú na základe špecifických limitov priamo obmedzované príp. sú eliminované nepriamo (napríklad na základe limitov stresových testov). Okrem toho kombinácia rôznych klasických mier rizík (napríklad VaR, senzitivita) zabezpečuje primerané riadenie rizika koncentrácií. Zároveň sa pravidelne analyzujú hnacie faktory rizík za účelom identifikácie koncentrácií. Riadenie rizík existujúcich koncentrácií sa pritom kontroluje a zároveň sa dopĺňa na základe cieľných opatrení, napr. limity.

Ak v jednotlivých prípadoch dôjde k prekročeniu limitov, bude táto situácia riešená v rámci osobitného eskalačného konania. Po identifikácii prekročenia limitu vypracuje Front Office a rizikové jednotky opatrenia, na navrátenie príslušného portfólia znova do limitu. Ak nebude možné odstrániť

prekročenie limitu v priebehu niekoľkých dní, bude aktivovaná funkcia trhového rizika pri zapojení nasledujúcej hierarchickej úrovne.

Regulačné rizikové miery, ktoré nie sú obsiahnuté v ekonomickej schopnosti niesť riziká, sú limitované a riadené osobitne. Medzi ne patria napr. Stressed VaR a IRC.

V rámci interného riadenia sú kryté všetky položky relevantné pre trhové riziká a spoločne sú riadené položky z obchodnej ako aj investičnej knihy. Pre účely regulácie bolo doplnené aj riadenie obchodnej knihy (podľa regulačných požiadaviek, vrátane menových a surovinových rizík investičnej knihy) na báze Stand-alone. S cieľom zabezpečiť dôsledné zobrazovanie rizikových ukazovateľov v správe sa všetky údaje o VaR vzťahujú na úroveň dôveryhodnosti 99 % a dobu držania 1 deň pri histórii 254 dní.

Obchodná kniha

V tejto časti nasledujú informácie o vývoji regulačných ukazovateľov trhového rizika v obchodnom portfóliu. Položky obchodnej knihy Commerzbank pozostávajú v zásade z oblastí Corporate Clients a Treasury. Hodnoty VaR zahŕňajú všetky riziká v rámci interného modelu VaR. Menšie jednotky v rámci skupiny Commerzbank využívajú pri Partial Use štandardné postupy regulačný účet kapitálu a tieto nie sú zobrazené vo vykázaných ukazovateľoch VaR.

Hodnota VaR sa v priebehu obchodného roka 2021 znížila z 12 miliónov eur na 7 miliónov eur. Dôvodom je, že extrémne scenáre súvisiace s koronavírusom z marca predchádzajúceho roka už neovplyvňujú časový rad pre výpočet VaR.

VaR portfólií v obchodnej knihe ¹ mil. €	2021	2020
Minimum	3	5
Priemerná hodnota	7	13
Maximum	20	31
Koncová hodnota v sledovanom roku	7	12

Profil trhového rizika je diverzifikovaný pre všetky triedy investícií.

Príspevok VaR podľa typov rizika v obchodnej knihe ¹ mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Úverové rozpätia	1	2
Úroky	2	4
Akcie	0	0
Mena	2	4
Suroviny	2	3
Celkom	7	12

Pre regulačné podloženie kapitálu sa vypočítavajú ďalšie rizikové ukazovatele. Medzi to patrí výpočet stresového VaR. Výpočet hodnoty Stressed VaR je založený na internom modeli a zodpovedá vyššie popísanej metodike VaR. Podstatný rozdiel spočíva v trhových údajoch používaných na ocenenie majetku. V rámci Stressed VaR sa oceňuje riziko aktuálneho pozicionovania v obchodnej knihe s trhovými pohybmi v stanovenom krízovom období z minulosti. Stanovené sledované krízové obdobie sa v rámci validácie modelov a schvaľovacích procesov priebežne kontroluje a v prípade potreby upravuje. V priebehu roka bolo sledované krízové obdobie nezmenené.

Profil trhového rizika Stressed VaR je takisto diverzifikovaný pre všetky triedy investícií. Zníženie rizika akciového kurzu vyplýva z predaja akciových obchodov. Zvýšenie v investičných triedach úroky a suroviny vyplýva zo zmien pozícií. Silné pohyby na trhu v kontexte pandémie ovplyvňujú hodnotu Stressed VaR v porovnaní s hodnotou VaR len v malom rozsahu, nakoľko hodnota Stressed VaR sa počíta z údajov z trhu v historickej krízovej dobe.

Príspevok VaR Stressed podľa typov rizika v obchodnej knihe mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Úverové rozpätia	7	3
Úroky	10	8
Akcie	1	1
Mena	5	7
Suroviny	16	9
Celkom	39	28

Okrem toho je riziko zhoršenia bonity ako aj riziká pri položkách obchodnej knihy kvantifikované na základe ukazovateľov Incremental Risk Charge a Equity Event VaR. Hodnota Incremental Risk Charge sa v priebehu roka 2021 zvýšila o 11 miliónov eur na 31 miliónov eur. Táto zmena vyplýva predovšetkým zo zmien položiek v segmente firemných klientov a Group Treasury.

Spôľahlivosť modelov trhového rizika sa denne monitoruje používaním postupov spätného testovania. Zistená hodnota VaR sa porovnáva so ziskami a stratami, ktoré vznikajú na trhu na základe skutočných cenových zmien. Táto hodnota VaR používaná pri spätnom testovaní a je založená na úplnej historickej simulácii a predstavuje všetky interné modely, ktoré sa používajú vo výkaze trhových rizík VaR pre požiadavku vlastných zdrojov na skupinovej úrovni. V tomto procese sa rozlišuje medzi variantmi spätného testovania „Clean P&L“ a „Dirty P&L“. Pri spätnom testovaní Clean P&L sa vo výkaze ziskov a strát zohľadňujú tie položky, ktoré tvorili základ pre výpočet VaR. Zisky a straty teda vyplývajú výhradne z cenových zmien, ktoré vznikli na trhu (hypotetické zmeny hodnoty portfólia). Pri spätnom testovaní Dirty P&L sa dodatočne analyzujú aj zisky a straty novo uzatvorených ako aj ukončených obchodov sledovaného obchodného dňa. Ak z toho vyplývajúca strata presiahne VaR, ide o negatívnu hodnotu spätného testovania. Zisky a straty z úpravy oceňovania a modelových rezerv sú podľa regulačných podmienok zohľadnené v rámci Dirty und Clean P&L. Ak z toho vyplývajúca strata je vyššia než hodnota VaR, hovoríme o negatívnej hodnote spätného testovania.

Ak vzniknutá strata presiahne hodnotu VaR, hovoríme o negatívnej hodnote spätného testovania. Analýza výsledkov spätného testovania prináša dôležité východiskové body pre kontrolu parametrov ako aj ďalšie zlepšenie modelu trhového rizika. Vo finančnom roku 2021 boli namerané 2 negatívne Clean P&L a 1 negatívny Dirty P&L. Odľahlé hodnoty čistého P&L sú spôsobené najmä mimoriadnymi cenovými výkyvmi v súvislosti s obchodovaním s emisnými certifikátmi CO₂. Nečistú odľahlú hodnotu P&L spôsobili najmä trhové pohyby úrokových sadzieb a cudzích mien.

Bolo preverené, že žiadna z mimoriadnych hodnôt pri Backtesting nebola spôsobená slabými stránkami modelu. Na základe spätného testovania hodnotia úrady dohľadu interné rizikové modely. Negatívne hodnoty sú klasifikované podľa semaforovej stupnice zadanej úradom dohľadu. Všetky

negatívne hodnoty (Clean P&L und Dirty P&L) na úrovni koncernu sa klasifikujú v rámci hodnotenia zadaného úradom pre dohľad a okamžite sa spolu s údajmi o rozsahu a príčine oznamujú úradu pre dohľad.

Keďže koncepcia VaR umožňuje predpovedanie možných strát na základe normálnych trhových pomerov, dopĺňa sa táto stratégia tzv. stresovými testami. Pomocou stresových testov sa meria riziko, ktorému je Commerzbank vystavená na základe nepravdepodobných, avšak napriek tomu pochopteľných udalostí. Takéto udalosti je možné simulovať pomocou extrémnych pohybov na rôznych finančných trhoch. Najdôležitejšie scenáre sa vzťahujú na podstatné zmeny úverových rozpätí, úrokových sadzieb a úrokových kriviek, devízových kurzov ako aj akciových kurzov a cien surovín. Príklady pre stresové testy sú kurzové straty všetkých akcií o 15 %, paralelné posunutie úrokovej funkcie alebo zmeny pri náraste tejto funkcie.

V rámci monitorovania rizika sa vykonávajú rozsiahle skupinové stresové testy a analýzy scenárov.

Jednotlivé súčasti interného modelu sa pravidelne validujú ohľadom ich primeranosti na meranie rizík. Osobitný význam pritom má identifikácia a odstraňovanie slabých miest v modeli.

Investičná kniha

Podstatnými hnacími prvkami trhového rizika v investičnej knihe sú portfóliá Treasury spolu s ich rizikami úrokových rozpätí, úrokovými a základnými rizikami.

V rámci riadenia trhového rizika sa spoločne posudzuje senzitivita Credit-Spread v investičnej a obchodnej knihe. Senzitivity Credit-Spread (1 bázičný bod Downshift) všetkých položiek cenných papierov a derivátov (bez úverov) boli na konci roka 2021 na úrovni 50 mil. eur (31. 12. 2020: 53 mil. eur).

Prevažná časť senzitivity Credit-Spread pripadá na položky cenných papierov, ktoré sú klasifikované ako Loans and Receivables (LaR). Zmeny trhových cien nemajú pri týchto pozíciách vplyv na rezervu na nové ocenenie a výkaz ziskov a strát.

S ohľadom na investičné knihy koncernu sa na základe zadaní úradov pre dohľad mesačnej simulujú dopady šokov súvisiacich so zmenami úrokov na ekonomickú hodnotu. Podľa Bankovej smernice zadal Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými službami dve neočakávané zmeny úrokov (+/- 200 bazických bodov), ktoré sú pre všetky banky jednotné, a štvrtročne musia banky zasielať výsledky týchto simulácií tomuto úradu. V scenári - 200 bazických bodov sa používa dolná časť úrokovej krivky na úrovni 0 (negatívne úseky úrokovej krivky ostávajú nezmenené).

Ako výsledok scenára + 200 bazických bodov bola k 31. 12. 2021 zistená potenciálna strata vo výške 2 523 mil. eur (31. 12. 2020: 2 776 mil. eur potenciálna strata) a výsledok scenára - 200 bazických bodov priniesol potenciálny zisk vo výške 746 mil. eur (31. 12. 2020: 343 mil. eur potenciálny zisk). Podľa toho sa Commerzbank nepovažuje za inštitúciu so zvýšeným rizikom úrokových zmien, keďže negatívne zmeny aktuálnych hodnôt predstavujú menej než 20 % regulačných vlastných prostriedkov.

Hodnoty senzitivity úrokov celej investičnej knihy (bez penzijných fondov) sú k 31. decembru 2021 na úrovni 7,3 miliónov eur za bazický bod znižujúcich sa úrokov (31. 12. 2020: 9,0 mil. eur).

Koncom roka 2021 bol dosiahnutý prvý významný míľnik reformy úrokových sadzieb. Zverejňovanie kotácií EONIA a Libor v menách britskej libry (GBP), japonského jenu (JPY) a švajčiarskeho franku (CHF) bolo ukončené, LIBOR v amerických dolároch (USD) so splatnosťou 1 mesiac, 3 mesiace, 6 mesiacov a 12 mesiacov môže pokračovať v existujúcich obchodoch až do polovice roku 2023. Pre nové obchody boli vytvorené procesné a technické predpoklady na používanie nových alternatívnych referenčných úrokových sadzieb. Až na niekoľko výnimiek boli podkladové zmluvy Libor upravené podľa nových trhových zvyklostí. „Strategická iniciatíva IBOR (Interbank Offered Rates) Transition“ spustená s cieľom implementovať reformu benchmarku bola dokončená podľa plánu v decembri 2021. Banka pokračuje v úlohách, ktoré je ešte potrebné vykonať, najmä v príprave nahradenia zostávajúceho USD LIBOR do júna 2023 v menšej projektovej analýze.

Súčasťou trhových rizík v investičnej knihe je aj riziko vyplývajúce z penzijných fondov. Portfólio penzijných fondov pozostáva z dobre diverzifikovanej investičnej časti a z poisť-

notechnických záväzkov. Na základe extrémne dlhého trvania záväzkov (modelácia cash-outflows za takmer 90 rokov) sa hlavná časť rizík celkového portfólia nachádza v dobe 15 a viac rokov. Hlavnými hnacími silami rizikami sú dlhodobé úroky v eurách, úverové rozpätia ako aj inflácia eura očakávaná na základe predpokladanej dynamiky penzií. Okrem toho musia byť zohľadnené akciové a menové riziká a riziká spojené s volatilitou. Diverzifikačné efekty medzi jednotlivými rizikami vedú k zníženiu celkového rizika, najmä úrokové a inflačné riziká sa čiastočne kompenzujú. Extrémne dlhé trvanie záväzkov predstavuje najväčšiu výzvu najmä pri zabezpečovaní rizík úverových rozpätí. To je založené na nedostatočnej trhovej likvidite príslušných zabezpečovacích produktov.

Riziká súvisiace s likviditou trhu

Riziko likvidity trhu označuje nebezpečenstvo, že v dôsledku nedostatočnej trhovej likvidity nie je možné zlikvidovať príj. zabezpečiť rizikové pozície včas, v požadovanom rozsahu a za primeraných podmienok.

V rámci koncepcie schopnosti banky niesť riziká sú zohľadnené riziká súvisiace s likviditou na trhu na strane jednej na základe stupňovania Value at Risk podľa kapitálového horizontu jedného roka a implicitne zohľadneného obdobia likvidity. Na strane druhej sú Dodatočné úpravy ocenenia súvisiace s rizikami a likvidity na trhu zohľadnené pri výpočte masy určenej na krytie rizík.

Riziká v oblasti likvidity

Pod rizikom likvidity rozumieme v užšom zmysle slova, že Commerzbank nebude schopná plniť svoje denné platobné povinnosti. V širšom zmysle riziko likvidity popisuje situáciu, kedy banka nebude schopná financovať budúce platby včas, v plnom rozsahu, v správnej mene a za podmienok bežných na trhu.

Stratégia a organizácia

Predstavenstvo schvaľuje obchodnú stratégiu a s tým spojenú toleranciu rizík banky. Realizácia tolerancie v oblasti rizík spojených s likviditou prebieha na základe definície obdobia pre rezervu a limitov. S cieľom dosiahnuť primeraný proces riadenia rizík spojených s likviditou predstavenstvo deleguje isté kompetencie a zodpovednosti v súvislosti s celokoncernovou stratégiou rizík spojených s likviditou na riziková a treasury funkciu.

Centrálny výbor Asset Liability Committee (ALCO) zodpovedá za limitovanie, analýzu a sledovanie rizík v oblasti likvidity ako aj za strategické pozicionovanie likvidity. Okrem výboru ALCO riziká sleduje aj Liquidity-Review-Forum (LRF) a riziková funkcia.

Riadenie rizík

Commerzbank používa na riadenie a sledovanie rizík v oblasti likvidity rozličné nástroje na základe interného modelu rizík v oblasti likvidity. Interný stresový scenár, ktorý tvorí základ modelu, zohľadňuje dopady stresového prípadu špecifického pre danú banku ako aj krízy na celom trhu. Záväzné regulačné požiadavky tvoria neoddeliteľnú súčasť riadiaceho mechanizmu.

Za operatívne riadenie rizík v oblasti likvidity zodpovedá Group Treasury spoločnosti Commerzbank. Tento odbor je zastúpený na všetkých podstatných lokalitách koncernu v tuzemsku aj v zahraničí a získava informácie od všetkých dcérskych spoločností. Commerzbank využíva na centrálné riadenie globálnej likvidity prístup Cash-Pooling. Tento zabezpečuje efektívne využívanie zdrojovej likvidity, a to vo všetkých časových zónach, nakoľko sa vo Frankfurtu, Londýne, New Yorku a Singapure nachádzajú jednotky z odboru Group Treasury. Monitorovanie rizík v oblasti likvidity prebieha na základe interného modelu rizík likvidity pomocou nezávislej rizikovej funkcie.

Na riadenie rizík v oblasti likvidity vytvorila banka indikátory včasného varovania. Tieto indikátory umožňujú banke včas začať s realizáciou vhodných opatrení na udržateľné zabezpečenie finančnej stability.

Koncentrácie rizík, najmä v prípade stresových situácií, môžu viesť k zvýšeným odlivom likvidity a tým aj k vyššiemu riziku likvidity. Koncentrácie rizík môžu v prostredí rozloženia rizík likvidity vystupovať v rôznych formách, napríklad s ohľadom na doby platnosti, vysokých jednotlivých veriteľov alebo mien. Na základe dôsledného sledovania a podávania informácií je možné včas rozoznať koncentrácie rizík v refinancovaní.

To platí aj pre platobné záväzky v cudzích menách. Okrem toho kontinuálne využívanie diverzifikovaného prístupu banky k zdrojom financovania, predovšetkým vo forme rôznych úložiek klientov a nástrojov kapitálového trhu, pôsobí proti koncentracii.

Okrem toho sa zabezpečuje, aby boli riziká súvisiace s cudzími menami sledované a aby Commerzbank plnila požiadavky na menovú kongruenciu vysoko likvidných aktív a odlivu čistej likvidity.

V prípade trhov orientovaného a/alebo idiosynkratického

V prípade krízy likvidity, ktorá je buď riadená trhom, alebo je idiosynkratická, pohotovostný plán likvidity stanovuje určité opatrenia, ktoré možno iniciovať v závislosti od povahy krízy buď prostredníctvom rozšírenej právomoci ministerstva financií konať, alebo prostredníctvom procesu obnovy plán obnovy. Pohotovostný plán likvidity je nezávislou súčasťou núdzového plánu a predchádza plánu obnovy. Pohotovostný plán likvidity aj ozdravný plán Commerzbank sa aktualizujú minimálne raz ročne, pričom sa počas roka pravidelne kontroluje hodnovernosť jednotlivých núdzových opatrení likvidity. Okrem toho pohotovostný plán likvidity jasne prideluje zodpovednosť za tok procesu v prípade núdze a špecifikuje všetky opatrenia, ktoré sa majú prijať.

Model rizika v oblasti likvidity

Centrálnou súčasťou riadenia rizík v oblasti likvidity je denný výpočet zmien likvidity. Predmetom tohto výpočtu je zobrazenie očakávaných budúcich deterministických alebo stochastických prílevov a odlevov finančných prostriedkov k rozhodujúcemu dňu, na ktorého základe sa stanovuje potreba likvidity alebo prebytok likvidity pre každé časové pásmo. Tento výpočet zahŕňa aj modelovanie trvalo dostupných podielov z úložiek klientov.

Bilancia zmien likvidity sa používa aj na odvodenie emisnej stratégie skupiny Commerzbank, ktorú realizuje odbor Group Treasury. Group Finance zodpovedá za zistenie a alokáciu nákladov na likviditu na základe bilancie zmien likvidity, ktoré sa potom stávajú súčasťou riadenia obchodných aktivít segmentov.

Na základe metodiky na riadenie rizík v oblasti likvidity sa primerane sledujú a obmedzujú riadiace mechanizmy, ako napr. indikátory zotavenia a včasného varovania. Pre bilanciu zmien likvidity platia limity vo všetkých časových pásmach. Koncernové limity sú rozložené na jednotlivé jednotky koncernu a meny. Interný model na riadenie rizík v oblasti likvidity bol doplnený o pravidelnú analýzu adverzných, reverzných a historických stresových scenárov.

Kvantifikácia a stresové testy

Commerzbank využíva na riadenie a sledovanie rizík v oblasti likvidity rôzne nástroje na základe interného modelu rizík v oblasti likvidity. Modelovanie rizík v oblasti likvidity zahŕňa okrem interných ekonomických úvah aj regulačné požiadavky podľa „Capital Requirements Regulation (CRR)“ ako aj podľa prísnejších požiadaviek podľa „Minimálnych požiadaviek na riadenie rizík“ (MaRisk)“. Commerzbank to zohľadňuje v rámci na riadenie rizík v oblasti likvidity a tým kvantitatívne definuje vôľu Commerzbank podstupovať riziká v oblasti likvidity definované predstavenstvom.

Interný stresový scenár, ktorý tvorí základ modelu, zohľadňuje dopady stresového prípadu špecifického pre danú banku ako aj krízy na celom trhu. Idiosynkratický scenár špecifický pre Commerzbank pritom simuluje stresovú situáciu, ktorá je odvodená z Rating-Downgrade o dva Notches. Trhový scenár je odvodený zo skúseností z krízy Subprime a simuluje externý šok na trhu. Podstatné hnacie sily rizík v oblasti likvidity v rámci oboch scenárov sú zvýšený odliv krátkodobých úložiek klientov, nadpriemerné čerpanie úverových línií, predĺženie aktívnych obchodov nevyhnutné na základe obchodno-politických záujmov, povinnosti doplnenia pri zabezpečených obchodoch ako aj využívanie vyšších rizikových zrážok z likvidnej hodnoty majetku. V rámci doplnenia k jednotlivým scenárom sa simulujú aj dopady kombinovaného scenára z idiosynkratických a trhovo špecifických dopadov na bilanciu zmien likvidity (položky čistej likvidity). Bilancia zmien likvidity sa zobrazuje pre celý horizont modelovania a riadi sa podľa viacstupňovej koncepcie. Táto bilancia umožňuje diferencované zobrazenie deterministických a modelovaných peňažných tokov na strane jednej ako aj zapojenie predĺžení na strane druhej.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazená bilancia zmien likvidity pri použití príslušného stresového scenára po dobu jedného príp. troch mesiacov. Pritom je zrejmé, že v porovnaní s jednotlivými scenármi v rámci kombinovaného scenára odteká podstatne viac likvidity. V jednomesačnom príp. trojmesačnom období zostáva k poslednému dňu roka 2021 pre kombinovaný scenár čistá likvidita vo výške 12,8 miliárd eur príp. 14,7 miliárd eur.

Čistá likvidita v stresovom scenári v miliardách €		31.12.2021	31.12.2020
Idiosynkratický scenár	1 mesiac	20,8	21,1
	3 mesiace	24,1	16,8
Trhový scenár	1 mesiac	24,1	23,3
	3 mesiace	26,0	16,9
Kombinovaný scenár	1 mesiac	12,8	14,7
	3 mesiace	14,7	8,4

Likvidné rezervy

Podstatné súčasti tolerancie rizík v oblasti likvidity sú obdobie, na ktoré sa vytvára rezerva, výška portfólia na tvorbu rezervy, ktoré sa udržiava za účelom kompenzácie neočakávaných krátkodobých únikov likvidity, ako aj limity v jednotlivých pásmach. Portfólio na tvorbu rezervy sa udržiava a sleduje osobitne od Treasury, aby bola v prípade stresovej situácie zabezpečená funkcia nárazníka. Portfólio na tvorbu rezervy sa refinancuje podľa tolerancie rizík v oblasti likvidity, aby bola zabezpečená potrebná rezerva počas celého obdobia, ktoré stanovilo predstavenstvo..

Banka vykázala ku koncu roka 2021 likvidnú rezervu vo forme vysoko likvidných aktív vo výške 60,0 miliárd eur. Toto portfólio likvidnej rezervy je financované podľa apetitú riziká v oblasti likvidity s cieľom zabezpečiť potrebnú výšku rezervy počas celého obdobia stanoveného predstavenstvom.

Časť tejto likvidnej rezervy sa drží v osobitnom portfóliu, ktorý riadi Treasury, aby bolo možné kryť odliv likvidity v prípadnom stresovom scenári a zabezpečiť platobnú schopnosť. Výška zatažového portfólia likviditných rezerv sa kontroluje a v prípade potreby upravuje v rámci denného výpočtu rizika likvidity.

Okrem toho banka udržiava tzv. portfólio Intraday-Likvidity, ktorého hodnota bola k rozhodujúceho dňu za rok 2021 vo výške 6,1 miliárd eur (31. 12. 2020: 6,1 miliárd eur).

Likvidné rezervy z vysoko likvidných aktív pozostávajú z nasledovných troch častí:

Likvidné rezervy z vysoko likvidných aktív v miliardách €	31.12.2021	31.12.2020
Vysoko likvidné aktíva	60,0	94,8
z toho Level 1	56,3	85,6
z toho Level 2A	3,4	8,6
z toho Level 2B	0,3	0,6

Ukazovatele likvidity

V obchodnom roku 2020 sa interné ukazovatele rizík v oblasti likvidity Commerzbank, vrátane regulačného pomeru Liquidity Coverage Ratio (LCR), nachádzali vždy nad limitmi, ktoré stanovilo predstavenstvo. To isté platí aj pre splnenie tzv. „doby prežitia“ zadanej MaRisk ako aj externého nariadenia o likvidite..

Hodnota regulačného LCR je zapracovaná ako nevyhnutná vedľajšia podmienka do interného modelu riadenia rizík v oblasti likvidity. Ukazovateľ LCR sa vypočítava ako podiel likvidných aktív a čistých úbytkov likvidity za stresových podmienok. Pomocou tohto ukazovateľa sa miera, či istá finančná inštitúcia disponuje dostatočným likvidným vankúšom na samostatné prekonanie možnej nerovnováhy medzi prísunom a úbytkom likvidity za stresových podmienok po dobu 30 kalendárnych dní.

V uplynulom roku Commerzbank ku každému rozhodujúce dňu výrazne prekročila požadovanú minimálnu kvótu 100%. K poslednému dňu v roku 2021 bola priemerná hodnota LCR za posledných 12 mesiacov na úrovni 145,1 % (31. 12. 2020: 135,7 %).

Banka definovala príslušné limity a indikátory včasného rozoznávania rizík, aby zabezpečila dodržiavanie minimálnych požiadaviek LCR.

Prevádzkové riziká

Prevádzkové riziko (OpRisk) je v rámci Commerzbank podľa ustanovení Smernice o vybavení bánk vlastným kapitálom definované ako nebezpečenstvo strát, ktoré vzniknú v dôsledku neprimeranosti alebo zlyhania interných postupov a systémov, ľudí alebo v dôsledku externých udalostí. Táto definícia zahŕňa okrem iného právne riziká, personálne riziká, IT riziká, outsourcingové riziká alebo daňové riziká, ako aj produktové riziká, behaviorálne riziká a environmentálne riziká v oblasti Social Governance (ESG). Strategické riziká a reputačné riziká nie sú stredobodom tejto definície. Riziko compliance a kybernetické riziko sa v Commerzbank na základe zvýšeného ekonomického významu riadi ako osobitný druh rizika. Straty z rizík compliance však naďalej podľa CRR vchádzajú do modelu na zisťovanie regulačného a ekonomického kapitálu pre prevádzkové riziká.

Stratégia a organizácia

V rámci Commerzbank sú témy prevádzkové riziká a Governance interného kontrolného systému (IKS) organizačne a metodicky úzko prepojené. Toto prepojenie prebieha na tom pozadí, že v mnohých prípadoch prevádzkových rizík sú príčiny v súvislosti so zlyhaním kontrolných mechanizmov. Tým účinný interný kontrolný systém prispieva k znižovaniu príp. eliminácii prevádzkových rizík. Naopak ponúka systematika pre prevádzkové riziká možnosť, aby bol interný kontrolný systém orientovaný na riadenie operatívnych rizík. Posilnenie interného kontrolného systému predstavuje podstatný pilier za účelom aktívneho zníženia / eliminácie prevádzkových rizík. Ďalší rozvoj interného kontrolného systému predstavuje podstatný pilier v rámci proaktívneho znižovania prípadne zamedzovania prevádzkových rizík.

Výbor Group OpRisk Committee Commerzbank sa stretáva štyrikrát do roka pod vedením Chief Risk Officer (CRO) a zaoberá sa riadením prevádzkových rizík. Na tomto pozadí funguje výbor pre prevádzkové riziká aj s ohľadom na tieto štandardy ako najvyššie eskalačné a rozhodovacie grémium pod predstavenstvom. Výbor sa zaoberá riadením prevádzkových rizík v jednotlivých jednotkách, štruktúrovanou analýzou tém, ktoré sa dotýkajú prevádzkových rizík, napríklad stratami ako aj definovaním prípadne nevyhnutných opatrení príp. odporúčaní pre konania.

Stratégia operatívnych rizík Commerzbank je každý rok prehodnocovaná predstavenstvom Commerzbank na základe jej prediskutovania a hlasovania vo výbore Group OpRisk Committee. Táto stratégia popisuje rizikový profil, hraničné piliere požadovanej rizikovej kultúry (vrátane rizikových limitov), riadiaci rámec a opatrenia Commerzbank týkajúce sa operatívnych rizík.

Organizačne je riadenie prevádzkových rizík založené na troch za sebou nasledujúcich úrovniach („tri obranné línie“), ktorých cieľená interakcia je rozhodujúca pre dosiahnutie zadaných strategických cieľov.

Riadenie rizík

Commerzbank aktívne riadi prevádzkové riziká s cieľom systematicky identifikovať profil prevádzkového rizika a koncentrácie rizík a s cieľom definovať, prioritizovať a realizovať opatrenia na znižovanie rizík.

Prevádzkové riziká sa vyznačujú asymetrickým rozdelením škôd, to znamená, že prevažný podiel škôd je spojený s nízkou výškou škôd, kým jednotlivé škody s veľmi nízkou pravdepodobnosťou výskytu môžu spôsobiť rozsiahle škody. Z toho vyplýva nevyhnutnosť limitovať vysoký potenciál škôd a na druhej strane aktívne riadiť pravidelné očakávanie škôd.

Commerzbank pre tento účel vyvinula viacstupňový systém, ktorý integruje definované veličiny na limitovanie ekonomického kapitálu (riziková kapacita) do veličín na operatívne riadenie (chuť podstupovať riziká / tolerancia riziká). Tento systém dopĺňajú pravidlá pre transparentné a vedomé preberanie a schvaľovanie jednotlivých riziká (akceptovanie riziká).

V rámci riadenia prevádzkových riziká sa každoročne hodnotí interný kontrolný systém banky a vykonáva Risk Scenario Assessment. Okrem toho sa priebežne analyzujú škodové udalosti v oblasti prevádzkových riziká a podrobujú sa testovaniu interného kontrolného systému. V prípade škodových udalostí sa realizujú aktivity Lessons-Learned. Rovnako sa vykonáva systematické hodnotenie externých udalostí v oblasti prevádzkových riziká konkurentov.

Od štvrtého štvrtroka 2021 Commerzbank meria regulačný kapitál pomocou štandardizovaného prístupu (SA) a ekonomický kapitál pre operačné riziká pomocou špeciálneho interného modelu. Na tomto základe rizikovo vážené aktíva z operačných riziká dosiahli na konci štvrtého štvrtroka 2021 hodnotu 19,8 miliardy EUR (31. december 2020: 18,3 miliardy eur). Nárast je charakterizovaný zmenou prístupu z pokročilého prístupu merania (AMA) na štandardný prístup. Ekonomicky potrebný kapitál predstavoval 1,5 miliardy eur. Interný model použitý na to zodpovedá predchádzajúcemu AMA. Porovnanie s predchádzajúcim rokom (31. december 2020: 1,5 mld. eur) ukazuje stabilný vývoj.

Nasledujúca tabuľka poskytuje prehľad o rizikových aktívach a ekonomicky nevyhnutnom kapitále podľa segmentov:

v miliardách €	31.12.2021		31.12.2020	
	Rizikové aktíva	Ekonom. nevyhnutný kapitál	Rizikové aktíva	Ekonom. nevyhnutný kapitál
Súkromní klienti a podnikatelia	10,3	0,8	6,1	0,5
Firemní klienti	4,9	0,3	7,4	0,6
Ostatné a konsolidácia	4,6	0,4	4,8	0,4
Koncern	19,8	1,5	18,3	1,5

Z incidentov v oblasti prevádzkových riziká vyplynulo ku koncu obchodného roka 2021 zaťaženie vo výške cca 1 136 mil. eur (celý rok 2020: 345 mil. eur). Výsledky boli poznačené škodami v kategórii „Produkty a obchodné praktiky“. Tu je potrebné okrem iného uviesť rezervu mBank na právne riziká súvisiace s úverovými zmluvami CHF, ktorá predstavuje dôležitú hnaciu silu pre nárast uvedenej hodnoty v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Okrem toho sa v kontexte projektu zhmotnili riziká súvisiace s procesom.

Realizované straty z operačných riziká v dôsledku Corony zahŕňajú iba nákladové položky. Stále neexistujú žiadne známky škôd spôsobených narušením základných bankových procesov. V súlade s regulačnými požiadavkami bolo v roku 2021 prerušené vykazovanie týchto opakujúcich sa nákladových položiek. Sú súčasťou „nového normálu“, s ktorým sa počítalo vo viacročnom pláne.

Incidenty v oblasti prevádzkových riziká ¹ mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Interný podvod	- 1	1
Externý podvod	35	9
Škody na majetku a systémové výpadky	2	29
Produkty a obchodné praktiky	738	277
Procesné podvody	352	29
Pracovné pomery	9	0
Koncern	1 136	345

¹ Vzniknuté straty a rezervy, pri odpočítaní výnosov a splatení vyplývajúcich z prevádzkových riziká.

Štruktúrované, centrálné a decentrálné výkazníctvo zabezpečuje, aby bolo vedenie banky a segmentov, členovia výboru OpRisk ako aj úrady dohľadu pravidelne, aktuálne a rozsiahlo informované o prevádzkových rizikách. Správy o prevádzkových rizikách sa vyhotovujú za každý mesiac a štvrtok a sú súčasťou rizikového výkazníctva určeného pre predstavenstvo. Tieto správy obsahujú popis aktuálnych riziká segmentov, dôležité udalosti spojené so stratami, aktuálne analýzy riziká, vývoj kapitálovej potreby ako aj stav začatých opatrení. Prevádzkové riziká pritom tvoria súčasť pravidelného vykazovania riziká, ktoré sa predkladá predstavenstvu a rizikovému výboru dozornej rady.

Ostatné riziká

Za účelom splnenia druhého piliera Bazilejského rámca sa v rámci Minimálnych požiadaviek na riadenie rizík vyžaduje celostné sledovanie rizík a tým aj zohľadňovanie nekvantifikovateľných rizikových kategórií. Tieto v rámci Commerzbank podliehajú kvalitatívnemu riadiacemu a controllin- govému procesu. Nižšie uvedené druhy rizík spadajú až na riziká v oblasti Compliance, modely rizík a kybernetické riziká do oblasti zodpovednosti CRO.

Právne riziká

Právne riziká spadajú podľa CRR pod prevádzkové riziká. Právne riziká vznikajú pre koncern Commerzbank v prvom rade vtedy, ak nie je možné z právnych dôvodov presadiť nároky banky alebo ak sa presadzujú nároky voči banke, nakoľko neboli dodržané platné právne predpisy alebo ak sa tieto po uzatvorení obchodu zmenili.

Aj poskytovanie bankových a finančných služieb, pri ktorých musia byť dodržiavané ustanovenia bankového dohľadu, môže viesť k právnym rizikám. Toto riziko môže existovať aj vo forme nariadení alebo sankcií, ktoré vydávajú alebo ukládajú úrady, pod ktorých dohľad Commerzbank na celom svete spadá. Právne riziko ďalej existuje pri realizovaných stratách príp. rezervách, ktoré vyplývajú zo žalôb vedených proti Commerzbank (pasívne procesy). Žaloby podávané spoločnosťou Commerzbank (aktívne procesy) spravidla nepredstavujú prevádzkové, ale úverové riziko, takže riziko straty je v tomto prípade kompenzované opravnými položkami. Náklady na právne vymáhanie (súdne náklady a náklady na činnosť advokátov) pri aktívnych procesoch sa však zaraďujú medzi právne riziká.

Organizácia V rámci Commerzbank zodpovedá za riadenie celokoncernového právneho rizika Group Legal. Všetci práv- nici pracujúci v rôznych lokalitách v rámci Group Legal, práv- nici na právnych oddeleniach tuzemských a zahraničných dcérskych spoločností a – ak je to aplikovateľné – právnici v zahraničných pobočkách majú ako manažéri právneho rizika za úlohu identifikovať a riadiť právne riziko v rámci Commerzbank na celom svete a v celom koncerne.

Riadenie rizík Manažéri právneho rizika v koncerne majú za úlohu včas identifikovať právne riziká a z toho vyplývajúce možné straty, nachádzať možnosti riešenia za účelom vyhnutia sa stratám alebo za účelom ich minimalizácie

a aktívne sa podieľať na rozhodnutiach týkajúcich sa práv- nych rizík. V rámci svojich oblastí zodpovednosti musia byť neustále informovaní o všetkých právnych zmenách alebo nových poznatkoch a zároveň musia informovať dotknuté obchodné jednotky o dopadoch na právne riziko ako aj o potrebe konania, ktorá z týchto skutočností vyplýva.

Manažéri právneho rizika sú zodpovední za vytváranie príp. úpravu rezerv pre právne riziká a sledujú nové a prebieha- júce súdne spory.

Pri pasívnych procesoch sa rezervy tvoria na základe ocene- nia rizika zo strany príslušného manažéra právneho rizika. Riziko očakávanej straty pritom spravidla zodpovedá výške rezervy, ktorá má byť vytvorená. S cieľom odhadnúť očaká- vanú stratu musí byť po každom významnom úseku v konaní vyhodnotené, akú čiastku by banka musela uhradiť, ak by spor v danom momente ukončila formou zmieru. Pri aktív- nych procesoch sa vytvárajú rezervy len na očakávané náklady na súdne poplatky a náklady na činnosť advokáta.

Group Legal raz štvrtročne informuje v správe o právnych rizikách o všetkých podstatných súdnych konaniach a o vývoji právneho rizika. Adresátom tejto správy je manažment banky, interné a externé dozorné orgány ako aj výbor OpRisk.

Aktuálny vývoj Commerzbank AG a jej dcérske spoločnosti sú konfrontované rôznymi súdnymi konaniami, nárokmi a úradnými vyšetrovaniami (právne konania), ktoré sa dotý- kajú rozličných tém. Ide napríklad o nesprávne príp. chybné poradenstvo, neúčinné zriadenie zábezpek a /alebo ich vyu- žitie, spory týkajúce sa financovania úvermi, vyšetrovanie orgánmi USA, napr. z dôvodu porušenia sankcií, spory o úhrade variabilných zložiek mzdy, prípadné nároky na firemné dôchodkové zabezpečenie, údajne nesprávne účto- vanie a bilancovanie, uplatňovanie pohľadávok z daňových skutočností, údajne chýbajúce prospekty v emisných obcho- doch ako aj žaloby podané akcionármi a investormi poskytu- júcimi finančné zdroje, ako aj vyšetrovania zo strany americk- ých úradov. Pritom môžu zmeny alebo sprísnenia jurisdikcie napr. v oblasti súkromných klientov viesť k ďalším nárokom voči Commerzbank alebo jej dcérskym spoločnostiam. V súdnych konaniach sa uplatňujú predovšetkým nároky na náhradu škody príp. spätná realizácia uzatvorených zmlúv. Ak by boli niektoré alebo viaceré žaloby akceptované, vznikli by sčasti značne vysoké náhrady škody, náklady na likvidá-

ciu alebo iné opatrenia spojené so značnými nákladmi. Úrady dohľadu a iné úrady v rôznych krajinách, v ktorých pôsobia alebo pôsobili Commerzbank Aktiengesellschaft a jej dcérske spoločnosti, už niekoľko rokov vyšetrojú manipulácie a iné nepravidłnosti súvisiace s fixáciou devízových kurzov a devízovými obchodmi vo všeobecnosti. V dôsledku týchto aktivít rozbehli tieto úrady aj kontroly voči Commerzbank Aktiengesellschaft alebo sa na Commerzbank Aktiengesellschaft obrátili so žiadosťami o poskytnutie informácií. Commerzbank Aktiengesellschaft spolupracuje v plnom rozsahu s týmito úradmi a už dlhšie obdobie vedie vlastné šetrenia. Finančné dopady z týchto skutočností nie je možné vylúčiť.

Prokuratúra Frankfurt vyšetrouje akciové obchody realizované okolo dňa rozhodujúceho pre vyplatenie dividend (obchody Cum-Ex) Commerzbank a bývalej Dresdner Bank. Commerzbank už koncom roka 2015 zadala vypracovanie forenzej analýzy o obchodoch Cum-Ex, ktorá ohľadom akciových obchodov Commerzbank bola ukončená začiatkom roka 2018 a ohľadom akciových obchodov bývalej Dresdner Bank v septembri 2019. Všetky dodatočné daňové nároky zo strany daňových úradov sú vyrovnané.

Od septembra 2019 sa v Commerzbank vykonáva osobitné vyšetrovanie zo strany Prokuratúry Kolín ohľadom obchodov Cum-Ex. Prokuratúra Kolín vyšetrouje podozrenie, že banka (vrátane Dresdner Bank) sa v rozličných roliach podieľala na obchodoch Cum-Ex, okrem iného aj tým, že tretím osobám dodávala akcie. V tomto konaní podľa súčasných informácií nejde o vlastné nároky Commerzbank na započítanie dane vo vzťahu k dani z kapitálových výnosov a solidárneho príspevku na dividendy.

V súvislosti s vyšetrovaním obchodov „Cum-Ex“ banka v plnom rozsahu spolupracuje s vyšetrovacími orgánmi. Momentálne nie je možné predpovedať, či a v akom rozsahu z toho vyplynie pre banku záťaž.

Na základe listu zverejneného v roku 2017 Federálnym ministerstvom financií (BMF) o „cum-cum transakciách“ sa daňová kontrola vyjadrila k nakladaniu s týmito transakciami formou kontrolných pripomienok. Daňový úrad primerane znížil zápočet dane z kapitálových výnosov. V dôsledku toho Commerzbank AG vytvorila opravné položky k uznaným úverovým pohľadávkam alebo vytvorila dodatočné opravné položky s ohľadom na možné nároky na splatenie, aby plne

a primerane odrážala zmenenú rizikovú situáciu. List BMF o „transakciách cum-cum“ z 9. júla 2021 bol teraz revidovaný. Vzhľadom na potenciálny vplyv listu BMF bola rezerva v druhom štvrťroku 2021 upravená. Podľa súčasných poznatkov sú daňové riziká vyplývajúce z tohto komplexu problémov dostatočne pokryté. Nedá sa úplne vylúčiť, že popri rezervách zriadených bankou budú existovať ďalšie záťaže.

S ohľadom na výpožičky cenných papierov Cum-Cum je Commerzbank vystavená nárokmi tretích osôb na náhradu odvolaných nárokov na zaúčtovanie. Vyhliadky na úspech týchto nárokov považuje Commerzbank na základe vykonaných analýz ako skôr nepravdepodobné, avšak nie vylúčené. V týchto prípadoch by mohli na základe našich odhadov vzniknúť finančné dopady vo forme vyšších dvojmiestnych miliónových čiastok. Nie je možné úplne vylúčiť, že v rámci ďalšieho vývoja, napr. na základe vyhodnotenia zo strany finančných úradov a finančných/civilných súdov, bude výsledkom iné hodnotenie situácie.

Proti dcérskej spoločnosti Commerzbank pripustil poľský súd v máji 2017 súhrnnú žalobu vo veci údajnej neúčinnosti indexačných klauzúl v zmluvách o pôžičkách vo švajčiarskych frankoch (CHF). V októbri 2018 bola súhrnná žaloba v prvej inštancii v plnom rozsahu zamietnutá. Žalobcovia podali odvolanie voči rozsudku. K súhrnnej žalobe sa pripojilo celkom 1 731 žalobcov. Odvolací súd čiastočne zrušil a vrátil rozsudok nižšieho súdu, ktorým bola hromadná žaloba v celom rozsahu zamietnutá; súd prvého stupňa medzitým žalobu zamietol, stále sú možné odvolania.

Nezávisle od toho podávajú na dcérsku spoločnosť Commerzbank viacerí dlžníci žalobcu z rovnakých dôvodov. Okrem súhrnnej žaloby bolo k 31. 12. 2021 podaných 13 036 ďalších samostatných konaní (31. 12. 2020: 6 870). Dcérska spoločnosť sa bráni akejkolvek žalobe. V niektorých prípadoch dcérska spoločnosť podala protinávrh na odmenu za poskytnutie kapitálu.

Dcérska spoločnosť sa ohradila voči každej žalobe. Judikatúra poľských súdov týkajúca sa pôžičiek s indexačnými klauzulami je doteraz nejednotná. K 31.12.2021 bolo v jednotlivých konaniach proti dcérskej spoločnosti vynesených 473 právoplatných rozsudkov, z toho 82 bolo rozhodnutých v prospech dcérskej spoločnosti a 391 bolo rozhodnutých v neprospech dcérskej spoločnosti. 227 konaní na súdoch druhej inštancie bolo prerušených z dôvodu právnych prob-

lémov pred poľským najvyšším súdom a Európskym súdnym dvorom (ESD).

Najvyšší súd v Poľsku na neverejnom zasadnutí 7. mája 2021 v senáte zloženom zo siedmich sudcov rozhodol o otázkach ombudsmana poľského orgánu bankového dohľadu o povahe vzájomných pohľadávok strán a o štatúte obmedzenia. Podľa hodnotenia banky rozsudok nemení súčasné hodnotenie rizika.

Zasadnutie občianskeho senátu poľského Najvyššieho súdu o zmluvách o pôžičke vo švajčiarskych frankoch s indexovými doložkami sa konalo 2. septembra 2021. Otázky, ktoré predložil jeho predseda, neboli zodpovedané; namiesto toho boli ESD položené otázky o zákonnosti procesu menovania nových sudcov. Ďalší priebeh konania a výsledok sú otvorené.

Dňa 29. apríla 2021 vydal Európsky súdny dvor rozsudok (C-19/20) o piatich otázkach, ktoré poľský súd predložil na začatie prejudiciálneho konania v konaní proti inej banke. Podľa hodnotenia banky rozsudok nemení súčasné hodnotenie rizika. Na Európskom súdnom dvore sa čaká na ďalšie predbežné rozhodnutia o úveroch s doložkami o indexácii, z ktorých dve sa týkajú konania proti dcérskej spoločnosti. Rozhodnutia sa očakávajú až v druhej polovici roku 2022.

V decembri 2020 bol oznámený návrh miestneho regulátora na konverziu úverov v cudzej mene na úvery v miestnej mene.

V decembri 2021 predložila dcérska spoločnosť porovnávaciu ponuku reprezentatívnej skupine 1 278 zákazníkov s aktívnymi zmluvami. Maximálne hypotetické náklady by boli 645,5 milióna eur, ak by ponuku prijali všetci zákazníci s aktívnym kreditom. Dcérska spoločnosť vyhodnotí výsledky pilotného projektu a zanalyzuje ďalšie možnosti činnosti.

Na pozadí doteraz nejednotnej judikatúry, malého počtu definitívnych rozsudkov a očakávaného zásadného rozhodnutia najvyššieho súdneho dvora, ako aj európskeho súdneho dvora je výška rezervy pre tieto témy závislá od vlastného uváženia. Do 31. decembra 2020 sa právne riziká v súvislosti s úverovými zmluvami vo švajčiarskych frankoch s indexovými doložkami zohľadňovali v celom rozsahu v súlade s IAS 37. Úvery vo švajčiarskych frankoch, ktoré neboli úplne splatené, sa teraz vykazujú najmä v súlade s IFRS 9. Účtovná metóda nebola upravená o úvery a právne náklady, ktoré už boli úplne splatené; tieto sa budú naďalej účtovať v súlade

s IAS 37. V prípade úverov, ktoré ešte nie sú úplne splatené, sa právne riziká zohľadňujú priamo pri odhade peňažných tokov v hrubej účtovnej hodnote pohľadávok. Účtovanie podľa IFRS 9 predstavuje trhovú prax na domácom trhu dcérskej spoločnosti a zvyšuje tak porovnateľnosť s účtovnými závierkami ostatných účastníkov trhu, ako aj porovnateľnosť zo strany poľského regulátora. Aplikovaním IFRS 9 namiesto IAS 37 sa tak sprostredkujú relevantnejšie informácie. Metóda oceňovania použitá na odhad vplyvu na peňažné toky očakávané z úverov zostala v podstate nezmenená v porovnaní s predchádzajúcou metódou oceňovania.

K 31. decembru 2021 malo portfólio úverov denominovaných vo švajčiarskych frankoch, ktoré neboli úplne splatené, účtovnú hodnotu 9,1 miliardy PLN; portfólio, ktoré už bolo splatené, predstavovalo v čase jeho vydania 7,3 miliardy poľských zlotých. Celkovo bola v koncerne vytvorená rezerva vo výške 899 miliónov EUR na riziká vyplývajúce z komplexu, vrátane potenciálnych platieb za vyrovnanie a skupinovej žaloby. Opravné položky na jednotlivé súdne spory boli v predchádzajúcom roku vo výške 312,9 milióna eur. Okrem toho sú v účtovnom roku zohľadnené náklady na aktívne nároky vo výške 18,7 milióna eur.

Metodika na zistenie rezervy je založená na parametroch, ktoré sú založené na slobodných rozhodnutiach a sčasti sú spojené so závažnými neistotami. Podstatné parametre sú odhadovaný celkový počet žalobcov, pravdepodobnosť, že proces bude v poslednej inštancii prehratý, výška straty ako aj vývoj výmenných kurzov. Výkyvy parametrov ako aj ich vzájomné súvislosti môžu viesť k tomu, že rezerva bude musieť byť v budúcnosti ohľadom hodnoty v podstatnej miere upravená.

Ďalšou zložkou pri stanovení rezervy je očakávanie vývoja rokovaní o urovnaniach. K dátumu zostavenia účtovnej závierky dcérska spoločnosť zaúčtovala riziká spojené s budúcimi platbami vyrovnania vo výške 219,7 mil. Suma zodpovedá 34 % maximálnych nákladov na vysporiadanie podľa metódy výpočtu použitej v pilotnom projekte. Na určenie rezervy na program vyrovnania dcérska spoločnosť predpokladá, že maximálna miera akceptácie nepresiahne 34 % aktívnych zmlúv. Ak sa miera akceptácie zmení o +/- 1 percentuálny bod a všetky ostatné relevantné predpoklady zostanú nezmenené, rezerva na porovnávací program by sa zvýšila o +/- 6,5 mil.

zmeniť eurá.

K rozhodujúcemu dňu odhadla dcérska spoločnosť riziko podlahnutia riziku, ktoré je založené aj na expertných odhadoch banky, ktoré sú podporené právnymi posudkami a budúcich tendenciách judikatúry.

Za domnienky inak nezmenených parametrov vznikajú nasledovné senzitivity týkajúce sa podstatných parametrov, na ktorých je založená tvorba rezerv:

- počet budúcich žalobcov sa zvýši o 1 % dlžníkov: zmena rezerv + 15 mil. eur.
- pravdepodobnosť rozsudku na súde poslednej inštancie, ktorý by bol pre dcérsku spoločnosť nevýhodný, sa zmení o +/- 1 percentuálny bod: zmena rezerv +/- 12 mil. eur.
- predpokladaná vážená priemerná strata sa zmení o +/- 1 percentuálny bod: zmena rezerv +/- 8 mil. eur.

V apríli 2021 Spolkový súdny dvor rozhodol v konaní proti inej banke o takzvanom mechanizme zmeny AGB a vyhlásil príslušné sekcie bánk AGB za neplatné. Tento mechanizmus stanovoval, že súhlas zákazníka s určitými zmenami zmluvy bol akceptovaný po určitom čase, ak zákazník nevzniesol námietky. Banka preskúmala vplyv tejto judikatúry na jej obchodné oblasti a produkty, pretože v dôsledku zavedeného mechanizmu zmeny AGB alebo zvýšených poplatkov pre spotrebiteľov môžu byť neúčinné. Banka má na tento účel zriadenú centrálu, ktorá sa problematikou rozsudku zaoberá konsolidovaným spôsobom. V dôsledku toho boli dotknutým zákazníkom poskytnuté jasné a zrozumiteľné informácie a bolo vytvorené zákaznícke rozhranie na refundáciu neoprávnene účtovaných poplatkov. Koordinuje sa aj potrebná nová dohoda o podmienkach v podnikaní existujúcich zákazníkov. Banka vytvorila rezervu na pohľadávky klientov.

Niektoré z týchto konaní môžu mať sčasti dopady na dobré meno Commerzbank a jej dcérskych spoločností. Koncern tvorí rezervy pre tieto konania, ak predpokladá záväzky v tejto súvislosti a ak je možné výšku záväzkov dostatočne presne stanoviť. Keďže tieto konania sú spojené so značnými neistotami, nie je možné vylúčiť, že rezervy vytvorené pre právne konania budú po vydaní konečných rozhodnutí čiastočne nedostatočné. V dôsledku týchto skutočností môžu vzniknúť značné dodatočné náklady. To platí pre právne konania, pre ktoré z pohľadu koncernu nebolo potrebné vytvoriť žiadne rezervy. Aj keď definitívne rozhodnutie týkajúce sa jednotlivých právnych konaní môžu ovplyvniť výsledok a peňažné toky Commerzbank v istom sledovanom období, nemajú

z nich vyplývajúce záväzky podľa nášho vyhodnotenia dlhodobý dopad na výnosovú, finančnú a majetkovú situáciu.

Riziká v oblasti Compliance

Riziká v oblasti Compliance spadajú pod prevádzkové riziká podľa CRR. Commerzbank chápe a uznáva existenciu rizík v oblasti Compliance v jej globálnych obchodoch, ktoré môžu byť celkovo a osobitne v rámci finančnej kriminality zneužitú. Riziko v oblasti Compliance zahŕňa oblasti prania špinavých peňazí, financovania terorizmu, sankcie/embargá, compliance v oblasti cenných papierov ako aj podvody a korupciu a boj proti napomáhaniu daňovým únikom.

Predstavenstvo spoločnosti Commerzbank aktívne podporuje kultúru Compliance a príslušné hodnoty zakotvila do pravidiel správania (Kódex správania).

Organizácia Group Compliance riadi predstavenstvo, konkrétne člen predstavenstva zodpovedný za Group Compliance; zodpovedá sa priamo voči predstavenstvu. Člen predstavenstva zodpovedný za Group Compliance je podľa § 87 (5) Zákona o cenných papieroch, MaComp (minimálne požiadavky na funkciu Compliance) ods. BT 1.1 aj „splnomocnenec pre oblasť Compliance“ a podľa § 25h (7) Zákona o úverovaní, §§ 7 a 9 Zákona o praní špinavých peňazí je zároveň „splnomocnenec pre pranie špinavých peňazí“ koncernu a ako taký podlieha dohľadu zo strany Spolkového úradu pre dohľad nad finančnými službami (BaFin).

Group Compliance zodpovedá za:

A. štyri typy rizík Compliance:

- (1) boj pri praní špinavých peňazí/boj proti financovaniu terorizmu,
- (2) sankcie a embargá,
- (3) podvod, boj proti podplácaniu a korupcii,
- (4) Markets Compliance

ako aj

B. Ďalšie úlohy:

- zodpovednosť za koordináciu požiadaviek z MaRisk ods. 4.4.2 („funkcia MaRisk Compliance“),
- nezávislý výkon interných osobitných vyšetrovaní, ktoré sú relevantné pre oblasť Compliance.

Zodpovednosti za záväzky týkajúce sa režimov Qualified Intermediary (QI), Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA), Common Reporting Standard (CRS) a na zamedzenie napomáhania krátenia daní (Anti-Tax Evasion Facilitation, ATEF) boli v októbri 2020 združené v rámci funkcie Group-Tax a tak už teraz nepatria medzi ďalšie úlohy Group Compliance. Príslušná úloha QI a FATCA Responsible Officers sa v polovici roka 2022 rovnako prevádza na Group Tax. V zahraničných lokalitách zostávajú úlohy a zodpovednosti týkajúce sa úloh súvisiacich s ATEF v rámci celkovej zodpovednosti skupinovej dane touto štruktúrnou zmenou nedotknuté a budú ich tam naďalej vykonávať miestne oddelenie pre dodržiavanie predpisov skupiny.

Riadenie rizík Za účelom zamedzenia compliance rizík Commerzbank zaviedla zabezpečovacie systémy a kontroly, ktoré sa dotýkajú obchodných činností, klientov, produktov a procesov. Všetky tieto postupy na dodržiavanie podstatných právnych predpisov a zadaní sa celkovo označujú ako systém na riadenie compliance. Commerzbank sa pri formovaní tohto systému riadi podľa štandardu „Zásady riadnej kontroly systémov na riadenie compliance“ (IDW PS 980), ktoré vydal Inštitút audítorov, a podľa regulačných predpisov platných v krajinách relevantných pre výkon obchodných činností Commerzbank. Za účelom zohľadnenia osobitostí Commerzbank sú z týchto zásad odvodené individuálne štandardy compliance pre Commerzbank. Podstatným prvkom globálneho riadenia rizík a kultúry rizík v Commerzbank je zásada „Three Lines of Defence“ (troch obranných línií). Podľa tejto zásady nie je obrana proti neželaným rizikám v oblasti compliance obmedzená na spracovávanie compliance funkcie (Group Compliance). Organizačné a kontrolné prvky sú zabudované do troch za sebou uložených úrovní. Commerzbank vytvorila rozsiahlu štruktúru výborov pre otázky Compliance, ktorá zahŕňa grémiá v rámci funkcie Compliance ako aj výbory presahujúce jednotlivé segmenty. Group Compliance ako druhá obranná línia kontroluje primeranosť a účinnosť konaní a kontrol prvej obrannej línie a hodnotí ako aj komunikuje zistené nedostatky. Interná kontrola ako tretia obranná línia (3LoD) kontroluje primeranosť a účinnosť Compliance v 1LoD ako aj v 2LoD na základe pravidelných a nezávislých kontrol..

Riadenie rizík Compliance nasleduje štruktúrovanému regulačnému okruhu, ktorého prvky sa navzájom ovplyvňujú. Commerzbank zabezpečuje priebežné sledovanie relevantných regulačných požiadaviek ako aj definície, prípadne

úpravy príslušných interných štandardov, ktoré zabezpečujú dodržiavanie požiadaviek. Ak to bude na základe zmenených požiadaviek štandardov nevyhnutné, budú definované príp. upravené interné školiace opatrenia, a zároveň bude jednotkám banky poskytnuté poradenstvo o ich efektívnom implementovaní. Implementácia zahŕňa vyhotovenie, ako aj realizáciu vhodných každodenných procesov a kontrol, zabezpečenie ich kvality a kontrolu ich funkčnosti. Riziká v oblasti Compliance sa sledujú na základe vhodných ukazovateľov a toto sledovanie je predmetom pravidelného interného výkazníctva. Eskalácie sa realizujú v prípade potreby v závislosti od ich naliehavosti a závažnosti. Systematická analýza ohrozenia (Compliance Risk Assessment) funguje ako základný prvok riadenia rizík. V rámci nej sa posudzuje inherentné riziko, ktoré vyplýva z obchodných aktivít s rôznymi skupinami klientov a produktov a oproti nej je hodnotenie príslušného kontrolného prostredia. Z toho sa zisťuje zostatkové riziko zároveň sa hodnotí jeho obsah. Opatrenia na ďalšie zlepšovanie riadenia rizík (napr. zavedenie dodatočných kontrol) sa definujú v prípade potreby a ich realizácia sa prísne sleduje.

Aktuálny vývoj V posledných rokoch uzatvorila Commerzbank zmiery s viacerými úradmi v USA týkajúce sa podstatných porušení sankčných ustanovení USA a zákonov o praní špinavých peňazí. Okrem toho banka získala rôzne priebežné správy a dňa 15. októbra 2018 záverečnú správu z monitora. Podľa ustanovení Engagement Letters medzi bankou a monitorom bol ukončený monitoring dňa 24. júna 2019. Commerzbank poskytuje DFS naďalej štvrtročné správy, v ktorých uvádza pokrok v implementačných plánoch. Commerzbank naďalej poskytuje štvrtročné správy DFS (oddelenie finančných služieb) o pokroku implementačných plánov.

Podľa požiadaviek Financial Services and Markets Act 2000 (FSMA) udelila Commerzbank Londýn v júni 2016 zákazku poradenskej spoločnosti ako tzv. autorizovanej osobe. Poradenská spoločnosť vykonala kontrolu existujúcich štruktúr a procesov (najmä s ohľadom na pranie špinavých peňazí, financovanie terorizmu, ako aj sankcie/embargá) a vypracovala správu pre britský úrad Financial Conduct Authority (FCA. Commerzbank Londýn následne vypracovala rozsiahly realizačný projekt, ktorého realizáciu hodnotí kvalifikovaná osoba a každého pol roka podáva správu na FCA. Commerzbank Londýn potom vytvorila komplexný projekt spracovania, ktorého implementáciu hodnotila „Kvalifiko-

vaná osoba“ a každých šesť mesiacov hlásila FCA. V máji 2021 FCA oficiálne vyhlásila program kvalifikovaných osôb za ukončený.

Reputačné riziká

Ako riziká súvisiace s dobrým menom banky označujeme nebezpečenstvá strát, klesajúcich výnosov alebo zníženia hodnoty spoločnosti na základe obchodných udalostí, ktoré znižujú dôveru voči spoločnosti Commerzbank na verejnosti alebo v médiách, u zamestnancov alebo klientov, u ratingových agentúr, investorov alebo obchodných partnerov. Dobrému menu spoločnosti sa v dnešnom konkurenčnom prostredí pripisuje stále väčší význam a dobré meno sa definuje najmä v súvislosti s udržateľnými aspektami pri hlavných činnostiach (pôvodné riziká súvisiace s dobrým menom). Ľudia nehodnotia firmy len podľa ich osobných skúseností, ale aj na základe verejného informovania, najmä v médiách. Preto sú riziká súvisiace s dobrým menom banky priamo spojené s komunikačnými rizikami.

Stratégia a organizácia Zásadnou úlohou všetkých zamestnancov a riadiacich pracovníkov je chrániť a posilňovať dobré meno Commerzbank ako podstatnej časti hodnoty firmy. Segmenty a podstatné koncernové spoločnosti sú bezprostredne zodpovedné za riziká súvisiace s dobrým menom banky, ktoré vyplývajú z ich príslušných obchodných činností. Operatívne oblasti spoločnosti, filiálky a dcérske spoločnosti nesú v rámci svojich obchodných činností priamu zodpovednosť za riziká súvisiace s dobrým menom banky, ktoré vznikajú z ich obchodnej činnosti. Riziká súvisiace s dobrým menom banky môžu vyplývať aj z iných druhov rizík a tieto môžu posilňovať. V rámci komunikačného odboru je za riadenie rizík súvisiacich s dobrým menom banky zodpovedné špeciálne oddelenie. Medzi jeho úlohy patrí okrem iného včasné sledovanie, rozoznávanie a informovanie o interných a externých rizikách ohrozujúcich dobré meno banky (funkcia včasného varovania).

Riadenie rizík Riadenie základných rizík súvisiacich s dobrým menom banky zahŕňa povinnosť včas rozoznávať možné ekologické, sociálne a etické riziká a reagovať na ne – a tým eliminovať možné komunikačné riziká alebo úplne zabrániť ich vzniku. Riadenie základných rizík súvisiacich s dobrým menom prebieha na základe kvalitatívneho prístupu. V štruktúrovanom procese sa z kvalitatívneho hľadiska hodnotia obchody, produkty a vzťahy s klientmi z citlivých oblastí na stupnici obsahujúcej päť pólův, v rámci ktorej sa

hodnotia ekologické, sociálne a etické riziká. Všetky príslušné rozhodnutia o úveroch sa prijímajú na základe vyhodnotenia rizík súvisiacich s dobrým menom banky, čo môže viesť k odmietnutiu istých obchodov.

Medzi citlivé oblasti, ktoré sa analyzujú v rámci riadenia rizík súvisiacich s dobrým menom, patria napríklad export zbraní ako aj obchody, produkty a vzťahy s klientmi z oblasti energetiky a ťažby surovín. Prístup Commerzbank k týmto témam je rovnaký u všetkých zamestnancov na príslušných pozíciách a vo všetkých smerniciach. Riadenie banky zodpovedné za riadenie rizík súvisiacich s dobrým menom pravidelne sleduje a analyzuje nové ekologické, sociálne a etické riziká a komunikuje ich na príslušné miesta v rámci banky. Riziká súvisiace s dobrým menom, ktoré oddelenie identifikuje, sú uvádzané v štvrťročných správach o nekvantifikovateľných rizikách, ktoré sa predkladajú na rizikový výbor Dozornej rady, ako aj v štvrťročných správach (Časť 1: Nekvantifikovateľné riziká, časť 2: Vysoké a závažné originálne reputačné riziká (týkajúce sa udržateľnosti)).

Riziká Environmental-Social-Governance-(ESG-)

Pre udržateľné financovanie má veľký význam integrácia nefinančných aspektov do riadenia rizík banky. Patria sem najmä riziká vyplývajúce zo zmeny klímy. Klimatické riziká nevnímame ako samostatný, „nový“ typ rizika, ale ako priezovový faktor (tzv. horizontálne riziko), ktorý sa môže zhmotniť v známych typoch rizík – najmä v úverovom riziku. Preorientovanie spoločností a spoločnosti na udržateľnejšie opatrenia vedie k takzvaným prechodným rizikám (riziká prechodu). Fyzické riziká sa vyskytujú častejšie, ak zmena kurzu smerom ku klimaticky priaznivej budúcnosti neprebehne dostatočne rýchlo a dôsledne. Medzi fyzické riziká patrí stúpajúca hladina morí a záplavy pre sektor nehnuteľností a neúroda v poľnohospodárstve v dôsledku vln horúčav. Súčasťou je však aj nízka voda v riekach s vplyvom na dopravný systém a chemický priemysel. Pre podniky vznikajú riziká prechodu napríklad v dôsledku zmien v energetickej politike, v dopyte na trhu alebo v dôsledku technologických zmien.

Pomocou analýz scenárov sme skúmali potenciálny budúci vplyv fyzických a prechodných rizík na úverové portfólio. Aby sme to dosiahli, otestovali sme naše portfólio v rôznych vedeckých klimatických scenároch od Medzinárodnej energetickej agentúry (scenár IEA 1,8 °C pre riziká prechodu) a Medzivládneho panelu pre zmenu klímy (scenár IPCC 3-4

°C pre fyzické riziká). V budúcnosti budeme využívať aj scenáre Siete pre ekologizáciu finančného systému (NGFS).

Analýzy boli vykonané pomocou špecifického modelu, ktorý holisticky premieňa príslušné parametre scenára na ekonomické efekty (zmeny bilančných ukazovateľov). S ohľadom na riziká prechodu sa okrem iného zvažujú zmeny v regulácii, zmeny cien, zmeny ponuky/dopytu a vplyvy technologických zmien; v prípade fyzikálnych rizík sa berú do úvahy účinky všetkých relevantných udalostí (búrka/hurikán, sucha, teplo, povodeň, stúpanie hladiny mora). Zvažovali sa obdobia minimálne do roku 2050.

Riziká prechodu sú špecifické pre dané odvetvie, pričom niekedy existujú výrazné rozdiely v podsektoroch v rámci odvetvia (napr. strojárstvo). Existuje tiež súvislosť medzi mierou adaptácie spoločnosti, t. j. jej pokrokom v prechode, a rizikom. V prípade fyzických rizík je dôležité aj regionálne/geografické rozloženie portfólia.

Ako významný finančník nemeckej ekonomiky pôsobíme aj v sektoroch, ktoré sú obzvlášť vystavené klimatickým rizikám. Niektorým najviac postihnutým sektorom (napr. poľnohospodárstvu) sme však vystavení len málo. Energetický sektor, automobilový priemysel a strojárstvo by sa mali spomenúť ako sektory citlivé na klimatické riziká s významnou expozičiou. Vzhľadom na geografické zameranie nášho portfólia v Nemecku a Európe sme pri niektorých udalostiach (napr. hurikány, stúpanie hladiny morí) menej ovplyvnení fyzickými rizikami ako v iných regiónoch. V dôsledku toho považujeme riziká prechodu za relevantnejšie pre naše portfólio.

Aby sme mohli aktívne riadiť účinky klimatických rizík v oblasti poskytovania úverov, dôsledne rozvíjame naše procesy a metódy riadenia rizík. V rámci individuálneho hodnotenia rizika rozhodnutie o pôžičke pre spoločnosti a inštitucionálnych zákazníkov tiež zahŕňa – ak je to relevantné – ako sú ovplyvnení klimatickými rizikami a ich odolnosť. Pritom postupne spájame konkrétne zistenia z analýz scenárov s individuálnou analýzou rizík na úrovni zákazníka. Pristupujeme k portfóliu, a preto primerane zohľadňujeme rozdiely, pokiaľ ide o dotknuté osoby a rizikové faktory. V obzvlášť relevantných portfóliách (veľké spoločnosti, špeciálne financovanie a financovanie komerčných nehnuteľností) sme kvalitatívnu analýzu rizika pri individuálnom rozhodnutí o úvere doplnili o špecifické aspekty analýzy klimatických rizík. V budúcnosti budú výsledky analýz agregované do štruktúrovaného hod-

notenia („skóre“), ktoré bude integrované do rozhodovacích procesov a bude možné ho použiť aj v kontexte analýzy a riadenia portfólia. V cieľovom obraze chceme klimatické riziká v maximálnej možnej miere integrovať do kvantitatívnej analýzy kreditného rizika a plne ich tak premietnuť do procesného reťazca (vrátane oceňovania, reportingu).

Riziká udržateľnosti zohrávajú významnú úlohu aj pri správe aktív Commerz Real, napríklad pri skúmaní potenciálnych účinkov fyzických rizík a hodnotení nových predpisov. Z tohto dôvodu Commerz Real predstavil v roku 2021 prvú fázu nástroja na riadenie rizík, ktorý sa používa na hodnotenie portfólia nehnuteľností s ohľadom na fyzické a prechodné riziká. Ústrednou súčasťou analýzy pri nákupe nehnuteľností sú aj analýzy scenárov, ktoré sa používajú na odhadnutie takzvaných „časov uviaznutia“ s ohľadom na rôzne klimatické scenáre. Výsledky plynú do hodnotenia rizika a hodnotenia udržateľnosti transakcie s nehnuteľnosťami a zodpovedajúco sa berú do úvahy vo fáze riadenia. S týmto prístupom sa Commerz Real orientuje na odporúčania TCFD pre riadenie klimatických rizík prostredníctvom analýz scenárov. Základom manažmentu klimatických rizík je čo najspolahlivejší zber všetkých údajov o spotrebe a emisiách. Za týmto účelom začala spoločnosť Commerz Real v roku 2021 implementovať integrovaný systém správy údajov o udržateľnosti a využíva aj externých partnerov na zhromažďovanie údajov na globálnej úrovni.

V roku 2021 sme tiež prvýkrát vykonali komplexnú analýzu významnosti krížového rizika pre klimatické a environmentálne riziká. Osoby zodpovedné za typy rizík preverili všetky typy rizík, ktoré boli v rámci inventarizácie rizík vyhodnotené ako zásadne významné pre skupinu Commerzbank, a posúdili závažnosť rizík prechodu a fyzických rizík pre príslušný typ rizika. V závislosti od typu rizika sa hodnotenie vykonalo na kvalitatívnom a/alebo kvantitatívnom základe. Výsledkom analýzy bol vplyv klimatických a environmentálnych rizík pre typy rizík kreditné riziko, trhové riziko, operačné riziko (vrátane compliance a kybernetického rizika), reputačné riziko a podnikateľské riziko. Zistenia analýzy významnosti prechádzajú do tvorby obchodnej stratégie, celkovej rizikovej stratégie a stratégií čiastkových rizík, ako aj do ďalších kľúčových prvkov interného procesu banky na zabezpečenie adekvátnych kapitálových zdrojov (Internal Capital Adequacy Assessment Process – ICAAP), ako je interný rámec záťažových testov a koncepcia schopnosti niesť riziko. Analýza významnosti pre klimatické a environmen-

tálne riziká je preto neoddeliteľnou súčasťou riadenia rizík skupiny Commerzbank.

IT riziká

IT riziká spadajú pod prevádzkové riziká. Podľa našej definície zahŕňajú riziká pre informácie spracovávané v našich systémoch, s ohľadom na dodržiavanie nasledovných ochranných cieľov IT:

Dôvernosc: Informácie sú dôverné, ak nie sú prístupné pre neoprávnené osoby, obchodné procesy alebo IT systémy a ak nie je možná ich rekonštrukcia.

Integrita: Informácie majú svoju integritu, ak nie je možná ich neautorizovaná úprava alebo zničenie. Systém spracovávajúci informácie (IT systém) má svoju integritu, ak dokáže vykonávať jemu prislúchajúce funkcie bez akéhokoľvek ohrozenia a bez akýchkoľvek vedomých alebo neautorizovaných manipulácií.

Zrozumiteľnosť: Akcie a techniky používané na informácie sú zrozumiteľné, ak je možné jednoznačné dohľadanie týchto informácií príp. ich pôvodu.

Dostupnosť: Informácie sú dostupné, ak sú používané pre oprávnené osoby, obchodné procesy alebo IT systémy v stanovenom rozsahu len vtedy, keď sú potrebné.

Ochrane a bezpečnosti vlastných informácií a informácií, ktoré nám zverili klienti, ako aj bezpečnosti procesov a systémov spracovávajúcich tieto informácie sa pripisuje v rámci Commerzbank veľký význam. Sú totiž zakotvené ako centrálny prvok našej IT stratégie. Spracovávanie informácií je založené stále viac na informačných technológiách. Naše požiadavky na IT bezpečnosť rovnako tvoria podstatné jadro v riadení informačnej bezpečnosti. Požiadavky na IT bezpečnosť, ktoré sú založené na vyššie uvedených ochranných cieľoch, sú upravené v politikách a pracovných postupoch.

IT riziká sa identifikujú, hodnotia a pravidelne kontrolujú v rámci procesov IT-Governance. Informácie o IT rizikách sa poskytujú v rámci štvrtročných správ o rizikách. Informačná bezpečnosť je ako významný cieľ zakotvený v našom internom kontrolnom systéme. V súvislosti s pandemiou koronavírusu sa pozornosť sústreďovala na štyri ciele ochrany IT technológií pre domácu kanceláriu. Na tento účel sa uvažovalo najmä o outsourcovaných službách.

Okrem toho sa najdôležitejšie IT riziká hodnotia vo forme rizikových scenárov v rámci riadenia prevádzkových rizík a vstupujú do výpočtu RWA banky. Medzi ne patrí riziko výpadku kritických IT, riziko externých útokov na systémy alebo údaje banky (CyberCrime), krádež firemných údajov alebo výpadok dodávateľov a poskytovateľov služieb. Viď aj nasledujúce informácie o kybernetických rizikách.¹

Podľa vysokého významu IT bezpečnosti v Commerzbank sa naďalej rozvíjajú a zlepšujú strategické projekty, o ktorých predstavenstvo pravidelne informuje. Význam ľudského faktora pre bezpečnosť IT a kybernetickú bezpečnosť si banka uvedomuje formou zavádzania dodatočných školiacich akcií.

Kybernetické riziká

Kybernetické riziká zahŕňajú riziká s priamou bezpečnostnou relevanciou alebo riziká, ktoré budú ústiť do bezpečnostnej relevancie (v kybernetickom priestore). Časť kybernetického priestoru relevantného pre Commerzbank pritom zahŕňa všetky zosieťované prostredia IT v rámci banky ako aj mimo banky smerom ku klientom, obchodným partnerom a poskytovateľom služieb. Kybernetické riziká sa zaoberajú digitálnou reprezentáciou aktív banky (dáta, informácie) v rámci kybernetického priestoru.

Pre kybernetické riziká platia neobmedzene strategické zvodidlá vyplývajúce z nadradenej stratégie celkových rizík ako aj zo stratégie informačnej bezpečnosti.

V uplynulých rokoch sa mimo Commerzbank vo finančnom sektore objavil celý rad závažných bezpečnostných incidentov, ktoré viedli k tomu, že sa celý rad celosvetovo významných regulačných úradov a úradov zodpovedných za definovanie štandardov (napr. DFS500 – Department of Financial Services, Section 500 (Cyber-security Requirements for Financial Services Companies) a NIST – National Institute of Standards and Technology v USA a MAS – Monetary Authority of Singapore in Singapur) vo zvýšenej miere zaoberali témou kybernetickej bezpečnosti a zverejnili dodatočné zadania pre riadenie kybernetických rizík. V Európe príp. Nemecku sa EBA a úrad BaFin rovnako intenzívne zaoberajú touto témou.

S cieľom primerane reagovať na tento vývoj vrátane budúcich výziev pri riadení kybernetických rizík sa v rámci Commerzbank riadia kybernetické riziká a riziká v oblasti informačnej bezpečnosti od januára 2020 v novej koncernovej

¹ Advanced Persistent Threat (pretrvávajúca pokročilá hrozba) predstavuje osobitnú formu kybernetického útoku. Cieľom APT je zostať podľa možnosti čo najdlhšie neodhalený a pritom po dlhú dobu získavať citlivé informácie (internetová špionáž) alebo inak spôsobovať škody.

oblasti „Group Risk Management – Cyber Risk & Information Security“ (GRM-CRIS) a táto oblasť spadá do oblasti zodpovednosti Group Chief Information Security Officer (CISO). Okrem už vytvorených bezpečnostných funkcií (Např. Information Security Management System (ISMS) a rizikový reporting o indikátoroch KRI) sa GRM-CRIS zameriava na primerané riadenie kybernetických rizík ako aj na posilnenie kybernetickej odolnosti Commerzbank (vrátane schopnosti riadiť bezpečnostné incidenty). Okrem toho sa GRM-CRIS zaoberá vzájomnými účinkami kybernetických rizík a rizík v oblasti informačnej bezpečnosti voči rizikám z iných rizikových oblastí, např. HR, Procurement, BCM a fyzická bezpečnosť.

Počas pandémie koronavírusu neexistujú aktuálne žiadne konkrétne typy útokov podmienené špecifickými okolnosťami pandémie ani iné anomálie vznikajúce voči našej banke, iným poskytovateľom finančných služieb alebo infraštruktúr na finančnom trhu. Okrem toho momentálne nevidíme žiadne dodatočné metódy útoku alebo rozšírenie priestoru na útoky v súvislosti s rozšíreným využívaním bankových zdrojov „na diaľku“, např. ohľadom „Split Operations“ alebo „Homeoffice“.

Avšak existuje celý rad útokových vektorov, ktorých cieľom je využiť strach občanov na páchanie trestných činov (např. údajné e-mailly WHO o preventívnych opatreniach). Tento prístup je mediálne označovaný ako „Fearware“ a konkrétne predstavuje najčastejšiu formu realizácie, a síce kombináciu škodlivého softvéru (malware) a sociálnej manipulácie (Social Engineering), ktorá je založená na strachu príslušných dotknutých osôb.

V oblasti kybernetickej kriminality treba okrem vyššie uvedených aktivít v oblasti strachového softvéru zdôrazniť aj zvyšujúce sa šírenie „ransomvéru“, aj keď Commerzbank to doteraz nepostihlo. Ransomvér je špeciálny typ malvéru, ktorý blokuje prístup k IT zariadeniam alebo na nich šíruje dáta a následne požaduje od obete výkupné za obnovu. Značný potenciál škôd pri takýchto útokoch ilustruje množstvo nedávnych incidentov, pri ktorých boli v dôsledku toho narušené dodávateľské reťazce. Banka je aj naďalej dostatočne chránená pred útokmi ransomvéru úzkym prepojením činností 1. a 2. línie obrany (LoD) v oblasti analýzy kybernetických hrozieb vrátane zodpovedajúcich ochranných opatrení a procesov riadenia incidentov.

Vo vzťahu k našim klientom dbáme v nezvyčajnej miere na abnormálne transakcie, predovšetkým v kontexte podvodných zámerov týkajúcich sa pandémie koronavírusu.

V decembri 2021 sa stala známa zraniteľnosť v určitých verziách široko použíwanej protokolovacej knižnice Java Log4j. To umožňuje útočníkom spustiť škodlivý kód na postihnutých systémoch. Commerzbank nikdy nezaznamenala žiadne prerušenie výroby alebo zneužitie zraniteľnosti Log4j.

Pracovná skupina, ktorá bola zriadená okamžite po tom, ako sa zistila bezpečnostná medzera, naďalej monitoruje situáciu, aby bola schopná pohotovo reagovať na akékoľvek nové vzory útokov alebo nový vývoj..

Personálne riziká

Personálne riziká patria medzi prevádzkové riziká podľa § 269 ods. 1 Smernice o vybavení bánk vlastným kapitálom. V zmysle interného a na riadenie orientovaného vymedzenia tejto definície pod personálne riziká spadajú nasledovné prvky:

Riziko pripôsobenia: Formou vybraných opatrení interného ako aj externého ďalšieho vzdelávania zabezpečujeme, aby úroveň kvalifikácie našich zamestnancov zodpovedala aktuálnemu stavu vývoja a aby zamestnanci boli schopní plniť svoje úlohy a kompetencie. Na základe vybraných interných, ako aj externých vzdelávacích a rekvalifikačných opatrení a opatrení v oblasti zmien zabezpečujeme, aby kvalifikačná úroveň našich zamestnancov zodpovedala aktuálnym požiadavkám, aby boli štruktúrne zmeny prevádzané týmito opatreniami a aby zamestnanci poznali svoje úlohy a svoju zodpovednosť.

Riziko motivácie. Motivačné riziká vznikajú z toho, že nebudú eliminované demotivujúce faktory a ak motivujúce faktory nebudú realizované v dostatočnej miere platnej pre zamestnancov (např. vedenie, odmeňovanie). Dopady (např. zadržané plnenia zamestnancov) sa môžu vzťahovať priamo na pracovnú atmosféru a produktivitu organizácie. Na základe dotazníkov vyplnených zamestnancami je možné včas identifikovať zmeny vo viazanosti zamestnancov na spoločnosť a rovnako je možné včas začať realizovať príslušné riadiace opatrenia.

Riziko odchodu zamestnancov: Tieto riziká zohľadňujú dôsledky nechcených odchodov zamestnancov (např. výpovede zamestnancov), predovšetkým podstatných výkon-

ných zamestnancov. Banka sa usiluje zabezpečiť, aby neprítomnosť alebo odchody zamestnancov nevedli k dlhodobému narušeniu prevádzkových postupov. Okrem toho pravidelne hodnotíme fluktuáciu v kvantitatívnom ako aj kvalitatívnom rozsahu.

Riziko nedostatočného počtu zamestnancov: Toto riziko zahŕňa dôsledky nedostatočného vybavenia personálom (napr. chýbajúce plánovanie nástupcov) ako aj z toho vyplývajúce dôsledky (operatívne nedostatočné kapacity, zvýšené pracovné zaťaženie, nižšia produktivita, práceneschopnosť). Na základe primeranej kvantitatívnej a kvalitatívnej personálnej vybavenosti má byť zabezpečené, aby bolo možné plniť interné prevádzkové požiadavky, obchodné aktivity a stratégiu Commerzbank.

Zamestnanci predstavujú centrálny zdroj pre činnosť banky. Náš úspech je založený na odborných znalostiach, kompetenciách a schopnostiach ako aj motivácii našich zamestnancov. Na základe systematického riadenia personálnych rizík sa snažíme splniť cieľ spočívajúci vo včasnej identifikácii, hodnotení a riadení rizík, napríklad pri použití vybraných personálnych nástrojov. Predstavenstvo je pravidelne informované o personálnych rizikách.

Celkovo budeme naďalej sledovať situáciu v oblasti personálnych rizík. Existuje riziko, že dôjde k zhoršeniu personálnej situácie v oblasti personálnych rizík, a to v dôsledku plánovaných štrukturálnych zmien v rámci stratégie Commerzbank 4.0. Už spustené opatrenia v oblasti zmien a organizačné opatrenia majú slúžiť na riešenie personálnych rizík.

Riziká súvisiace s obchodnou stratégiou

Riziká súvisiace s obchodnou stratégiou spočívajú v strednodobom až dlhodobom riziku negatívnych dopadov na dosahovanie strategických cieľov Commerzbank, napríklad vyplývajúcich zo zmien okolitých podmienok, požiadaviek kapitálového trhu, regulačných podmienok/politiky alebo nedostatočnej realizácie stratégie koncernu (primárne rizikové faktory).

V rámci pravidelného ďalšieho vývoja stratégie koncernu sa na jednej strane sledujú externé faktory a na strane druhej sa zohľadňujú interné ovplyvňujúce faktory. Pri zapojení týchto faktorov predstavenstvo definuje udržateľnú obchodnú stratégiu, v ktorej sa zobrazujú ciele banky týkajúce sa podstatných obchodných aktivít a príslušné opatrenia na dosiahnu-

tie cieľov. Aby sme zabezpečili správnu realizáciu koncernovej stratégie za účelom splnenia obchodných cieľov, je strategický controlling uskutočňovaný formou pravidelného sledovania kvalitatívnych a kvantitatívnych cieľov v koncerne a v segmentoch.

Zodpovednosť za strategické riadenie spoločnosti má predstavenstvo. Isté rozhodnutia v oblasti obchodnej politiky (kúpa podielov a predaj > 300 mil. eur) podliehajú súhlasu rizikového výboru Dozornej rady. Všetky väčšie investície musí preveriť predstavenstvo.

Model rizika

Pod modelom rizika rozumieme riziko chybných riadiacich rozhodnutí na základe nesprávneho zobrazovania skutočností na základe používaných modelov. Medzi príčinami rozlišujeme model rizika z prekročenia modelových hraníc a riziko vyplývajúce z chýb (remeselné chyby pri vývoji / implementácii rizika). Podobne ako pri hlavnom bode celkovej rizikovej stratégie, ktorá spočíva v zabezpečení dostatočnej vybavenosti banky kapitálom, sú s ohľadom na riadenie rizík v stredobode pozornosti modely na hodnotenie schopnosti niesť riziká (potreba kapitálu podľa piliera č. 1 a 2 Bazilejských rámcových pravidiel).

Základné princípy riadenia modelu rizika sú identifikácia a vyhnutie sa modelovému riziku ako aj primerané zohľadňovanie známych modelových rizík (napr. na základe konzervatívnej kalibrácie alebo zohľadňovania modelových rezerv). Neznáme modelové riziká, ktoré preto nie je možné eliminovať, sa akceptujú ako riziko spočívajúce v komplexnosti obchodného modelu Commerzbank. Vo vzťahu ku Governance v rámci riadenia modelového rizika sa stanovujú požiadavky na validáciu modelu a jeho zmeny.

Na základe aktuálnej pandémie koronavírusu, ktorá má výrazné ekonomické a spoločenské dopady a na základe zmierňujúcej podpory zo strany jednotlivých štátov čelia používané modely rizík veľkým výzvam. Commerzbank spustila celý rad opatrení na zvládnutie zvýšeného modelového rizika a zabezpečenie primeraného riadenia aj v aktuálnej fáze. Na tento účel bolo okrem iného rozšírené priebežné sledovanie výkonnosti modelov a okrem toho boli čiastočne sprísnené alebo upravené procesy týkajúce sa využívania modelov.

Vyhlasenie Metódy a modely na riadenie rizík, ktoré spoločnosť Commerzbank využíva, zodpovedajú aktuálnemu stavu poznatkov a riadia sa podľa praxe bežnej v bankovníctve. Výsledky zisťované pomocou rizikových modelov sú vhodné na riadenie banky. Konceptie merania podliehajú pravidelnej kontrole zo strany rizikového controllingu ako aj zo strany interného revízneho oddelenia, externých audítorov a nemeckých úradov pre dohľad. Napriek starostlivému vývoju modelov a pravidelnej kontrole nemusia modely úplne zachytiť všetky vplyvy a faktory, ktoré sa v reálnej čin-

nosti vyskytujú, a nemusia zobrazíť ich komplexné správanie, vrátane ich vzájomného pôsobenia. Tieto hranice modelovania rizík platia predovšetkým pre extrémne situácie. Doplnkové stresové testy a analýzy scenárov môžu napríklad preukázať, akým rizikám môže podliehať portfólio v extrémnych situáciách na trhu; analýza všetkých možných scenárov však nie je možná ani pri stresových testoch. Z týchto testov nevyplýva definitívne vyhodnotenie maximálnej straty v prípade extrémnej udalosti.

Výkaz ziskov a strát Commerzbank Aktiengesellschaft za obdobie od 1. januára do 31. decembra 2021

Mio. €		2021	2020
Úrokové výnosy z			
a) úverových obchodov a obchodov na peňažnom trhu	4 289		4 837
pri odpočítaní negatívnych úrokov z obchodov na peňažnom trhu	- 652		- 392
	3 637		4 445
b) pevne úročených cenných papierov a pohľadávok v knihe dlhov	479		482
	4 116		4 928
Úrokové náklady			
Úrokové náklady z bankových obchodov	- 1 680		- 2 267
pri odpočítaní pozitívnych úrokov z bankových obchodov	1 177		637
	- 503		- 1 630
		3 613	3 297
Bežné výnosy z			
a) akcií a iných pevne úročených cenných papierov	0		0
b) účastín	5		4
c) podielov na prepojených spoločnostiach	78		26
		83	30
Výnosy zo ziskových spoločenstiev, zmlúv o odvode zisku alebo zmlúv o čiastočnom odvode zisku		317	362
Výnosy z provízií	3 582		3 312
Náklady na provízie	- 442		- 390
		3 140	2 921
Čistý výnos/náklad z obchodovateľných titulov		210	219
z toho: prísuný podľa § 340g ods. 2 nemeckého Obchodného zákonníka	- 23		- 24
Ostatné prevádzkové výnosy		151	666
Všeobecné administratívne náklady			
a) Personálne náklady			
aa) Mzdy	- 2 377		- 2 406
ab) Sociálne odvody a náklady na dôchodkové zabezpečenie a podporu	- 994		- 560
z toho: dôchodkové zabezpečenie	- 616		- 175
	- 3 371		- 2 967
b) Iné správne náklady	- 2 281		- 2 401
		- 5 652	- 5 368
Odpisy a opravné položky k nehnuteľnému a hnutelnému majetku		- 663	- 501
Ostatné prevádzkové náklady		- 1 089	- 293
Odpisy a opravné položky k pohľadávkam a istým cenným papierom ako aj prísuný k rezervám v úverových obchodoch		- 797	- 3 536
Výnosy zo zvýšenia hodnôt pohľadávok a istých cenných papierov ako aj z rozpustenia rezerv v úverových obchodoch		-	-
Odpisy a opravné položky k účastinám, podielom na prepojených spoločnostiach ako aj k cenným papierom považovaným za investičný majetok		-	- 1 426
Výnosy zo zvýšenia hodnôt účastín, podielov na prepojených spoločnostiach ako aj k cenným papierom považovaným za investičný majetok		600	-
Náklady na prevzatie strát		- 53	- 14
Výsledok bežnej hospodárskej spoločnosti		- 140	- 3 641
Mimoriadne výnosy	-		-
Mimoriadne náklady	- 1 081		- 1 932
Výsledok z mimoriadnych činností		- 1 081	- 1 932
Dane z príjmov a výnosov	- 165		- 108
Ostatné dane	- 23		- 26
		- 188	- 134
Zisk/strata v roku		- 1 409	- 5 708
Odbery z kapitálovej rezervy		1 409	5 708
Príspevky do iných fondov zo zisku		-	-
Bilančný zisk		-	-

Súvaha spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft k 31. decembru 2021

Aktíva Mil. €		31.12.2021	31.12.2020
Hotovostná rezerva			
a) prostriedky v pokladni	8 894		8 949
b) vklady v centrálnych bankách	37 396		64 404
z toho: vklady v Nemeckej spolkovej banke	28 107		53 545
		46 290	73 353
Dlhové tituly verejných inštitúcií a zmenky, ktoré sú prípustné na refinancovanie v centrálnych bankách			
a) štátne pokladničné poukážky a neúročené štátne dlhopisy ako aj podobné dlhové tituly verejných inštitúcií	2 027		2 628
		2 027	2 628
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám			
a) splatné denne	6 688		4 570
b) Ostatné pohľadávky	23 627		22 246
z toho: komunálne úvery	903		874
		30 315	26 816
Pohľadávky voči klientom			
		239 276	230 567
z toho: zabezpečené záložnými právami (hypotekárne úvery)	68 393		64 918
zabezpečené záložnými právami (lodné hypotéky)	-		-
z toho: komunálne úvery	14 763		15 239
Dlhopisy a ostatné pevne úročené cenné papiere			
a) Papiere peňažného trhu			
aa) od verejných vystavovateľov	-		92
z toho: voči Nemeckej spolkovej banke	-		80
ab) od ostatných emitentov	-		-
z toho: voči Nemeckej spolkovej banke	-		-
			92
b) Obligácie a dlhopisy			
ba) od verejných vystavovateľov	16 393		17 834
z toho: voči Nemeckej spolkovej banke	13 723		15 348
bb) od ostatných vystavovateľov	20 626		22 037
z toho: voči Nemeckej spolkovej banke	13 297		22 669
	37 019		39 871
c) Vlastné dlhopisy	12 013		7 896
Nominálna čiastka 11 759 mil. €			
		49 032	47 859

Aktíva Mil. €		31.12.2021	31.12.2020
Akcie a ostatné pevne úročené cenné papiere		28	44
Obchodné portfólio		16 503	20 747
Účastiny		96	81
z toho: na úverových inštitúciách	14		14
na finančných spoločnostiach	20		5
Podiely na prepojených spoločnostiach		4 689	4 089
z toho: na úverových inštitúciách	1 809		1 306
na finančných spoločnostiach	1 307		1 297
Poručnícky majetok		2 490	1 856
z toho: poručnícke úvery	1 888		1 142
Nehuteľný majetok			
a) Samostatne získané práva duševného vlastníctva a podobné práva a hodnoty	774		932
b) Za odplatu získané koncesie, práva duševného vlastníctva a podobné práva a hodnoty ako aj licencie k týmto právam a hodnotám	167		191
		941	1 123
Hnuteľný majetok		401	441
Ostatný majetok		9 266	8 267
Položky časového rozlíšenia			
a) z emisných obchodov a výpožičiek	189		240
b) ostatné položky časového rozlíšenia	3 447		3 395
		3 635	3 635
Aktívna rozdielová čiastka z majetkového prepočtu		949	1 935
Aktíva spolu		405 936	423 443

Súvaha spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft k 31. decembru 2021

Pasíva Mil. €		31.12.2021	31.12.2020
Závazky voči úverovým inštitúciám			
a) splatné denne	11 484		18 420
b) s dohodnutou dobou splatnosti alebo výpovednou lehotou	63 680		55 444
z toho: vydané hypotekárne záložné listy	366		223
vydané verejné záložné listy na meno	565		380
Vydané lodné záložné listy	-		-
		75 164	73 864
Závazky voči klientom			
a) vklady za účelom sporenia			
aa) s dohodnutou výpovednou lehotou tri mesiace	9 377		9 319
ab) s dohodnutou výpovednou lehotou viac ako tri mesiace	9		10
		9 386	9 329
b) Ostatné záväzky			
ba) splatné denne	194 094		205 938
bb) s dohodnutou dobou splatnosti alebo výpovednou lehotou	35 914		45 358
		230 008	251 296
z toho: vydané hypotekárne záložné listy	1 968		2 386
vydané verejné záložné listy na meno	4 407		4 758
Vydané lodné záložné listy na meno	120		213
		239 394	260 624
Závazky potvrdené listinami			
a) Vydané dlhopisy	43 327		39 113
aa) Lodné záložné listy	19 558		17 222
ab) Verejné záložné listy	7 082		6 226
ac) Lodné záložné listy	-		-
ad) Ostatné dlhopisy	16 687		15 665
b) Ostatné záväzky potvrdené listinou	21		1 147
ba) Papiere peňažného trhu	-		1 089
bb) Vlastné akcepty a zmenky v obeh	21		58
		43 348	40 260
Obchodné portfólio			
		10 091	11 826
Poručnícke záväzky			
		2 490	1 856
z toho: poručnícke úvery	1 888		1 142
Ostatné záväzky			
		5 147	4 557
Položky časového rozlíšenia			
a) z emisných a pôžičkových obchodov	10		9
b) Ostatné	462		367
		472	376

Pasíva Mil. €		31.12.2021	31.12.2020
Rezervy			
a) Rezervy na dôchodky a podobné záväzky	33		32
b) Daňové rezervy	589		413
c) Ostatné rezervy	3 981		2 842
		4 604	3 287
Druhoradé záväzky		6 674	7 386
Kapitál spojený s pôžitkovými právami		-	80
z toho: splatné pred uplynutím dvoch rokov	-		80
Nástroje dodatočného jadrového kapitálu podľa právnych predpisov pre dohľad		3 268	2 657
Fond pre všeobecné bankové riziká		182	158
z toho: osobitné položky podľa § 340 e ods. 4 Obchodného zákonníka	182		158
Vlastné imanie			
a) Upísané imanie			
aa) Základné imanie	1 252		1 252
Vlastné podiely	-		-
(podmienečné imanie 569 mil. €)	1 252		1 252
ab) Vklady tichých spoločníkov	-		-
		1 252	1 252
b) Kapitálová rezerva	10 075		11 484
c) Rezervy zo zisku ¹	3 775		3 775
d) Bilančný zisk	-		-
		15 102	16 511
Pasíva celkom		405 936	423 443
1. Eventuálne záväzky			
a) Prípadné záväzky z odovzdaných vyúčtovaných zmeniek	0		1
b) Záväzky z ručení a zmluvách o ručení	44 601		41 955
		44 601	41 956
2. Ostatné záväzky			
a) Neodvolateľné úverové prísluby		77 552	81 912

¹ okrem iných rezerv zo zisku.

Príloha

Všeobecné údaje

(1) Základy účtovníctva

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft má svoje sídlo vo Frankfurte nad Mohanom a je zaregistrovaná v Obchodnom registri na Okresnom súde vo Frankfurte nad Mohanom pod číslom HRB 32000. Ročná závierka spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft k 31. decembru 2021 bola vypracovaná v súlade s ustanoveniami Obchodného zákonníka a Vyhlášky o účtovníctve úverových inštitúcií ako aj pri rešpektovaní ustanovení Zákona o akciových spoločnostiach a Zákona o záložných listoch. Za účelom primeraného zobrazenia univerzálnych bankových činností spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft boli na základe uvedenia informácií „z toho“ pri jednotlivých položkách rešpektované usmernenia pre záložné banky. Na zvýšenie vypovedacej hodnoty ročnej závierky sme doplnili údaje o lodných hypotékach a lodných záložných listoch.

Ročná závierka pozostáva z výkazu ziskov a strát, súvahy ako aj prílohy. Okrem toho bola podľa § 289 nemeckého Obchodného zákonníka vypracovaná správa o stave spoločnosti.

(2) Metódy pre zostavovanie súvahy a oceňovanie

Hotovostná rezerva je oceňovaná jej nominálnou výškou. Dlhové tituly verejných inštitúcií sú oceňované ich diskontovanou hodnotou. Pohľadávky voči úverovým inštitúciám a pohľadávky voči zákazníkom sú vykazované v ich nominálnej výške, vytvorené opravné položky boli odpočítané. Rozdiely medzi nadobúdacími nákladmi a nominálnymi čiastkami, ktoré majú úrokový charakter, sú zahrnuté v položkách časového rozlíšenia a po dobu ich splatnosti sú zohľadnené vo výslednom úroku tak, že ovplyvňujú hospodársky výsledok.

Opravné položky na straty z úverov budú významné pre všetky súvahové pohľadávky a všetky významné podsúvahové transakcie na úrovni jednotlivých transakcií alebo pre všetky nevýznamné úverové transakcie na úrovni portfólia pomocou interných parametrov a modelov vypočítaných v troch fázach. Riziká krajiny sú kryté ako súčasť týchto výpočtov. Banka vytvorí opravnú položku vo výške úverových strát očakávaných do 12 mesiacov alebo kratšieho zostávajúceho obdobia po súvahovom dni na základe parametrického výpočtu očakávaných strát za predpokladu, že úverové riziko sa od prvotného vykázania výrazne nezvýšilo (úroveň 1). K tým finančným aktívam sa vytvára opravná položka vo výške očakávaných úverových strát počas zostá-

Ak nie je osobitne uvedené inak, sú všetky čiastky uvedené v miliónoch Eur. Vo výkaze ziskov a strát a súvahe sú zobrazené čiastky v hodnote nižšej ako 500 000,00 eur ako 0 mil. eur; ak položka dosahuje hodnotu 0,00 Eur, bude označená čiarkou. Vo všetkých ostatných údajoch budú čiastky zaokrúhlené na 0 mil. eur ako aj položky s nulovým zostatkom označené čiarkou.

V údajoch o záložných listoch sú čiastky uvedené v miliónoch Eur s jedným desatinným miestom. V dôsledku zaokrúhľovania môžu pri súčtoch a percentuálnych údajoch vzniknúť mierne odchýlky.

K 1. marcu 2022 bola predstavenstvom zostavená ročná účtovná závierka. V poznámke (28) Podriadené pasíva bol následne zmenený obsah tabuľky. Na základe týchto skutočností bola ročná účtovná závierka prepracovaná 18. marca 2022 po zmene iba tejto poznámky.

vajúceho obdobia („celoživotná očakávaná úverová strata“), pri ktorých bol od prvotného vykázania identifikovaný významný nárast úverového rizika (úroveň 2). Výška opravnej položky na individuálne posudzované riziká zlyhania protistrany je založená na rozdieli medzi účtovnou hodnotou pohľadávky a súčasnou hodnotou vypočítanou metódou diskontovaných peňažných tokov (úroveň 3). Vypočítava sa z očakávaných budúcich prichádzajúcich platieb pri zohľadnení cenných cenných papierov na tieto pohľadávky. Nárast súčasnej hodnoty v dôsledku zníženého diskontného efektu v priebehu času zobrazujeme vo výkaze ziskov a strát v rámci úrokových výnosov. Stanovenie všeobecných opravných položiek je založené na modeli. Commerzbank už 31. decembra 2020 zmenila výpočet všeobecnej opravnej položky a zaviedla tak povinné úpravy tvorby opravných položiek na predvídateľné, zatiaľ individuálne nešpecifikované riziká zlyhania v obchodovaní s úvermi z výkazu IDW RS BFA 7. Banka pritom využíva svoje právo zvoliť si zohľadnenie rizikových rezerv stanovených v krokovom modeli IFRS 9, a to aj podľa Obchodného zákonníka.

Vo finančnom roku 2021 sa úprava výsledkov modelu stále považovala za nevyhnutnú z dôvodu dôsledkov pandémie

koronavírusu. Na pozadí hospodárskych otrasov, ktoré sa vo vykazovanom roku naďalej vyskytovali v dôsledku opatrení na kontrolu infekcie s cieľom obmedziť pandémiu koronavírusu, z toho vyplývajúcich prerušení dodávateľských reťazcov a vládnych opatrení na podporu a pomoc, banka vykonala úpravy ovplyvňujúce premenné používané na určenie tvorby opravných položiek k riziku. Tie viedli k zvýšeniu rezerv na riziko vo forme úpravy najvyššej úrovne (TLA). Spôsob stanovenia potreby úpravy výsledku modelu zostal v porovnaní s rokom 2020 v podstate nezmenený. Vytvorené predpoklady boli skontrolované v priebehu roka k dátumu vykazovania a v priebehu zostavovania ročnej účtovnej závierky k 31.12.2021 s ohľadom na aktuálny vývoj pandémie a ekonomické dopady a TLA bola prepočítaná k 31. decembru 2021.

Cenné papiere z likvidnej rezervy sa – ak nie sú zobrazené ako oceňovacia jednotka – oceňujú podľa predpisov platných pre obežný majetok pri zohľadnení prísnej zásady najnižšej hodnoty nižšou hodnotou z nadobúdacích nákladov a príslušnou základnou hodnotou. Cenné papiere investičného majetku sa oceňujú podľa miernejšej zásady najnižšej hodnoty.

Účasti a podiely na prepojených spoločnostiach sa oceňujú podľa predpisov platných pre investičný majetok následnými nadobúdacími nákladmi. Pri pravdepodobne trvalom znížení hodnoty sa uplatňujú mimoriadne odpisy. Ak už neexistujú dôvody vedúce k uplatneniu odpisu bude príslušná hodnota pripísaná najviac vo výške nadobúdacích nákladov.

Odpisy a opravné položky sa vykazujú v zostatkovej hodnote a pri zohľadnení zvýšenia hodnoty. Ak ide o obchodné portfóliá, je zostatok vykázaný ako čistý výsledok. V prípade likvidity sa tieto hodnoty vykazujú v položke Odpisy a opravné položky k pohľadávkam a určité cenné papiere ako aj prísun do rezerv úverových obchodov. V prípade cenných papierov investičného majetku sú náklady vykázané v položke Odpisy a opravné položky k účastinám, podiely na prepojených spoločnostiach a ako cenné papiere investičného majetku.

Derivatívne finančné nástroje sa používajú na zabezpečenie súvahových položiek ako aj na obchodné účely a jednotlivo sa oceňujú v deň rozhodujúci pre zostavenie súvahy. Oceňovacie jednotky sa tvoria pri zapojení derivatívnych zabezpečovacích obchodov podľa ustanovení § 254 nemeckého Obchodného zákonníka. Na bilančné zobrazenie mikro oce-

ňovacích jednotiek z likvidnej rezervy sa používa tzv. preúčtovacia metóda. Realitné a zabezpečovacie obchody v mikro oceňovacích jednotkách pasívnej strany sú vykazované na základe metódy pevného ocenenia. Bilančné zobrazenie jednotiek na ocenenie portfólia sa vykonáva pomocou tzv. zmrazovacej metódy. Interné obchody sa zohľadňujú v rámci tzv. princípu zástupcov.

Obchodné portfólio sa oceňuje príslušnou časovou hodnotou pri odpočítaní rizikovej zrážky podľa § 340e ods. 3 nemeckého Obchodného zákonníka. Táto zodpovedá pri produktoch kótovaných na burze burzovej cene, pri produktoch nekótovaných na burze sa použijú porovnateľné ceny a indikatívne ceny zistené z cenových agentúr alebo iných úverových inštitúcií. Riziková zrážka sa vypočíta na základe odhadovaného rizika a je stanovená tak, aby nebola prekročená očakávaná maximálna strata z príslušných obchodných kníh s pravdepodobnosťou 99 % pri dobe platnosti desať dní. Prítom sa použije doba sledovania v trvaní jedného roka. Hodnota rizika sa vypočíta centrálné pre celé portfólio a bude vykázaná v súvahe v položke obchodných aktív. Ak by mal byť prísun podľa § 340 e ods. 4 Obchodného zákonníka nevyhnutný v sledovanom roku, vykonáva sa na ťarchu čistého výnosu obchodného portfólia a tým zvyšuje hodnotu položky „Fond pre všeobecné bankové riziká.“ Pohľadávky a záväzky z kompenzačných úhrad za deriváty obchodované na burze sa vykazujú v rámci Ostatného majetku a ostatných záväzkov.

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft účtuje pozitívne a negatívne trhové hodnoty ako aj na ne pripadajúce kompenzačné plnenia (zábezpeky hradené v hotovosti) z derivátov obchodovaných mimo burzy (OTC derivátov) v rámci obchodného portfólia s centrálnymi a necentrálnymi zmluvnými stranami. Predpokladom pre zaúčtovanie obchodov s necentrálnymi zmluvnými stranami je rámcová zmluva s prílohou, ktorá obsahuje vymáhateľné zabezpečenie, a s dennou výmenou hotovostných zábezpek, z ktorých ostáva len nepodstatné úverové a likvidné riziko. V rámci prvého kroka sa vykonáva zúčtovanie pozitívnych aktuálnych hodnôt z derivatívnych finančných nástrojov s negatívnymi aktuálnymi hodnotami. V druhom kroku sa kompenzácie pripadajúce na príslušné aktuálne hodnoty – v záväzkoch voči úverovým inštitúciám – zúčtujú s pozitívnymi aktuálnymi hodnotami z derivatívnych finančných nástrojov. Ďalej sa uhradené zábezpeky – obsiahnuté v pohľadávkach voči úverovým inštitúciám – zúčtovávajú s negatívnymi aktuálnymi hodnotami z derivatívnych finančných nástrojov. Takto vypočítané

častičky z kompenzačných úhrad a príslušných aktuálnych hodnôt sa vykazujú v obchodných aktívach alebo pasívach.

Na oceňovanie príslušných časových hodnôt cenných papierov a derivatívnych finančných nástrojov sa používajú buď kurzy dostupné na trhu (napr. burzové kurzy) alebo hodnotiace modely. Ak nie je možné stanoviť časovú hodnotu, oceňujú sa nadobúdacie náklady podľa § 255 ods. 4 Obchodného zákonníka. Ak sa na oceňovanie použijú finančno-matematické oceňovacie modely, používame podľa možnosti parametre dostupné na trhu (napr. úrokové krivky, volatility, rozpätia) ako aj ďalšie zrážky príp. prirážky za účelom zohľadnenia nákladov na riziká, likviditu, vlastné imanie a správnych nákladov.

Príslušné časové hodnoty derivatívnych finančných nástrojov určuje najmä vývoj hodnoty príslušných základných titulov. Medzi základné tituly derivátov patria najmä akcie, obligácie, devízy, drahé kovy a suroviny ako aj indexy a úrokové sadzby. Okrem toho je časová hodnota ovplyvňovaná do budúcnosti očakávanými výkyvmi hodnôt základných titulov ako aj zostatkovou dobou splatnosti derivátu.

Ak neexistujú trhové ceny zistené z aktívneho trhu, budú príslušné časové hodnoty zistené pomocou rôznych hodnotiacich metód, vrátane hodnotiacich modelov. Zvolené hodnotiace metódy ako aj používané parametre závisí od jednotlivého produktu a zodpovedajú štandardu na trhu.

Príslušné časové hodnoty pre termínové obchody a swapy sa zisťujú na základe metódy časovej hodnoty pri zohľadnení úrokovej krivky príslušnej meny.

Štandardné možnosti sa vo všeobecnosti hodnotia pomocou analytických metód. Tie nie sú zvyčajne dostupné pre exotické opcie, a preto sa na určenie súčasnej hodnoty očakávanej budúcej výplaty používajú numerické metódy (napr. Monte Carlo).

V prípade derivátov obchodného portfólia, ktoré nie sú obchodované na burze, je riziko výpadku obchodného partnera zohľadňované tvorbou opravných položiek Credit Valuation Adjustments (CVA) a vlastné riziko výpadku Commerzbank Aktiengesellschaft tvorbou opravných položiek Debit Valuation Adjustments (DVA). Za účelom úpravy oceňení, ktoré sa vzťahujú na refinancovanie (Funding Valuation Adjustments, FVA), sa zohľadňujú náklady na refinancovanie

a výnosy z refinancovania nezabezpečených derivátov a zabezpečených derivátov, pri ktorých boli poskytnuté len čiastočné zábezpeky alebo pri ktorých nie je možné použiť zábezpeky na refinancovanie. Pri výpočte FVA zohľadňujeme refinančné riziko Commerzbank Aktiengesellschaft. Na stanovenie výšky príslušnej aktuálnej hodnoty sa používajú trhové údaje CVA, DVA a FVA, ak sú dostupné (napr. Credit-Default-Swap-Spreads). V prípade záväzkov obchodného portfólia sa okrem toho zohľadňuje vlastné úverové riziko na základe časovej hodnoty. Zmeny časovej hodnoty v obchodnom portfóliu sa vykazujú v rámci netto výsledku. Spätné odkúpené vlastné emisie obchodovateľných titulov sa vykazujú v zostatkovej hodnote, ak už neexistuje záväzok.

Penzijné obchody sa vykazujú podľa ustanovení § 340b nemeckého Obchodného zákonníka. Zapožičané cenné papiere sú na základe koncového vlastníctva naďalej vykazované v súvahe spoločnosti

Commerzbank Aktiengesellschaft, kým vypožičané cenné papiere nie sú v súvahe vykazované. Pohľadávky a záväzky z Repos a Reverse Repos (penzijné obchody s cennými papiermi) s centrálnymi zmluvnými stranami sa vyúčtovávajú a vykazujú.

Hnuteľný majetok sa vyказuje v nadobúdacích alebo výrobných nákladoch, a v prípade jeho opotrebovania sa hodnota znižuje o plánované odpisy. Príslušné doby používania sa riadia podľa všeobecnej tabuľky odpisov vydaných finančnou správou. V prípade trvalého zníženia hodnoty sa uplatnia mimoriadne odpisy.

Nadobudnutý nehnuteľný majetok sa aktivuje vo výške príslušných nákladov na vývoj. Drobný hmotný majetok sa vyказuje podľa príslušných lokálnych daňových právnych úprav, ktoré boli zjednodušené.

Záväzky sa vyказujú vo výške ich plnenia. Rozdiely medzi splatnou a vyplatenou čiastkou sú uvedené v súvahe ako položky časového rozlíšenia a sú rozpustené pomerne a s vplyvom na hospodársky výsledok. Dlhodobé diskontované záväzky (zero bondy) sa oceňujú ich súčasnou hodnotou.

Penzijné rezervy každý rok stanovujú nezávislí poistní matematici podľa metódy aktuálnej hodnoty dôchodkového nároku. Parametre na výpočet sú uvedené v texte o rezer-

vách. Majetok na krytie penzijných záväzkov a záväzkov súvisiacich so skrátenou pracovnou dobou starších zamestnancov sa oceňuje príslušnou časovou hodnotou a vykazuje podľa § 246 ods. 2 veta druhá nemeckého Obchodného zákonníka v zostatkových hodnotách vytvorených rezerv. Saldovanie s krycím majetkom sa pre záväzky súvisiace so skrátenou pracovnou dobou starších zamestnancov vykonáva vo výške zostatkových plnení podľa IDW RS HFA 3. Ak z prepočtu krycieho majetku podľa vytvorených rezervných položiek na dôchodky a skrátenú pracovnú dobu starších zamestnancov vyplynie preplatok, bude vykázaný v položke Aktívny rozdiel z prepočtu majetku. Požadovaný prídelený do rezerv na dôchodky v súlade s článkom 67 ods. 1 Vykonávacieho zákona k Obchodnému zákonníku boli v obchodnom roku realizované v plnej výške.

Rezervy na dane a ostatné rezervy sa vykazujú vo výške ich splnenia, ktorá je podľa rozumného obchodníckeho posúdenia nevyhnutná; rezervy s dobou platnosti viac ako jeden rok sa oceňujú ich súčasnou hodnotou.

Finančné nástroje mimo obchodnej knihy (tzv. bankovej knihy) sa každý rok analyzujú s ohľadom na prebytočné záväzky. Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft na to využíva metódu hotovostnej hodnoty. Z oceňovania nevyplývala potreba vytvoriť rezervu na hroziace straty.

Saldované úroky z derivátov (vrátane negatívnych úrokov z bankovej a obchodnej knihy) sa evidujú podľa zostatku v úrokových výnosoch alebo úrokových nákladoch. V úrokových výnosoch vykazujeme negatívne úroky za aktívne finančné nástroje a v úrokových nákladoch vykazujeme pozitívne úroky pre pasívne finančné nástroje, a to v oboch prípadoch ako odpočítateľné položky.

(3) Menové prepočty

Majetok a dlhy ako aj náklady a výnosy, ktoré znejú na cudzie meny, ako aj neukončené hotovostné obchody sú k rozhodujúcejmu dňu pre súvahu prepočítavané k strednému kurzu. To aj platí aj pre prepočet kapitálových výmenných čiastok Cross-Currency-Swaps aktív iných než určených na obchodovanie. Výnimku tvoria zisky a straty v cudzej mene, ktoré sa okamžite pri realizácii prepočítavajú na euro, čím je zapí-

V rámci Interbank Offered Rates Reform (reforma IBOR) budú referenčné úrokové sadzby IBOR ako aj EONIA nahradené referenčnými úrokovými sadzbami, Risk-Free Rates (RFR). Po zmene diskontných sadzieb v roku 2020 sa vo finančnom roku 2021 zmenili pozície s odkazom na EONIA, GBP Libor, CHF Libor a JPY Libor. Prechod na euro vychádzal najmä z návrhov rôznych medzinárodných pracovných skupín. Zmena referenčných úrokových sadzieb nemala významný vplyv na ročnú účtovnú závierku.

Latentné dane sa tvoria pre všetky dočasné rozdiely medzi účtovnými odhadmi majetku, dlhov a položiek časového rozlíšenia a ich daňovými odhadmi ako aj pre daňové prenosy straty. Pasívne latentné dane z iného daňového oceňovania obchodných pasív, ostatných záväzkov, nehnuteľného majetku a záväzkov voči klientom boli zúčtované s aktívnymi latentnými daňami z daňových rozdielov pri prevencii rizík, obchodnými aktívami, hmotným majetkom, akciami a inými pevne neúročenými cennými papiermi, penzijnými rezervami, ostatnými aktívami a pasívami a prevedenými stratami. Aktívne latentné dane zostávajúce po zaúčtovaní neboli na základe práva výberu podľa § 274 ods. 1 veta druhá Obchodného zákonníka vykázané.

Na oceňovanie latentných daní používa Commerzbank Aktiengesellschaft daňové sadzby platné pre firmy. Daňová sadzba dane z výnosov tuzemského konsolidačného okruhu predstavuje 31,5 % (predchádzajúci rok: 31,5 %). Táto daňová sadzba pozostáva zo sadzby dane z príjmov právnických osôb platnej v Nemecku vo výške 15,0 % plus solidárneho príspevku vo výške 5,5 % a priemernej sadzby živnostenskej dane vo výške 15,7 %. Na oceňovanie latentných daní zahraničných prevádzok sa používajú tam platné daňové sadzby, ktoré siahajú od 0 do 33,1%..

saná ich výška. Výkyvy devízových kurzov z obchodných aktív sa vykazujú v čistých výnosoch/nákladoch obchodných aktív. Termínové obchody v cudzích menách sa oceňujú príslušnou aktuálnou hodnotou. Na základe osobitného pokrytia v tej istej mene sa straty a zisky z menového prepočtu zohľadňujú vo výkaze ziskov a strát.

(4) Zmena v zostavovaní súvahy a oceňovaní

V prvom štvrtroku 2021 banka upravila príslušné kritériá pre zaradovanie do úrovni na určenie všeobecnej opravnej položky tak, že v budúcnosti bude možnosť priradovať transakcie s nízkym rizikom zlyhania na úroveň 1 (výnimka s nízkym kreditným rizikom) vo všeobecnosti iba použiť na cenné papiere. Realizácia viedla k zvýšeniu všeobecného príspevku o 23 miliónov EUR. Prevažne pravidelné preskúvanie a prehodnocovanie parametrov relevantných pre tvorbu

rezerv na riziká viedlo k úprave všeobecného príspevku o 49 miliónov EUR a úprave paušálneho individuálneho príspevku o 59 miliónov eur.

Odhliadnuc od popísaných skutočností uplatňujeme v obchodnom roku 2021 rovnaké metódy zostavovania súvahy a oceňovania ako v predchádzajúcom obchodnom roku.

(5) Dodatočná správa

Vojna na Ukrajine ovplyvňuje naše obchody s Ukrajinou aj naše obchody s Ruskom. Predpokladáme, že vplyv budú mať aj sankcie postihujúce jednotlivých obchodných partnerov (napr. vylúčenie veľkých ruských finančných inštitúcií z bankovej komunikačnej siete SWIFT alebo zákaz zúčtovania v amerických dolároch s veľkými ruskými bankami) alebo celé sektory (napr. energetický či komoditný sektor) na Commerzbank. Okrem toho očakávame, že ruské protisankcie by

mohli ovplyvniť aj portfóliá Commerzbank. Pozorne sledujeme ďalší vývoj a neustále prispôbujeme naše hodnotenie rizík a obchodnú politiku. Možné vplyvy možno očakávať najmä pri vytváraní rezerv na riziká. Spoľahlivý odhad kvantitatívnych účinkov na budúcu ročnú účtovnú závierku Commerzbank zatiaľ nie je možný, pretože to vo veľkej miere závisí od presného návrhu sankcií, protipatrení a trvania opatrení.

Vysvetlivky k výkazu ziskov a strát**(6) Výnosy podľa geografických trhov**

Mil. €	2021	2020
Nemecko	6 872	7 881
Európa, bez Nemecka	726	807
Amerika	255	271
Ázia	288	195
Celkom	8 141	9 155

Celková čiastka zahŕňa položky úrokové výnosy, bežné výnosy z akcií a ostatných pevne úročených cenných papierov, účastiny, podiely na prepojených spoločnostiach, výnosy z provízií, čisté výnosy z obchodovateľných titulov a ostatné prevádzkové výnosy z výkazu ziskov a strát.

V rámci obchodného portfólia vznikol rovnako čistý výnos, ktorý musí byť zohľadnený, kým v predchádzajúcom roku sme vykázali čisté náklady.

(7) Honorár audítora

Honorár za činnosti audítora zahŕňa honorár za previerku ročnej závierky spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Ostatné uisťovacie činnosti zahŕňajú predovšetkým honoráre za zákonom predpísané, zmluvne dohodnuté alebo dobrovoľne zadané previerky a uisťovacie a kontrolné činnosti. Medzi ne patria kontroly podľa § 89 Zákona o obchodovaní

s cennými papiermi, kontrola nefinančnej správy podľa § 340a v spojení s § 289b nemeckého Obchodného zákonníka. Honoráre za ostatné činnosti zahŕňajú honorár za projektové poradenskú činnosť. Výška honoráru audítora sa vykazuje podľa § 285 bod 17 Obchodného zákonníka v koncernovej závierke.

(8) Ostatné prevádzkové výnosy a náklady

Ostatné prevádzkové výnosy vo výške 151 miliónov eur (predchádzajúci rok: 666 mil. eur) obsahujú najmä vrátenia úrokov z daňových doplatkov vo výške 46 mil. eur (predchádzajúci rok: 30 mil. eur), výnosy z rozpustenia rezerv vo výške 29 miliónov eur (predchádzajúci rok: 51 mil. eur) a výnosy z nájmov vo výške 19 mil. eur (predchádzajúci rok: 20 mil. eur). V sledovanom roku sme vykázali výnosy z prepočtu cudzích mien v objeme 0 mil. eur (predchádzajúci rok: 3 mil. eur).

InOstatné prevádzkové náklady vo výške 1 089 mil. eur (predchádzajúci rok: 293 mil. eur) obsahujú čistý náklad zo

(9) Výnosy a náklady mimo príslušného obdobia

Výnosy mimo príslušného obdobia obsahujú v rozsahu 6 mil. eur (predchádzajúci rok: 28 mil. eur) výnosy z rozpustenia rôznych rezerv. Okrem toho boli v obchodnom roku vykázane daňové náklady mimo príslušného obdobia vo výške 134 mil. eur (predchádzajúci rok: 87 mil. eur), ktoré v podstate vyplývajú z

(10) Odpisy a opravné položky na nehnuteľný a hnutelný majetok

Odpisy nehmotného majetku v aktuálnom účtovnom období zahŕňajú neplánované odpisy majetku vo výške 212 mil. Hlavným dôvodom je neplánovaný odpis vo výške 206 miliónov

(11) Mimoriadny výsledok

V odchodnom roku neboli podobne ako v predchádzajúcom roku vytvorené žiadne mimoriadne výnosy.

Mimoriadne náklady zahŕňajú stratu vyplývajúcu zo zlúčenia so spoločnosťou comdirect bank vo výške 1 081 mil. eur (predchádzajúci rok: 811 mil. eur), predovšetkým vytvorenie rezerv na reštrukturalizáciu a zrušenie pracovných miest

(12) Služby súvisiace so správou a sprostredkovaním

Pre tretie osoby boli poskytované nasledovné podstatné služby súvisiace so správou a sprostredkovaním:

- Správa depozitov
- Sprostredkovanie poisťných zmlúv a zmlúv o stavebnom sporení
- Správa majetku

započítania nákladov na diskontovanie a výnosy z aktív plánu, ktoré sa majú započítať za penzijné záväzky vo výške 538 miliónov eur (minulý rok: čistý výnos 351 miliónov eur), ako aj náklady na alokáciu do rezerv k rozsudku Spolkového súdneho dvora o cenových opatreniach vo výške 99 miliónov eur a o ukončení projektu outsourcingu. Okrem toho sa vyskytli výdavky na úroky z následných daňových platieb vo výške 120 miliónov eur (predchádzajúci rok: 41 miliónov EUR) a 2 milióny eur (minulý rok: 0 miliónov EUR) na výdavky z menového prevodu.

vajú z daňovej kontroly v tuzemsku vo výške 152 mil. eur. Pro-tichodne vyplynuli daňové výnosy vo výške 18 mil. eur, najmä z vrátenia daní, a ktoré sa dotýkajú predchádzajúcich rokov.

nov eur v dôsledku rozhodnutia Commerzbank ukončiť projekt outsourcingu spracovania cenných papierov spoločnosti HSBC Transaction Services GmbH.

a uzatvorenie pobočiek v rámci „Stratégie 2024“.

Mimoriadne náklady v predchádzajúcom roku zahŕňali aj stratu zo zlúčenia s bankou comdirect vo výške 1 084 mil. EUR a potrebný prídelenie na dôchodkové zabezpečenie v súlade s článkom 67 ods. 1 veta 1 EGHGB vo výške 37 mil. eur.

- Správa poručníckeho majetku
- Komisionálne obchody s cennými papiermi
- Realizácia platobného styku
- Sprostredkovanie hypotekárnych úverov

Výnosy z týchto služieb sú vykazované v položke Pro-vízne výnosy.

Vysvetlivky k súvahe

(13) Členenie pohľadávok a záväzkov podľa zostatkovej doby splatnosti

Mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Ostatné pohľadávky voči úverovým inštitúciám	23 627	22 246
so zostatkovou dobou splatnosti		
do troch mesiacov	14 189	11 213
od troch mesiacov do jedného roka	4 072	4 891
od jedného do piatich rokov	3 214	4 041
viac ako päť rokov	2 152	2 101
Pohľadávky voči klientom	239 276	230 567
s neurčitou dobou splatnosti	18 099	14 702
so zostatkovou dobou splatnosti		
do troch mesiacov	27 754	28 360
od troch mesiacov do jedného roka	23 962	23 740
od jedného do piatich rokov	75 465	73 678
viac ako päť rokov	93 996	90 086
Mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Záväzky voči úverovým inštitúciám s dohodnutou dobou splatnosti alebo výpovednou lehotou	63 680	55 444
so zostatkovou dobou splatnosti		
do troch mesiacov	5 458	1 610
od troch mesiacov do jedného roka	4 914	4 236
od jedného do piatich rokov	45 602	41 508
viac ako päť rokov	7 706	8 090
Sporiace vklady s dohodnutou výpovednou lehotou viac ako tri mesiace	9	10
so zostatkovou dobou splatnosti		
od troch mesiacov do jedného roka	9	10
Ostatné záväzky voči klientom s dohodnutou dobou splatnosti alebo výpovednou lehotou	35 914	45 358
so zostatkovou dobou splatnosti		
do troch mesiacov	18 227	25 098
od troch mesiacov do jedného roka	4 296	4 880
od jedného do piatich rokov	6 019	6 733
viac ako päť rokov	7 372	8 647
Ostatné záväzky potvrdené listinou	21	1 147
so zostatkovou dobou splatnosti		
do troch mesiacov	21	1 099
od troch mesiacov do jedného roka	-	49
od jedného do piatich rokov	-	-

Z vydaných dlhopisov vo výške 43 327 mil. eur (predchádzajúci rok: 39 113 mil. eur) je v obchodnom roku 2022 splatná čiastka vo výške 4 833 mil. eur.

(14) Aktíva určené na krytie vydaných dlhopisov

Mio. €	31.12.2021	31.12.2020
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	496	285
Pohľadávky voči klientom	47 318	42 606
Dlhopisy a ostatné pevne úročené cenné papiere	3 072	3 068
Celkom	50 886	45 960

(15) Cenné papiere

K 31. decembru 2021 sú cenné papiere vhodné na obchodovanie na burze členené nasledovne: Z dlhopisov a ostatných

Mio. €	Kótované na burze		Nekótované na burze	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Dlhopisy a ostatné pevne úročené cenné papiere	44 861	44 418	4 171	3 442
Akcie a ostatné nie pevne úročené cenné papiere	0	0	23	35
Účastinné spoločnosti	1	1	-	-
Podiely na prepojených spoločnostiach	1 603	1 157	190	148

pevne úročených cenných papierov vo výške 49 032 mil. eur (predchádzajúci rok: 47 849 eur) sú v obchodnom roku 2022 splatné dlhopisy a pevne úročené cenné papiere vo výške 5 201 mil. eur.

Za dlhopisy a ostatné pevne úročené cenné papiere neboli vykonané odpisy s účtovnou hodnotou 2 247 mil. eur podľa § 253 ods. 3 veta piata Obchodného zákonníka na základe zmiernenej zásady najnižšej hodnoty vo výške 493. eur (predchádzajúci rok: 436 mil. eur) neboli vykonané, nakoľko oprávky hodnôt sú len dočasné

(16) Obchodné portfólio

Interne stanovené kritériá pre zapojenie finančných nástrojov do obchodného portfólia sa v obchodnom roku nezmenili.

Commerzbank Aktiengesellschaft v roku 2021 čiastku vo výške 23 mil. eur (predchádzajúci rok: 24 mil. eur) z čistého výnosu obchodného portfólia.

Do Fondu pre všeobecné bankové riziká vložila spoločnosť

Mio. €	31.12.2021	31.12.2020
Obchodné aktíva	16 503	20 747
Derivatívne finančné nástroje	9 457	14 643
Pohľadávky	2 371	2 325
Dlhopisy a ostatné pevne úročené cenné papiere	2 939	2 601
Akcie a ostatné pevne úročené cenné papiere	1 759	1 223
Riziková zrážka Value-at-Risk	- 23	- 45

Mio. €	31.12.2021	31.12.2020
Obchodné pasíva	10 091	11 826
Derivatívne finančné nástroje	8 727	11 618
Záväzky	1 364	208

(17) Oceňovacie jednotky

Za účelom vyrovnaní protichodných zmien hodnôt boli definované mikro oceňovacie jednotky a jednotky na ocenenie portfólia s cieľom zabezpečiť vyplývajúce riziká, pričom sa používa metóda úplného zaúčtovania a metóda zmrazenia. V rámci úplného zaúčtovania sa efektívna a neefektívna časť protichodnej zmeny obchodov a zabezpečovacích obchodov vykazuje s dopadom na výsledok. Protichodné zmeny hodnôt základných a zabezpečovacích obchodov sa pri použití metódy zmrazenia zobrazujú bez dopadu na výsledok.

Metóda vyúčtovania sa využíva pre väčšinu cenných papierov z likvidnej rezervy, pre ktorú je zabezpečené všeobecné riziko zmeny úrokov. Pritom sa úrokovovo indukované zmeny hodnôt cenných papierov zabezpečujú takmer úplne, iné než úrokovovo indukované zmeny hodnôt sa vykazujú s dopadom na výsledok. Meranie efektívnosti úrokových rizík sa vykonáva na základe sledovania Value-at-Risk. Zostatková doba platnosti týchto oceňovacích jednotiek bola v priemere päť rokov (predchádzajúci rok: päť rokov).

S ohľadom na niektoré vybrané portfóliá likvidnej rezervy sa oceňovacie jednotky tvoria na základe metódy zmrazenia. Pritom sa úrokovovo indukované zmeny hodnôt cenných papierov zabezpečujú takmer úplne, iné než úrokovovo indukované zmeny hodnôt sa vykazujú s dopadom na výsledok. Meranie efektívnosti úrokových rizík sa vykonáva na základe sledovania Value-at-Risk. Zostatková doba platnosti týchto oceňovacích jednotiek bola v priemere osem rokov (predchádzajúci rok: šesť rokov).

Okrem toho sa oceňovacie jednotky portfólií tvoria pre záväzky voči klientom, ktoré sa v plnej výške vyrovnávajú spojením s obsiahnutými rizikami vyplývajúcimi z akciových kurzov. Meranie efektivity pre oceňovacie jednotky portfólií sa vykonáva na základe dolárovej offsetovej metódy. Zostatková doba platnosti týchto oceňovacích jednotiek bola v priemere 41 rokov).

Ďalej boli cenné papiere z investičného majetku spolu s derivátmi na zabezpečenie úrokových a inflačných rizík vložené do oceňovacej jednotky portfólia, ktorá je bilancovaná podľa metódy zmrazovania. Efektivita sa zisťuje na základe metódy Dollar-Offset. Zostatková doba platnosti týchto oceňovacích jednotiek je v priemere 23 rokov (predchádzajúci rok: 24 rokov).

Okrem toho bola v sledovanom roku vytvorená mikro oceňovacia jednotka pre investičnú knihu, v ktorej sa nachádzajú obligácie, ktorých plná zmena trhovej hodnoty je zabezpečená derivátmi. Efektívnosť sa zisťuje na základe dolárovej offsetovej metódy. Zostatková doba týchto oceňovacích jednotiek predstavuje v priemere osem rokov.

V prípade oceňovacích jednotiek, pri ktorých sa uplatňuje metóda zmrazovania, a ktoré sa dotýkajú vlastnej emisie neobchodovateľných aktív, sa používa meranie efektívnosti prostredníctvom zjednodušeného testu senzitivity na báze portfólia príp. na základe kvalitatívneho porovnania znakov základných a zabezpečovacích obchodov. Zostatková doba platnosti týchto oceňovacích jednotiek je v priemere päť rokov (predchádzajúci rok: šesť rokov).

Okrem toho boli dezinované úrokové a inflačné riziká z derivátov s príslušnými protichodnými zabezpečovacími derivátmi v mikro oceňovacích jednotkách, ktoré sú rovnako bilancované na základe metódy zmrazovania. Meranie efektivity pre oceňovacie jednotky portfólií sa vykonáva na základe dolárovej offsetovej metódy. Z týchto oceňovacích jednotiek boli v roku 2020 započítané pozitívne a negatívne zmeny hodnôt vo výške 1 734 mil. eur. Zostatková doba platnosti týchto oceňovacích jednotiek je v priemere 25 rokov (predchádzajúci rok: 27 rokov).

V obchodnom roku boli po prvýkrát certifikáty CO2 združené s príslušnými zabezpečovacími derivátmi v oceňovacích jednotkách, ktoré sú rovnako bilancované na základe metódy preúčtovania. Meranie efektivity pre oceňovacie jednotky portfólií sa vykonáva na základe dolárovej offsetovej metódy.

V nasledujúcej tabuľke sú zobrazené majetkové hodnoty a dlhy zaradené do oceňovacích jednotiek. Výška zabezpečeného rizika predstavuje zmeny hodnôt základných obchodov, ktoré sú v rámci efektívnych oceňovacích jednotiek kompenzované protichodným vývojom zabezpečovacích obchodov. Pozitívne príspevky musia byť vnímané ako zvýšenie hodnoty aktív a pasív.

Mil. €	Účtovné hodnoty		Nominálne hodnoty		Výška zabezpečeného rizika	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Cenné papiere z hotovostnej rezervy	20 439	21 698	20 116	20 840	- 27	404
Cenné papiere a pohľadávky	5 930	5 652	4 431	4 180	1 113	1 635
Ostatný majetok	3 541	1 524	-	-	949	46
Emisie z neobchodovateľného portfólia	61 546	60 080	64 841	63 218	3 072	4 977

(18) Vzťahy k prepojeným spoločnostiam a podielom

Mio. €	Prepojené spoločnosti		Podiely	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	4 486	4 500	0	1
Pohľadávky voči klientom	18 697	16 836	134	212
Dlhopisy a ostatné pevne úročené cenné papiere	1 746	1 693	-	-
Obchodné aktíva bez derivatívnych finančných nástrojov	2	2	14	5
Závazky voči úverovým inštitúciám	1 471	1 024	2	0
Závazky voči klientom	8 019	7 175	212	165
Zaknihované záväzky	-	-	-	-
Obchodné pasíva bez derivatívnych finančných nástrojov	-	-	6	13
Druhoradé záväzky	1 000	936	-	-

(19) Poručnícke obchody

Mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	7	7
Pohľadávky voči klientom	1 881	1 135
Ostatný poručnícky majetok	602	714
Poručnícky majetok	2 490	1 856
z toho: poručnícke úvery	1 888	1 142
Závazky voči úverovým inštitúciám	1 681	784
Závazky voči klientom	207	358
Ostatné poručnícke záväzky	602	714
Poručnícke záväzky	2 490	1 856
z toho: poručnícke úvery	1 888	1 142

(20) Vývoj investičného majetku

Mil. €	Nehuteľný majetok	Hnuteľný majetok	Cenné papiere	Účastiny	Podiely na prepojených spoločnostiach
Zostatkové účtovné hodnoty 1.1.2021	1 123	441	13 235	81	4 089
Nadobúdacie / výrobné náklady 1. 1. 2021	3 862	1 764	13 292	107	7 314
Zlúčenie s comdirect Bank Aktiengesellschaft	408	65	3 667	17	234
Prírastky	87	168	4 476	0	273
Úbytky	0	- 12	- 9	-	8
Preúčtovania	5	11	439	-	145
Zmeny výmenných kurzov	4 189	1 661	12 913	124	7 429
Nadobúdacie / výrobné náklady 31.12.2021	2 739	1 323	57	26	3 225
Kumulované odpisy k 1.1.2021	588	100	0	2	65
Zlúčenie s comdirect Bank Aktiengesellschaft	-	-	-	-	-
Odpisy v obchodnom roku	84	161	1	-	- 0
Prírastky	0	- 12	-	-	- 25
Úbytky	5	10	3	-	46
Preúčtovania	3 248	1 260	60	28	3 311
Zmeny výmenných kurzov	-	-	0	-	572
Kumulované odpisy 31.12.2021	941	401	12 854	96	4 689

Z pozemkov a budov v celkovej účtovnej hodnote 143 mil. eur (predchádzajúci rok: 154 mil. eur) spoločnosť na vlastné účely využíva objekty vo výške 134 mil. eur (predchádzajúci rok: 144 mil. eur). Prevádzkové vybavenie a zariadenie vo výške 257 mil. eur (predchádzajúci rok: 287 mil. eur) je obsiahnuté v hnuteľnom majetku. Aktivované náklady na vývoj k 31. 12. 2021 súvisiace so samostatne nadobudnutým nehnuteľným majetkom predstavujú v obchodnom roku 774 mil. eur (predchádzajúci rok: 932 mil. eur). Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft nevykonáva prieskum v rámci samostatne nadobudnutého nehnuteľného majetku.

(21) Ostatný majetok

Ostatný majetok bol vykázaný vo výške 9 266 mil. eur (predchádzajúci rok: 8 267 mil. eur) a obsahoval podstatné emisné práva vo výške 3 541 mil. eur (predchádzajúci rok: 1 524 mil. eur), pohľadávky z vopred uhradených zábezpek pri termínových obchodoch vo výške 980 mil. eur (predchádzajúci rok: 1 084 mil. eur), úrokové rozlíšenia z neobchodovaných derivátov vo výške 385 mil. eur (predchádzajúci rok: 358 mil. eur),

Položka nehmotný majetok zahŕňa neplánované odpisy majetku vo výške 212 miliónov eur v bežnom účtovnom roku.

Odpisy dlhodobého hmotného majetku zahŕňajú zvýšené odpisy z reštrukturalizačných opatrení z dôvodu skrátenej zostatkovej životnosti prevádzkovej a kancelárskej techniky z uzávierok vo výške 24 miliónov eur, ktoré sú vykázané v mimoriadnom výsledku hospodárenia.

pohľadávky zo zmlúv o odvode zisku vo výške 317 mil. eur (predchádzajúci rok: 162 mil. eur), pohľadávky voči daňovým úradom vo výške 281 mil. eur (predchádzajúci rok: 289 mil. eur), pohľadávky z kompenzačných úhrad za burzové termínové obchody vo výške 277 mil. eur (predchádzajúci rok: 611 mil. eur) ako aj drahé kovy nepatriace do obchodného portfólia vo výške 80 mil. eur (predchádzajúci rok: 82 mil. eur).

(22) Druhoradý majetok

Mio. €	31.12.2021	31.12.2020
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	30 315	26 816
z toho: druhoradé	259	249
Pohľadávky voči klientom	239 276	230 567
z toho: druhoradé	288	303
Dlhopisy a ostatné pevne úročené cenné papiere	49 032	47 859
Peniaze peňažného trhu	-	92
z toho: druhoradé	-	-
b) Obligácie a dlhopisy od ostatných vystavovateľov	37 019	39 871
z toho: druhoradé	-	-
c) Vlastné dlhopisy	12 013	7 896
z toho: druhoradé	6	6
Akcie a ostatné pevne úročené cenné papiere	28	44
z toho: druhoradé	-	-
Obchodné aktíva ¹	16 503	20 747
z toho: druhoradé	80	58
Celkom	634	616

(23) Penzijné obchody

Účtovná hodnota majetku vykazaného v súvahe, ktorý súvisí s penzijnými obchodmi, predstavuje k 31.12.2021 5 317 mil.

eur (predchádzajúci rok: 3 959 mil. eur).

(24) Objemy v cudzej mene

Celková hodnota majetku v cudzej mene dosiahla k 31. 12. 2021 celkom 83 806 mil. eur (predchádzajúci rok: 83 695 mil. eur), k rozhodujúcemu dňu existovali záväzky znejúce na

cudziumenu vo výške 48 477 mil. eur (predchádzajúci rok: 46 847 mil. eur).

(25) Prevod zábezpek za vlastné záväzky

Mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Záväzky voči úverovým inštitúciám	23 430	23 297
Záväzky voči klientom	9 690	9 530
Zaknihované záväzky	-	-
Ostatné záväzky	2 659	2 621
Spolu	35 779	35 449

Podobne ako v predchádzajúcom roku neboli emitované dlhopisy zabezpečené pohľadávkami, ktoré síce boli právne

predané, avšak sú naďalej vo vlastníctve spoločnosti Commerzbank AG.

(26) Ostatné záväzky

Ostatné záväzky vo výške 5 147 mil. eur (predchádzajúci rok: 4 557 mil. eur) obsahujú záväzky zo zábezpek pri termínových obchodoch vo výške 1 865 mil. eur (predchádzajúci rok: 1 368 mil. eur), deriváty z certifikátov CO2 vo výške 486 mil. eur (predchádzajúci rok: 720 mil. eur), úrokové rozlíšenia z neobchodovaných derivátov vo výške 346 mil. eur (pred-

chádzajúci rok: 433 mil. eur), záväzky voči daňovým úradom vo výške 232 mil. eur (predchádzajúci rok: 283 mil. eur), záväzky z filmových fondov vo výške 192 mil. eur (predchádzajúci rok: 320 mil. eur) a záväzky zo zmlúv o odvode zisku vo výške 53 mil. eur (predchádzajúci rok: 14 mil. eur).

(27) Rezervy**a) Záväzky na dôchodkové zabezpečenie**

Rezervy na dôchodkové zabezpečenie sa určujú podľa poistno-matematických zásad a postupu pri zohľadnení súčasnej hodnoty dôchodkových nárokov na základe tabuliek Heubecka 2018 G a na základe priemernej účtovnej sadzby v trvaní desať rokov.

Použitý kalkulačný úrok je založený na informáciách zverejnených Nemeckou spolkovou bankou k 31. decembru 2020. Podľa § 253 ods. 6 veta prvá Obchodného zákonníka sú rezervy na dôchodkové zabezpečenie úročené priemernou úrokovou sadzbou 10 rokov 2,30 % (predchádzajúci rok: 2,71 %) namiesto siedmich rokov vo výške 1,60 % predchádzajúci rok: 1,97 %). Rozdiel k 31. decembru 2021 predstavuje 812 mil. eur (predchádzajúci rok: 819 mil. eur) a zvyšuje čiastky, ktorých vyplatenie je zablokované.

Vychádzame z očakávaného všeobecného zvyšovania miezd vrátane predpokladaných kariérnych trendov v rozsahu 2,50% ročne (predchádzajúci rok: 2,50% ročne); na

dynamiku dôchodkov sa používa úroková sadzba vo výške 1,40 % ročne (predchádzajúci rok: 1,40 % ročne). Na dynamiku vymeriavacej hranice sa používa sadzba 2,00 % ročne (predchádzajúci rok: 1,40 % ročne). Deficit v dôsledku penzijných záväzkov nevykávaných v súvahe v zmysle článku 28 ods. 2 Zákona o zavedení nemeckého Obchodného zákonníka predstavuje 9 mil. eur (predchádzajúci rok: 6 mil. eur).

Commerzbank Aktiengesellschaft v rámci uplatnenia práva voľby podľa článku 67 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka v pomernej miere vykonala prísun rozdielovej čiastky, ktorá vznikla na základe pozmeneného oceňovania dôchodkov podľa Zákona o modernizácii bilančných predpisov k 1. 1. 2010, a ku koncu roka 2020 bola vložená v plnej výške.

Majetok na krytie penzijných záväzkov sa oceňuje príslušnou časovou hodnotou a vykazuje podľa § 246 ods. 2 veta druhá nemeckého Obchodného zákonníka v zostatkových hodnotách vytvorených rezerv. K 31. decembru 2021 platili pred zaúčtovaním nasledovné hodnoty položiek:

Mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Časová hodnota majetku na krytie	8 524	8 658
Výška plnenia	7 610	6 768

Podľa § 246 ods. 2 veta druhá Obchodného zákonníka sa rovnako zmena hodnoty krycieho majetku zaúčtováva na úrokové efekty z nového ocenenia penzijných záväzkov. Pred zaúčtovaním boli úrokové náklady za vytvorené rezervy z dôchodkov, ktorým zodpovedá krycí majetok na zabezpečenie, na úrovni 656 mil. eur (predchádzajúci rok: 582 mil. eur). Výnosy z majetku na krytie boli pred zaúčtovaním vo výške 118 mil. eur (predchádzajúci rok: 944 mil. eur).

Historické nadobúdacie náklady majetku na krytie záväzkov predstavujú 6 530 mil. eur (predchádzajúci rok: 6 559 mil. eur).

Majetok je investovaný predovšetkým do špeciálnych fondov, ktoré svoje prostriedky investujú najmä do pevne úročených cenných papierov, akcií a derivátov.

b) Ostatné rezervy

Ostatné rezervy zahŕňajú predovšetkým rezervy na procesné a regresné riziká. Okrem toho sú v rezervách obsiahnuté aj rezervy na skutočnosti vyplývajúce z personálnej oblasti, vrátane rezerv na reštrukturalizáciu, čiastočné pracovné pomery pred odchodom do dôchodku a predčasné dôchodky.

V sledovanom roku sme vytvorili rezervy na reštrukturalizáciu vo výške 1 492 mil. eur (predchádzajúci rok: 1 052 mil. eur), predovšetkým rezervy na personál a v menšom rozsahu na nehnuteľnosti. Prírastky vo výške približne 1 miliardy EUR sú kompenzované prevodmi do iných pasív a inými rezervami na čiastočný dôchodok a spotrebu vo výške približne 0,6 miliardy eur.

K doplneniam vo vykazovanom roku 2021 došlo v súvislosti so Stratégiou 2024, ktorá okrem iného počíta so znižovaním počtu pracovných miest v Nemecku aj v zahraničí do roku 2024, redukciou domácej siete pobočiek a zatváraním miest či presunom aktivít do zahraničia.

Prírastky sa týkajú predovšetkým oblasti ľudských zdrojov, najmä v súvislosti s ranným dobrovoľníckym programom s plánovaným znížením približne 1 700 pracovných miest na plný úväzok v AG Nemecko a s rámcovou dohodou o zosúladení záujmov a sociálnym plánom uzavretou s výbormi

(28) Druhoradé záväzky

Druhoradé záväzky vo výške 6 674 mil. eur (predchádzajúci rok: 7 386 mil. eur) je možné v prípade platobnej neschopnosti alebo likvidácie splatiť až po uspokojení všetkých nie druhoradých veriteľov. Do tohto momentu neplatí povinnosť realizovať splátky alebo nároky na úhradu úrokov.

Záväzky z dlhopisov predstavujú druhoradé záväzky vystavovateľa, ktoré budú uspokojené spolu so všetkými ostatnými druhoradými záväzkami vystavovateľa. Vypovedanie

zamestnancov. v máji 2021 na implementáciu stratégie 2024 pre možné sociálne zodpovedné znižovanie pracovných miest vo vnútrozemí. Časť rezervy na zrušenie pracovných miest plánované do roku 2024 bola vytvorená už v predchádzajúcich rokoch.

Majetok na krytie určený na zabezpečenie záväzkov z predčasného dôchodku vo výške 146 mil. eur (predchádzajúci rok: 117 mil. eur) bol zúčtovaný s vytvorenou čiastkou plnenia vo výške 145 mil. Eur (predchádzajúci rok: 103 mil. eur). Pred zúčtovaním boli úrokové náklady na vytvorené rezervy na predčasný dôchodok vo výške 3 mil. eur (predchádzajúci rok: 2 mil. eur), ktorým zodpovedá majetok na krytie. Náklady na majetok na krytie neboli vykázané, v predchádzajúcom roku boli vo výške 2 mil. eur (predchádzajúci rok: 0 mil. eur). Historické nadobúdacie náklady na majetok na predčasný dôchodok boli vo výške 144 mil. eur (predchádzajúci rok: 114 mil. eur).

dlhopisov zo strany ich vlastníka je vylúčené. Pritom platia podmienky pre druhoradé záväzky. Transformácia na kapitál alebo inú formu dlhu nie je zmluvne zakotvená.

V obchodnom roku predstavujú úrokové náklady na druhoradé záväzky 367 mil. eur (predchádzajúci rok: 413 mil. eur). Nasledovné prijaté prostriedky presahujú k 31. decembru 2021 10% celkovej výšky tejto položky:

Identifikačné číslo ¹	Mena	Mil. €	Úroková sadzba v %	Splatnosť
DE000CZ40LD5	EUR	1 031	4,00	23.3.2026
XS0097772965 ²	USD	884	8,15	30.6.2031
DE000CZ45V25	EUR	752	4,00	5.12.2030
US20259BAA98	USD	688	8,13	19.9.2023
DE000CZ40LW5	EUR	669	4,00	30.3.2027

¹ Obsah tabuľky bol následne upravený.

² ISIN predstavuje Trust Certificates, ktoré som uviedol na trh Dresdner Funding Trust. Tento kapitál previedol Dresdner Capital LLC I vo forme podriadeného úveru na Commerzbank Aktiengesellschaft.

(29) Kapitál spojený s pôžitkovými právami

Podľa podmienok platných pre pôžitkové listy je využívanie nárokov na úroky a splatenie pôžitkových práv úzko spojené s hospodárskym výsledkom banky (a nie s prípadnou výplatom dividend). V prípade platobnej neschopnosti sú pohľa-

dávky z pôžitkových práv podriadené všetkým nepodriadeným veriteľom, avšak sú prednostné voči akcionárom. Kapitál spojený s pôžitkovými právami obsahuje ku koncu obchodného roka 2021.

(30) Nástroje dodatočného jadrového kapitálu

V druhom štvrtroku 2020 vydala spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft emisný program pre dodatočný jadrový kapitál (Additional-Tier-1, AT-1), na základe ktorého môže postupne v nasledujúcich rokoch vydávať druhoradé dlhopisy s nominálnou čiastkou do 3 miliárd eur.

V druhom štvrtroku 2021 Commerzbank Aktiengesellschaft úspešne vydala tretiu obligáciu AT-1. Obligácia má objem v rozsahu 500 mil. eur a pevný kupón vo výške 4,25 % ročne. Obligácia AT-1 bola vydaná na neurčitú dobu a najbližší možný termín jej vypovedania je október 2027 až apríl 2028.

Dlhopis AT1 bol vydaný už v druhom štvrtroku 2020 s objemom 1,25 miliardy eur a fixným kupónom 6,125 % ročne. Platnosť nástroja je neurčitá a najskorší možný dátum výzvy je október 2025.

Dlhopis ani príslušné úroky sa podľa nemeckého obchodného zákonníka v rozpore so zásadami IFRS nepovažuje za vlastné imanie.

V septembri 2020 Commerzbank Aktiengesellschaft úspešne vydala ďalšiu obligáciu AT-1. Obligácia má objem v rozsahu 500 mil. eur a pevný kupón vo výške 6,5 % ročne. Kniha objednávok bola viacnásobne upísaná v rozsahu 2,4 miliárd eur. Obligácia AT-1 bola vydaná na neurčitú dobu a najbližší možný termín jej vypovedania je október 2029 až apríl 2030.

Spolu s dlhopisom AT-1 vydaným v treťom štvrtroku 2019 boli vydané dlhopisy AT-1 v nominálnej hodnote 3 250 mil. K 31. 12. 2021 bola bilančná suma dlhopisu na úrovni 3 268 mil. eur. Zmena bilančnej hodnoty súvisí s efektami výmenných kurzov. Úrokové náklady pripadajúce na dlhopis boli v obchodnom roku na úrovni 183 mil. eur.

(31) Vlastné imanie

€	31.12.2021	31.12.2020
Vlastné imanie	15 102 374 508,76	16 511 223 815,83
a) Upísané imanie	1 252 357 634,00	1 252 357 634,00
Základné imanie	1 252 357 634,00	1 252 357 634,00
Vklady tichých spoločníkov	-	-
b) Kapitálová rezerva	10 075 129 096,63	11 483 978 403,70
c) Rezervy zo zisku	3 774 887 778,13	3 774 887 778,13
d) Bilančný zisk	-	-

a) Upísané imanie

Základné imanie spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft vo výške 1 252 357 634,00 eur bolo k 31. decembru 2021 rozdelené na 1 252 357 634 kusových akcií bez nomi-

nálnej hodnoty (kalkulačná hodnota akcie 1,00 eur).

K rozhodujúcemu dňu nemala banka tiché vklady.

b) Kapitálová rezerva

V kapitálovej rezerve sa vykazujú ážia z vydania akcií spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Okrem toho sa zohľadňujú doplatky z vydania zameniteľných a opčných práv na získanie podielov spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft.

Commerzbank k 31. 12. 2021 vyrovnala vzniknutú stratu v rámci použitia zisku na základe odberu z kapitálovej rezervy. Kapitálová rezerva k 31. decembru 2020 bola na úrovni 10 075 129 097 (predchádzajúci rok: 11 483 978 404 eur).

c) Rezervy zo zisku

€	
Stav k 31.12.2020	3 774 887 778,13
Prísun do rezerv zo zisku	-
z toho: prísun z bilančného zisku z predchádzajúceho roka	-
Stav k 31.12.2021	3 774 887 778,13

Rezervy zo zisku spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft pozostávajú z ostatných rezerv zo zisku.

Valnému zhromaždeniu bude navrhnuté, aby za obchodný rok 2021 neboli vyplatené dividendy.

(32) Povolené imanie

Rok prijatia uznesenia €	Pôvodný povolený kapitál mil. €	Zostávajúci povolený kapitál €	Obmedzená platnosť do	Podľa stanov
2020	626 178 817	626 178 817	21.5.2024	§ 4 ods. (3) a (4)
Stav k 31.12.2020	626 178 817	626 178 817		
Stav k 31.12.2021	626 178 817	626 178 817		

Podmienky pre zvýšenie imania z povoleného kapitálu vyplývajú pre jednotlivé druhy kapitálov k 31. decembru 2021 zo Stanov spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft v znení k 17. 9. 2020.

Predstavenstvo je oprávnené navýšiť základné imanie spoločnosti do 21. mája 2024 so súhlasom Dozornej rady vydaním nových kusových akcií oproti hotovostným alebo vecným vkladom, a to jednorazovo alebo opakovane, najviac o 500 943 054,00 eur (povolený kapitál 2019/I). Pritom musí byť akcionárom udelené právo na odber; zákonné právo na odber môže byť udelené aj tak, že nové akcie prevezme úverová inštitúcia alebo konzorcium úverových inštitúcií alebo rovnocenné inštitúcie podľa § 186 ods. 5 veta prvá Zákona o akciových spoločnostiach, so záväzkom, že ich ponúknu na odber akcionárom spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Predstavenstvo je však oprávnené vylúčiť právo na odber so súhlasom Dozornej rady v nasledovných prípadoch:

- s cieľom vyňať maximálne čiastky z práva na odber,
- s cieľom vydať zamestnanecké akcie zamestnancom spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft a priamych alebo nepriamych väčšinových účastinných spoločností Commerzbank Aktiengesellschaft (koncernové spoločnosti v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach) do pomernej čiastky vo výške 15 000 000,00 eur.

Ak budú pri vylúčení práva na odber akcionárov vydané akcie pre zamestnancov spoločnosti alebo koncernovej spoločnosti podľa § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach nesmie pomerná čiastka základného imania pripadajúca na tieto akcie celkovo presiahnuť 3 % základného imania v momente rozhodovania valného zhromaždenia. Na túto 3%-nú hranicu musia byť započítané akcie, ktoré boli vydané alebo predané počas platnosti oprávnenia alebo iného oprávnenia pri vylúčení odberového práva členom predstavenstva, členom vedenia alebo zamestnancom spoločnosti alebo jej koncernových spoločností v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach. Predstavenstvo je oprávnené definovať ďalšie podrobnosti zvýšenia základného imania a jeho realizácie.

Predstavenstvo je oprávnené navýšiť základné imanie spoločnosti do 21. mája 2024 so súhlasom Dozornej rady vydaním nových kusových akcií oproti hotovostným alebo vecným vkladom, a to jednorazovo alebo opakovane, najviac o 125 235 763,00 eur (povolený kapitál 2019/II). Pritom musí byť akcionárom udelené právo na odber; zákonné právo na odber môže byť udelené aj tak, že nové akcie prevezme úverová inštitúcia alebo konzorcium úverových inštitúcií alebo rovnocenné inštitúcie podľa § 186 ods. 5 veta prvá Zákona o akciových spoločnostiach, so záväzkom, že ich ponúknu na odber akcionárom spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft.

Predstavenstvo je však oprávnené vylúčiť právo na odber so súhlasom Dozornej rady v nasledovných prípadoch:

- s cieľom vyňať maximálne čiastky z práva na odber,
- v rozsahu, v akom vlastníci príp. veritelia zameniteľných dlhopisov alebo opčných listov z opčných dlhopisov, ktoré vydala Commerzbank Aktiengesellschaft alebo spoločnosti priamo alebo nepriamo sa podieľajúce na spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft (koncernové spoločnosti v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach), uplatnia svoje práva na zámenu alebo opčné práva alebo splnia svoje príslušné povinnosti na výmenu alebo opciu a nezvolia iné formy plnenia;
- s cieľom zvýšiť základné imanie oproti vecným vkladom;
- pri zvyšovaní imania formou hotovostných vkladov, ak emisná cena nových akcií v čase stanovenia nie je podstatne nižšia než burzová cena za akcie spoločnosti s rovnakou štruktúrou. Akcie vydané pri vylúčení práva na odber podľa § 203 ods. 1, § 186 ods. 3 veta štvrtá Zákona o akciových spoločnostiach a na základe tohto obmedzenia nesmú presiahnuť celkovo 10% základného imania spoločnosti v čase účinnosti – alebo ak je táto hodnota nižšia – v čase uplatnenia príslušného obmedzenia. Maximálna hranica 10% základného imania sa znižuje o pomernú čiastku základného imania, ktorá pripadá na tie vlastné akcie spoločnosti, ktoré budú predané počas platnosti povoleného kapitálu 2019/II pri vylúčení práva akcionárov na odber podľa § 71 ods. 1 bod 8 veta 5, § 186 ods. 3 veta štvrtá Zákona o akciových spoločnostiach. Maximálna hranica sa ďalej znižuje o pomernú čiastku základného imania, ktorá pripadá na tie akcie, ktoré budú vydané za účelom uplatnenia opčných a zameniteľných dlhopisov s právom na opciu a zámenu alebo s povinnosťou na využitie opcie alebo zámeny, ak budú

tieto dlhopisy vydané počas platnosti povoleného kapitálu 2019// pri vylúčení práva na odber pri uplatnení § 186 ods. 3 veta 4 Zákona o akciových spoločnostiach.

Pomerná čiastka základného imania pripadajúca na akcie, ktoré sa pri vylúčení odberového práva akcionárov vydávajú oproti hotovostným alebo vecným vkladom, nesmie celkom prekročiť 20 % základného imania existujúceho v momente konania Valného zhromaždenia. Na túto čiastku musia byť započítané akcie, ktoré boli vydané alebo predané počas platnosti oprávnenia alebo iného oprávnenia pri vylúčení odberového práva, alebo na ktoré sa vzťahujú finančné nástroje s právami alebo povinnosťami na zmenu alebo opcie, ktoré boli vydané počas platnosti oprávnenia alebo iného oprávnenia pri vylúčení odberového práva akcionárov. Ak budú akcie pri vylúčení odberového práva akcionárov vydané členom predstavenstva, členom vedenia alebo zamestnancom spoločnosti alebo jej koncernových spoločností v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach oproti hotovostným alebo vecným vkladom, nesmie na ne pripadajúca pomerná čiastka zo základného imania okrem toho presiahnuť 5 % základného imania existujúceho v momente konania Valného zhromaždenia. Na túto čiastku musia byť započítané akcie, ktoré boli vydané alebo predané počas platnosti oprávnenia alebo iného oprávnenia pri vylúčení odberového práva členom predstavenstva, členom vedenia alebo zamestnancom spoločnosti alebo jej koncernových spoločností v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach. Predstavenstvo je oprávnené definovať ďalšie podrobnosti zvýšenia základného imania a jeho realizácie.

Uznesenie Valného zhromaždenia zo dňa 30. apríla 2015 (podmienečné imanie 2015) bolo zrušené.

€	Zostávajúci povolený kapitál 31.12.2020	Prísun v obchodnom roku	Spotreba v obchodnom roku	Úbytok v obchodnom roku	Zostávajúci povolený kapitál 31.12.2020
Celkom	626 178 817	-	-	-	626 178 817

(33) Podmienečné imanie

€	Podmienečné imanie 31.12.2020	Prísun v obchodnom roku	Spotreba v obchodnom roku	Úbytok v obchodnom roku	Podmienečné imanie 31.12.2021	Obsadené podmienečné imanie	ešte k dispozícii
Celkom	-	-	-	-	-	-	-

Oprávnenie predstavenstva na vydanie zameniteľných alebo opčných dlhopisov, úžitkových práv a ostatných hybridných dlhopisov, ktoré bolo udelené na valnom zhromaždení dňa 30. apríla 2015, (úžitkové páva a hybridné dlhopisy a alebo

bez zameniteľných alebo opčných práv alebo povinností) bolo zrušené uznesením Valného zhromaždenia zo dňa 22. mája 2019.

(34) Čiastky, ktorých vyplatenie je zablokované

Mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Aktivovaný nadobudnutý nehnuteľný investičný majetok	774	932
Rozdiel medzi aktiváciou majetku na krytie a príslušnou časovou hodnotou	2 161	2 123
Rozdiel medzi priemernou úrokovou sadzbou 10 a 7 rokov na úročenie rezerv na dôchodkové zabezpečenie ¹	689	812
Zablokovaná čiastka	3 624	3 867

¹ podľa § 268 ods. 8 Obchodného zákonníka.

² podľa § 253 ods. 6 Obchodného zákonníka.

(35) Významné podiely spojené s hlasovacími právami

Commerzbank Aktiengesellschaft boli k 31.12.2021 doručené nasledovné oznámenia:

Oznamovateľ	Miesto	Celkom ¹ %	Hlásenie zo dňa
Spolková republika Nemecko	Berlín	15,60	4.6.2013
The Capital Group Companies	Los Angeles, USA	5,31	6.10.2020
BlackRock Inc.	Wilmington, Delaware, USA	5,26	22.12.2021
Cerberus Capital Management, L.P.	New York, USA	5,01	26.7.2017
Wellington Management Group LLP	Boston, USA	3,89	25.11.2021
Ministry of Finance on behalf of the state of Norway	Oslo, Nórsko	3,04	30.8.2021

¹ priame a nepriame podiely spojené s hlasovacími právami.

(36) Vlastné akcie

Valné zhromaždenie poverilo spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft dňa 13. mája 2015 podľa § 71 ods. 1 bod 8 Zákona o akciových spoločnostiach za účelom obchodovania s cennými papiermi na kúpu a predaj vlastných akcií, a to do 12. mája 2025. Možné použitie vlastných akcií bolo stanovené v uznesení. Vlastné akcie nachádzajúce sa v držbe banky alebo ktoré sú banke pripočítané podľa §71a nasl. zákona o akciových spoločnostiach, nesmú v žiadnom momente presiahnuť 10 % príslušného základného imania spoločnosti Commerzbank. Nadobudnutie akcií je možné len pri použití derivátov (opcie put alebo call ako aj termínových zmlúv). Všetky nadobudnutia akcií pri využití derivátov sú obmedzené na akcie v rozsahu najviac 5 % základného imania v momente prijatia uznesenia valného zhromaždenia alebo ak bude táto hodnota nižšia - v momente uplatnenia tohto

oprávnenia. Platnosť jednotlivých derivátov nesmie byť dlhšia než 18 mesiacov a musí byť stanovená, aby k nadobudnutiu akcií pri využití derivátov došlo najneskôr 12. mája 2025.

V sledovanom roku spoločnosť nekúpila vlastné akcie a k rozhodujúcemu dňu neboli v majetku spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft žiadne vlastné akcie. Klienti založili 21 742 906 kusov akcií (predchádzajúci rok: 2 358 653 kusov).

Banka sa voči Fondu na stabilizáciu finančného trhu, ktorý zastupuje Úrad pre stabilizáciu finančného trhu, zaviazala, že sama ani cez prepojené spoločnosti neodkúpi akcie ani ostatné súčasti vlastných prostriedkov banky určených na ručenie (s výnimkou § 71 ods. 1 bod 2, 4 (nákupná komisia), bod 7 alebo 8 Zákona o akciových spoločnostiach.

Ostatné vysvetlivky

(37) Mimosúvahové transakcie

a) Eventuálne záväzky

Mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Eventuálne záväzky z odovzdaných vyúčtovaných zmeniek	0	1
Záväzky zo záruk a zmlúv o ručení ¹	44 601	41 955
Záruky za úvery	34 093	32 566
Ostatné záruky	6 125	4 546
Akreditívy	4 383	4 843
Spolu	44 601	41 956

¹ Pozri aj bod 35 d) prehlásení materskej spoločnosti 37 d).

Záväzky zo záruk a zmlúv o ručení predstavujú v podstate bankový obchod s klientmi, z ktorého sa dosahujú výnosy z provízií. Riziko pre spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft spočíva vo využití zmluvných záväzkov na základe zhoršenia bonity dlžníka. Riziká súvisiace s bonitou sú v súvahe zohľadnené vo forme rezerv. Vyhodnotenie rizika

súvisiaceho s využitím eventuálnych záväzkov bude vykonané na základe parametrov riadenia úverového rizika, ktoré sa využívajú v súlade so Smernicou o kapitálovej primeranosti úverových inštitúcií. Tieto zodpovedajú Nariadeniu EU č. 575/2013 o realizácii bankových úprav Bazilej 3 na európskej úrovni.

b) Ostatné záväzky

Mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Neodvolateľné úverové prísluby	77 552	81 912
Účtovné úvery poskytnuté klientom	74 825	79 249
Účtovné úvery poskytnuté úverovým inštitúciám	1 025	1 132
Avalové úvery a akreditívy	1 702	1 531

Neodvolateľné úverové prísluby tvoria súčasť úverového obchodu spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft a nie sú vykazované v súvahe. Riziká môžu vyplývať zo zhoršenia bonity klienta, pre ktoré bola vytvorená príslušná rezerva v súvahe.

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft prostredníctvom účelových spoločností potvrdzuje listinami vlastné pohľadávky ako aj pohľadávky klientov. Tieto transakcie slúžia okrem iného na obstaranie likvidity alebo rozšírenie mož-

ností refinancovania pre klientov alebo Commerzbank Aktiengesellschaft.

Likvidita / záložné línie poskytnuté týmto účelovým spoločnostiam sú takisto vykázané v rámci neodvolateľných úverových príslubov. Likvidita / záložné línie môžu byť využité, ak dôjde k zvýšeniu rizík vyplývajúcich z príslušných finančných nástrojov a ak cenné papiere nebudú umiestnené podľa plánu na finančnom trhu.

c) Výpožičky cenných papierov

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft realizuje obchody súvisiace s výpožičkami cenných papierov s cieľom zabezpečiť dodaciu schopnosť obchodu s cenným papierom ako aj vypožičať existujúce obchodovateľné položky za poplatok. Pritom sa cenné papiere, ktoré si vypožičala naša

spoločnosť nevykazujú v súvahe, avšak tie cenné papiere, ktoré sme vypožičali iným subjektom, budú na základe ich konečného užívania naďalej vykazované v súvahe. Riziká vyplývajúce z týchto obchodov spočívajú vo vyrovnaní týchto obchodov. Pritom je možné definovať rozdiel medzi

príslušnou časovou hodnotou cenných papierov a získaných príp. poskytnutých zábezpek. Výhody pre spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft vyplývajú z dodatočných výnosov zo zapožičaných cenných papierov.

K rozhodujúcemu dňu pre spracovanie súvahy boli požičané cenné papiere v reálnej hodnote 1 624 mil. eur (predchádzajúci rok: 1 525 mil. eur) a reálna hodnota požičaných

d) Ostatné finančné záväzky

V rámci zmlúv o operačnom lízingu, v ktorých vystupuje spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft ako lízingový nájomca, konečným vlastníkom ostáva prenajímateľ, takže predmet lízingu nie je vykazovaný v súvahe spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Záväzky spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft z operatívneho lízingu sa vzťahujú najmä na budovy a prevádzkové zariadenie. Existujúce záväzky z nájomných a lízingových zmlúv predstavujú k 31. decembru 2021 pre nasledujúce roky celkovo 1 614 mil. eur (predchádzajúci rok: 1 772 mil. eur); z toho voči prepojeným spoločnostiam 133 mil. eur (predchádzajúci rok: 145 mil. eur).

Záväzky na vklady za akcie, podiely na spoločnostiach s ručením obmedzeným a ostatné podiely predstavujú k rozhodujúcemu dňu 9 mil. eur (predchádzajúci rok: 0 mil. eur).

Podľa § 5 ods. 10 Štatútu fondu pre zabezpečenie vkladov sme sa zaviazali, že Spolkové združenie nemeckých bánk (Bundesverband deutscher Banken e.V.) oslobodíme od prípadných strát, ktoré vzniknú v dôsledku opatrení vykonávaných v prospech úverových inštitúcií nachádzajúcich sa v našom väčšinovom vlastníctve.

Commerzbank využila možnosť odvieť časť svojho ročného príspevku na európsky bankový odvod a zákonné poistenie vkladov formou neodvolateľných platobných záväzkov (IPC). Suma vo výške 33 miliónov EUR (predchádzajúci rok: 0 miliónov EUR) bola zaplatená ako bankový odvod a 43 miliónov EUR (predchádzajúci rok: 3 milióny EUR) za zákonný systém ochrany vkladov (IPC). Tieto sú zahrnuté v iných finančných záväzkoch. Na tieto sumy bola zložená zodpovedajúca hotovostná zábezpeka v rovnakej výške, ktorá je zahrnutá v súvahovej položke ostatné aktíva.

Pre záväzky na termínových burzách a klíringových miestach boli ako zábezpeka uložené cenné papiere s účtovnou hodnotou 10 920 mil. eur (predchádzajúci rok: 12 441 mil. eur).

cenných papierov bola 8 363 mil. eur (predchádzajúci rok: 7 207 mil. eur).

V rámci týchto transakcií požičiavania cenných papierov bola poskytnutá zábezpeka za požičané cenné papiere vo výške 1 624 mil. € (predchádzajúci rok: 1 524 mil. eur) a požičané cenné papiere 3 607 mil. eur (predchádzajúci rok: 3 817 mil. eur).

Na základe listu zverejneného v roku 2017 Spolkovým ministerstvom financií (BMF) o cum-cum transakciách sa daňová kontrola vyjadрила k spracovaniu týchto transakcií formou kontrolných pripomienok. Daňový úrad zodpovedajúcim spôsobom znížil zápočet dane z kapitálových výnosov. V dôsledku toho Commerzbank Aktiengesellschaft vytvorila opravné položky k uznaným úverovým pohľadávkam alebo vytvorila dodatočné rezervy na prípadné nároky na vrátenie s cieľom pokryť plne a primerane odrážať zmenenú rizikovú situáciu. List Spolkového ministerstva financií o transakciách cum-cum z 9. júla 2021 bol teraz revidovaný. Vzhľadom na možné účinky listu Spolkového ministerstva financií bola rezerva upravená v druhom štvrtroku 2021. Podľa súčasných poznatkov sú daňové riziká vyplývajúce z tohto komplexu problémov dostatočne pokryté. Nedá sa úplne vylúčiť, že popri rezervách zriadených bankou budú existovať ďalšie záťaž.

Pokiaľ ide o transakcie požičiavania cenných papierov s cum-cum, Commerzbank je vystavená nárokom tretích strán na kompenzáciu z dôvodu zamietnutých kompenzačných pohľadávok. Na základe vykonaných analýz považuje Commerzbank šance na úspech takýchto pohľadávok za málo pravdepodobné, nemožno ich však vylúčiť. V týchto prípadoch, na základe našich odhadov, by mohlo dôjsť k finančným vplyvom vo vysokom dvojcifernom miliónovom rozsahu plus úroky z omeškania. Nedá sa úplne vylúčiť, že v priebehu ďalšieho vývoja, napríklad z výmeru zo strany správcu dane a daňových/občianskych súdov, môže vyplynúť rozdielne posúdenie.

Prokuratúra vo Frankfurtu vyšetroje v súvislosti s akciovými transakciami okolo dátumu dividendy (tzv. cum-ex transakcie) Commerzbank a bývalej Dresdner Bank. Commerzbank si už koncom roka 2015 objednala forenznú analýzu transakcií cum-ex, ktorá bola dokončená v súvislosti s transakciami s akciami Commerzbank začiatkom roka 2018 a v súvislosti s transakciami s akciami bývalej Dresdner Bank v septembri

2019. Všetky dodatočné daňové nároky zo strany daňových úradov sú vyrovnané.

Od septembra 2019 sa v Commerzbank vykonáva osobitné vyšetrovanie zo strany Prokuratúry Kolín ohľadom obchodov Cum-Ex. Prokuratúra Kolín vyšetruje podozrenie, že banka (vrátane Dresdner Bank) sa v rozličných roliach podieľala na obchodoch Cum-Ex, okrem iného aj tým, že tretím osobám dodávala akcie. V tomto konaní podľa súčasných informácií nejde o vlastné nároky Commerzbank na započítanie dane vo vzťahu k dani z kapitálových výnosov a solidárneho príspevku na dividendy.

V súvislosti s vyšetrovaním obchodov „Cum-Ex“ banka v plnom rozsahu spolupracuje s vyšetrovacími orgánmi.

Momentálne nie je možné predpovedať, či a v akom rozsahu z toho vyplynie pre banku záťaž.

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft sa voči poľskému dohľadu (Polish Financial Supervision Authority)

zaviazala, že svoje prepojené spoločnosti mBank S.A., Varšava, a mBank Hipoteczny S.A., Varšava, vybaví likviditou a kapitálom, aby tieto mohli kedykoľvek splniť svoje finančné záväzky.

S ohľadom na dcérske spoločnosti, ktoré sú uvedené nižšie a ktoré sú zapojené do koncernovej závierky, spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft, bez ohľadu na politické riziká, zabezpečí, aby tieto spoločnosti plnili svoje zmluvné záväzky (prehlásenie materskej spoločnosti).

Názov	Sídlo
Commerzbank (Eurasija) AO	Moskva
Commerzbank Brasil S.A. - Banco Múltiplo	São Paulo
Commerzbank Inlandsbanken Holding GmbH	Frankfurt nad Mohanom
Commerzbank Finance & Covered Bond S.A.	Luxemburg
CommerzTrust GmbH	Frankfurt nad Mohanom
Commerz Markets LLC	New York
LSF Loan Solutions Frankfurt GmbH	Eschborn

(38) Termínové obchody

V spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft sú termínové obchody k 31. decembru 2021 rozdelené nasledovne:

Mil. €	Nominálne hodnoty	Príslušná aktuálna hodnota	
		pozitívna	negatívna
Termínové obchody závislé od cudzích mien			
Produkty OTC	557 430	6 487	6 562
Devízové hotovostné a termínové obchody	326 486	736	757
Úrokové menové swapy	214 123	5 438	5 529
Devízové opcie - nákupy	43	313	-
Devízové opcie - predaje	2	-	276
Ostatné devízové kontrakty	16 776	-	-
Produkty obchodované na burze	1 347	-	-
Devízové futuritné kontrakty	1 347	-	-
Devízové opcie	-	-	-
Celkom	558 777	6 487	6 562
z toho: obchodné portfólio	1 014 887	6 316	6 210
Termínové obchody závislé od úrokov			
Produkty OTC	3 606 729	87 578	84 468
Forward Rate Agreements	807 992	50	46
Úrokové swapy	2 299 459	85 616	82 037
Úrokové opcie - nákupy	22 634	1 872	-
Úrokové opcie - predaje	21 187	-	2 371
Ostatné úrokové kontrakty	455 457	40	14
Produkty obchodované na burze	141 719	1	1
Úrokové futuritné kontrakty	141 715	1	1
Úrokové opcie	4	-	-
Celkom	3 748 448	87 579	84 469
z toho: obchodné portfólio	6 199 586	77 260	77 507
Ostatné termínové obchody			
Produkty OTC	36 754	1 522	1 088
Štruktúrované akciové / indexové produkty	5 359	1 047	303
Akciové opcie - nákupy	192	89	-
Akciové opcie - predaje	420	-	91
Úverové deriváty	23 159	245	356
Obchody s drahými kovmi	186	4	2
Ostatné obchody	7 438	137	336
Produkty obchodované na burze	13 462	294	200
Akciové futuritné kontrakty	2 044	2	6
Akciové opcie	3 730	140	138
Ostatné futuritné kontrakty	5 900	1	3
Ostatné opcie	1 788	151	53
Celkom	50 216	1 816	1 288
z toho: obchodné portfólio	82 126	1 580	1 111
Všetky prebiehajúce termínové obchody spolu			
Produkty OTC	4 200 913	95 587	92 118
Produkty obchodované na burze	156 528	295	201
Celkom	4 357 441	95 882	92 319
Netto hodnota			
z toho: obchodné portfólio		20 183	16 219
		9 457	8 727

Celkový efekt saldovania k 31.12.2021 bol na úrovni 84 462 mil. eur (predchádzajúci rok: 164 962 mil. eur). Na strane aktív sa to dotýkalo pozitívnych trhových hodnôt vo výške 75 699 mil. eur (predchádzajúci rok: 151 832 mil. eur), pohľadávok voči úverovým inštitúciám vo výške 3 937 mil. eur (predchádzajúci rok: 7 199 mil. eur) a ostatného majetku vo výške 4 827 mil. eur (predchádzajúci rok: 5 931 mil. eur).

Na strane pasív boli saldované negatívne trhové hodnoty vo

výške 76 100 mil. eur (predchádzajúci rok: 152 449 mil. eur), záväzky voči úverovým inštitúciám vo výške 2 898 mil. eur (predchádzajúci rok: 4 534 mil. eur) a ostatné záväzky vo výške 5 464 mil. eur (predchádzajúci rok: 7 979 mil. eur).

S ohľadom na derivatívne finančné nástroje, ktoré nepatria do obchodného portfólia, bola podľa § 249 ods. 1 Obchodného zákonníka vytvorená rezerva na hroziace straty vo výške 647 mil. eur (predchádzajúci rok: 381 mil. eur).

(39) Zamestnanci

Priemerný ročný počet zamestnancov v Commerzbank Aktiengesellschaft zahŕňa zamestnancov na plný a čiastočný úväzok, ale žiadnych praktikantov.

	2021			2020		
	Celkom	muži	ženy	Celkom	muži	ženy
Zamestnanci	31 032	15 763	15 269	32 376	16 342	16 034
v Nemecku	27 528	13 524	14 004	28 938	14 173	14 765
mimo Nemecka	3 504	2 239	1 265	3 438	2 169	1 269

(40) Príjmy a úvery členov orgánov

Úročenie a založenie úverov pre členov predstavenstva a dozornej rady je zabezpečené za trhovej podmienky, ak je to nevyhnutné, aj hypotekárnymi dlhmi alebo záložnými právami. V sledovanom roku neboli členom predstavenstva dozornej rady poskytnuté žiadne zálohy. Okrem toho neboli tieto osoby v ručiacom vzťahu so spoločnosťami z koncernu Commerzbank.

Dňa 31. decembra 2021 boli pohľadávky voči členom predstavenstva vo výške 7 165 tis. eur (predchádzajúci rok: 2 116

tis. eur) ako aj voči členom dozornej rady vo výške 284 tis. eur (predchádzajúci rok: 1 719 tis. eur). V obchodnom roku splatili členovia predstavenstva úvery vo výške 79 tis. eur a členovia dozornej rady splatili čiastku vo výške 38 tis. eur.

Bez zohľadnenia zmeny časovej hodnoty penzijných nárokov členov predstavenstva, ktorá zohľadnená vo výpočte penzijných záväzkov a je očistená od úrokov, predstavujú celkové odmeny členov predstavenstva a dozornej rady podľa § 285 ods. 9 Obchodného zákonníka:

Tis. €	31.12.2021	31.12.2020
Predstavenstvo	11 371	9 058
Dozorná rada	3 283	3 465
Celkom	14 654	12 523

Celková odmena v súlade s § 285 č. 9a Obchodného zákonníka pre členov predstavenstva nezahŕňa žiadne odmeny z dlhodobých zložiek odmeny za finančný rok 2021, pretože táto sa priznáva právne záväzným spôsobom až po doba uchovávaní 5 až 7 rokov a po následnom hodnotení výkonnosti dozornou radou. Celková odmena teda zahŕňa aj odmeny z dlhodobých zložiek odmien za účtovné obdobie

2015 a 2016, keďže tieto boli v sledovanom roku právne záväzné. Celkové požitky zahŕňajú aj 256 554 (predchádzajúci rok: 13 530) virtuálnych akcií v celkovej hodnote 1 897 tis. eur (predchádzajúci rok: 74 tis. eur), ktoré budú vydané až na jar alebo koncom roka 2023 s dátumom pred príslušným platba platná cena akcie.

Tieto virtuálne akcie boli zahrnuté do celkovej odmeny v súlade s nemeckým účtovným štandardom č. 17 (DRS 17) s cenou akcií v deň ich udelenia dozornou radou plus prípadné úpravy dividend za finančné roky 2015 a 2018.

Pre členov predstavenstva a bývalých členov predstavenstva alebo ich pozostalých poskytuje banka starobné zabezpečenie, pričom majetok slúžiaci na zabezpečenie bol na základe Contractual Trust Arrangements prevedený na združenie Commerzbank Pensions-Trust e. V.

Aktuálna hodnota dôchodkových nárokov pre aktívnych členov predstavenstva bola k 31.12.2021 na úrovni 7 550 tis. eur (predchádzajúci rok: 16 348 tis. eur).

(41) Kódex Corporate Governance

Naša spoločnosť odovzdala prehlásenie k Nemeckému kódexu o správe a riadení spoločností podľa § 161 Zákona o akciových spoločnostiach. toto prehlásenie tvorí súčasť prehlásenia o riadení spoločnosti uvedeného v správe

(42) Investičné fondy

Podiely na fondoch, ktoré musia byť oznamované, sú v plnom rozsahu súčasťou obchodného portfólia a sú oceňované príslušnou časovou hodnotou. Príslušná časová hodnota zodpovedá účtovnej hodnote. V jednotlivých prípadoch môžu platiť obmedzenia v možnosti denného odkupovania. S ohľadom na podiely na fondoch, ktoré musia byť oznamované, neboli v sledovanom roku vykonané výplaty (predchádzajúci rok: 0 mil. eur), a zo zmiešaných fondov vo výške 0 mil. eur (predchádzajúci rok: 0 mil. eur).

Prijmy bývalých členov predstavenstva Commerzbank Aktiengesellschaft a ich pozostalých boli na úrovni 12 724 tis. eur (predchádzajúci rok: 8 223 tis. eur). Penzijné záväzky za túto skupinu osôb boli na úrovni 127 794 tis. eur (predchádzajúci rok: 101 661 tis. eur). bývalých členov predstavenstva zo zlúčených spoločností a ich pozostalých boli na úrovni 10 712 tis. eur (predchádzajúci rok: 10 459 tis. eur).

Okrem toho existovali penzijné záväzky pre ten istý okruh osôb vo výške 147 227 tis. eur (predchádzajúci rok: 141 699 tis. eur). S ohľadom na všetky uvedené penzijné záväzky vytvorila spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft rezervy.

o stave spoločnosti a je zverejnené aj na internete https://www.commerzbank.de/de/hauptnavigation/aktionaere/governance_/corporate_governance_1.html.

dzajúci rok: 0 mil. eur), a zo zmiešaných fondov vo výške 0 mil. eur (predchádzajúci rok: 0 mil. eur).

V nasledovnej tabuľke sú uvedené hodnoty investičných fondov podľa kategórií k 31. decembru 2021, na ktorých sa Commerzbank Aktiengesellschaft podieľa viac ako 10%:

Mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Indexové fondy	-	-
Zmiešané fondy	34	30
Penzijné fondy	-	-
Akciové fondy	-	-
Celkom	34	30

(43) Hypotekárne záložné listy

Commerzbank Aktiengesellschaft zverejňuje každý štvrťrok podľa § 28 Zákona o záložných listoch údaje o hypotekár-

ných záložných listoch, verejných záložných listoch a lodných záložných listoch na svojej internetovej stránke.

§ 28 (1) bod 1 do 3 zákona o záložných listoch mil. €	31.12.2021			31.12.2020		
	Nominálna hodnota	Aktuálna hodnota	Aktuálna hodnota rizika ¹	Nominálna hodnota	Aktuálna hodnota	Aktuálna hodnota rizika ¹
Výpočet krytia hypotekárnych záložných listov						
Závazky určené na krytie	21 815,7	22 686,7	21 917,0	19 724,4	21 089,3	20 042,5
z toho: obeh záložných listov	21 815,7	22 686,7	21 917,0	19 724,4	21 089,3	20 042,5
z toho: deriváty	-	-	-	-	-	-
Hodnoty krytia	36 976,0	39 771,9	37 804,9	33 522,5	37 313,9	35 168,3
z toho: krycie pôžičky	35 907,1	38 571,5	36 662,1	32 530,2	36 154,5	34 074,3
z toho: hodnoty krytia § 19 ods. 1 bod 1, 2, 3 Zákona o záložných listoch	1 068,9	1 200,4	1 142,8	992,3	1 159,4	1 094,0
z toho: deriváty	-	-	-	-	-	-
Aktuálna hodnota rizika podľa úrokových stresových testov			15 887,9			15 125,8
Strata z menových stresových testov			-			-
Prekrytie	15 160,3	17 085,2	15 887,9	13 798,1	16 224,6	15 125,8

¹ aktuálna hodnota rizika, vrátane menových stresových testov

§ 28 ods. 1 bod 2 Zákona o záložných listoch Mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Hypotekárne záložné listy v obehu, so zostatkovou dobou splatnosti		
do šiestich mesiacov	1 127,2	748,9
od šiestich do dvanástich mesiacov	2 737,0	57,0
od dvanástich do osemnástich mesiacov	1 140,0	1 125,0
od 18 mesiacov do dvoch rokov	1 668,0	2 737,0
od dvoch do troch rokov	2 244,5	2 808,0
od troch do štyroch rokov	3 371,5	2 249,5
od štyroch do piatich rokov	4 040,0	2 376,5
od piatich do desiatich rokov	4 076,5	6 211,5
viac ako desať rokov	1 411,0	1 411,0
Celkom	21 815,7	19 724,4
Hodnoty krytia hypotekárnych záložných listov so zostatkovou dobou viazanosti úrokov		
do šiestich mesiacov	1 294,5	1 091,9
od šiestich do dvanástich mesiacov	1 200,9	959,0
od dvanástich do osemnástich mesiacov	1 848,8	1 335,7
od 18 mesiacov do dvoch rokov	1 444,2	1 273,5
od dvoch do troch rokov	4 045,0	3 404,7
od troch do štyroch rokov	3 954,5	4 043,0
od štyroch do piatich rokov	4 172,2	3 744,8
od piatich do desiatich rokov	16 355,1	15 344,3
viac ako desať rokov	2 660,8	2 325,5
Celkom	36 976,0	33 522,5

§ 28 ods. 1 bod 4, 5 a 6 Zákona o záložných listoch: Ďalšie hodnoty krytia mil. €		31.12.2021	31.12.2020	
Kompenzačné pohľadávky podľa § 19 ods. 1 bod 1 Zákona o záložných listoch				
Nemecko		-	-	
Celkom		-	-	
Pohľadávky podľa § 19 ods. 1 bod 2 Zákona o záložných listoch				
Nemecko		-	-	
z toho: kryté dlhopisy v zmysle čl. 129 Nariadenia (EU) č. 575/2013		-	-	
Celkom		-	-	
Pohľadávky podľa § 19 ods. 1 bod 3 Zákona o záložných listoch				
Nemecko		490,0	490,0	
Taliansko		339,9	343,3	
Rakúsko		109,0	69,0	
Španielsko		130,0	90,0	
Celkom		1 068,9	992,3	
Celkom		1 068,9	992,3	
§ 28 ods. 2 bod 1 a Zákona o záložných listoch: objemy Mil. €		31.12.2021	31.12.2020	
do 0,3 mil. €		27 299,9	24 942,8	
od 0,3 mil. € do 1 mil. €		6 514,6	5 815,0	
od 1 mil. € do 10 mil. €		1 153,2	1 093,6	
viac ako 10 mil. €		939,3	678,8	
Celkom		35 907,1	32 530,2	
§ 28 ods. 2 bod 1 b a c Zákona o záložných listoch: Hypotekárne úvery podľa typu objektu a účelu užívania Mil. €		31.12.2021	31.12.2020	
Nemecko	firemný účel	bytový účel	firemný účel	bytový účel
Byty vo vlastníctve	-	10 025,9	-	8 904,1
Domy pre jednu a viac rodín	-	21 123,8	-	19 222,7
Domy pre viac rodín	-	3 921,3	-	3 613,3
Administratívne budovy	585,1	-	466,4	-
Obchodné budovy	179,0	-	186,9	-
Priemyselné budovy	0,2	-	0,2	-
Ostatné firemné budovy	71,9	-	136,6	-
Nedokončené novostavby a novostavby, ktoré ešte neprinášajú výnos	-	0,0	-	0,1
Staveniská	-	-	-	-
Celkom	836,2	35 070,9	790,1	31 740,1
§ 28 ods. 1 bod 10 Zákona o záložných listoch: cudzia mena Mil. €		31.12.2021	31.12.2020	
Čistá aktuálna hodnota		-	-	
§ 28 (1) bod 9 Zákona o záložných listoch: štruktúra úrokov %		31.12.2021	31.12.2020	
podiel pevne úročených hodnôt		98,3	98,7	
podiel pevne úročených záložných listov		77,1	89,4	

§ 28 (1) bod 8 Zákona o záložných listoch: Prekročenia Mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Celková výška pohľadávok, ktoré presiahli hranicu podľa § 13 ods. 1 Zákona o záložných listoch	-	-
Celková výška pohľadávok, ktoré presiahli hranicu podľa § 19 ods. 1 Zákona o záložných listoch	-	-

§ 28 (1) bod 11 Zákona o záložných listoch: Ďalšie štrukturálne údaje	31.12.2021	31.12.2020
Objemovo vážený priemerný vek pohľadávok v rokoch	4,9	4,7
Priemerne vážené dobiehajúce výpožičky v %	52,2	52,6

§ 28 (2) bod 2 Zákona o záložných listoch: Neuhradené plnenia Nemecko mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Celková výška neuhradených plnení (omeškanie najmenej 90 dní)	-	-
Celková výška neuhradených úrokov	-	-
Celková výška týchto pohľadávok, ak objem neuhradených čiastok predstavuje najmenej 5% pohľadávky	-	-

Exekúcie

V roku 2021 neboli realizované žiadne exekúcie a ani sa neočakávajú žiadne podobné konania.

Prevzatie pozemkov

Spoločnosť v roku 2021 neprevzala žiadne pozemky za účelom zabránenia strát.

(44) Verejné záložné listy

§ 28 ods. 1 bod 1 a 3 Zákona o záložných listoch mil. €	31.12.2021			31.12.2020		
Výpočet krytia verejných záložných listov	Nominálna hodnota	Aktuálna hodnota	Riziková hodnota ¹	Nominálna hodnota	Aktuálna hodnota	Riziková hodnota ¹
Závazky určené na krytie	11 963,9	13 894,0	13 354,7	11 281,2	13 741,6	13 073,5
z toho: obeh záložných listov	11 963,9	13 894,0	13 354,7	11 281,2	13 741,6	13 073,5
z toho: deriváty	-	-	-	-	-	-
Hodnoty krytia	13 765,1	17 484,0	15 547,5	12 124,1	16 964,5	14 639,6
z toho: krycie pôžičky	2 459,5	2 570,3	2 488,9	2 176,6	2 301,3	2 232,7
z toho: hodnoty krytia § 20 ods. 1 Zákona o záložných listoch	13 692,1	17 394,1	15 461,8	12 049,4	16 867,2	14 547,6
z toho: hodnoty krytia § 20 ods. 2 Zákona o záložných listoch	73,0	89,9	85,7	74,7	97,3	92,0
z toho: deriváty	-	-	-	-	-	-
Aktuálna hodnota rizika podľa úrokových stresových testov			2 533,9			2 104,8
Strata z menových stresových testov			- 341,0			- 538,7
Prekrytie	1 801,2	3 590,0	2 192,8	842,9	3 222,9	1 566,1

¹ aktuálna hodnota rizika vrátane menových stresových testov.

§ 28 ods. 1 bod 2 Zákona o záložných listoch mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Verejné záložné listy so zostatkovou dobou platnosti		
do šiestich mesiacov	149,9	112,9
od šiestich do dvanástich mesiacov	273,0	231,8
od dvanástich do osemnástich mesiacov	3 040,0	147,5
od 18 mesiacov do dvoch rokov	128,7	273,0
od dvoch do troch rokov	1 607,5	3 167,3
od troch do štyroch rokov	2 454,3	1 607,5
od štyroch do piatich rokov	1 407,2	2 446,5
od piatich do desiatich rokov	1 438,7	1 564,7
viac ako desať rokov	1 464,7	1 730,0
Celkom	11 963,9	11 281,2
Hodnoty krytia verejných záložných listov so zostatkovou dobou viazanosti úrokov		
do šiestich mesiacov	752,0	559,5
od šiestich do dvanástich mesiacov	702,0	287,3
od dvanástich do osemnástich mesiacov	448,7	519,7
od 18 mesiacov do dvoch rokov	461,1	582,0
od dvoch do troch rokov	1 118,1	767,5
od troch do štyroch rokov	1 073,2	992,2
od štyroch do piatich rokov	1 039,2	781,0
od piatich do desiatich rokov	3 480,8	3 288,6
viac ako desať rokov	4 690,1	4 346,3
Celkom	13 765,1	12 124,1
§ 28 ods. 1 bod 4 a 5 Zákona o záložných listoch: Ďalšie hodnoty krytia mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Kompenzačné pohľadávky podľa § 20 ods. 2 bod 1 Zákona o záložných listoch		
Nemecko	-	-
Celkom	-	-
Kompenzačné pohľadávky podľa § 20 ods. 2 bod 1 Zákona o záložných listoch		
Nemecko	73,0	74,7
z toho: kryté dlhopisy v zmysle čl. 129 Nariadenia (EU) č. 575/2013	-	-
Celkom	73,0	74,7
Celkom	73,0	74,7

§ 28 ods. 3 bod 1 Zákona o záložných listoch: Objemy mil. €	31.12.2021	31.12.2020
do 10 mil. €	931,8	575,4
od 10 mil. € do 100 mil. €	4 129,6	3 843,7
viac ako 100 mil. €	8 630,7	7 630,3
Celkom	13 692,1	12 049,4

§ 28 ods. 1 bod 10 Zákona o záložných listoch: Cudzia mena mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Čistá aktuálna hodnota vo švajčiarskych frankoch	500,2	575,7
Čistá aktuálna hodnota v britských librách	2 701,4	3 124,0
Čistá aktuálna hodnota v US dolároch	1 259,2	-

§ 28 ods. 1 bod 9 Zákona o záložných listoch: Štruktúra úrokov %	31.12.2021	31.12.2020
podiel pevne úročených hodnôt	72,4	71,2
podiel pevne úročených záložných listov	39,1	43,7

§ 28 ods. 1 bod 8 Zákona o záložných listoch: Prekročenia mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Celková výška pohľadávok, ktoré presiahli hranicu podľa § 20 ods. 2 Zákona o záložných listoch	-	-

§ 28 ods. 3 bod 3 Zákona o záložných listoch: Neuhradené plnenia mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Celková výška neuhradených plnení (omeškanie najmenej 90 dní)	-	-
Celková výška týchto pohľadávok, ak objem neuhradených čiastok predstavuje najmenej 5% pohľadávky	-	-

§ 28 ods. 3 bod 2 Zákona o záložných listoch: Sídlo dlžníkov príp. ručiteľov Mio. €	31.12.2021	31.12.2020
Celkom	13 692,1	12 049,4
Z toho dlžník:		
Krajiny	934,2	896,2
Grécko	160,0	31,1
Veľká Británia/Severné Írsko/Britské kanálne ostrovy/ Ostrov Man	-	26,3
Island	44,1	90,7
Taliansko	44,9	44,0
Kanada	15,2	14,0
Rakúsko	325,0	365,0
Portugalsko	120,0	100,0
Španielsko	225,0	225,0
Regionálne územné celky	4 224,6	4 155,8
Nemecko	2 993,8	2 864,2
Francúzsko vrátane Monaka	23,9	29,7
Taliansko	256,5	257,8
Japonsko	42,0	42,0
Kanada	16,8	16,9
Švajčiarsko	646,5	700,0
Španielsko	245,1	245,1
Miestne územné celky	5 475,2	4 121,3
Nemecko	3 126,1	1 783,1
Estónsko	-	1,4
Fínsko	64,9	69,8
Francúzsko vrátane Monaka	13,8	15,7
Veľká Británia/Severné Írsko/Britské kanálne ostrovy/ Ostrov Man	1 580,8	1 575,5
Taliansko	333,5	334,5
Švajčiarsko	96,5	93,2
USA	259,7	248,1
Ostatní dlžníci so sídlom v	223,3	222,0
Nemecko	195,0	195,0
Francúzsko, vrátane Monaka	28,3	27,0
Celkom	10 857,3	9 395,2
Z toho zabezpečenie poskytli		
Krajiny	2 459,5	2 176,6
Nemecko	1 707,2	1 779,4
z toho: pohľadávky voči poisťovateľom exportu	1 707,2	1 779,4
Belgicko	23,9	-
z toho: pohľadávky voči poisťovateľom exportu	23,9	-
Dánsko	84,8	44,7
z toho: pohľadávky voči poisťovateľom exportu	84,8	44,7
Fínsko	21,5	28,6
z toho: pohľadávky voči poisťovateľom exportu	21,5	28,6
Francúzsko vrátane Monaka	143,7	45,8
z toho: pohľadávky voči poisťovateľom exportu	143,7	45,8
Veľká Británia/Severné Írsko/Britské kanálne ostrovy/Ostrov Man	104,9	107,6
z toho: pohľadávky voči poisťovateľom exportu	104,9	107,6
Rakúsko	23,5	-
z toho: pohľadávky voči poisťovateľom exportu	23,5	-
Švédsko	9,8	17,7
z toho: pohľadávky voči poisťovateľom exportu	9,8	17,7
Švajčiarsko	163,7	152,9
z toho: pohľadávky voči poisťovateľom exportu	163,7	152,9
Medzinárodné organizácie	176,5	-
z toho: pohľadávky voči poisťovateľom exportu	176,5	-
Regionálne územné celky	66,1	72,1
Belgicko	66,1	72,1
Miestne územné celky	-	-
Nemecko	-	-
Ostatní dlžníci	309,1	405,5
Nemecko	309,1	405,5
Celkom	2 834,8	2 654,2
Ďalšie hodnoty krytia podľa § 20 ods. 2 Zákona o záložných listoch	73,0	74,7
Gesamt	13 765,1	12 124,1

(45) Lodné záložné listy

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft vrátila s účinnosťou od 31. mája 2017 povolenie na prevádzkovanie obchodov s lodným záložnými listami. Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými službami povolil výnimku z obmedzenia pre ďalšie hodnoty krytia od 1. júna 2017 predpísaného podľa § 26 ods. 1 bod Zákona o záložných listoch.

Vydané lodné záložné listy sú v plnom rozsahu zabezpečené ďalšími hodnotami krytia, ktoré spĺňajú predpoklady na krytie verejných záložných listov a – ak presahujú obmedzenie podľa zákona o záložných listoch pre ďalšie hodnoty krytia – aj dodatočné kritériá bonity stanovené Spolkovým úradom pre dohľad nad finančnými službami.

§ 28 ods. 1 bod 1 a 3 Zákona o záložných listoch Mil. €	31.12.2021			31.12.2020		
	Nominálna hodnota	Aktuálna hodnota	Aktuálna hodnota rizika ¹	Nominálna hodnota	Aktuálna hodnota	Aktuálna hodnota rizika ¹
Krytie – lodné záložné listy						
Závazky určené na krytie	119,0	130,5	127,9	210,5	232,5	228,0
z toho: obeh záložných listov	119,0	130,5	127,9	210,5	232,5	228,0
z toho: deriváty	-	-	-	-	-	-
Hodnoty krytia	145,0	184,2	168,5	313,0	379,0	355,4
z toho: krycie úvery	-	-	-	-	-	-
z toho: hodnoty krytia § 26 ods. 2, 3, 4 Zákona o záložných listoch	145,0	184,2	168,5	313,0	379,0	355,4
z toho: deriváty ¹	-	-	-	-	-	-
Aktuálna hodnota rizika podľa úrokových stresových testov			40,6			127,4
Strata z menových stresových testov			-			-
Prekrytie	26,0	53,7	40,6	102,5	146,5	127,4

¹ Riziková súčasná hodnota vrátane testu menových rizik

§ 28 ods. 1 bod 2 Zákona o záložných listoch mil. €	31.12.2020	
Lodné záložné listy v obehu, so zostatkovou dobou platnosti		
do šiestich mesiacov	10,0	41,5
od šiestich do dvanástich mesiacov	50,0	50,0
od dvanástich do osemnástich mesiacov	-	10,0
od 18 mesiacov do dvoch rokov	10,0	50,0
od dvoch do troch rokov	5,0	10,0
od troch do štyroch rokov	42,0	5,0
od štyroch do piatich rokov	2,0	42,0
od piatich do desiatich rokov	-	2,0
viac ako desať rokov	-	-
Celkom	119,0	210,5
Hodnoty krytia lodných záložných listov so zostatkovou dobou viazanosti úrokov		
do šiestich mesiacov	-	70,0
od šiestich do dvanástich mesiacov	40,0	-
od dvanástich do osemnástich mesiacov	-	48,0
od 18 mesiacov do dvoch rokov	-	75,0
od dvoch do troch rokov	5,0	-
od troch do štyroch rokov	-	-
od štyroch do piatich rokov	-	-
od piatich do desiatich rokov	-	-
viac ako desať rokov	100,0	120,0
Celkom	145,0	313,0
§ 28 ods. 1 bod 4, 5 a 6 Zákona o záložných listoch: Ďalšie hodnoty krytia mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Nemecko		
Kompenzačné pohľadávky podľa § 26 ods. 1 bod 2 Zákona o záložných listoch	-	-
Pohľadávky podľa § 26 ods. 1 bod 3 Zákona o záložných listoch	-	-
z toho: kryté dlhopisy v zmysle čl. 129 Nariadenia (EU) č. 575/2013	-	-
Pohľadávky podľa § 26 ods. 1 bod 4 Zákona o záložných listoch	40,0	193,0
Rakúsko		
Kompenzačné pohľadávky podľa § 26 ods. 1 bod 2 Zákona o záložných listoch	-	-
Pohľadávky podľa § 26 ods. 1 bod 3 Zákona o záložných listoch	-	-
z toho: kryté dlhopisy v zmysle čl. 129 Nariadenia (EU) č. 575/2013	-	-
Pohľadávky podľa § 26 ods. 1 bod 4 Zákona o záložných listoch	100,0	100,0
Portugalsko		
Kompenzačné pohľadávky podľa § 26 ods. 1 bod 2 Zákona o záložných listoch	-	-
Pohľadávky podľa § 26 ods. 1 bod 3 Zákona o záložných listoch	-	-
z toho: kryté dlhopisy v zmysle čl. 129 Nariadenia (EU) č. 575/2013	-	-
Pohľadávky podľa § 26 ods. 1 bod 4 Zákona o záložných listoch	5,0	20,0
Celkom	145,0	313,0

§ 28 ods. 4 bod 1 a Zákona o záložných listoch: Objemy mil. €	31.12.2021	31.12.2020
do 500 tis. €	-	-
od 500 tis. € do 5 mil. €	-	-
viac ako 5 mil. €	-	-
Celkom	-	-

§ 28 ods. 4 bod 1 b Zákona o záložných listoch: Krajina registrácie založených lodí a lodiarní mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Námorné lode	-	-
Tuzemské lode	-	-
Celkom	-	-

§ 28 ods. 1 bod 10 Zákona o záložných listoch: Cudzie meny mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Čistá aktuálna hodnota vo švajčiarskych frankoch	-	-
Čistá aktuálna hodnota v japonských jenoch	-	-
Čistá aktuálna hodnota v US dolároch	-	-
Celkom	-	-

§ 28 ods. 1 bod 9 Zákona o záložných listoch. Štruktúra úrokov %	31.12.2021	31.12.2020
podiel pevne úročených hodnôt	72,4	76,0
podiel pevne úročených záložných listov	100,0	100,0

§ 28 ods. 1 bod 8 Zákona o záložných listoch: Prekročenia mil. €	31.12.2021	31.12.2020
Celková výška pohľadávok, ktoré presiahli hranicu podľa § 26 ods. 1 Zákona o záložných listoch	-	-

Exekúcie

V roku 2021 neboli realizované žiadne exekúcie a ani sa neočakávajú žiadne podobné konania.

Prevzatie lodí alebo lodiarní

Commerzbank Aktiengesellschaft v predchádzajúcom roku neprevzala žiadnu loď za účelom zabránenia strát.

Neuhradené plnenia

Nominálna hodnota úverových pohľadávok použitých na krytie lodných záložných listov bola vo výške 0,0 mil. eur; preto neexistovali ani neuhradené plnenia.

V predchádzajúcom roku bola nominálna hodnota pohľadávok na krytie záložných lodných listov vo výške 0 eur, takže ani v predchádzajúcom roku neexistovali neuhradené plnenia.

(46) Vlastníctvo podielov

Nasledujúce informácie oznamujeme podľa § 271 ods. 1, § 285 bod 11 a 11a nemeckého Obchodného zákonníka. Poznámky pod čiarou a poznámky k nižšie uvedeným tabuľkám sú zhrnuté na konci tejto prílohy.

a) Účastinné spoločnosti

Názov	Sídlo	Kapitálový podiel %	Mena	Vlastné imanie tis.	Výsledok v roku * tis.
AKA Ausfuhrkredit-Gesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	31,6	EUR	253 193	8 372
ALWIGA Netzbeteiligungen GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	96	-
Asekum Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	PLN	32 005	-
Atlas Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	126	-
Bridge Re Limited	Hamilton, Bermuda	100,0	USD	620	241
CBG Commerz Beteiligungsgesellschaft Holding mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	2 137	-
CBG Commerz Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	24 656	-
CBG Commerz Beteiligungskapital GmbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	16 735	2 315
CERI International Sp. z o.o.	Lódz, Poľsko	100,0	PLN	78 198	12 574
Coba Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	26	-
Commerz (East Asia) Limited	Hong Kong, Hongkong	100,0	EUR	4 063	- 197
Commerz Business Consulting GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	199	-
Commerz Direktservice GmbH	Duisburg, Deutschland	100,0	EUR	1 534	-
Commerz Grundbesitz Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	90,0	EUR	17 202	-
Commerz Markets LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	206 990	36 152
Commerz Real AG	Wiesbaden, Nemecko	100,0	EUR	408 394	-
Commerz Real Fonds Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	151	-
Commerz Real Fund Management S.à r.l.	Luxembourg, Luxembursko	100,0	EUR	2 863	- 5 216
Commerz Real Investmentgesellschaft mbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	EUR	21 968	-
Commerz Real Kapitalverwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	5 000	-
Commerz Real Mobilienleasing GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	41 000	-
Commerz Real Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	26	-
Commerz Service-Center Intensive GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	1 664	-
Commerz Services Holding GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	15 979	-
Commerzbank (Eurasija) AO	Moskva, Rusko	100,0	RUB	11 439 412	812 662
Commerzbank Brasil S.A. - Banco Múltiplo	São Paulo, Brazília	100,0	BRL	137 529	- 32 217
Commerzbank Finance & Covered Bond S.A.	Luxembourg, Luxembursko	100,0	EUR	1 176 590	- 34 918
Commerzbank Finance 3 S.à r.l.	Luxembourg, Luxembursko	100,0	EUR	641	- 24
Commerzbank Finance BV	Amsterdam, Holandsko	100,0	EUR	1 142	- 35
Commerzbank Finance Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	155 171	80 042

Názov	Sídlo	Kapitálový podiel %	Mena	Vlastné imanie tis.	Výsledok v roku * tis.
Commerzbank Holdings (UK) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	12 970	1 872
Commerzbank Holdings France	Paríž, Francúzsko	100,0	EUR	17 022	- 439
Commerzbank Immobilien- und Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	462 597	-
Commerzbank Inlandsbanken Holding GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Londýn, Veľká Británia	100,0	EUR	279 468	-
Commerzbank Leasing 6 S.à r.l.	Luxembourg, Luxembursko	100,0	GBP	98	- 2
Commerzbank Leasing December (3) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	31	125
Commerzbank Leasing Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	61	-
Commerzbank Leasing September (5) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	- 12	30
Commerzbank U.S. Finance, Inc.	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	363	4
Commerzbank Zrt.	Budapešť, Maďarsko	100,0	HUF	30 396 000	230 000
CommerzFactoring GmbH	Mainz, Nemecko	50,1	EUR	1 099	-
CommerzVentures Beteiligungs GmbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	99,5	EUR	- 12 319	60 388
CommerzVentures GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	75 299	-
CommerzVentures II Beteiligungs GmbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	33,3	EUR	30 313	- 3 039
ComTS Finance GmbH	Halle (Saale), Nemecko	100,0	EUR	1 550	-
ComTS Logistics GmbH	Magdeburg, Nemecko	100,0	EUR	1 550	-
ComTS Mitte GmbH	Erfurt, Nemecko	100,0	EUR	2 714	-
ComTS Nord GmbH	Magdeburg, Nemecko	100,0	EUR	1 492	-
ComTS Ost GmbH	Halle (Saale), Nemecko	100,0	EUR	1 550	-
ComTS Rhein-Ruhr GmbH	Duisburg, Nemecko	100,0	EUR	1 050	-
ComTS West GmbH	Hamm, Nemecko	100,0	EUR	1 256	-
Coubag Unternehmens-beteiligungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	40,0	EUR	78 283	8 827
CR Hotel Target Pty Ltd	Sydney, Austrália	50,0	AUD	20 327	- 7 569
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungs-gesellschaft mbH & Co. Objekt Schwabing KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	-	2
Dresdner Capital LLC I	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	1 950	42
Dresdner Capital LLC IV	Wilmington, Delaware, USA	100,0	JPY	17 880	2
Dresdner Kleinwort Luminary Inc.	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	25 342	2 197
Dresdner Lateinamerika Aktiengesellschaft	Hamburg, Nemecko	100,0	EUR	39 567	-
DSB Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	25	-
DTE Energy Center, LLC	Wilmington, Delaware, USA	50,0	USD	58 768	8 831
FABA Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	2 026	-
Frega Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	366	- 63
Future Tech Fundusz Inwestycyjny Zamkniety	Varšava, Poľsko	99,0	PLN	192 266	7 065

Názov	Sídlo	Kapitálový podiel %	Mena	Vlastné imanie tis.	Výsledok v roku * tis.
FV Holding S.A.	Brusel, Belgicko	60,0	EUR	1 153	- 24
Gesellschaft für Kreditsicherung mbH	Berlín, Nemecko	63,3	EUR	2 067	5 240
G-Invest Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	PLN	6 603	- 91
Greene Elm Trading VII LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	1 809	23
ILV Immobilien-Leasing Verwaltungsgesellschaft Düsseldorf mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	EUR	36 956	9 342
KENSTONE GmbH	Eschborn, Nemecko	100,0	EUR	1 195	-
Kira Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Mníchov, Nemecko	100,0	EUR	74 830	-
Kommanditgesellschaft MS "CPO ALICANTE" Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	90,0	EUR	29 835	6 779
Kommanditgesellschaft MS "CPO ANCONA" Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	77,2	EUR	45 967	11 232
Kommanditgesellschaft MS "CPO BILBAO" Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	90,0	EUR	28 728	6 906
Kommanditgesellschaft MS "CPO MARSEILLE" Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	77,2	EUR	38 063	8 875
Kommanditgesellschaft MS "CPO PALERMO" Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	73,9	EUR	57 695	8 295
Kommanditgesellschaft MS "CPO TOULON" Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	90,0	EUR	40 958	8 159
Kommanditgesellschaft MS "CPO VALENCIA" Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	90,0	EUR	28 924	6 878
LeaseLink Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	PLN	9 073	3 413
LSF Loan Solutions Frankfurt GmbH	Eschborn, Nemecko	100,0	EUR	163 995	-
Main Incubator GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	22 809	-
mBank Hipoteczny S.A.	Varšava, Poľsko	100,0	PLN	1 285 362	4 878
mBank S.A.	Varšava, Poľsko	69,3	PLN	16 153 305	511 548
mElements S.A.	Varšava, Poľsko	100,0	PLN	14 437	3
mFactoring S.A.	Varšava, Poľsko	100,0	PLN	105 564	22 244
mFinanse S.A.	Lódz, Polen	100,0	PLN	156 006	25 049
mLeasing Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	PLN	480 489	2 129
MOLARIS Verwaltungs- und Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	75,0	EUR	6 986	- 1 762
NAVIPOS Schiffsbeteiligungsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	EUR	107 752	-
NOVELLA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	11 176	-
onvista media GmbH	Köln, Nemecko	100,0	EUR	1 662	1 330
REFUGIUM Beteiligungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	EUR	330	-
SECUNDO Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	5 811	-
TOMO Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	22 779	-
Zelos Luxembourg S.C.S.	Luxembourg, Luxembursko	100,0	EUR	- 32 567	34 453

b) Podiely na spoločnostiach s dlhodobým prepojením, pri ktorých účasť presahuje 5 % hlasovacích práv

Názov	Sídlo	Kapitálový podiel %
BTG Beteiligungsgesellschaft Hamburg mbH	Hamburg, Nemecko	13,3
BÜRGSCHAFTSBANK BRANDENBURG GmbH	Potsdam, Nemecko	10,8
Bürgschaftsbank Mecklenburg-Vorpommern GmbH	Schwerin, Nemecko	12,0
Bürgschaftsbank Sachsen-Anhalt GmbH	Magdeburg, Nemecko	10,4
Bürgschaftsbank Thüringen GmbH	Erfurt, Nemecko	12,3
Bürgschaftsgemeinschaft Hamburg GmbH	Hamburg, Nemecko	17,8
Interessengemeinschaft Frankfurter Kreditinstitute GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Deutschland	16,9
Kreditgarantiegemeinschaft des Hotel- und Gaststättengewerbes in Bayern Gesellschaft mit beschränkter Haftung	Mníchov, Nemecko	9,7
Bürgschaftsbank Schleswig-Holstein Gesellschaft mit beschränkter Haftung	Kiel, Nemecko	5,0
Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Mecklenburg-Vorpommern mbH	Schwerin, Nemecko	18,4
Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Thüringen mbH	Erfurt, Nemecko	16,5
Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Sachsen mbH	Drážďany, Nemecko	16,4
Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Sachsen-Anhalt (MBG) mbH	Magdeburg, Nemecko	17,5
Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Berlin-Brandenburg GmbH	Potsdam, Nemecko	18,2
Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Niedersachsen (MBG) mit beschränkter Haftung	Hannover, Nemecko	12,4
Niedersächsische Bürgschaftsbank (NBB) Gesellschaft mit beschränkter Haftung	Hannover, Nemecko	5,6
Bürgschaftsbank Sachsen GmbH	Drážďany, Nemecko	10,6
MBG Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Schleswig-Holstein mbH	Kiel, Nemecko	7,3
BBB Bürgschaftsbank zu Berlin-Brandenburg GmbH	Berlín, Nemecko	7,9
Bürgschaftsbank Bremen GmbH	Bremen, Nemecko	8,3
BGG Bayerische Garantiegesellschaft mit beschränkter Haftung für mittelständische Beteiligungen	Mníchov, Nemecko	5,3
Saarländische Kapitalbeteiligungsgesellschaft mit beschränkter Haftung	Saarbrücken, Nemecko	8,5
MBG Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Rheinland-Pfalz mbH	Mainz, Nemecko	11,1
True Sale International GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Deutschland	25,0
Alma Atlas Investments Limited	Lathom, Lancashire, Großbritannien	12,0
Mittelstandsfonds Schleswig-Holstein GmbH	Kiel, Nemecko	9,2
LiquidityMatch LLC	Wilmington, Delaware, USA	13,6
paydirekt GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Deutschland	16,7
Gini GmbH	Mníchov, Nemecko	13,4
OptioPay GmbH	Berlín, Nemecko	7,5
Grover Group GmbH	Berlín, Nemecko	5,2
Pinova GmbH & Co. Beteiligungs 2 KG	Mníchov, Nemecko	11,1
Bilendo GmbH	Mníchov, Nemecko	12,9
Userlane GmbH	Mníchov, Nemecko	5,8
Candis GmbH	Berlín, Nemecko	5,3

Názov	Sídlo	Kapitálový podiel %
TransFICC Limited	Londýn, Veľká Británia	14,1
Tillhub GmbH	Berlin, Nemecko	6,7
HSBC Operational Services GmbH	Düsseldorf, Nemecko	20,0
AUTHADA GmbH	Darmstadt, Nemecko	12,4
Open as App GmbH	Mníchov, Nemecko	10,1
Conpend B.V.	Amsterdam, Holandsko	16,7
BERGFÜRST AG	Berlin, Nemecko	24,9
Finality International Limited	Londýn, Veľká Británia	6,7
Scompler Technologies GmbH	Mníchov, Nemecko	10,0
21strategies GmbH	Zolling, Nemecko	9,1
Valsight GmbH	Berlin, Nemecko	12,8

c) Podiely na veľkých kapitálových spoločnostiach, pri ktorých podiel prekročil 5 % hlasovacích práv

Názov	Sídlo	Kapitálový podiel %	Hlasovacie práva %
Deutsche Börse Commodities GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	16,2	14,5
EURO Kartensysteme GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	15,4	-
SCHUFA Holding AG	Wiesbaden, Nemecko	18,6	-

Poznámky pod čiarou

1) Zmena obchodného mena z Garbary Sp. z o.o. na G-Invest Sp. z o.o.

Poznámky a vysvetlivky

a) zmluva o ovládaní príp. odvádzaní zisku

* ukazovatele z poslednej zverejnenej závierky

Devízové kurzy za 1 eur k 31.12.2021

Austrália	AUD	1,5615
Brazília	BRL	6,3101
Veľká Británia	GBP	0,8403
Japonsko	JPY	130,3800
Poľsko	PLN	4,5969
Rusko	RUB	85,3004
Švajčiarsko	CHF	1,0331
Maďarsko	HUF	369,1900
USA	USD	1,1326

(47) Orgány spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft**Dozorná rada****Helmut Gottschalk**

Predseda
(od 14.4.2021)

Hans-Jörg Vetter

Predseda
(do 16.3.2021)

Uwe Tschäge¹

podpredsa
Bankový úradník Commerzbank
Aktiengesellschaft

Heike Anscheit¹

Banková úradníčka
Commerzbank Aktiengesellschaft

Alexander Boursanoff¹

Bankový úradník
Commerzbank Aktiengesellschaft

Gunnar de Buhr¹

Bankový úradník
Commerzbank Aktiengesellschaft

Stefan Burghardt¹

vedúci pobočky
Mittelstandsbank Bremen
Commerzbank Aktiengesellschaft

Dr. Frank Czichowski

bývalý Senior Vice President / Treasurer
KfW Bankengruppe

Sabine U. Dietrich

bývalá členka predstavenstva
BP Europa SE

Dr. Jutta A. Dönges

konateľka
Bundesrepublik Deutschland -
Finanzagentur GmbH

Monika Fink¹

Banková úradníčka
Commerzbank Aktiengesellschaft

Dr. Tobias Guldemann

(do 18.5.2021)
samostatný finančný poradca

Dr. Rainer Hillebrand

(do 18.5.2021)
bývalý podpredsa predstavenstva
Otto Group

Christian Höhn¹

(do 31.12.2021)
Bankový úradník
Commerzbank Aktiengesellschaft

Stefan Jennes¹

(od 1.1.2022)
Bankový úradník
Commerzbank Aktiengesellschaft

Kerstin Jerchel¹

Bereichsleiterin Mitbestimmung
ver.di Bundesverwaltung

Burkhard Keese

(od 18.5.2021)
Chief Operating Officer a Chief Financial Officer Lloyd's of London

Alexandra Krieger¹

Vedúca odboru podnikového hospodárstva / podnikateľských stratégií odborov v baníctve, energetike a chemickom priemysle (IG BCE)

Daniela Mattheus

(od 18.5.2021)
advokátka a podnikateľská poradkyňa, spoluriadaca spoločníčka European Center for Board Efficiency

Dr. Victoria Ossadnik

(do 18.5.2021)
členka predstavenstva E.ON SE

Andreas Schmitz

(od 1.1.2021 do 24.3.2021)
bývalý hovorca predstavenstva
HSBC Trinkaus & Burkhardt AG

Caroline Seifert

(od 18.5.2021)
podnikateľská poradkyňa pre transformáciu

Robin J. Stalker

bývalý člen predstavenstva adidas AG

Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell

Bývalá členka direktória Európskej centrálnej banky

Frank Westhoff

(od 18.5.2021)
bývalý člen predstavenstva
DZ Bank AG

Stefan Wittmann¹

odborový tajomník
ver.di Bundesverwaltung

Klaus-Peter Müller

čestný predseda

¹ volení zamestnancami.

Predstavenstvo**Dr. Manfred Knof**

Predseda
(od 1.1.2021)

Jörg Hessenmüller

(do 30.9.2021)

Thomas Schaufler

(od 1.12.2021)

Dr. Bettina Orlopp

podpredsedníčka

Michael Kotzbauer

(od 14.1.2021)

Sabine Schmittroth**Dr. Marcus Chromik****Dr. Jörg Oliveri del Castillo-Schulz**

(od 20.1.2022)

(48) Mandáty v dozorných radách a iných kontrolných grémiách**Členovia predstavenstva Commerzbank Aktiengesellschaft**

Údaje podľa § 285 bod 10 Obchodného zákonníka

a) členstvo v iných kontrolných grémiách tvorených zo zákona (v tuzemsku)

b) členstvo v porovnateľných tuzemských a zahraničných kontrolných grémiách

Dr. Manfred Knof

(od 1.1.2021)

a) Commerz Real AG¹

Predseda
(od 14.4.2021)

b) Commerz Real Investmentgesell-

schaft mbH¹
Predseda
(od 14.4.2021)

Dr. Bettina Orlopp

b) CommerzVentures GmbH¹
Predsedníčka

EIS Einlagensicherungsbank
GmbH
Predsedníčka

EUREX Deutschland AöR
(od 10.11.2021)

Frankfurter Wertpapierbörse AöR
(od 10.11.2021)

mBank S.A.¹
stellv. Predsedníčka

Dr. Marcus Chromik

a) Commerz Real AG¹

podpredseda
(od 1.1.2021)

b) Commerz Real Investmentgesell-

schaft mbH¹
podpredseda
(od 1.1.2021)

mBank S.A.¹

Verlagsbeteiligungs- und Verwal-
tungsgesellschaft mit beschränk-
ter Haftung
(od 21.1.2021)

Jörg Hessenmüller

(do 30.9.2021)

b) Commerz Services Holding

GmbH¹
Predseda
(do 30.9.2021)

CommerzVentures GmbH¹
Predseda
(do 30.9.2021)

EPI Interim Company

(do 30.9.2021)

EUREX Deutschland AöR

(do 30.9.2021)

Frankfurter Wertpapierbörse AöR

(do 30.9.2021)

Main Incubator GmbH¹

Predseda

(do 30.9.2021)

mBank S.A.¹

stellv. Predseda

(do 30.9.2021)

Michael Kotzbauer

(od 14.1.2021)

b) Collegium Glashütten Zentrum

für Kommunikation GmbH¹
(do 31.3.2021)

CommerzVentures GmbH¹

podpredseda

(od 1.1.2021)

Dr. Jörg Oliveri del Castillo-Schulz

(od 20.1.2022)

- b) Commerz Services Holding GmbH¹
Predseda
(od 1.10.2021)

CommerzVentures GmbH¹
(od 1.10.2021)

EPI Interim Company
(od 1.10.2021)

Main Incubator GmbH¹
Predseda
(od 1.10.2021)

¹ Koncernový mandát.**Thomas Schaufler**

(od 1.12.2021)

- a) Commerz Real AG¹
(ab 31.3.2022)
- b) Commerz Real Investmentgesellschaft mbH¹
(ab 31.3.2022)

Sabine Schmittroth

- a) Commerz Real AG¹
- b) Commerz Real Investmentgesellschaft mbH¹

mBank S.A.¹
(do 24.3.2021)

Členovia dozornej rady Commerzbank Aktiengesellschaft

Údaje podľa § 285 bod 10 Obchodného zákonníka

- a) členstvo v iných kontrolných grémiách tvorených zo zákona (v tuzemsku)
- b) členstvo v porovnateľných tuzemských a zahraničných kontrolných grémiách

Helmut Gottschalk

(od 14.4.2021)

- a) IBB – Internationales Bankhaus Bodensee AG, Friedrichshafen
Predseda
(do 8.12.2021)

Gunnar de Buhr

- a) BVV Pensionsfonds des Bankgewerbes AG, Berlin

BVV Versicherungsverein des Bankgewerbes a.G., Berlin

Dr. Jutta A. Dönges

- a) Deutsche Pfandbriefbank AG, Garching
(do 24.3.2021)

TUI AG, Hannover
(od 25.3.2021)

Hans-Jörg Vetter

(do 16.3.2021)

- a) Herrenknecht AG, Schwanau
Predseda

- b) BVV Versorgungskasse des Bankgewerbes e.V., Berlin

Stefan Burghardt

--

- b) FMS Wertmanagement AöR, München stellvertretende Predsedníčka des Verwaltungsrats

Monika Fink

--

Uwe Tschäge

--

Dr. Frank Czichowski

--

Dr. Tobias Guldemann

(do 18.5.2021)

Heike Anscheit

--

Sabine U. Dietrich

- a) H&R GmbH und Co. KGaA, Salzbergen

- b) Edmond de Rothschild (Suisse) S.A., Genf (Schweiz)

Alexander Boursanoff

--

MVV Energie AG, Mannheim

Fedafin AG, Widnau (Schweiz)
Predseda

Dr. Rainer Hillebrand

(do 18.5.2021)

b) Vorwerk & Co. KG, Wuppertal

Otto Group (Otto GmbH & Co.
KG), Hamburg**Christian Höhn**

(do 31.12.2021)

--

Stefan Jennes

(od 1.1.2022)

--

Kerstin Jerchel

a) Allianz Deutschland AG, München

Burkhard Keese

(od 18.5.2021)

--

Alexandra Kriegera) AbbVie Komplementär GmbH,
Wiesbaden

Evonik Operations GmbH, Essen

¹ Koncernový mandát.**Zamestnanci Commerzbank Aktiengesellschaft**

Údaje podľa § 340a ods. 4 bod 1 Obchodného zákonníka

Rozhodujúci deň: 31. 12. 2021

Volker Ergler

Stadtwerke Viernheim GmbH

Gerold FahrStadtwerke Ratingen GmbH
Predseda**Klaus Greger**Commerz Real AG¹**Christoph Heins**Commerz Real AG¹¹ Koncernový mandát.**Daniela Mattheus**

(od 18.5.2021)

a) Die Autobahn GmbH des Bundes,
Berlin**Dr. Victoria Ossadnik**

(do 18.5.2021)

b) Linde plc, Guildford (UK)

Andreas Schmitz

(von 1.1.2021 do 24.3.2021)

a) E.ON SE, Essen

b) Scheidt & Bachmann GmbH,
Mönchengladbach
Predseda**Caroline Seifert**

(od 18.5.2021)

--

Dr. Alena KretzbergCommerz Direktservice GmbH¹
Predsedníčka

EUWAX Aktiengesellschaft

Stefan NodewaldSCHWÄLBCHEN MOLKEREI Jakob
Berz Aktiengesellschaft
Predseda**Robin J. Stalker**

a) Schaeffler AG, Herzogenaurach

Schmitz Cargobull AG, Horstmar-
stellv. Predseda

Hugo Boss AG, Metzingen

Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell

b) OMV Aktiengesellschaft,

Viedeň (Rakúsko)

Vienna Insurance Group AG,
Viedeň (Rakúsko)

AT & S AG, Leoben (Rakúsko)

Frank Westhoff

(od 18.5.2021)

--

Stefan Wittmann

--

Mario PericCommerz Direktservice GmbH¹**Andreas Schimmele**Commerz Direktservice GmbH¹**Arno Walter**Commerz Direktservice GmbH¹
podpredseda

Vyhlásenie štatutárnych zástupcov

Týmto podľa najlepšieho vedomia prehlasujeme, že ročná závierka podľa uplatňovaných zásad účtovníctva sprostredkúva skutočný obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie spoločnosti a že priebeh obchodnej činnosti a jej výsledok

ako aj situácia spoločnosti sú v správe o stave spoločnosti zobrazené tak, že to zodpovedá skutočným pomeroch a že v správe sú popísané podstatné príležitosti ako aj riziká súvisiace s pravdepodobným vývojom spoločnosti.

Frankfurt nad Mohanom dňa 1. marca 2022,
ohľadom pozmenených údajov v prílohe (28),
dňa 18. marca 2022,

Predstavenstvo

Manfred Knof

Bettina Orlopp

Marcus Chromik

Michael Kotzbauer

Jörg Oliveri del Castillo-Schulz

Thomas Schaufler

Sabine Schmittroth

„Výrok nezávislého audítora

pre COMMERZBANK Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Mohanom

Výrok o previerke ročnej závierky a správy o stave spoločnosti

Výroky z previerky

Vykonalí sme previerku ročnej závierky spoločnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Mohanom, k 31. decembru 2020, pozostávajúcu zo súvahy, výkazu ziskov a strát za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2021 ako aj prílohy, vrátane zobrazenia metód bilancovania a oceňovania. Okrem toho sme vykonali aj previerku správy o stave činnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2021. Vyhlásenie podľa § 161 zákona o akciových spoločnostiach o kódexe o riadení spoločnosti a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 289f Obchodného zákonníka, ktoré sú uvedené v odseku „Údaje podľa § 289 Obchodného zákonníka“ v správe o stave spoločnosti, sme v súlade s nemeckými zákonnými predpismi, sme obsahovali nekontrolovali.

Okrem toho sme nekontrolovali obsah informácií správy o nemanadžmente obsiahnutej v časti „Odmeňovanie“ správy o manažmente. Informácie v správe o stave spoločnosti, ktoré nesúvisia so správou o stave spoločnosti, sú informácie, ktoré nevyžadujú § 289, 289a alebo § 289b a 289f Obchodného zákonníka.

Na základe nášho zhodnotenia zistení z previerky

- zodpovedá ročná závierka vo všetkých podstatných súvislostiach zákonným predpisom a podľa uplatňovaných zásad účtovníctva sprostredkováva skutočný obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie spoločnosti k 31. 12. 2021 ako aj výnosovej situácie za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2021 a
- sprostredkúva pripojená správa o stave spoločnosti primeraný obraz o stave spoločnosti. Vo všetkých podstatných súvislostiach je táto správa o stave spoločnosti v súlade s ročnou závierkou, zodpovedá nemeckým zákonným predpisom a primerane zobrazuje šance a riziká budúceho vývoja. Náš výrok o správe o stave spoločnosti sa nevzťahuje na obsah častí správy o stave spoločnosti, ktoré sú uvedené v odseku „Údaje podľa § 289 nemeckého Obchodného zákonníka (HGB)“ vo výročnej správe v časti Správa Corporate-Governance a vo vyhlásení o riadení spoločnosti podľa § 289f nemeckého Obchodného zákonníka a rovnako sa nevzťahuje na vyššie uvedený odsek „Odmeňovanie“.

Podľa § 322 ods. 3 prvá veta Obchodného zákonníka vyhlasujeme, že naša previerka nevedla k žiadnym námietkam.

Základ pre výrok k ročnej závierke

Previerku ročnej závierky sme podľa § 317 nemeckého Obchodného zákonníka a Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu vykonali na základe nemeckých zásad pre riadne previerky ročných závierok vydaných Inštitútom audítorov (IDW) a na základe Medzinárodných audítorských štandardov (ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto predpisov a zásad ako aj podľa doplňujúcich štandardov je podpísaná v odseku „Zodpovednosť audítora za previerku ročnej závierky“. Naša spoločnosť je nezávislá od kontrolovanej spoločnosti v súlade s nemeckými obchodnoprávnymi a profesnými a stavovskými predpismi a v súlade s týmito požiadavkami sme splnili naše ostatné profesné povinnosti. Okrem toho podľa čl. 10 odsek 2 f) uvedeného nariadenia vyhlasujeme že sme neposkytovali žiadne zakázané neaudítorské činnosti podľa čl. 5 ods. 1 uvedeného nariadenia. Sme presvedčení, že nami vykonaná previerka predstavuje dostatočne istú základňu pre naše hodnotenie týkajúce sa ročnej závierky a správy o stave spoločnosti.

Osobitne dôležité skutočnosti počas kontroly ročnej závierky

Osobitne dôležité kontrolované skutočnosti sú také skutočnosti, ktoré boli podľa nášho názoru najdôležitejšie pri našej previerke ročnej závierky za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2021. Tieto skutočnosti boli zohľadnené v súvislosti s našou previerkou ročnej závierky ako celku a pri tvorbe nášho výroku k závierke; k týmto skutočnostiam neodovzdávame osobitný výrok.

Z nášho pohľadu patrili medzi osobitne dôležité kontrolované skutočnosti nasledovné skutočnosti:

1. Výpočet a ocenenie rezerv na reštrukturalizáciu vytvorených v obchodnom roku 2021

Gründe für die Bestimmung als besonders wichtiger Prüfungssachverhalt

Dňa 3. februára 2021 predstavenstvo prijalo „Stratégiu 2024“, ktorá okrem znižovania počtu pracovných miest v Nemecku a zahraničí do roku 2024 počítala aj s redukciami

siete pobočiek v Nemecku a zatváraním pobočiek v zahraničí. V marci 2021 predstavenstvo rozhodlo o dočasnom takzvanom „programe skorého dobrovoľníctva 2021“ na spoločensky zodpovedné zníženie približne 1 700 pracovných miest na plný úväzok v Commerzbank AG v Nemecku s jednotným dátumom ukončenia pracovného pomeru 31. 2021 a uzavrela podnikovú zmluvu s generálnou podnikovou radou. Okrem toho predstavenstvo v máji 2021 uzavrelo s výbormi zamestnancov všeobecnú pracovnú dohodu o rámcovom zosúladení záujmov na implementáciu „Stratégie 2024“ pre Commerzbank AG v Nemecku a rámcového sociálneho plánu. V tomto kontexte predstavenstvo vytvorilo rezervy na reštrukturalizáciu vo finančnom roku 2021.

Vzhľadom na rozsah reštrukturalizačných programov, požiadaviek na vykazovanie, ktoré je potrebné dodržať, a na manévrovací priestor, ktorý je k dispozícii v rámci oceňovania, bolo vykazovanie a oceňovanie reštrukturalizačných rezerv vytvorených vo finančnom roku 2021 mimoriadne dôležitou záležitosťou auditu v našej spoločnosti.

Postup pri kontrole

V rámci našich kontrolných úkonov sme vyhodnocovali, či boli splnené predpoklady pre výpočet rezerv na neisté záväzky podľa § 249 ods. 1 prvá veta Obchodného zákonníka a či na základe toho bol založený vonkajší záväzok.

Na základe existujúceho plánu reštrukturalizácií sme vyhodnocovali, či tam uvedené opatrenia boli konkrétne definované a či boli z toho odvodené dotknuté oblasti a lokality, ako aj počet dotknutých zamestnancov. Na posúdenie, či boli opatrenia v pláne reštrukturalizácie konkrétne definované, sme okrem iného nahliadli do dokumentov a protokolov zo zasadnutia predstavenstva, v ktorých bolo rozhodnuté o reštrukturalizačných opatreniach a ktoré tam boli vysvetlené.

Na posúdenie dotknutosti zamestnancov a očakávania, že budú realizované reštrukturalizačné opatrenia, sme pozitívne vyhodnotili dohody uzatvorené s celopodnikovou prípadne koncernovou podnikovou radou o modeloch rušenia pracovných miest ako aj o komunikácii v tejto téme so zamestnancami. Ďalej sme získali prehľad o zmluvách v súvislosti so skorým dobrovoľníckym programom 2021, ktorý bol k súvahovému dňu už ukončený, a náhodne sme porovnali kľúčové informácie v nich uvedené s informáciami z podpísaných zmlúv. Zosúladili sme aj súčet zmluvných súm so súčtom preúčtovaní na iné záväzky.

Okrem toho sme pozitívne vyhodnotili ocenenie rezerv na reštrukturalizácie pri pohľade na požiadavky podľa § 253 ods. 1 veta druhá a ods. 2 veta prvá Obchodného zákonníka. Na tento účel sme porovnávali domnienky, ktoré tvorili základ pre toto ocenenie, napr. plánované čerpanie a očakávané náklady na model rušenia pracovných miest, s predloženými hodnotami z predchádzajúcich reštrukturalizačných programov. Okrem toho sme prepočítali rezervy na reštrukturalizáciu vytvorené v obchodnom roku 2020 na základe príslušných domnienok.

Z našich kontrolných úkonov nevyplývali žiadne výhrady voči výpočtu a oceneniu rezerv na reštrukturalizáciu vytvorených v obchodnom roku 2021.

Odkaz na súvisiace údaje

Údaje o výpočte a ocenenie vytvorených rezerv na reštrukturalizáciu sú obsiahnuté v prílohe ročnej závierky v odseku 27 „Ostatné rezervy“.

2. Identifikácia a stanovenie rizikovej prevencie za vypadnuté úverové pohľadávky v rámci firemných úverov v portfóliách s rizikovými prvkami podmienenými pandémiou

Dôvody pre určenie osobitne dôležitého predmetu previerky

Identifikácia zlyhaných úverov v portfóliách podnikových úverov s rizikovými charakteristikami súvisiacimi s pandémiou je kľúčovou oblasťou, kde sa vyžaduje úsudok manažmentu. V dôsledku pandémie koronavírusu sú obzvlášť zasiahnuté úverové pohľadávky z portfólia cestovného ruchu, retailu a automobilového priemyslu v Commerzbank. Ďalej postup stanovenia opravnej položky k pohládkam z nesplácaných úverov zahŕňa rôzne predpoklady a parametre odhadov, najmä s ohľadom na finančnú situáciu spoločnosti, očakávania budúcich peňažných tokov, pozorovateľné trhové ceny a očakávané výnosy z realizácie zabezpečenia. V dôsledku pretrvávajúcich účinkov globálnej pandémie koronavírusu a súvisiacich ekonomických ťažkostí mnohých dlžníkov sa tieto neistoty vo finančnom roku zvýšili.

Aj malé zmeny v predpokladoch a parametroch odhadu môžu viesť k neúplnej identifikácii, výrazne odlišným výsledkom ocenenia a tým k zmenenej potrebe zníženia hodnoty.

Z dôvodu dôležitosti pre čisté aktíva a prevádzkové výsledky sme identifikovali identifikáciu a stanovenie opravnej položky na riziko zlyhaných úverových pohľadávok v oblasti podnikových úverov v portfóliách s rizikovými charakteristikami súvisiacimi s pandemiou ako kľúčovú záležitosť auditu.

Postup pri previerke

V rámci nášho auditu sme sa zamerali na procesy používané na identifikáciu a monitorovanie dlžníkov, ktorí vykazujú rizikové charakteristiky súvisiace s pandemiou. Ocenili sme preto najmä procesy na sledovanie výskytu indikátorov včasného varovania, na uplatnenie dôvodov zlyhania a na správnu klasifikáciu relevantného rizikového stavu.

Okrem toho sme sa zaoberali procesom stanovovania rezerv na riziká. Testovali sme účinnosť zavedených kontrol na určenie rezervy na riziká.

V rámci individuálneho hodnotenia úverov sme použili výber vzorky orientovaný na riziko, aby sme analyzovali najmä tie záväzky s ohľadom na požiadavku tvorby opravných položiek k riziku, ktoré majú rizikové charakteristiky súvisiace s pandemiou.

Vykonalí sme vecné audítorské postupy a pri tom sme posúdili kľúčové predpoklady týkajúce sa očakávaných budúcich peňažných tokov z úverových pohľadávok vrátane ocenenia držaného kolaterálu, aby sme zistili, či sú v súlade s ekonomickou situáciou dlžníka a verejne dostupnými prognózy trhu a odvetvia. Okrem toho sme overili aritmetickú presnosť rezerv na riziká stanovené pre riziká zlyhania úveru.

Naše audítorské postupy nevedli k žiadnym námietkam v súvislosti s identifikáciou a stanovením opravných položiek na riziko zlyhaných úverových pohľadávok v oblasti podnikových úverov v portfóliách s rizikovými charakteristikami súvisiacimi s pandemiou.

Odkaz na súvisiace údaje

Informácie poskytnuté spoločnosťou o ocenení úverového portfólia sú uvedené v poznámkach k ročnej účtovnej závierke v časti 2 av časti „Riziká výpadku úverov“ v správe o stave k ročnej účtovnej závierke.

3. Stanovenie oprávok k paušálnym hodnotám

Dôvody pre určenie osobitne dôležitého predmetu previerky

Banka určuje obchodnoprávnou paušálnu oprávku hodnoty na základe ustanovení IFRS 9.

Hodnotenie parametrov úverového rizika, ktoré tvorí základ pre zistenie oprávok paušálnych hodnôt, je založené na historických informáciách, špecifických vlastnostiach dlžníkov ako aj na aktuálnom vývoji a perspektívnych makroekonomických predpokladoch. Tieto parametre je možné sčasti sledovať s časovým posunom a podliehajú neistotám pri odhadovaní.

Na pozadí ekonomických neistôt, ktoré vznikli v obchodnom roku, predovšetkým v dôsledku pandémie koronavírusu ako aj súvisiacich celosvetových lockdownov a štátnych podporovaných opatrení vytvorila banka opravnú položku tzv. Top Level Adjustment (TLA), ktorá viedla k významnému zvýšeniu oprávky v paušálnej hodnote. Opravná položka TLA vedie k výraznému zvýšeniu všeobecného príspevku, najmä pre portfóliá cestovného ruchu, maloobchodu a automobilového priemyslu. Rozhodujúce pre stanovenie výšky TLA boli predovšetkým domnienky týkajúce sa zmeny predpokladaného výpadku dlžníkov, ktoré vyplynuli z paušálneho zhoršenia ratingu dlžníkov v rámci existujúcej systematiky ratingov na základe dopadov krízovej situácie na jednotlivé sektory.

Na pozadí manévrovacieho priestoru súvisiaceho so stanovením opravnej položky považujeme zistenie oprávky v paušálnej hodnote za osobitne dôležitý predmet kontroly.

Postup pri previerke

Počas kontroly sme posudzovali štruktúru a účinnosť interného kontrolného systému vo vzťahu k tvorbe oprávok paušálnych hodnôt.

Určenie opravnej položky TLA sme vyhodnotili tým, že sme ocenili domnienky, ktoré tvorili základ pre určenie opravnej položky ohľadom dopadov pandémie koronavírusu na vybrané čiastkové úverové portfóliá. Predovšetkým sme pozitívne vyhodnotili určenie dotknutých sektorov a dohady paušálneho zhoršenia ratingu dlžníkov na základe externých informačných zdrojov. Ďalej sme skontrolovali kalkulačnú presnosť výpočtu TLA zo strany banky. Okrem toho sme na základe odpočtu údajov o podstatných čiastkových portfóliách vyhodnotili aktuálnosť parametrov úverových rizík ako

aj počas obchodného roka pozorované zmeny na základe analytických kontrolných úkonov s ohľadom na úpravy vo forme TLA.

Do kontroly sme zapojili interných špecialistov, ktorí disponujú osobitnými odbornými poznatkami v oblasti riadenia úverových rizík.

Z našich kontrolných úkonov nevyplývajú žiadne výhrady voči vytvoreniu opravnej položky v paušálnej hodnote.

Odkaz na príslušné údaje

Údaje o zistení oprávky v paušálnej hodnote na pohľadávky voči klientom a pohľadávky voči úverovým inštitúciám sú uvedené v prílohe ročnej závierky v odseku 3 a v správe o rizikách.

Ostatné informácie

Štatutárni zástupcovia a dozorná rada je zodpovedná za vyhlásenie podľa § 161 zákona o akciových spoločnostiach ku kódexu o riadení spoločnosti, ktorá tvorí súčasť vyhlásenia o riadení spoločnosti, ako aj za správu o odmeňovaní podľa § 162 zákona o akciových spoločnostiach, na ktorú sa odkazuje v odseku „Odmeňovanie“ v správe o stave spoločnosti. Ostatné informácie zahŕňajú súhrnnú osobitnú nefinančnú správu podľa § 340 a v spojení s § 289b Obchodného zákonníka a § 340i v spojení s § 315b Obchodného zákonníka ako aj vyhlásenia o kódexe riadenia spoločnosti a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 289f Obchodného zákonníka uvedené v odseku „Údaje podľa § 289 Obchodného zákonníka“ v správe o stave spoločnosti ako aj vyššie uvedené údaje, ktoré sa nachádzajú v odseku „Odmeňovanie“.

Medzi ostatné informácie patria aj ďalšie súčasti určené pre ročnú účtovnú závierku a správu o hospodárení, ktorých verziu sme získali pre vydanie tejto správy audítora, najmä časť „Významné spoločnosti skupiny“, časť „Finančný kalendár 2022“ a časť „Vyhlásenie o zodpovednosti“.

Náš výrok k ročnej závierke a k správe o stave spoločnosti sa nevzťahuje na ostatné informácie, a preto k nim nevydávame výrok o kontrole ani inú formu záveru z previerky.

V súvislosti s našou previerkou sme zodpovední za to, aby sme analyzovali ostatné informácie, a pritom posúdili, či ostatné informácie

- neobsahujú závažné nezrovnalosti voči ročnej závierke, správe o stave spoločnosti alebo voči našim poznatkom získaným počas previerky alebo
- či nie sú iným spôsobom nesprávne zobrazené

Ak by sme na základe nami vykonaných kontrolných úkonov došli k záveru, že tieto ostatné informácie sú významným spôsobom zobrazené nesprávne, sme povinní o tom informovať. V tejto súvislosti vyhlasujeme, že táto situácia nenastala.

Zodpovednosť štatutárnych zástupcov a dozornej rady za ročnú závierku a správu o stave spoločnosti

Štatutárni zástupcovia sú zodpovední za účtovníctvo a zostavenie ročnej závierky. Táto zodpovednosť zahŕňa aj to, že ročná závierka bude pripravená v súlade s nemeckými právnymi predpismi a že v závierke bude pri dodržaní zásad riadneho účtovníctva prezentovaný obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie spoločnosti zodpovedajúci skutočným pomerom. Štatutárni zástupcovia sú takisto zodpovední za interné kontroly, ktoré považujú za nevyhnutné, aby umožnili vypracovať ročnú závierku, ktorá nebude obsahovať nesprávne zistenia (chcené alebo nechcené).

Pri zostavovaní ročnej závierky sú štatutárni zástupcovia zodpovední za posúdenie schopnosti spoločnosti pokračovať v podnikateľskej činnosti. Okrem toho sú zodpovední za uvedenie informácií súvisiacich s pokračovaním obchodnej činnosti ako aj za vyhotovenie súvahy na základe účtovnej zásady pokračovania podnikateľskej činnosti, ak tomu neodporujú skutočné alebo právne okolnosti.

Štatutárni zástupcovia sú zodpovední za zostavenie správy o stave spoločnosti, ktorá celkovo sprostredkováva primeraný obraz o stave spoločnosti a ktorá je v súlade s ročnou závierkou, ktorá zodpovedá zákonným predpisom ako aj primerane zobrazuje príležitosti a riziká budúceho vývoja. Ďalej sú štatutárni zástupcovia zodpovední za opatrenia (systémy), ktoré považujú za nevyhnutné pre zostavenie správy o stave spoločnosti v súlade s použiteľnými zákonnými predpismi a predloženie primeraných a dostatočných dôkazov pre tvrdenia uvedené v správe o stave spoločnosti.

Dozorná rada je zodpovedná za monitorovanie účtovníctva spoločnosti za účelom vyhotovenia ročnej závierky a správy o stave spoločnosti.

Zodpovednosť audítora za preverku ročnej závierky a správy o stave spoločnosti

Našou úlohou je odovzdať na základe našej previerky výrok k tejto ročnej závierke a účtovníctvu. Preverku ročnej závierky sme podľa § 317 nemeckého Obchodného zákonníka vykonali na základe nemeckých zásad pre riadne preverky ročných závierok vydaných Inštitútom audítorov (IDW) a na základe Medzinárodných audítor-ských štandardov (ISA). Na základe týchto predpisov musí byť preverka naplánovaná a vykonaná tak, aby bolo možné s dostatočnou istotou zistiť, či ročná závierka neobsahuje podstatné nesprávnosti.

Dostatočná istota predstavuje vysokú mieru bezpečnosti, avšak nie je zárukou pre to, že preverka ročnej závierky realizovaná v súlade s § 317 Obchodného zákonníka pri zohľadnení zásad definovaných Inštitútom audítorov (IDW) a pri doplnujúcom zohľadnení ISA vždy identifikuje podstatné nepravdivé údaje. Nepravdivé údaje môžu vyplývať z porušení alebo nesprávností a považujú sa za podstatné, ak je možné racionálne očakávať, že jednotlivito alebo ako celok ovplyvnia ekonomické rozhodnutia prijaté na základe tejto ročnej závierky.

Während der Prüfung üben wir pflichtgemäßes Ermessen aus und bewahren eine kritische Grundhaltung. Darüber hinaus

- identifikujeme a hodnotíme riziká vyplývajúce z podstatných nepravdivých údajov – chcených alebo nechcených – v ročnej závierke, plánujeme a vykonávame kontrolné úkony ako reakciu na tieto riziká ako aj získavame kontrolné dôkazy, ktoré sú dostatočné a primerané na to, aby slúžili ako základ pre náš výrok. Riziko, že podstatné nepravdivé údaje nebudú identifikované, je pri porušení pravidiel vyššie než pri nesprávnych údajoch, nakoľko porušenia môžu zahŕňať podvodné konanie, falšovanie, úmyselné neúplné údaje, zavádzajúce údaje príp. vyradenie interných kontrol;
- získavame poznatky o internom kontrolnom systéme relevantnom pre preverku ročnej závierky, aby sme mohli naplánovať kontrolné úkony, ktoré sú za daných okolností primerané, avšak nie s cieľom odovzdať výrok o účinnosti interného kontrolného systému spoločnosti.
- posudzujeme primeranosť účtovných metód použitých štatutárnymi zástupcami ako aj vhodnosť odhadovaných hodnôt zobrazených štatutárnymi zástupcami a súvisiacich údajov;
- formulujeme závery o primeranosti použitia účtovnej zásady pokračovania podnikateľskej činnosti zo strany štatutárnych zástupcov ako aj na základe získaných kontrolných dôkazov, či existujú podstatné neistoty v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré môžu viesť k pochybnostiam o schopnosti spoločnosti pokračovať vo svojej podnikateľskej činnosti. Ak sa dopracujeme k záveru, že existujú podstatné neistoty, sme povinní upozorniť vo výroku na príslušné údaje v ročnej závierke alebo správe o stave spoločnosti, alebo; ak sú tieto údaje neprimerané, sme povinní upraviť náš výrok. Naše závery formulujeme na základe kontrolných dôkazov získaných do momentu odovzdania nášho výroku. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu viesť k tomu, že spoločnosť nebude schopná pokračovať vo svojej podnikateľskej činnosti;
- hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah ročnej závierky, vrátane údajov, ako aj to, či sú v ročnej závierke príslušné obchodné prípady a udalosti zobrazené tak, že ročná závierka pri dodržaní zásad riadneho účtovníctva sprostredkováva obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie spoločnosti zodpovedajúci skutočnosti;
- posudzujeme súlad výročnej správy s ročnou závierkou, jej súlad so zákonnými predpismi a obraz spoločnosti sprostredkovaný vo výročnej správe;
- vykonávame kontrolné úkony ohľadom údajov uvedených vo výročnej správe, ktoré sa dotýkajú budúcnosti a ktoré uviedli štatutárni zástupcovia. Na základe dostatočne vhodných kontrolných dokladov pritom osobitne kontrolujeme domnienky, na ktorých sú založené údaje uvedené vo výročnej správe, ktoré sa dotýkajú budúcnosti a ktoré uviedli štatutárni zástupcovia. K týmto domnienkam ani údajom týkajúcim sa budúcnosti neodovzdávame osobitný výrok z previerky. Existuje značné riziko, že budúce výsledky sa budú v podstatnej miere odchyľovať od údajov zameraných na budúcnosť.

S dozorným orgánom okrem iného diskutujeme o plánovanom rozsahu a časovom plánovaní previerky ako aj podstatné zistenia z previerky, vrátane prípadných nedostatkov v internom kontrolnom systéme, ktoré sme zistili počas našej previerky ročnej závierky.

Voči dozornému orgánu vyhlasujeme, že sme splnili relevantné požiadavky na nezávislosť a prediskutujeme s dozorným orgánom všetky vzťahy a ostatné skutočnosti, s ohľadom na ktoré je možné predpokladať, že majú dopad na našu nezávislosť, a prijímame príslušné ochranné opatrenia.

Zo skutočností, ktoré sme prediskutovali s dozorným orgánom, sme určili tie skutočnosti, ktoré mali mimoriadny význam v rámci previerky ročnej závierky za aktuálne obdobie, a preto predstavujú osobitne dôležité skutočnosti. Tieto skutočnosti popisujeme v rámci informácií o previerke ročnej závierky, ibaže by zákony alebo iné právne predpisy vylučovali zverejnenie tejto skutočnosti.

Ostatné zákonné a právne požiadavky

Výrok o kontrole elektronického vyhotovenia ročnej závierky a výročnej správy určených na zverejnenie podľa § 317 ods. 3b Obchodného zákonníka

Výrok z kontrol

Podľa § 317 ods. 3a Obchodného zákonníka sme s dostatočnou istotou skontrolovali, či ročná závierka a výročná správa obsiahnuté v pripojenom súbore „Commerzbank_AG_JA+LB_ESEF-2021-12-31.zip“ (SHA-256-Prüfsumme: e297aa35f84080771b9eb6d347722170ea31a92094b4e6d26a95850476aa641) vyhotovené na účely zverejnenia (ďalej ako „podklady ESEF“) vo všetkých podstatných náležitostiach zodpovedajú podmienkam § 328 ods. 1 Obchodného zákonníka na elektrický formát správy („ESEF formát“). V súlade s nemeckými zákonmi predpismi sa táto kontrola vzťahuje len prevod informácií z ročnej závierky a výročnej správy do formátu ESEF a predmetom kontroly nie sú informácie obsiahnuté vo zverejnených vyhotoveniach ani vo vyššie uvedenom súbore.

Na základe nášho posúdenia zodpovedá ročná závierka a výročná správa obsiahnuté v pripojenom súbore na účely zverejnenia všetkým podstatným náležitostiam podľa § 328 ods. 1 Obchodného zákonníka na elektrický formát správy. Okrem tohto kontrolného výroku ako aj kontrolných výrokov o pripojenej ročnej závierke a výročnej správe za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2021 nevydávame žiaden výrok o informáciách obsiahnutých vo zverejnených vyhotoveniach ani o informáciách vo vyššie uvedenom súbore.

Základ pre výrok z kontroly

Našu kontrolu týkajúcu sa vyhotovenia ročnej závierky a výročnej správy obsiahnutej v uvedenom priloženom súbore sme vykonali podľa § 317 ods. 3b Obchodného zákonníka pri rešpektovaní návrhu kontrolného štandardu IDW: Kontrola elektronického vyhotovenia ročnej závierky

a výročnej správy na účely zverejnenia podľa § 317 ods. 3b Obchodného zákonníka (IDW EPS 410) a podľa International Standard on Assurance Engagements 3000 (Revised)]. Naša zodpovednosť v tomto ohľade je popísaná v odseku „Zodpovednosť audítora za kontrolu podkladov ESEF“. Naši audítori uplatnili požiadavky na systém zabezpečenia kvality podľa štandardov zabezpečenia kvality IDW: požiadavky na zabezpečenie kvality v audítorskom povolani (IDW QS 1).

Zodpovednosť štatutárnych zástupcov a dozornej rady za podklady ESEF

Štatutárni zástupcovia spoločnosti sú zodpovední za vyhotovenie podkladov ESEF a elektronické vyhotovenie ročnej závierky a výročnej správy podľa § 328 ods. 1 veta štvrtá bod 1 Obchodného zákonníka.

Štatutárni zástupcovia sú takisto zodpovední za interné kontroly, ktoré považujú za nevyhnutné, aby umožnili vypracovať ročnú závierku, ktorá nebude obsahovať nesprávne zistenia (chcené alebo nechcené) a porušenia § 328 ods. 1 Obchodného zákonníka týkajúce sa elektronického formátu správy.

Dozorná rada je zodpovedná za dohľad nad vyhotovovaním podkladov ESEF ako súčasti účtovného procesu.

Zodpovednosť audítora za previerku podkladov ESEF

Naším cieľom je získať dostatočnú istotu o tom, že podklady ESEF neobsahujú žiadne závažné – chcené alebo nechcené – porušenia požiadaviek vyplývajúcich z § 328 ods. 1 Obchodného zákonníka. Počas previerky ročnej závierky uplatňujeme profesionálny úsudok a zachováme si kritický postoj. Okrem toho:

- identifikujeme a hodnotíme riziká vyplývajúce z podstatných nepravdivých údajov – chcených alebo nechcených – v ročnej závierke, plánujeme a vykonávame kontrolné úkony ako reakciu na tieto riziká ako aj získavame kontrolné dôkazy, ktoré sú dostatočné a primerané na to, aby slúžili ako základ pre náš výrok;
- získavame poznatky o interných kontrolách relevantných pre kontrolu podkladov ESEF na účely plánovania kontrolných úkonov, ktoré sú za daných okolností primerané, avšak bez toho, aby sme odovzdali výrok o kontrole účinnosti týchto kontrol;
- hodnotíme technickú platnosť podkladov ESEF, t.j. či súbor obsahujúci podklady ESEF spĺňa technickú špecifikáciu súboru ku dňu rozhodujúcemu pre zostavenie závierky;

- vyhodnocujeme, či podklady ESEF umožňujú obsahovo rovnakú reprodukciu skontrolovanej ročnej závierky a výročnej správy vo formáte XHTML.

Ostatné údaje podľa čl. 10 Nariadenia o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu

Valné zhromaždenie zo dňa 18. mája 2021 zvolilo našu spoločnosť za audítora ročnej závierky. Dňa 1. júna 2021 nás dozorná rada spoločnosti poverila vykonaním previerky ročnej závierky. Ako audítora spoločnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Mohanom, pôsobíme nepretržite od obchodného roku 2018.

Týmto vyhlasujeme, že výroky z previerky obsiahnuté v tomto výroku sú v súlade s dodatočnou správou určenou pre kontrolný výbor podľa článku 11 nariadenia (kontrolná správa).

Ostatné skutočnosti – použitie výroku z kontroly

Naša správa audítora by sa mala vždy čítať v spojení s auditovanou ročnou účtovnou závierkou a auditovanou správou o stave ako aj s auditovanými dokumentmi ESEF. Ročná účtovná závierka a správa o stave prevedené do formátu ESEF – vrátane verzií, ktoré sa majú uverejniť vo federálnom vestníku – sú iba elektronickými kópiami overených ročných účtovných závierok a auditovanej správy o hospodárení a nenahrádzajú ich. Predovšetkým poznámka ESEF a naše audítorské stanovisko v nej uvedené môžu byť použité len v súvislosti s kontrolovanými dokumentmi ESEF poskytnutými v elektronickej forme.

Poznámka o dodatočnej kontrole

Tento výrok o potvrdení auditu udeľujeme k pozmenenej ročnej závierke a správe o stave na základe povinnej kontroly ukončenej dňa 2. marca 2022 a našej dodatočnej kontroly ukončenej dňa 18. marca 2022, ktorá sa dotýkala zmeny bodu „(28) Druhoradé záväzky“. Odkazujeme na zmenu zo strany štatutárnych zástupcov uvedenú v pozmenenej prílohe ods. „(1) Základy účtovníctva“.

Zodpovedný audítora

Audítora zodpovedný za previerku je

Claus-Peter Wagner. “

Eschborn/Frankfurt nad Mohanom dňa 2. marca 2022 / s obmedzením na zmenu uvedenú v informácii o dodatočnej kontrole: 18. marec 2022

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Claus-Peter Wagner
audítora

Marcus Binder
audítora

Podstatné koncernové spoločnosti

Tuzemsko

Commerz Real AG, Wiesbaden

Zahraničie

Commerzbank Brasil S.A. – Banco Múltiplo, São Paulo

Commerzbank (Eurasija) AO, Moskva

Commerzbank Finance & Covered Bond S.A., Luxemburg

Commerzbank Zrt., Budapešť

Commerz Markets LLC, New York

mBank S.A., Varšava

Operatívne zahraničné pobočky

Amsterdam, Bratislava, Brno (Office), Brusel, Dubaj, Hongkong, Londýn, Luxemburg, Madrid, Miláno, New York, Paris, Peking, Praha, Šanghaj, Singapur, Tokio, Viedeň, Zürich

Reprezentácie a Financial Institutions Desks

Abidjan, Addis Abeba, Almaty, Aschgabat, Bangkok, Bejrút, Brusel (kontaktná kancelária v Európskej únii), Buenos Aires, Caracas, Dhaka, Dubaj (FI-Desk), Ho-Chi-Minh-mesto, Istanbul, Johannesburg, Kairo, Kyjev, Lagos, Luanda, Mailand (FI-Desk), Melbourne, Minsk, Moskva (FI-Desk), Mumbai, New York (FI-Desk), Panama-mesto, Peking (FI-Desk), São Paulo (FI-Desk), Šanghaj (FI-Desk), Seoul, Singapur (FI-Desk), Taipeh, Taškent, Tbilisi, Tokio (FI-Desk), Zahreb

Vyhlasenie

Výhrada pri vyhlídkach do budúcnosti

Táto výročná správa obsahuje výroky o budúcom vývoji obchodov a výnosov Commerzbank, ktoré sú založené na súčasných plánoch, hodnoteniach a prognózach. Výroky zahŕňajú riziká a neistoty. Existuje totiž celý rad faktorov, ktoré ovplyvňujú našu obchodnú činnosť a ktoré sú z veľkej časti mimo sféry nášho vplyvu. Medzi tieto faktory patrí najmä vývoj konjunktúry, situácia na finančných trhoch a možné výpadky úverov. Skutočné výsledky a vývoj sa môžu výrazne odchyľovať od dnes definovaných predpokladov. Tieto platia preto len v momente zverejnenia. Nepreberáme zodpovednosť za aktualizáciu výrokov o budúcnosti na základe nových informácií alebo neočakávaných udalostí.

COMMERZBANK

Finančný kalendár 2022

11. 5. 2022	Valné zhromaždenie
12. 5. 2022	priebežná správa k 31. marcu 2022
3. 8. 2022	priebežná správa k 31. júnu 2022
9. 11. 2022	priebežná správa k 30. septembru 2022

Commerzbank AG,
Centrála
Kaiserplatz
Frankfurt nad Mohanom
www.commerzbank.de

Poštová adresa:
60261 Frankfurt nad Mohanom
Telefónne číslo: +49 69 136-20
info@commerzbank.com

Investorské vzťahy
Telefónne číslo: +49 69 136-21331
ir@commerzbank.com

Výročná správa koncernu (podľa Medzinárodných štandardov finančného výkazníctva) sa vydáva v nemeckom a anglickom jazyku.

